

Chatṭhasaṅgītipiṭakam

Vinayapiṭake

PARIVĀRAPĀḶI

Buddhavasse 2552

Marammavasse 1370

AD. 2008

Romanized from Myanmar version printed in 2003

© Buddhasāsana Society

Pāḷi Series 05

First published in 2008 by Ministry of Religious Affairs

Yangon, Myanmar

THE PĀLI ALPHABET
IN BURMESE AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

အ a အာ ā ဣ i ဤ ī ဥ u ဦ ū ဧ e ဩ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

က ka	ခ kha	ဂ ga	ဃ gha	င ṅa
စ ca	ဆ cha	ဇ ja	ဈ jha	ည ṅa
ဋ ta	ဌ tha	ဍ ḍa	ဎ ḍha	ဏ ṇa
တ ta	ထ tha	ဒ da	ဓ dha	န na
ပ pa	ဖ pha	ဗ ba	ဘ bha	မ ma

ယ ya ရ ra လ la ဝ va သ sa တ ha ဠ ḷa ၵ ṁ

VOWELS IN COMBINATION

-၁ ၵ = ā ၵ = i ၵ = ī ၵ - ၵ = u ၵ - ၵ = ū - = e -၁ ၵ = o

က ka	ကာ kā	ကိ ki	ကီ kī	ကု ku	ကူ kū	ကေ ke	ကော ko
ခ kha	ခါ khā	ခိ khi	ခီ khī	ခု khu	ခု khū	ခေ khe	ခေါ kho ...

CONJUNCT-CONSONANTS

ကက kka	ဃ န္ဂha	ဏ န္ဓha	ဈ သ္ဃa	ဠ ပla	ဣ လla
ကွ kka	ဠ cca	ဏ္ဍ ṅḍa	ဠ သ္ဃa	ဠ ပba	လျ lya
ကျ kya	ဠ ccha	ဏ္ဍ ṅḍa	ဠ ṅta	ဠ bbha	လှ lha
ကြ kri	ဠ jja	ဏ္ဍ ṅha	ဠ ṅntva	ဠ bya	ဂှ vha
ကလ kla	ဠ jjha	တ္တ tta	ဠ ṅntha	ဠ bra	တ္တ sta
ကွ kva	ည ṅṅa	တ္တ ttha	ဠ ṅnda	ဠ mpa	တ္တ strā
ချ khya	ည ṅṅha	တွ tva	ဠ ṅndra	ဠ mpha	သ္ဍ sna
ခွ khva	ည ṅṅca	ကျ tya	ဠ ṅndha	ဠ mba	သျ sya
ဂှ gga	ဠ ṅṅcha	တြ tra	ဠ ṅnna	ဠ mbha	သ ssa
ဠ ggha	ည ṅṅja	ဠ dda	ဠ ṅnya	ဠ mma	သ္ဍ sma
ဂျ gya	ည ṅṅjha	ဠ ddha	ဠ ṅnha	ဠ mya	သ္ဍ sva
ဂြ gra	ဠ ṅṅṭta	ဠ dya	ဠ ppa	ဠ mha	တွ hma
ကံ ṅka	ဠ ṅṅṭtha	ဠ dra	ဠ ppha	လျ yya	တွ hva
ခံ ṅkha	ည ṅṅḍa	ဠ dva	ဠ pya	လျ yha	ဠ ḷha
ဂံ ṅga					

၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

Parivārapāli

Mātikā

Piṭṭhaṅka

Bhikkhuvibhaṅga

1. Katthapaññattivāra

1. Pārājikakaṇḍa	1
2. Saṅghādisesakaṇḍa	5
3. Aniyatakaṇḍa	11
4. Nissaggiyakaṇḍa	14
1. Kathinavagga	14
2. Kosiyavagga	17
3. Pattavagga	19
5. Pācittiyakaṇḍa	21
1. Musāvādavagga	21
2. Bhūtagānavagga	24
3. Ovādavagga	26
4. Bhojanavagga	28
5. Acelakavagga	30
6. Surāpānavagga	32
7. Sappāṇakavagga	34
8. Sahadhammikavagga	36
9. Rājavagga	39
6. Pāṭidesanīyakaṇḍa	42
7. Sekhiyakaṇḍa	43
1. Parimaṇḍalavagga	43
2. Ujjagghikavagga	45

Mātikā	Piṭṭhaṅka
3. Khambhakatavagga	46
4. Piṇḍapātavagga	48
5. Kabaḷavagga	49
6. Surusuruvagga	50
7. Pādukavagga	52

2. Katāpattivāra

1. Pārājikakaṇḍa	55
2. Saṃghādisesakaṇḍa	56
4. Nissaggiyakaṇḍa	58
1. Kathinavagga	58
2. Kosiyavagga	59
3. Pattavagga	60
5. Pācittiyakaṇḍa	61
1. Musāvādavagga	61
2. Bhūtagā mavagga	62
3. Ovādavagga	64
4. Bhojanavagga	65
5. Acelakavagga	66
6. Surāmerayavagga	67
7. Sappāṇakavagga	68
8. Sahadhammikavagga	69
9. Rājavagga	71
6. Pāṭidesanīyakaṇḍa	72
7. Sekhiyakaṇḍa	73
1. Parimaṇḍalavagga	73
2. Ujjagghikavagga	74
3. Khambhakatavagga	75

Mātikā	Piṭṭhaṅka
4. Piṇḍapātavagga	75
5. Kābalavagga	76
6. Surusuruvagga	77
7. Pādukavagga	78
3. Vipattivāra	79
4. Saṅgahitavāra	80
5. Samuṭṭhānavāra	80
6. Adhikaraṇavāra	81
7. Samathavāra	81
8. Samuccayavāra	82

1. Katthapaññattivāra

1. Pārājikakaṇḍa	83
2. Saṅghādisesakaṇḍādi	85

2. Katāpattivāra

1. Pārājikakaṇḍa	88
2. Saṅghādisesakaṇḍādi	89
3. Vipattivāra	92
4. Saṅgahitavāra	92
5. Samuṭṭhānavāra	93
6. Adhikaraṇavāra	93
7. Samathavāra	93
8. Samuccayavāra	94

Bhikkhunīvibhaṅga

1. Katthapaññattivāra

1. Pārājikakaṇḍa	96
2. Saṅghādisesakaṇḍa	99

Mātikā	Piṭṭhaṅka
3. Nissaggiyakaṇḍa	103
4. Pācittiyakaṇḍa	105
1. Lasuṇavagga	105
2. Rattandhakāravagga	107
3. Nahānavagga	109
4. Tuvaṭṭavagga	111
5. Cittāgāravagga	113
6. Ārānavagga	115
7. Gabbhinīvagga	117
8. Kumārībhūtavagga	118
9. Chattupāhanavagga	121
5. Pāṭidesanīyakaṇḍa	125

2. Katāpattivāra

1. Pārājikakaṇḍa	126
2. Saṃghādisesakaṇḍa	127
3. Nissaggiyakaṇḍa	129
4. Pācittiyakaṇḍa	130
1. Lasuṇavagga	130
2. Rattandhakāravagga	131
3. Nahānavagga	133
4. Tuvaṭṭavagga	134
5. Cittāgāravagga	135
6. Ārānavagga	136
7. Gabbhinīvagga	137
8. Kumārībhūtavagga	138
9. Chattupāhanavagga	139
5. Pāṭidesanīyakaṇḍa	140

Mātikā	Piṭṭhaṅka
3. Vipattivāra	141
4. Saṅgahavāra	142
5. Samuṭṭhānavāra	142
6. Adhikaraṇavāra	143
7. Samathavāra	143
8. Samuccayavāra	143

1. Katthapaññattivāra

1. Pārājikakaṇḍa	145
2. Saṅghādisesakaṇḍādi	146

2. Katāpattivāra

1. Pārājikakaṇḍa	150
2. Saṅghādisesakaṇḍādi	151
3. Vipattivāra	153
4. Saṅgahavāra	153
5. Samuṭṭhānavāra	153
6. Adhikaraṇavāra	154
7. Samathavāra	154
8. Samuccayavāra	155

Samuṭṭhānasāsasaṅkhepa

Uddānagāthā	157
Terasasamuṭṭhāna	157
1. Paṭhamapārājikasamuṭṭhāna	158
2. Dutiyapārājikasamuṭṭhāna	158
3. Sañcarittasamuṭṭhāna	159
4. Samanubhāsanāsasamuṭṭhāna	160

Mātikā	Piṭṭhaṅka
5. Kathinasamuṭṭhāna	160
6. Elakalomasamuṭṭhāna	161
7. Padasodhammasamuṭṭhāna	161
8. Addhānasamuṭṭhāna	162
9. Theyyasatthasamuṭṭhāna	162
10. Dhammadesanāsamuṭṭhāna	162
11. Bhūtārocanasamuṭṭhāna	163
12. Corivuṭṭhāpanasamuṭṭhāna	163
13. Ananuññātasamuṭṭhāna	163

Antarapeyyāla

Katipucchāvāra	164
1. Cha-āpattisamuṭṭhānavāra	169
2. Katāpattivāra	170
3. Āpattisamuṭṭhānagāthā	175
4. Vipattipaccayavāra	177
5. Adhikaraṇapaccayavāra	179

Samathabheda

6. Adhikaranapariyāvāra	183
7. Sādhāraṇavāra	185
8. Tabbhāgiyavāra	186
9. Samathā samathassa sādharmaṇavāra	187
10. Samathā samathassa tabbhāgiyavāra	188
11. Samathasammukhāvinayavāra	189
12. Vinayavāra	190
13. Kusalavāra	190

Mātikā	Piṭṭhaṅka
14. Yatthavāra, pucchāvāra	192
15. Samathavāra, visajjanāvāra	193
16. Samsaṭṭhavāra	195
17. Sammativāra	195
18. Sammanti na sammantivāra	197
19. Samathādhikaraṇavāra	200
20. Samuṭṭhāpanavāra	202
21. Bhajativāra	204
Khandhakapucchāvāra	207

Ekuttarikanaya

1. Ekakavāra	211
2. Dukavāra	212
3. Tikavāra	217
4. Catukkavāra	224
5. Pañcakavāra	230
6. Chakkavāra	237
7. Sattakavāra	239
8. Aṭṭhakavāra	243
9. Navakavāra	244
10. Dasakavāra	245
11. Ekādasakavāra	249

Uposathādipucchāvisajjanā

Ādimajjhantapucchanam	251
Ādimajjhantavisajjanā	251
Atthavasapakaraṇa	253

Mātikā

Piṭṭhaṅka

Gāthāsaṅgaṇika

1. Sattanagaresu paññattasikkhāpada	255
2. Catuvipatti	257
3. Chedanakādi	258
4. Asādhāraṇādi	259
5. Pārājikādi-āpatti	261

Adhikaraṇabheda

1. Ukkoṭanabhedādi	264
2. Adhikaraṇanidānādi	265
3. Adhikaraṇamūlādi	266
4. Adhikaraṇapaccayāpatti	267
5. Adhikaraṇādhippāya	270
6. Pucchāvāra	272
7. Visajjanāvāra	272
8. Saṁsaṭṭhavāra	272
9. Sattasamathanidāna	273
10. Sattasamathanānatthādi	275

Aparagāthāsaṅgaṇika

1. Codanādipucchāvisajjanā	279
----------------------------	-----	-----	-----

Codanākaṇḍa

1. Anuvijjaka-anuyoga	281
2. Codakādipaṭipatti	283
3. Codakassa-attajhāpana	284

Mātikā

Piṭṭhaṅka

Cūḷasaṅgāma

1. Anuvijjakassapaṭipatti	287
---------------------------	-----	-----	-----

Mahāsaṅgāma

1. Voharantenajānitaḅbādi	290
2. Agati-agantabba	292
3. Agati-agamana	295
4. Saññāpanīyādi	296
5. Parapakkhādi-avaḷānana	297
6. Anuvijjakassa-anuyoga	298
7. Pucchāvibhāga	300

Kathinabheda

1. Kathina-atthatādi	302
2. Kathina-anantarapaccayādi	303
3. Pubbakaraṇanidānādivibhāga	305
4. Kathinādiḷānitaḅbavibhāga	308
5. Puggalassevakathinatthāra	309
6. Palibodhapañhābyākaraṇa	310

Upālīpaṅcaka

1. Anissitavagga	313
2. Nappaṭippassambhanavagga	317
3. Vohāravagga	320
4. Diṭṭhāvīkammavagga	324
5. Attādānavagga	328
6. Dhutaṅgavagga	335

Mātikā			Piṭṭhaṅka
7. Musāvādavagga	336
8. Bhikkhunovādavagga	339
9. Ubbāhikavagga	342
10. Adhikaraṇavūpasamavagga	346
11. Saṃghabhedakavagga	350
12. Dutiyasaṃghabhedakavagga	352
13. Āvāsikavagga	354
14. Kathinatthāravagga	356
Atthāpattisamuṭṭhāna			
1. Pārājika	359
2. Saṃghādisesa	360
3. Pārājikādi	362
Dutiyagāthāsaṅgaṇi			
1. Kāyikādi-āpatti	364
2. Desanāgāminiyādi-āpatti	364
3. Pācittiya	366
4. Avandanīyapuggalādi	368
5. Soḷasakammādi	370
Sedamocanagāthā			
1. Avippavāsapañhā	373
2. Pārājikādipañhā	375
3. Pācittiyādipañhā	377

Mātikā

Piṭṭhaṅka

Pañcavagga

1. Kammavagga	380
2. Atthavasavagga	384
3. Paññattavagga	385
4. Apaññatte paññattavagga	386
5. Navasaṅgahavagga	387

Parivārapāḷimātikā niṭṭhitā.

Vinayapiṭaka

Parivārapāḷi

Namo tassa Bhagavato Arahato Sammāsambuddhassa.

Bhikkhuvibhaṅga

1. Katthapaññattivāra 1. Pārājikakaṇḍa

1. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahata Sammāsambuddhena paṭhamam pārājikam kattha paññattam, kam ārabha, kismim vatthusmim, atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññatti, sabbatthapaññatti padesapaññatti, sādharmaṇapaññatti asādharmaṇapaññatti, ekatopaññatti ubhatopaññatti, pañcannam pātimokkhuddesānam katthogadham kattha pariyaṇnam, katamena uddesena uddesam āgacchati, catunnam vipattinam katamā vipatti, sattannam āpattikkhandhānam katamo āpattikkhandho, channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, catunnam adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam, sattannam samathānam katihi samathehi sammati, ko tattha vinayo, ko tattha abhivinayo, kim tattha pātimokkham, kim tattha adhipātimokkham, kā vipatti, kā sampatti kā paṭipatti, kati atthavase paṭicca Bhagavatā paṭhamam pārājikam paññattam, ke sikkhanti, ke sikkhitasikkhā, kattha ṭhitam, ke dhārenti, kassa vacanam, kenābhatanti?

2. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahata Sammāsambuddhena paṭhamam pārājikam kattha paññattanti Vesāliyam paññattam. Kam ārabhāti Sudinnam Kalandaputtam ārabha. Kismim vatthusminti Sudinno Kalandaputto purānadutiyikāya methunam dhammam paṭisevi, tasmim vatthusmim. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattiti ekā paññatti, dve anupaññattiyo,

anuppannapaññatti tasmim natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattīti sabbatthapaññatti. Sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattīti sādharmaṇapaññatti. Ekatoṇṇatti ubhatopaññattīti ubhatopaññatti. Pañcannaṃ pātimokkhuḍdesānaṃ katthogadhaṃ kattha pariyāpananti nidānogadhaṃ nidānapariyāpannaṃ. Katamena uddesena uddesaṃ āgacchatīti dutiyena uddesena uddesaṃ āgacchati. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattīti silavipatti. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti pārājikāpattikkhandho. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti ekena samuṭṭhānena samuṭṭhātī, kāyato ca cittato ca samuṭṭhātī, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇanti āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammatīti dvīhi samathehi sammati sammukhāvinayenaca paṭiññātakaraṇenaca. Ko tattha vinayo ko tattha abhivinayoti paññatti vinayo, vibhatti abhivinayo. Kim tattha pātimokkhaṃ kim tattha adhipātimokkhanti paññatti pātimokkhaṃ, vibhatti adhipātimokkhaṃ. Kāvīpattīti asaṃvaro vipatti. Kā sampattīti saṃvaro sampatti. Kā paṭipattīti “na evarūpaṃ karissāmi”ti yāvajīvaṃ āpāṇakoṭikaṃ samādāya sikkhati sikkhāpadesu. * Kati atthavase paṭicca Bhagavatā paṭhamaṃ pārājikaṃ paññattanti dasa atthavase paṭicca Bhagavatā paṭhamaṃ pārājikaṃ paññattaṃ saṃghasūṭṭhūṭāya saṃghaphāsutāya dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggaḥāya pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya diṭṭhadhammikaṇaṃ āsavānaṃ saṃvarāya samparāyikaṇaṃ āsavānaṃ paṭighātāya appasannānaṃ pasādāya pasannānaṃ bhīyyobhāvāya saddhammaṭṭhitiyā vinayānuggahāya. Ke sikkhantīti sekkhā ca puthujjanakalyāṇakā ca sikkhanti. Ke sikkhitasikkhāti arahanto sikkhitasikkhā. Kattha ṭhitanti sikkhākāmesu ṭhitaṃ. Ke dhārentīti yesaṃ vattati, te dhārenti. Kassa vacananti Bhagavato vacanaṃ Arahato Sammāsambuddhassa. Kenābhatanti paramparābhatam.

3. Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavotathā.

Moggalīputtena¹ pañcamā, ete Jambusirivhaye².

Tato Mahindo Iṭṭhiyo³, Uttiyo Sambalo⁴ tathā.

Bhaddanāmo ca paṇḍito.

* Am 3. 311 piṭṭhepi.

3. Iṭṭhiyo (Si)

1. Moggalīputtena (Syā)

2. Jambusarivhaye (Sārattha)

4. Uttiyo Sampalo (Itipi)

Ete nāgā mahāpaññā, Jambudīpā idhāgatā.
Vinayaṃ te vācayimsu, piṭakaṃ Tambapañṇiyā.

Nikāye pañca vācesuṃ, satta ceva pakaraṇe.
Tato Ariṭṭho medhāvī, Tissadatto capaṇḍito.

Visārado Kāḷasumano, thero ca Dīghanāmako.
Dīghasumano ca paṇḍito.

Punadeva¹ Kāḷasumano, Nāgatthero ca Buddharakkhito.
Tissatthero ca medhāvī, Devatthero² ca paṇḍito.

Punadeva Sumano medhāvī, vinaye ca visārado.
Bahussuto Cūḷanāgo, gajova duppadhamṣiyo.

Dhammapālitanāmo ca, Rohaṇe³ sādhuṇḍito.
Tassa sisso mahāpañño, Khemanāmo Tipeṭako.

Dīpe tārakarājāva, paññāya atirocatha.
Upatisso ca medhāvī, Phussadevo mahākathī.

Punadeva Sumano medhāvī, Pupphanāmo bahussuto.
Mahākathī Mahāsivo, piṭake sabbattha kovido.

Punadeva Upāli medhāvī, vinaye ca visārado.
Mahānāgo mahāpañño, saddhammavaṃsakovido.

Punadeva Abhayo medhāvī, piṭake sabbattha kovido.
Tissatthero ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Tassa sisso mahāpañño, Pupphanāmo bahussuto.
Sāsanam anurakkhanto, Jambudīpe patiṭṭhito.

Cūḷābhayo ca medhāvī, vinaye ca visārado.
Tissatthero ca medhāvī, saddhammavaṃsakovido.

Cūḷadevo⁴ ca medhāvī, vinaye ca visārado,
Sivatthero ca medhāvī, vinaye sabbattha kovido.

1. Punareva (Syā) 2. Revatthero (Itipi) 3. Rohaṇo (Sī) 4. Phussadevo (Sī)

Ete nāgā mahāpaññā, vinayaññū maggakovidā.

Vinayaṃ dīpe pakāsesuṃ, piṭakaṃ Tambapaṇṇiyāti.

4. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena dutiyaṃ pārājikaṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Dhaniyaṃ kumbhakāraputtam ārabbhā. Kismim vatthusminti Dhaniyo kumbhakāraputto rañño dārūni adinnaṃ ādiyi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

5. Tatiyaṃ pārājikaṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū aññamaññaṃ jīvitā voropesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

6. Catutthaṃ pārājikaṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Vaggumudātīriye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti Vaggumudātīriyā bhikkhū gihīnaṃ aññamaññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇaṃ bhāsimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Cattāro pārājikā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Methunādinnādānaṅca, manussaviggahuttari.

Pārājikāni cattāri, chejjavatthū asaṃsayāti.

2. Saṃghādisesakaṇḍa

7. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena upakkamivā asuciṃ mocentassa saṃghādiseso kattha paññatto, kaṃ ārabha, kismiṃ vatthusmiṃ, atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññatti, sabbatthapaññatti padesapaññatti, sādharmaṇapaññatti asādharmaṇapaññatti, ekatopaññatti ubhatopaññatti, pañcannaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadhaṃ kattha pariyāpannaṃ, katamena uddesena uddesaṃ āgacchati, catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipatti, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandho, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammati, ko tattha vinayo, ko tattha abhivinayo, kiṃ tattha pātimokkhaṃ, kiṃ tattha adhipātimokkhaṃ, kā vipatti, kā sampatti, kā paṭipatti, kati atthavase paṭicca Bhagavatā upakkamivā asuciṃ mocentassa saṃghādiseso paññatto, ke sikkhanti, ke sikkhitasikkhā, kattha ṭhitā, ke dhārenti, kassa vacanaṃ, kenābhatanti.

8. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena upakkamivā asuciṃ mocentassa saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvattiyā paññatto. Kaṃ ārabhāti āyasmantaṃ Seyyasakaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Seyyasako hatthena upakkamivā asuciṃ mocesi, tasmī va vatthusmiṃ. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattīti ekā paññatti, ekā anupaññatti, anuppannapaññatti tasmī va natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattīti sabbatthapaññatti. Sādharmaṇapaññatti asādharmaṇapaññattīti asādharmaṇapaññatti. Ekatopaññatti ubhatopaññattīti ekatopaññatti. Pañcannaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadhaṃ kattha pariyāpannanti nidānogadhaṃ nidānapariyāpannaṃ. Katamena uddesena uddesaṃ āgacchatīti

tatiyena uddesena uddesaṃ āgacchati. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattīti sīlavipatti. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti saṃghādiseso āpattikkhandho. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇanti āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammatīti dvīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca. Ko tattha vinayo ko tattha abhivinayoti paññatti vinayo, vibhatti abhivinayo. Kim tattha pātimokkhaṃ kiṃ tattha adhipātimokkhanti paññatti pātimokkhaṃ, vibhatti adhipātimokkhaṃ. Kā vipattīti asaṃvaro vipatti. Kā sampattīti saṃvaro sampatti. Kā paṭipattīti “na evarūpaṃ karissāmī”ti yāvajīvaṃ āpāṇakoṭikaṃ samādāya sikkhati sikkhāpadesu. * Kati atthavase paṭicca Bhagavatā upakkamivā asuciṃ mocentassa saṃghādiseso paññattoti dasa atthavase paṭicca Bhagavatā upakkamivā asuciṃ mocentassa saṃghādiseso paññatto saṃghasūṭṭhūṭāya saṃghaphāsutāya dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggaḥāya pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃāsavānaṃ paṭighātāya appasannānaṃ pasādāya pasannānaṃ bhīyyobhāvāya saddhammaṭṭhitiyā vinayānuggahāya. Ke sikkhantīti sekkhā ca puthujjanakalyāṇakāca sikkhanti. Ke sikkhita sikkhāti arahanto sikkhitasikkhā. Kattha ṭhitanti sikkhākāmesu ṭhitaṃ. Ke dhārentīti yesaṃ vattati, te dhārenti. Kassa vacananti Bhagavato vacanaṃ Araḥato Sammāsambuddhassa. Kenābhatanti paramparābhataṃ.

Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavo tathā.

Moggaliputtana pañcamā, ete Jambusirivhaye.

Tato Mahindo Itṭiyo, Uttiyo Sambalo tathā.

Bhaddanāmo ca paṇḍito.

Ete nāgā mahāpaññā, Jambudīpā idhāgatā.

Vinayaṃ te vācayimsu, piṭakaṃ Tambapaṇṇiyā.

Nikāye pañca vācesuṃ, satta ceva pakaraṇe.

Tato Ariṭṭho medhāvī, Tissadatto ca paṇḍito.

* Am 3. 311 piṭṭhepi.

Visārado Kāḷasumano, thero ca Dīghanāmako.

Dīghasumano ca paṇḍito.

Punadeva Kāḷasumano, Nāgatthero ca Buddharakkhito.

Tissatthero ca medhāvī, Devatthero ca paṇḍito.

Punadeva Sumano medhāvī, vinaye ca visārado.

Bahussuto Cūḷanāgo, gajova duppadhamsiyo.

Dhammapālitanāmo ca, Rohaṇe sādhipūjito.

Tassa sisso mahāpaṇṇo, Khemanāmo Tipeṭako.

Dīpe tārakarājāva, paṇṇāya atirocatha.

Upatisso ca medhāvī, Phussadevo mahākathī.

Punadeva Sumano medhāvī, Pupphanāmo bahussuto.

Mahākathī Mahāsivo, piṭake sabbattha kovido.

Punadeva Upāli medhāvī, vinaye ca visārado.

Mahānāgo mahāpaṇṇo, saddhammavaṃsakovido.

Punadeva Abhayo medhāvī, piṭake sabbattha kovido.

Tissatthero ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Tassa sisso mahāpaṇṇo, Pupphanāmo bahussuto.

Sāsanam anurakkhanto, Jambudīpe patiṭṭhito.

Cūḷābhayo ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Tissatthero ca medhāvī, saddhammavaṃsakovido.

Cūḷadevo ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Sivatthero ca medhāvī, vinaye sabbattha kovido.

Ete nāgā mahāpaṇṇā, vinayaṇṇū maggakovidā.

Vinayam dīpe pakāsesum, piṭakam Tambapaṇṇiyāti.

9. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena
mātugāmena saddhim kāyasaṃsaggaṃ samāpajjantassa saṃghādiseso kattha
paṇṇattoti Sāvattiyam paṇṇatto. Kam ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyim

ārabbha. Kismim vatthusminti āyasmā Udāyī mātugāmena saddhim kāyasamsaggaṃ samāpajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

10. Mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsantassa saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyim ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Udāyī mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato cacittato ca samuṭṭhāti -pa-.

11. Mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsantassa saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyim ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Udāyī mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ abhāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

12. Sañcarittaṃ samāpajjantassa saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyim ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Udāyī sañcarittaṃ samāpajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā vācato samuṭṭhāti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

13. Saññācīkāya kuṭim kārāpentassa saṅghādiseso kattha paññattoti Āḷaviyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Āḷavake bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti Āḷavakā bhikkhū saññācīkāya kuṭiyō kārāpesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

14. Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpentassa saṅghādiseso kattha paññattoti Kosambiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Channaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Channo vihāravatthuṃ sodhento aññataraṃ cetiyarukkhaṃ chedāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

15. Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso kattha paññattoti Rājagahe paññatto. Kaṃ ārabbhāti Mettiyabhūmajake bhikkhū āra-bbha. Kismiṃ vatthusminti Mettiyabhūmajakā bhikkhū āyasmantaṃ Dabbaṃ Mallaputtaṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

16. Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso kattha paññattoti Rājagahe paññatto. Kaṃ ārabbhāti Mettiyabhūmajake bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti Mettiyabhūmajakā bhikkhū āyasmantaṃ Dabbaṃ Mallaputtaṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

17. Saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvattiyāṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa saṅghādiseso kattha paññattoti Rājagahe paññatto. Kaṃ ārabbhāti Devadattaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Devadatto samaggassa saṅghassa bhedaṃ parakkamī, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

18. Bhedānuvattakānaṃ bhikkhūnaṃ yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantānaṃ saṃghādiseso kattha paññattoti Rājagahe paññatto. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kiṃsmiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū Devadattassa saṃghabhedāya parakkamantassa anuvattakā ahesuṃ vaggavādakā, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

19. Dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa saṃghādiseso kattha paññattoti Kosambiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Channaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Channo bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno attānaṃ avacanīyaṃ akāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

20. Kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvattiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Assajipunabbasuke bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Assajipunabbasukā bhikkhū saṃghena pabbājanīyakammakatā bhikkhū chandagāmitā dosagāmitā mohagāmitā bhayagāmitā pāpesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Terasa saṃghādisesā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Vissatṭhi kāyasaṃsaggāṃ, duṭṭhullaṃ attakāmañca.

Sañcarittāṃ kuṭi ceva, vihāro ca amūlakaṃ.

Kiñcidesañca bhedo ca, tasseva¹ anuvattakā.

Dubbacāṃ kuladūsañca, saṃghādisesā terasāti.

3. Aniyatakaṇḍa

21. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena paṭhamo aniyato kattha paññatto,kaṃ ārabha, kismiṃ vatthusmiṃ, atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññatti, sabbatthapaññatti padesapaññatti, sādharmaṇapaññatti asādharmaṇapaññatti, ekato paññatti ubhatopaññatti, pañcannaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadham kattha pariyāpannaṃ, katamena uddesena uddesaṃ āgacchati, catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipatti, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandho, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātī, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammatī, ko tattha vinayo, ko tattha abhivinayo, kiṃ ta ttha pātimokkhaṃ, kiṃ tattha adhipātimokkhaṃ, kāvipatti, kā sampatti, kā paṭipatti, kati atthavase paṭicca Bhagavatā paṭhamo aniyato paññatto, ke sikkhanti, ke sikkhitasikkhā, kattha ṭhitam, ke dhārenti, kassa vacanaṃ, kenābhatanti.

22. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena paṭhamo aniyato kattha paññattoti Sāvattiyam paññatto. Kaṃ ārabhāti āyasmantaṃ Udāyim ārabha. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī mātuḡāmena saddhim eko ekāya raho paṭicchanne āsane alaṃkammaniye nisajjaṃ kappesi,tasmiṃ vatthusmiṃ. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattīti ekā paññatti, anupaññatti anuppannapaññatti tasmiṃ natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattīti sabbatthapaññatti. Sādharmaṇapaññatti asādharmaṇapaññattīti asādharmaṇapaññatti. Ekato paññatti ubhatopaññattīti ekatopaññatti. Pañcannaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadham kattha pariyāpannanti nidānogadham nidānapariyāpannaṃ. Katamena uddesena uddesaṃ āgacchatīti catutthena uddesena uddesaṃ āgacchati. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattīti siyā sīlavipatti, siyā ācāravipatti. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti siyā pārājikāpattikkhandho, siyā saṃghādisesāpattikkhandho, siyā pācittiyāpattikkhandho. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti

ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇanti āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammatīti tīhi samathehi sammati, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca. Ko tattha vinayo ko tattha abhivinayoti paññatti vinayo, vibhatti abhivinayo. Kim tattha pātimokkhaṃ kim tattha adhipātimokkhanti paññatti pātimokkhaṃ, vibhatti adhipātimokkhaṃ. Kā vipattīti asaṃvaro vipatti. Kā sampattīti saṃvaro sampatti. Kā paṭipattīti “na evarūpaṃ karissāmī”ti yāvajīvaṃ āpāṇakoṭikaṃ samādāya sikkhati sikkhāpadesu. * Kati atthavase paṭicca Bhagavatā paṭhamo aniyato paññattoti dasa atthavase paṭicca Bhagavatā paṭhamo aniyato paññatto saṃghasūṭṭhūṭāya saṃghaphāsūṭāya dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya appasannānaṃ pasādāya pasannānaṃ bhīyyobhāvāya saddhammaṭṭhitiyā vinayānuggahāya. Ke sikkhantīti sekkhā ca puthujjanakalyāṇakā ca sikkhanti. Ke sikkhitasikkhāti arahanto sikkhitasikkhā. Kattha ṭhitanti sikkhākāmesu ṭhitā. Ke dhārentīti yesaṃ vattati, te dhārenti. Kassa vacananti Bhagavato vacanaṃ Arahato Sammāsambuddhassa. Kenābhatanti paramparābhataṃ.

Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavo tathā.

Moggaliputtana pañcamā, ete Jambusirivhaye.

Tato Mahindo Iṭṭiyo, Uttiyo Sambalo tathā.

Bhaddanāmo ca paṇḍito.

Ete nāgā mahāpaññā, Jambudīpā idhāgatā.

Vinayaṃ te vācayīmsu, piṭakaṃ Tambapaṇṇiyā.

Nikāye pañca vācesuṃ, satta ceva pakaraṇe.

Tato Ariṭṭho medhāvī, Tissadatto ca paṇḍito.

Visārado Kālasumano, thero ca Dīghanāmakō.

Dīghasumano ca paṇḍito.

* Am 3. 311 piṭṭhepi.

Punadeva Kāḷasumano, Nāgatthero ca Buddharakkhito.

Tissatthero ca medhāvī, Devatthero ca paṇḍito.

Punadeva Sumano medhāvī, vinaye ca visārado.

Bahussuto Cūḷanāgo, gajova duppadhamāsiyo.

Dhammapālitanāmo ca, Rohaṇe sādhipūjito.

Tassa sisso mahāpaṇḍo, Khemanāmo Tipeṭako.

Dīpe tārakarājāva, paṇḍāya atirocatha.

Upatisso ca medhāvī, Phussadevo mahākathī.

Punadeva Sumano medhāvī, Pupphanāmo bahussuto.

Mahākathī Mahāsivo, piṭake sabbattha kovido.

Punadeva Upāli medhāvī, vinaye ca visārado.

Mahānāgo mahāpaṇḍo, saddhammavaṃsakovido.

Punadeva Abhayo medhāvī, piṭake sabbattha kovido.

Tissatthero ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Tassa sisso mahāpaṇḍo, Pupphanāmo bahussuto.

Sāsanam anurakkhanto, Jambudīpe patiṭṭhito.

Cūḷābhayo ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Tissatthero ca medhāvī, saddhammavaṃsakovido.

Cūḷadevo ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Sivatthero ca medhāvī, vinaye sabbattha kovido.

Ete nāgā mahāpaṇḍā, vinayaṇṇū maggakovidā.

Vinayam dīpe pakāsesum, piṭakam Tambapaṇṇiyāti.

23. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena dutiyo aniyato kattha paṇḍattoti Sāvattthiyam paṇḍatto. Kam ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyim ārabhha. Kismim vatthusminti āyasmā Udāyī mātugāmena saddhim eko ekāya raho nisajjam kappesi, tasmim vatthusmim. Atthi tattha paṇḍatti anupaṇḍatti anuppannapaṇḍattiti ekā paṇḍatti,

anupaññatti anuppannapaññatti tasmim natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattīti sabbatthapaññatti. Sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattīti asādhāraṇapaññatti. Ekatoapaññatti ubhatopaññattīti ekatoapaññatti. Pañcannaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadhaṃ kattha pariyāpannanti nidānogadhaṃ nidānapariyāpannaṃ. Katamena uddesena uddesaṃ āgacchatīti catutthena uddesena uddesaṃ āgacchati. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattīti siyā sīlavipatti, siyā ācāravipatti. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti siyā saṃghādisesāpattikkhandho, siyā pācittiyāpattikkhandho. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhātī, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhātī, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhātī, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhātī. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇanti āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammatīti tīhi samathehi sammati, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca -pa-.

Dve aniyatā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Alaṃkammaniyañceva, tatheva ca na heva kho.
Aniyatā supaññattā, Buddhasetṭhena tādināti.

4. Nissaggiyakaṇḍa

1. Kathinavagga

24. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena atirekacīvaraṃ dasāhaṃ atikkāmentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū atirekacīvaraṃ dhāresum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi

samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

25. Ekarattaṃ ticīvarena vippavasantassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū bhikkhūnaṃ hatthe cīvaraṃ nikkhipitvā santaruttarena janapadacārikaṃ pakkamiṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

26. Akālacīvaraṃ paṭiggahetvā māsaṃ atikkāmentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū akālacīvaraṃ paṭiggahetvā māsaṃ atikkāmesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

27. Aññātikāya bhikkhuniyā purāṇacīvaraṃ dhovāpentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyim ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī aññātikāya bhikkhuniyā purāṇacīvaraṃ dhovāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

28. Aññātikāya bhikkhuniyā hatthato cīvaraṃ paṭiggaṇhantassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyim ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī aññātikāya bhikkhuniyā hatthato cīvaraṃ paṭiggaṇhesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

29. Aññātakam gahapatim vā gahapatānim vā cīvaram viññāpentassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto aññātakam seṭṭhiputtam cīvaram viññāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

30. Aññātakam gahapatim vā gahapatānim vā tatuttari cīvaram viññāpentassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū na mattam jānitvā bahum cīvaram viññāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

31. Pubbe appavāritassa aññātakam gahapatikam upasaṅkamtivā cīvare vikappam āpajjantassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto pubbe appavārito aññātakam gahapatikam upasaṅkamtivā cīvare vikappam āpajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

32. Pubbe appavāritassa aññātake gahapatike upasaṅkamtivā cīvare vikappam āpajjantassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto pubbe appavārito aññātake gahapatike upasaṅkamtivā cīvare vikappam āpajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

33. Atirekatikkhattum codanāya atirekachakkhattum ṭhānena cīvaram abhinipphādentassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbha. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto upāsakena “ajjaṅho bhante

āgamehī”ti vuccamāno nāgamesi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Kathinavaggo paṭhamo.

2. Kosiyavagga

34. Kosiyamissakaṃ santhataṃ kārāpentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Āḷaviyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū kosiyakārake upasaṅkamitvā evamāhamsu “bahū āvuso kosakārake pacatha, amhākampi dassatha, mayampi icchāma kosiyamissakaṃ santhataṃ kātun”ti, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

35. Suddhakāḷakānaṃ eḷakalomānaṃ santhataṃ kārāpentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū suddhakāḷakānaṃ eḷakalomānaṃ santhataṃ kārāpesuṃ, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

36. Anādiyivā tulaṃ odātānaṃ tulaṃ gocariyānaṃ navānaṃ santhataṃ kārāpentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū thokaññeva odātaṃ ante ¹ ādiyivā tatheva suddhakāḷakānaṃ eḷakalomānaṃ santhataṃ kārāpesuṃ, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

37. Anuvassaṃ santhataṃ kārāpentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti sambahulā bhikkhū anuvassaṃ santhataṃ kārāpesuṃ, tasmim̐

1. Odātānaṃ ante ante (Si), odātānaṃ ante (Syā)

vatthusmiṃ. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

38. Anādiyivā purāṇasanthatassa sāmāntā Sugatavidatthiṃ navāṃ nisīdanasanthatāṃ kārāpentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū santhatāni ujjhitvā āraññikaṅgaṃ piṇḍapātikaṅgaṃ paṃsukūlikaṅgaṃ samādiyimsu, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

39. Eḷakalomāni paṭiggahetvā tiyojanaṃ atikkāmentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññatarāṃ bhikkhuṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti aññataro bhikkhu eḷakalomāni paṭiggahetvā tiyojanaṃ atikkāmesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

40. Aññātikāya bhikkhuniyā eḷakalomāni dhovāpentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sakkesu paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū aññātikāhi bhikkhunihi eḷakalomāni dhovāpesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

41. Rūpiyaṃ paṭiggaṇhantassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto rūpiyaṃ paṭiggahesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

42. Nānappakāraṃ rūpiyaṃvohāraṃ samāpajjantassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye

bhikkhū ārabba. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū nānappakāraṁ rūpiyaśāṁvohāraṁ samāpajjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

43. Nānappakāraṁ kayavikkayaṁ samāpajjantassa nissaggiyaṁ pācittiyaṁ kattha paññattanti Sāvattiyaṁ paññattaṁ. Kaṁ ārabbhāti āyasmantaṁ Upanandaṁ Sakyaputtaṁ ārabba. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto paribbājakena saddhim kayavikkayaṁ samāpajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Kosiyavaggo dutiyo.

3. Pattavagga

44. Atirekapattaṁ dasāhaṁ atikkāmentassa nissaggiyaṁ pācittiyaṁ kattha paññattanti Sāvattiyaṁ paññattaṁ. Kaṁ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabba. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū atirekapattaṁ dhāresuṁ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

45. Ūnapañcabandhanena pattena aññaṁ navāṁ pattaṁ cetāpentassa nissaggiyaṁ pācittiyaṁ kattha paññattanti Sakkesu paññattaṁ. Kaṁ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabba. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū appamattakenapi bhinnena appamattakenapi khaṇḍena vilikhitamattenapi bahū patte viññāpesuṁ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

46. Bhesajjāni paṭiggahetvā sattāhaṁ atikkāmentassa nissaggiyaṁ pācittiya kattha paññattanti Sāvattiyaṁ paññattaṁ. Kaṁ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabba. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū bhesajjāni paṭiggahetvā sattāhaṁ atikkāmesuṁ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

47. Atirekamāse sese gimhāne vassikasāṭṭhikacīvaram pariyesantassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū atirekamāse sese gimhāne vassikasāṭṭhikacīvaram pariyesimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

48. Bhikkhussa sāmam cīvaram datvā kupitena anattamanena acchindantassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto bhikkhussa sāmam cīvaram datvā kupito anattamano acchindi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

49. Sāmam suttaṃ viññāpetvā tantavāyehi cīvaram vāyāpentassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Rājagahe paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū sāmam suttaṃ viññāpetvā tantavāyehi cīvaram vāyāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

50. Pubbe appavāritassa aññātakassa gahapatikassa tantavāye upasaṅkamitvā cīvare vikappaṃ āpajjantassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto pubbe appavārito aññātakassa gahapatikassa tantavāye upasaṅkamitvā cīvare vikappaṃ āpajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

51. Accekacīvaram paṭiggahetvā cīvarakālasamayaṃ atikkāmentassa nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū accekacīvaram paṭiggahetvā cīvarakālasamayaṃ atikkāmesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

52. Tiṇṇaṃ cīvarānaṃ aññataraṃ cīvaraṃ antaraghare nikkhipitvā atirekachārattaṃ vippavasantassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū tiṇṇaṃ cīvarānaṃ aññataraṃ cīvaraṃ antaraghare nikkhipitvā atirekachārattaṃ vippavasimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

53. Jānaṃ saṃghikaṃ lābhaṃ pariṇataṃ attano pariṇāmentassa nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ saṃghikaṃ lābhaṃ pariṇataṃ attano pariṇāmesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Pattavaggo tatiyo.

Tiṃsa nissaggiyā pācittiyā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Dasekarattimāso ca, dhovanañca paṭiggaho.

Aññātaṃ tañca¹ uddissa, ubhinnaṃ dūtakena ca.

Kosiyā suddhadvebhāgā, chabbassāni nisīdanaṃ.

Dve ca lomāni uggaṇhe, ubho nānappakārakā.

Dve ca pattāni bhesajjaṃ, vassikā dānapañcamaṃ.

Sāmaṃ vāyāpanacceko, sāsankaṃ saṃghikena cāti.

5. Pācittiyakaṇḍa

1. Musāvādavagga

54. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena sampajānamusāvāde pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ

1. Aññātakañca (Ka)

ārabbhāti Hatthakaṃ Sakyaputtaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Hatthako Sakyaputto titthiyehi saddhiṃ sallapanto avajānitvā paṭijāni, paṭijānitvā avajāni, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

55. Omasavāde pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū pesalehi bhikkhūhi saddhiṃ bhaṇḍantā¹ pesale bhikkhū omasimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

56. Bhikkhupesunñe pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ bhaṇḍana-jātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ pesunñānaṃ upasaṃhariṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

57. Anupasampannaṃ padaso dhammaṃ vācentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū upāsake padaso dhammaṃ vācesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā vācato samuṭṭhāti, na kāyato, na cittato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

58. Anupasampannaṃ uttaridirattatirattaṃ sahaseyyāṃ kappentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Āḷaviyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū anupasampannaṃ sahaseyyāṃ kappesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti.

1. Bhaṇḍantā (Ka)

Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

59. Mātugāmena sahaseyyaṃ kappentassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Anuruddhaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Anuruddho mātugāmena sahaseyyaṃ kappesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

60. Mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammaṃ desetassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyिṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyि mātugāmassa dhammaṃ desesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti, dve anupaññattiyo. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, padasodhamme -pa-.

61. Anupasampannassa uttarimanussadhammaṃ bhūtaṃ ārocentassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Vaggumudātīriye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Vaggumudātīriyā bhikkhū gihīnaṃ aññamaññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇaṃ bhāsimsu, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā vācato samuṭṭhāti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato -pa-.

62. Bhikkhussa duṭṭhullaṃ āpattiṃ anupasampannassa ārocentassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhussa duṭṭhullāpattiṃ anupasampannassa ārocesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

63. Pathaviṃ khaṇantassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Āḷaviyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Āḷavake bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti

Āḷavakā bhikkhū pathaviṃ khaṇiṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Musāvādavaggo paṭhamo.

2. Bhūtagāmaṃavagga

64. Bhūtagāmapātabyatāya pācittiyāṃ kattha paññattanti Āḷaviyāṃ paññattam. Kam ārabbhāti Āḷavake bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti Āḷavakā bhikkhū rukkham chindimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

65. Aññavādake vihesake pācittiyāṃ kattha paññattanti Kosambiyāṃ paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantaṃ Channaṃ ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Channo saṃghamajjhe āpattiyā anuyuññijyamāno aññenaññam paṭicari, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

66. Ujjhāpanake khiyyanake pācittiyāṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattam. Kam ārabbhāti Mettiyabhūmajake bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti Mettiyabhūmajakā bhikkhū āyasmantaṃ Dabbaṃ Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

67. Saṃghikaṃ mañcaṃ vā pīṭham vā bhisim vā kocchaṃ vā ajjhokāse santharivā anuddharitvā anāpucchā pakkamantassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattiyāṃ paññattam. Kam ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū saṃghikaṃ senāsanam ajjhokāse santharivā anuddharitvā anāpucchā pakkamimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

68. Saṅghike vihāre seyyaṃ santharivā anuddharivā anāpucchā pakkamantassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sattarasavaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sattarasavaggiyā bhikkhū saṅghike vihāre seyyaṃ santharivā anuddharivā anāpucchā pakkamiṃsu, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

69. Saṅghike vihāre jānaṃ pubbupagataṃ bhikkhuṃ anupakhajja seyyaṃ kappentassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū there bhikkhū anupakhajja seyyaṃ kappesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

70. Bhikkhuṃ kupitena anattamanena saṅghikā vihārā nikkadḍhantassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā bhikkhū saṅghikā vihārā nikkadḍhimsu, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

71. Saṅghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṃ mañcaṃ vā pīṭhaṃ vā abhinisīdantassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataṃ bhikkhuṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti aññataro bhikkhu saṅghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṃ mañcaṃ sahasā abhinisīdi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, nacittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

72. Dvattipariyāye adhiṭṭhahitvā tatuttari adhiṭṭhahantassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Kosambiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Channaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Channo katapariyositaṃ vihāraṃ punappunaṃ chādāpesi punappunaṃ limpāpesi, atibhāriko vihāro

paripati, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

73. Jānam sappāṇakam udakam tiṇam vā mattikam vā siñcantassa pācittiyam kattha paññattanti Āḷaviyam paññattam. Kam ārabbhāti Āḷavake bhikkhū ārabha. Kismim vatthusminti Āḷavakā bhikkhū jānam sappāṇakam udakam tiṇampi mattikampi siñcimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Bhūtagāmagavaggo dutiyo.

3. Ovādavagga

74. Asammatena bhikkhuniyo ovadantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū asammatā bhikkhuniyo ovadimsu, tasmim vatthusmim. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattīti ekā paññatti, ekā anupaññatti, anuppannapaññatti tasmim natthi. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā vācato samuṭṭhāti, na kāyato, na cittato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

75. Atthaṅgate sūriye bhikkhuniyo ovadantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Cūḷapanthakam ārabha. Kismim vatthusminti āyasmā Cūḷapanthako atthaṅgate sūriye bhikkhuniyo ovadi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, padasodhamme -pa-.

76. Bhikkhunupassayam upasaṅkamitvā bhikkhuniyo ovadantassa pācittiyam kattha paññattanti Sakkesu paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunupassayam upasaṅkamitvā bhikkhuniyo ovadimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

77. “Āmisahetu bhikkhū bhikkhuniyo ovadantī”ti bhaṇantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū “āmisahetu bhikkhū bhikkhuniyo ovadantī”ti bhaṇimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

78. Aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram dentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhum ārabbha. Kismim vatthusminti aññataro bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram adāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

79. Aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram sibbentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Udāyim ārabbha. Kismim vatthusminti āyasmā Udāyī aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram sibbesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

80. Bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunīhi saddhim samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

81. Bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekaṃ nāvam abhiruhantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunīhi saddhim samvidhāya ekaṃ nāvam abhiruhimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

82. Jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjantassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Devadattaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Devadatto jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñji, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

83. Bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyīṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Ovādavaggo tatiyo.

4. Bhojanavagga

84. Tatuttari āvasathapiṇḍaṃ bhuñjantassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū anuvasitvā anuvasitvā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjimsu, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

85. Gaṇabhojane pācittiyāṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Devadattaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Devadatto saporiso kulesu viññāpetvā viññāpetvā bhuñji, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti, satta anupaññattiyo. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

86. Paramparabhojane pācittiyāṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti sambahulā

bhikkhū aññatra nimantitā aññatra bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, catasso anupaññattiyo. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

87. Dvattipattapūre pūve paṭiggahetvā tatuttari paṭiggaṇhantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū na mattaṃ jānitvā paṭiggahesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

88. Bhuttāvinā pavāritena anatirittaṃ khādanīyam vā bhojanīyam vā bhuñjantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū bhuttāvī pavāritā aññatra bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

89. Bhikkhum bhuttāvim pavāritaṃ anatirittena khādanīyena vā bhojanīyena vā abhihaṭṭhum pavārentassa pācittiyam katta paññattanti Sāvatthiyam paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataraṃ bhikkhum ārabbha. Kismim vatthusminti aññataro bhikkhu bhikkhum bhuttāvim pavāritaṃ anatirittena bhojanīyena abhihaṭṭhum pavāresi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

90. Vikāle khādanīyam vā bhojanīyam vā bhuñjantassa pācittiyam kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sattarasavaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti Sattarasavaggiyā bhikkhū vikāle bhojanaṃ bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

91. Sannidhikāraṃ khādanīyam vā bhojanīyam vā bhuñjantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Belaṭṭhasīsaṃ ārabbha. Kismim vatthusminti āyasmā Belaṭṭhasīso sannidhikāraṃ

bhojanam̐ bhuñji, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channam̐ āpattisamuṭṭhānānam̐ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

92. Paṇītabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjantassa pācittiyam̐ kattha paññattanti Sāvattthiyam̐ paññattam̐. Kam̐ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū paṇītabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam̐ āpattisamuṭṭhānānam̐ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

93. Adinnam̐ mukhadvāram̐ āhāram̐ āharantassa pācittiyam̐ kattha paññattanti Vesāliyam̐ paññattam̐. Kam̐ ārabbhāti aññataram̐ bhikkhum̐ ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti aññataro bhikkhu adinnam̐ mukhadvāram̐ āhāram̐ āhari, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam̐ āpattisamuṭṭhānānam̐ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Bhojanavaggo catuttho.

5. Acelakavagga

94. Acelakassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā khādanīyam̐ vā bhojanīyam̐ vā dentassa pācittiyam̐ kattha paññattanti Vesāliyam̐ paññattam̐. Kam̐ ārabbhāti āyasmantam̐ Ānandam̐ ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti āyasmā Ānando aññatarissā paribbājikāya ekam̐ maññamāno dve pūve adāsi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channam̐ āpattisamuṭṭhānānam̐ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

95. Bhikkhum̐ “ehāvuso, gāmam̐ vā nigamam̐ vā piṇḍāya pavisissāmā”ti tassa dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojentassa pācittiyam̐ kattha paññattanti Sāvattthiyam̐ paññattam̐. Kam̐ ārabbhāti āyasmantam̐ Upanandam̐ Sakyaputtam̐ ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto bhikkhum̐ “ehāvuso, gāmam̐ piṇḍāya pavisissāmā”ti tassa adāpetvā uyyojesi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channam̐ āpattisamuṭṭhānānam̐ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

96. Sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

97. Mātugāmena saddhim raho paṭicchane āsane nisajjam kappentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto mātugāmena saddhim raho paṭicchane āsane nisajjam kappesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

98. Mātugāmena saddhim eko ekāya raho nisajjam kappentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto mātugāmena saddhim eko ekāya raho nisajjam kappesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

99. Nimantitena sabhattena santam bhikkhum anāpucchā purebhattam pacchābhattam kulesu cārittam āpajjantassa pācittiyam kattha paññattanti Rājagahe paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Upanandam Sakyaputtam ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto nimantito sabhatto samāno purebhattam pacchābhattam kulesu cārittam āpajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, catasso anupaññattiyo. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

100. Tatuttari bhesajjam viññāpentassa pācittiyam kattha paññattanti Sakkesu paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū Mahānāmena Sakkena “ajjaṇho bhante

āgamethā”ti vuccamānā nāgamesuṃ, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

101. Uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gacchantassa pācittiyam̐ kattha paññattanti Sāvattiyam̐ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū uyyuttaṃ senaṃ dassanāya agamaṃsu, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti, ekā anupaññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

102. Atirekatirattaṃ senāya vasantassa pācittiyam̐ kattha paññattanti Sāvattiyam̐ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū atirekatirattaṃ senāya vasim̐su, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

103. Uyyodhikaṃ gacchantassa pācittiyam̐ kattha paññattanti Sāvattiyam̐ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū uyyodhikaṃ agamaṃsu, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Acelakavaggo pañcamaṃ.

6. Surāpānavagga

104. Surāmerayapāne pācittiyam̐ kattha paññattanti Kosambiyam̐ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Sāgataṃ ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti āyasmā Sāgato majjamaṃ pivi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

105. Aṅgulipatodake pācittiyam̐ kattha paññattanti Sāvattiyam̐ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti

Chabbaggiyā bhikkhū bhikkhum aṅgulipatodakena hāsesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

106. Udale hasadhamme¹ pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti sattarasavaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti sattarasavaggiyā bhikkhū Aciravatiyā nadiyā udake kīḷimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

107. Anādariye pācittiyam kattha paññattanti Kosambiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Channam ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Channo anādariyam akāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

108. Bhikkhum bhimsāpentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhum bhisāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

109. Jotim samādahitvā visibbentassa pācittiyam kattha paññatthanti Bhaggesu paññattam. Kam ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū jotim samādahitvā visibbesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, dve anupaññattiyo. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

110. Orenaddhamāsam nahāyantassa pācittiyam kattha paññattanti Rājagahe paññattam. Kam ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū rājānampi passivā na mattam jānitvā nahāyimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, cha anupaññattiyo. Sabbatthapaññatti padesapaññattīti padesapaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

1. Hassadhamme (Sī, Syā)

111. Anādiyitvā tiṇṇaṃ dubbaṇṇakaraṇānaṃ aññatarānaṃ dubbaṇṇakaraṇaṃ navaṃ cīvaraṃ paribhuñjantassa pācittiyānaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyānaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū attano cīvaraṃ na sañjānimsu, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

112. Bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmaṇerassa vā sāmaṇeriyā vā sāmaṃ cīvaraṃ vikappetvā appaccuddhāraṇaṃ paribhuñjantassa pācittiyānaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyānaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto bhikkhussa sāmaṃ cīvaraṃ vikappetvā appaccuddhāraṇaṃ paribhuñji, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

113. Bhikkhussa pattaṃ vā cīvaraṃ vā nisīdanaṃ vā sūcigharaṃ vā kāyabandhanaṃ vā apanidhentaṃ pācittiyānaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyānaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ pattampi cīvarampi apanidhesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Surāmerayavaggo chaṭṭho.

7. Sappāṇakavagga

114. Sañcicca pāṇaṃ jīvītā voropentassa pācittiyānaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyānaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyīnaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī sañcicca pāṇaṃ jīvītā voropesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

115. Jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ paribhuñjantassa pācittiyānaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyānaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ

vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ
paribhuñcimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ
āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

116. Jānaṃ yathādhammaṃ nihatādhikaraṇaṃ puna kammāya
ukkoṭentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattaṃ. Kaṃ
ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā
bhikkhū jānaṃ yathādhammaṃ nihatādhikaraṇaṃ puna kammāya
ukkoṭesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ
āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

117. Bhikkhussa jānaṃ duṭṭhullaṃ āpattim paṭicchādentassa pācittiyam
kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataraṃ
bhikkhum ārabbha, kismim vatthusminti aññataro bhikkhu bhikkhussa
jānaṃ duṭṭhullaṃ āpattim paṭicchādesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti.
Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca
vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

118. Jānaṃ unavāsativassam puggalaṃ upasampādentassa pācittiyam
kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū
ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū jānaṃ unavāsativassam
puggalaṃ upasampādesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ
āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

119. Jānaṃ theyyasatthena saddhim samvidhāya ekaddhānamaggaṃ
paṭipajjantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattaṃ. Kaṃ
ārabbhāti aññataraṃ bhikkhum ārabbha. Kismim vatthusminti aññataro
bhikkhu jānaṃ theyyasatthena saddhim samvidhāya ekaddhānamaggaṃ
paṭipajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ
dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na
vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

120. Mātugāmena saddhim samvidhāya ekaddhānamaggaṃ
paṭipajjantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattaṃ. Kaṃ
ārabbhāti aññataraṃ bhikkhum ārabbha.

Kismim vatthusminti aññataro bhikkhu mātugāmena saddhim saṁvidhāya ekaddhānamaggaṁ paṭipajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

121. Pāpikāya diṭṭhiyā yāvatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyaṁ paññattam. Kam ārabbhāti Ariṭṭham bhikkhum gaddhabādhipubbaṁ ārabbha. Kismim vatthusminti Ariṭṭho bhikkhu gaddhabādhipubbo pāpikāya diṭṭhiyā yāvatiyam samanubhāsanāya na paṭinissajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

122. Jānaṁ tathāvādinā bhikkhunā¹ akaṭānudhammena taṁ diṭṭhim appaṭinissaṭṭhena saddhim sambhuñjantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyaṁ paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū jānaṁ tathāvādinā Ariṭṭhena bhikkhunā akaṭānudhammena taṁ diṭṭhim appaṭinissaṭṭhena saddhim sambhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

123. Jānaṁ tathānāsitaṁ samaṇuddesaṁ upalāpentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyaṁ paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū jānaṁ tathānāsitaṁ kaṇṭakaṁ samaṇuddesaṁ upalāpesum, tasmim vatthusmim. ekā paññatti. Channaṁ āpattisamuṭṭhānānaṁ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Sappāṇakavaggo sattamo.

8. Sahadhammikavagga

124. Bhikkhūhi sahadhammikaṁ vuccamānena “na tāvāhaṁ āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi, yāva na aññaṁ bhikkhum byattaṁ vinayadharam

1. Ariṭṭhena bhikkhunā (Ka)

paripucchissāmī”ti bhaṇantassa pācittiyam kattha paññattanti Kosambiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantm Channam ārabbha. Kismim vatthusminti āyasmā Channo bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno “na tāvāham āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi, yāva na aññam bhikkhum byattam vinayadharam paripucchissāmī”ti bhaṇi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

125. Vinayam vivaṇṇentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū vinayam vivaṇṇesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

126. Mohanake pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū mohesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

127. Bhikkhussa kupitena anattamanena pahāram dentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā bhikkhūnam pahāram adamsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

128. Bhikkhussa kupitena anattamanena talasattikaṃ uggirantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā bhikkhūnam talasattikaṃ uggirimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

129. Bhikkhum amūlakena saṃghādisesena anuddharisentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū

ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhum amūlakena saṅghādisesena anuddhamsesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

130. Bhikkhussa sañicca kukkucam upadahantassa¹ pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ sañicca kukkucam upadahimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

131. Bhikkhūnaṃ bhaṇḍanaajātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ upassutim² tiṭṭhantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ bhaṇḍanaajātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ upassutim tiṭṭhahimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

132. Dhammikānaṃ kammānaṃ chandaṃ datvā pacchā khīyanadhammaṃ³ āpajjantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū dhammikānaṃ kammānaṃ chandaṃ datvā pacchā khīyanadhammaṃ āpajjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

133. Saṅghe vinicchayakathāya vattamānāya chandaṃ adatvā uṭṭhāyāsanaṃ pakkamantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataṃ bhikkhum ārabbhā. Kismim vatthusminti aññataro bhikkhu saṅghe pinicchayakathāya vattamānāya chandaṃ adatvā uṭṭhāyāsanaṃ pakkāmi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

1. Uppādentassa(Syā)

2. Upassuti (?)

3. Khīyyadhammaṃ (Ka)

134. Samaggena saṅghena cīvaram datvā pacchā khīyanadhammam āpajjantassa pācittiyam kattha paññattanti Rājagahe paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū samaggena saṅghena cīvaram datvā pacchā khīyanadhammam āpajjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

135. Jānam saṅghikam lābham pariṇatam puggalassa pariṇāmentassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū jānam saṅghikam lābham pariṇatam puggalassa pariṇāmesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Sahadammikavaggo aṭṭhamo.

9. Rājavagga

136. Pubbe appaṭisaṃviditena rañño antepuram pavisantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti āyasmantam Ānandam ārabha. Kismim vatthusminti āyasmā Ānando pubbe appaṭisaṃvidito rañño antepuram pāvisi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

137. Ratanam uggaṇhantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhum ārabha. Kismim vatthusminti aññataro bhikkhu ratanam uggaṇhesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, dve anupaññattiyo. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

138. Santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmam pavisantassa pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū vikāle gāmam pavisimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, tisso anupaññattiyo. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

139. Aṭṭhimayaṃ vā dantamayaṃ vā visāṇamayaṃ vā sūcigharaṃ kārāpentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sakkesu paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū na mattaṃ jānitvā bahū sūcighare viññāpesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

140. Pamāṇātikantaṃ mañcaṃ vā pīṭhaṃ vā kārāpentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Upanando Sakyaputto ucce mañce sayi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

141. Mañcaṃ vā pīṭhaṃ vā tūlonaddhaṃ kārāpentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū mañcaṃ vā pīṭhaṃ vā tūlonaddhaṃ kārāpesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

142. Pamāṇātikantaṃ nisīdanaṃ kārāpentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū appamāṇikāni nisīdanāni dhāresuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

143. Pamāṇātikantaṃ kaṇḍuppaṭicchādiṃ kārāpentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū appamāṇikāyo kaṇḍuppaṭicchādiyo dhāresuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

144. Pamāṇātikantaṃ vassikasāṭhikaṃ kārāpentassa pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū

ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū appamāṇikāyo vassikasāṭṭikāyo dhāresuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

145. Sugatacīvarappamāṇaṃ cīvaraṃ kārāpentassa pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattam. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Nandaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Nando Sugatacīvarappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāresi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Rājavaggo navamo.

Dvenavuti pācittiyā niṭṭhitā.

Khuddakaṃ samattam.

Tassuddānaṃ.

Musā omasapesuññaṃ, padaseyyā ca itthiyā.
 Aññaṭṭa viññunā bhūtā¹, duṭṭhullāpatti khaṇaṇā.
 Bhūtaṃ aññāya ujjhāyi², mañco seyyo ca vuccati.
 Pubbe nikkadḍhanāhacca, dvāraṃ sappāṇakena ca.
 Asammataṃ atthaṅgate, upassayāmisena ca.
 Dade sibbe vidhānena, nāvā bhuñjeyya ekato.
 Piṇḍaṃ gaṇaṃ paraṃ pūvaṃ, pavārito pavāritaṃ.
 Vikālaṃ sannidhi khīraṃ, dantaponena te dasa.
 Acelakaṃ uyyokhajja³, paṭicchannaṃ rahena ca.
 Nimantito paccayehi, senāvasanuyyodhikaṃ.
 Surā aṅguli hāso ca, anādariyañca bhimsanaṃ.
 Joti nahāna dubbaṇṇaṃ, sāmaṃ apanidhena ca.

1. Desanārocanaṃ ceva (Sī, Syā)

2. Bhūtaññāvāda-ujjhāyi (Sī)

3. Acelakānupakhajja (Ka)

Sañciccudakakammā ca, duṭṭhullaṃ ūnavīsati.
 Theyya-itthi-avadesaṃ¹, saṃvāse nāsitena ca.
 Sahadhammikavilekhā, moho pahārenuggire.
 Amūlakañca sañcicca, sossāmi khiyyapakkame.
 Saṃghena cīvaram datvā, pariṇāmeyya puggale.
 Raññañca ratanaṃ santaṃ, sūci mañco ca tūlikā.
 Nisīdanaṃ kaṇḍucchādi, vassikā Sugatena cāti.
 Tesam vaggānaṃ uddānaṃ.
 Musā bhūtā ca ovādo, bhojanācelakena ca.
 Surā sappāṇakā dhammo, rājavaggena te navāti.

6. Pāṭidesanīyakaṇḍa

146. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena
 aññātikāya bhikkhuniyā antaragharaṃ pavittihāya hatthato khādanīyaṃ vā
 bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjantassa pāṭidesanīyaṃ kattha
 paññattanti Sāvattīyaṃ paññattaṃ. Kam ārabbhāti aññataraṃ bhikkhum
 ārabbha. Kismiṃ vatthusminti aññataro bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā
 antaragharaṃ pavittihāya hatthato āmisam paṭiggahesi, tasmim vatthusmim.
 Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti,
 siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca
 samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

147. Bhikkhuniyā vosāntiyā na nivāretvā bhuñjantassa pāṭidesanīyaṃ
 kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū
 ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuniyo
 vosāntiyo na nivāresuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ
 āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato
 ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

1. Ariṭṭhakaṃ (Vibhaṅge)

148. Sekkhasammatesu kulesu khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjantassa pāṭidesanīyaṃ kattha paññattanti Sāvattھیyaṃ paññattam. Kam ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū na mattam jānitvā paṭiggahesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, dve anupaññattiyo. Channam āpatti samuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

149. Āraññakesu senāsanesu pubbe appaṭisaṃviditam khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā bhuñjantassa pāṭidesanīyaṃ kattha paññattanti Sakkesu paññattam. Kam ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhū ārāme core paṭivasante nārocesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Cattāro pāṭidesanīyā niṭṭhitā.

Tassuddānam.

Aññātikāya vosāsam, sekkha-āraññakena ca.

Pāṭidesanīyā cattāro, Sambuddhena pakāsītāti.

7. Sekhiyakanda

1. Parimaṇḍalavagga

150. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena anādariyam paṭicca purato vā pacchato vā olambentena nivāsentassa dukkaṭam kattha paññattanti Sāvattھیyaṃ paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū puratopi pacchatopi olambentā nivāsesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam

āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca purato vā pacchato vā olambentena pārupantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū puratopi pacchatopi olambentā pārupimsu, tasmिṃ vatthusmिṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca kāyaṃ vivarivā antaraghare gacchantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca kāyaṃ vivarivā antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca hatthaṃ vā pādaṃ vā kīlāpentena antaraghare gacchantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca hatthaṃ vā pādaṃ vā kīlāpentena antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ oloketena antaraghare gacchantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ oloketena antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca ukkhittakāya antaraghare gacchantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca ukkhittakāya antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Parimaṇḍalavaggo paṭhamo.

2. Ujjagghikavagga

151. Anādariyaṃ paṭicca ujjagghikāya antaraghare gacchantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū mahāhasitaṃ hasantā antaraghare gacchimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca ujjagghikāya antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū mahāhasitaṃ hasantā antaraghare nisīdimsu, tasmim vatthismim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karontena antaraghare gacchantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karontā antaraghare gacchimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karontena antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karontā antaraghare nisīdimsu, tasmim vatthusmim. Ekā

paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena sumuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca kāyappacālakam antaraghare gacchantassa dukkaṭam -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca kāyappacālakam antaraghare nisīdantassa dukkaṭam -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca bāhuppacālakam antaraghare gacchantassa dukkaṭam -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca bāhuppacālakam antaraghare nisīdantassa dukkaṭam -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sīsappacālakam antaraghare gacchantassa dukkaṭam -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sīsappacālakam antaraghare nisīdantassa dukkaṭam -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Ujjagghikavaggo dutiyo.

3. Khambhakatavagga

152. Anādariyaṃ paṭicca khambhakatena antaraghare gacchantassa dukkaṭam -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca khambhakatena antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca oḅuṅṭhitena antaraghare gacchantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū sasīsaṃ pārupitvā antaraghare gacchiṃsu, tasmīṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca oḅuṅṭhitena antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū sasīsaṃ pārupitvā antaraghare nisīdiṃsu, tasmīṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca ukkuṭikāya antaraghare gacchantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca pallatthikāya¹ antaraghare nisīdantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca asakkaccaṃ piṇḍapātaṃ paṭiggaṇhantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ oloketena piṇḍapātaṃ paṭiggaṇhantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sūpaññeva bahuṃ paṭiggaṇhantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

1. Pallattikāya (Ka)

Anādariyaṃ paṭicca thūpikataṃ piṇḍapātaṃ paṭiggaṇhantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Khambhakatavaggo tatiyo.

4. Piṇḍapātavagga

153. Anādariyaṃ paṭicca asakkaccaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ olokentena piṇḍapātaṃ bhuñjantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ omasitvā piṇḍapātaṃ bhuñjantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sūpaññeva bahuṃ bhuñjantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca thūpakato omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sūpaṃ vā byañjanaṃ vā odanena paṭicchādentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sūpaṃ vā odanaṃ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattam. Kaṃ ārabhāti chabbaggiye bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū sūpampi odanampi attano atthāya viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim.

ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca ujjhānasaññinā paresaṃ pattaṃ oloketassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca mahantaṃ kabaḷaṃ karontassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca dīghaṃ ālopaṃ karontassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Piṇḍapātavaggo catuttho.

5. Kabaḷavagga

154. Anādariyaṃ paṭicca anāhaṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivarantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca bhuñjamānena sabbaṃ hatthaṃ mukhe pakkhipantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sakabaḷena mukhena byāharantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabhāti chabbaggiye bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū sakabaḷena mukhena byāharimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca piṇḍukkhepakam̐ bhuñjantassa dukkaṭam̐ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca kabaḷāvacchedakam̐ bhuñjantassa dukkaṭam̐ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca avagaṇḍakārakam̐ bhuñjantassa dukkaṭam̐ -pa-. Ekā paññatti. ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca hatthaniddhunakam̐ bhuñjantassa dukkaṭam̐ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sitthāvākārakam̐ bhuñjantassa dukkaṭam̐ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca jivhānicchārakam̐ bhuñjantassa dukkaṭam̐ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca capucapukārakam̐ bhuñjantassa dukkaṭam̐ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Kabaḷavaggo pañcama.

—

6. Surusuruvagga

155. Anādariyaṃ paṭicca surusurukārakam̐ bhuñjantassa dukkaṭam̐ kattha paññattanti Kosambiyam̐ paññattam̐. Kam̐ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū surusurukārakam̐ khīram̐ pivimsu, tasmim̐

vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca hatthanillehakaṃ bhuñjantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca pattanillehakaṃ bhuñjantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca oṭṭhanillehakaṃ bhuñjantassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti. Ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sāmisenā hatthena pānīyathālakaṃ paṭiggaṇhantassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Bhaggesu paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū sāmisenā hatthena pānīyathālakaṃ paṭiggahesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sasitthakaṃ pattadhovanaṃ antaraghare chaḍḍentassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Bhaggesu paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū sasitthakaṃ pattadhovanaṃ antaraghare chaḍḍesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca chattapāṇissa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū Chattapāṇissa dhammaṃ desesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca daṇḍapāṇissa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca satthapāṇissa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca āvudhapāṇissa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Surusuruvaggo chaṭṭho.

7. Pādukavagga

156. Anādariyaṃ paṭicca pādukāruḥassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca upāhanāruḥassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti, Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca yānagatassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca sayanagatassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca pallatthikāya nisinnassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena

samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca veḥhitasīsassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca oḅuṭṭhitasīsassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca chamāyaṃ nisīditvā āsane nisinnassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca nīce āsane nisīditvā ucce āsane nisinnassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca ṭhitena nisinnassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca pacchato gacchantena purato gacchantassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uppathena gacchantena pathena gacchantassa dhammaṃ desentassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca ṭhitena uccāraṃ vā passāvaṃ vā karontassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena

samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca harite uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa dukkaṭaṃ -pa-. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa dukkaṭaṃ -pa-. Kattha paññattanti Sāvattthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū uduke uccārampi passāvampi kheḷampi akaṃsu, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Pādukavaggo sattamo.

Pañcasattati sekhiyā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Parimaṇḍalaṃ paṭicchannaṃ, susaṃvuto'kkhittacakkhu.
Ukkhitto'jjagghikā saddo, tayo ceva pacālanā.

Khambhaṃ oguṭṭhito cevukkuṭipallatthikāya ca.
Sakkaccaṃ pattasaññī ca, samasūpaṃ samatittikaṃ¹.

Sakkaccaṃ pattasaññī ca, sapadānaṃ samasūpakam.
Thūpakato paṭicchannaṃ, viññattujjhānasaññinā.

Na mahantaṃ maṇḍalaṃ dvāraṃ, sabbaṃ hatthaṃ na byāhare.
Ukkhepo chedanā gaṇḍo, dhunaṃ sitthāvākāraṃ.

Jivhānicchārakañceva, capucapu surusuru.
Hattho patto ca oṭṭho ca, sāmisaṃ sitthakena ca.

1. Samatittikaṃ (Ka)

Chattapāṇissa saddhammaṃ, na desenti Tathāgatā.

Evameva daṇḍapāṇissa, sattha-āvudhapāṇinaṃ.

Pādukā upāhanā ceva, yānaseyyāgatassa ca.

Pallatthikā nisinnassa, veḥhitogunḥhitassa ca.

Chamā nīcāsane ṭhāne, pacchato uppathena ca.

Ṭhitakena na kātabbaṃ, harite udakamhi cāti.

Tesaṃ vaggānamuddānaṃ.

Parimaṇḍala-ujjagghi, khambhaṃ piṇḍaṃ tatheva ca.

Kabaḷā surusuru ca, pādukena ca sattamāti.

Mahāvibhaṅge Katthapaññattivāro niṭṭhito.

2. Katāpattivāra 1. Pārājikakaṇḍa

157. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanto kati āpattiyo āpajjati. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanto tisso āpattiyo āpajjati. Akkhāyite sarīre methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti pārājikassa. Yebhuyyena khāyite sarīre methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti thullaccayassa. Vaṭṭakate¹ mukhe acchupantaṃ aṅgajātaṃ paveseti, āpatti dukkaṭassa. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanto imā tisso āpattiyo āpajjati.

158. Adinnaṃ ādiyanto kati āpattiyo āpajjati. Adinnaṃ ādiyanto tisso āpattiyo āpajjati. Pañcamāsakaṃ vā atirekapañcamāsakaṃ vā agghanakaṃ adinnaṃ theyyasaṅkhātaṃ ādiyati, āpatti pārājikassa. Atirekamāsakaṃ vā ūnapañcamāsakaṃ vā agghanakaṃ adinnaṃ theyyasaṅkhātaṃ ādiyati, āpatti thullaccayassa. Māsakaṃ vā ūnamāsakaṃ vā agghanakaṃ adinnaṃ theyyasaṅkhātaṃ ādiyati, āpatti dukkaṭassa. Adinnaṃ ādiyanto imā tisso āpattiyo āpajjati.

1. Vivaṭakate (Syā)

159. Sañcicca manussaviggahaṃ jīvitā voropento kati āpattiyo āpajjati. Sañcicca manussaviggahaṃ jīvitā voropento tisso āpattiyo āpajjati. Manussam odissa opātaṃ khaṇati “papatitvā marissatī”ti, āpatti dukkaṭassa. Papatite dukkhā vedanā uppajjati, āpatti thullaccayassa. Marati, āpatti pārājikassa. Sañcicca manussaviggahaṃ jīvitā voropento imā tisso āpattiyo āpajjati.

160. Asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapanto kati āpattiyo āpajjati. Asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapanto tisso āpattiyo āpajjati. Pāpiccho icchāpakato asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapati, āpatti pārājikassa. “Yote vihārevasati, so bhikkhu Arahā”ti bhaṇati, paṭivijānantassa āpatti thullaccayassa. Na paṭivijānantassa āpatti dukkaṭassa. Asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapanto imā tisso āpattiyo āpajjati.

Cattāro pārājikā niṭṭhitā.

2. Saṃghādisesakaṇḍa

161. Upakkamitvā asuciṃ mocento tisso āpattiyo āpajjati. Ceteti upakkamati muccati, āpatti saṃghādisesassa. Ceteti upakkamati na muccati, āpatti thullaccayassa. Payoge dukkaṭaṃ.

Mātugāmena saddhiṃ kāyasamsaggaṃ samāpajjanto tisso āpattiyo āpajjati. Kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti saṃghādisesassa. Kāyena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa. Kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa.

Mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsento tisso āpattiyo āpajjati. Vaccamaggaṃ passāvamaggaṃ ādissa vaṇṇampi bhaṇati, avaṇṇampi bhaṇati, āpatti saṃghādisesassa. Vaccamaggaṃ passāvamaggaṃ ṭhapetvā adhakkhakaṃ ubbhajāṇumaṇḍalaṃ ādissa vaṇṇampi bhaṇati, avaṇṇampi bhaṇati, āpatti thullaccayassa. Kāyapaṭibaddhaṃ ādissa vaṇṇampi bhaṇati, avaṇṇampi bhaṇati, āpatti dukkaṭassa.

Attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsanto tisso āpattiyo āpajjati. Mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsati, āpatti saṃghādisesassa. Paṇḍakassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsati, āpatti thullaccayassa. Tiracchānagatassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsati, āpatti dukkaṭassa.

Sañcarittaṃ samāpajjanto tisso āpattiyo āpajjati. Paṭiggaṇhāti vīmaṃsati paccāharati, āpatti saṃghādisesassa. Paṭiggaṇhāti vīmaṃsati na paccāharati, āpatti thullaccayassa. Paṭiggaṇhāti na vīmaṃsati na paccāharati, āpatti dukkaṭassa.

Saññācīkāya kuṭṭim kārāpento tisso āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Ekaṃ piṇḍaṃ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim piṇḍe āgate āpatti saṃghādisesassa.

Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpento tisso āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Ekaṃ piṇḍaṃ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim piṇḍe āgate āpatti saṃghādisesassa.

Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsento tisso āpattiyo āpajjati. Anokāsaṃ kārāpetvā cāvanādhippāyo vadeti, āpatti saṃghādisesena dukkaṭassa. Okāsaṃ kārāpetvā akkosādhippāyo vadeti, āpatti omasavādassa.

Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsento tisso āpattiyo āpajjati. Anokāsaṃ kārāpetvā cāvanādhippāyo vadeti, āpatti saṃghādisesena dukkaṭassa. Okāsaṃ kārāpetvā akkosādhippāyo vadeti, āpatti omasavādassa.

Saṃghabhedako bhikkhu yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanto tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Bhedakānuvattakā bhikkhū yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya¹ na paṭinissajjantā tisso āpattiyo āpajjanti. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi

1. Samanubhāsiyamānā (Syā)

kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṅghādisesassa.

Dubbaco bhikkhu yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya¹ na paṭinissajjanto tisso āpattiyo āpajjati. Ńattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṅghādisesassa.

Kuladūsako bhikkhu yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanto tisso āpattiyo āpajjati. Ńattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṅghādisesassa.

Terasa saṅghādisesā niṭṭhitā.

4. Nissaggiyakanda

1. Kathinavagga

162. Atirekacīvaraṃ dasāhaṃ atikkāmento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Ekarattaṃ ticīvarena vippavasanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Akālacīvaraṃ paṭiggahetvā māsaṃ atikkāmento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññātikāya bhikkhuniyā purāṇacīvaraṃ dhovāpento dve āpattiyo āpajjati. Dhovāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Dhovāpite nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññātikāya bhikkhuniyā hatthato cīvaraṃ paṭiggaṇhanto dve āpattiyo āpajjati. Gaṇhāti, payoge dukkaṭaṃ. Gahite nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññātakam gahapatiṃ vā gahapatāniṃ vā cīvaraṃ viññāpento dve āpattiyo āpajjati. Viññāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Viññāpite nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

1. Samanubhāsiyamāno (Syā)

Aññātakam gahapatiṃ vā gahapatāniṃ vā tatuttari civaram viññāpento dve āpattiyo āpajjati. Viññāpeti, payoge dukkaṭam. Viññāpите nissaggiyam pācittiyam.

Pubbe appavārito aññātakam gahapatikam upasaṅkamtivā cīvare vikappam āpajjanto dve āpattiyo āpajjati. Vikappam āpajjati, payoge dukkaṭam. Vikappam āpanne nissaggiyam pācittiyam.

Pubbe appavārito aññātake gahapatike upasaṅkamtivā cīvare vikappam āpajjanto dve āpattiyo āpajjati. Vikappam āpajjati, payoge dukkaṭam. Vikappam āpanne nissaggiyam pācittiyam.

Atirekatikkhattum codanāya atirekachakkhattum ṭhānena cīvaram abhinipphādentō dve āpattiyo āpajjati. Abhinipphādeti, payoge dukkaṭam. Abhinipphādite nissaggiyam pācittiyam.

Kathinavaggo paṭhamo.

2. Kosiyavagga

163. Kosiyamissakam santhatam kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите nissaggiyam pācittiyam.

Suddhakāḷakānam eḷakalomānam santhatam kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите nissaggiyam pācittiyam.

Anādiyitvā tulam odātānam tulam gocariyānam navam santhatam kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите nissaggiyam pācittiyam.

Anuvassam santhatam kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите nissaggiyam pācittiyam.

Anādiyitvā purāṇasanthatassa sāmantā Sugatavidatthim navam nisīdanasanthatam kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti payoge dukkaṭam. Kārāpите nissaggiyam pācittiyam.

Eḷakalomāni paṭiggahetvā tiyojanam atikkāmento dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamam pādam tiyojanam atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyam pādam atikkāmeti, nissaggiyam pācittiyam.

Aññātikāya bhikkhuniyā eḷakalomāni dhovāpento dve āpattiyo āpajjati. Dhovāpeti, payoge dukkaṭam. Dhovāpīte nissaggiyam pācittiyam.

Rūpiyam paṭiggaṇhanto dve āpattiyo āpajjati. Gaṇhāti, payoge dukkaṭam. Gahite nissaggiyam pācittiyam.

Nānappakāram rūpiyasamvohāram samāpajjanto dve āpattiyo āpajjati. Samāpajjati, payoge dukkaṭam. Samāpanne nissaggiyam pācittiyam.

Nānappakāram kayavikkayam samāpajjanto dve āpattiyo āpajjati. Samāpajjati, payoge dukkaṭam. Samāpanne nissaggiyam pācittiyam.

Kosiyavaggo dutiyo.

3. Pattavagga

164. Atirekapattam dasāham atikkāmento ekam āpattim āpajjati, nissaggiyam pācittiyam.

Ūnapañcabandhanena pattena aññam navam pattam cetāpento dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭam. Cetāpīte nissaggiyam pācittiyam.

Bhesajjāni paṭiggahetvā sattāham atikkāmento ekam āpattim āpajjati, nissaggiyam pācittiyam.

Atirekamāse sese gimhāne vassikasāṭīkacīvaram pariyesanto dve āpattiyo āpajjati. Pariyesati, payoge dukkaṭam. Pariyitṭhe nissaggiyam pācittiyam.

Bhikkhussa sāmam cīvaram datvā kupito anattamano acchindanto dve āpattiyo āpajjati. Acchindati, payoge dukkaṭam. Acchinne nissaggiyam pācittiyam.

Sāmaṃ suttam viññāpetvā tantavāyehi cīvaram vāyāpento dve āpattiyo āpajjati. Vāyāpeti, payoge dukkaṭam. Vāyāpīte nissaggiyam pācittiyam.

Pubbe appavārito aññātakassa gahapatikassa tantavāye upasaṅkamtivā cīvare vikappam āpajjanto dve āpattiyo āpajjati. Vikappam āpajjati, payoge dukkaṭam. Vikappam āpanne nissaggiyam pācittiyam.

Accekacīvaram paṭiggahetvā cīvarakālasamayam atikkāmento ekam āpattim āpajjati, nissaggiyam pācittiyam.

Tiṇṇam cīvarānam aññataram cīvaram antaraghare nikkhipivā atirekachārattam vippavasanto ekam āpattim āpajjati, nissaggiyam pācittiyam.

Jānam saṅghikam lābham pariṇatam attano pariṇāmento dve āpattiyo āpajjati. Pariṇāmeti, payoge dukkaṭam. Pariṇāmite nissaggiyam pācittiyam.

Pattavaggo tatiyo.

Timsa nissaggiyā pācittiyā niṭṭhitā.

5. Pācittiyakaṇḍa

1. Musāvādavagga

165. Sampajānamusāvādam bhāsanto kati āpattiyo āpajjati. Sampajānamusāvādam bhāsanto pañca āpattiyo āpajjati. Pāpiccho icchāpakato asantam abhūtam uttarimanussadhammam ullapati, āpatti pārājikassa. Bhikkhum amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseti, āpatti saṅghādisesassa. “Yo te vihāre vasati, so bhikkhu Arahā”ti bhaṇati, paṭivijānantassa āpatti thullaccayassa. Na paṭivijānantassa āpatti dukkaṭassa. Sampajānamusāvāde pācittiyam. Sampajānamusāvādam bhāsanto imā pañca āpattiyo āpajjati.

Omasanto dve āpattiyo āpajjati. Upasampannaṃ omasati, āpatti pācittiyassa. Anupasampannaṃ omasati, āpatti dukkaṭassa.

Pesuññaṃ upasaṃharanto dve āpattiyo āpajjati. Upasampannassa pesuññaṃ upasaṃharati, āpatti pācittiyassa. Anupasampannassa pesuññaṃ upasaṃharati, āpatti dukkaṭassa.

Anupasampannaṃ padaso dhammaṃ vācento dve āpattiyo āpajjati. Vāceti, payoge dukkaṭaṃ. Pade pade āpatti pācittiyassa.

Anupasampannena uttaridirattatirattaṃ sahaseyyaṃ kappento dve āpattiyo āpajjati. Nipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Nipanne āpatti pācittiyassa.

Mātugāmena sahaseyyaṃ kappento dve āpattiyo āpajjati. Nipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Nipanne āpatti pācittiyassa.

Mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammaṃ desento dve āpattiyo āpajjati. Deseti, payoge dukkaṭaṃ. Pade pade āpatti pācittiyassa.

Anupasampannassa uttarimanussadhammaṃ bhūtaṃ ārocento dve āpattiyo āpajjati. Āroceti, payoge dukkaṭaṃ. Ārocite āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa duṭṭhullaṃ āpattiṃ anupasampannassa ārocento dve āpattiyo āpajjati. Āroceti, payoge dukkaṭaṃ. Ārocite āpatti pācittiyassa.

Pathaviṃ khaṇanto dve āpattiyo āpajjati. Khaṇati, payoge dukkaṭaṃ. Pahāre pahāre āpatti pācittiyassa.

Musāvādavaggo paṭhamo.

2. Bhūtagānavagga

166. Bhūtagāmaṃ pātentō dve āpattiyo āpajjati. Pātetī payoge dukkaṭaṃ. Pahāre pahāre āpatti pācittiyassa.

Aññenaññaṃ paṭicaranto dve āpattiyo āpajjati. Anāropite aññavādake aññenaññaṃ paṭicarati, āpatti dukkaṭassa. Āropite aññavādake aññenaññaṃ paṭicarati, āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuṃ ujjhāpento dve āpattiyo āpajjati. Ujjhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Ujjhāpiti āpatti pācittiyassa.

Samghikaṃ mañcaṃ vā pīṭhaṃ vā bhisim vā kocchaṃ vā ajjhokāse santharivā anuddharivā anāpucchā pakkamanto dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamaṃ pādaṃ leḍḍupātaṃ atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyam pādaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

Samghike vihāre seyyam santharivā anuddharivā anāpucchā pakkamanto dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamaṃ pādaṃ parikkhepaṃ atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyam pādaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

Samghike vihāre jānaṃ pubbupagataṃ bhikkhuṃ anupakhajja seyyam kappento dve āpattiyo āpajjati. Nipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Nipanne āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuṃ kupito anattamano samghikā vihārā nikkadḍhento dve āpattiyo āpajjati. Nikkadḍhati, payoge dukkaṭaṃ. Nikkadḍhite āpatti pācittiyassa.

Samghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādaṃ mañcaṃ vā pīṭhaṃ vā abhinisīdanto dve āpattiyo āpajjati. Abhinisīdati, payoge dukkaṭaṃ. Abhinisinne āpatti pācittiyassa.

Dvattipariyāye adhiṭṭhahitvā tatuttari adhiṭṭhahanto dve āpattiyo āpajjati. Adhiṭṭheti, payoge dukkaṭaṃ. Adhiṭṭhite āpatti pācittiyassa.

Jānaṃ sappānakaṃ udakaṃ tiṇaṃ vā mattikaṃ vā siñcanto dve āpattiyo āpajjati. Siñcati, payoge dukkaṭaṃ. Siñcite āpatti pācittiyassa.

Bhūtagāmaṃ dutiyo.

3. Ovādavagga

167. Asammato bhikkhuniyo ovadanto dve āpattiyo āpajjati. Ovadati, payoge dukkaṭaṃ. Ovadite āpatti pācittiyassa.

Atthaṅgate sūriye bhikkhuniyo ovadanto dve āpattiyo āpajjati. Ovadati, payoge dukkaṭaṃ. Ovadite āpatti pācittiyassa.

Bhikkhunupassayaṃ upasaṅkamtivā bhikkhuniyo ovadanto dve āpattiyo āpajjati. Ovadati, payoge dukkaṭaṃ. Ovadite āpatti pācittiyassa.

“Āmisahetu bhikkhū bhikkhuniyo ovadantī”ti bhaṇanto dve āpattiyo āpajjati. Bhaṇati, payoge dukkaṭaṃ. Bhaṇite āpatti pācittiyassa.

Aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram dento dve āpattiyo āpajjati. Deti, payoge dukkaṭaṃ. Dinne āpatti pācittiyassa.

Aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram sibbento dve āpattiyo āpajjati. Sibbeti, payoge dukkaṭaṃ. Ārāpathe ārāpathe āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuniyā saddhiṃ saṃvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjanto dve āpattiyo āpajjati. Paṭipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Paṭipanne āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuniyā saddhiṃ saṃvidhāya ekaṃ nāvaṃ abhiruhanto dve āpattiyo āpajjati. Abhiruhati, payoge dukkaṭaṃ. Abhiruḷhe āpatti pācittiyassa.

Jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappento dve āpattiyo āpajjati. Nisīdati, payoge dukkaṭaṃ. Nisinne āpatti pācittiyassa.

Ovādavaggo tatiyo.

4. Bhojanavagga

168. Tatuttari āvasathapiṇḍaṃ bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati.
“Bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti
pācittiyassa.

Gaṇabhojanaṃ bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmi”ti
paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Paramparabhojanaṃ bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmi”ti
paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Dvattipattapūre pūve paṭiggahetvā tatuttari paṭiggaṇhanto dve āpattiyo
āpajjati. Gaṇhāti, payoge dukkaṭaṃ. Gahite āpatti pācittiyassa.

Bhuttāvī pavārito anatirittaṃ khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā bhuñjanto
dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.
Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuṃ bhuttāviṃ pavāritaṃ anatirittena khādanīyena vā
bhojanīyena vā abhihaṭṭhuṃ pavārento dve āpattiyo āpajjati. Tassa vacanena
“khādissāmi bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.
Bhojanapariyosāne āpatti pācittiyassa.

Vikāle khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati.
“Khādissāmi bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre
ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Sannidhikāraṃ khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā bhuñjanto dve āpattiyo
āpajjati. “Khādissāmi bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.
Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Paṇṭabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjanto dve āpattiyo
āpajjati. “Bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre
ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ āharanto dve āpattiyo āpajjati.
 “Bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti
 pācittiyassa.

Bhojanavaggo catuttho.

5. Acelakavagga

169. Acelakassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā
 khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā dento dve āpattiyo āpajjati. Deti, payoge
 dukkaṭaṃ. Dinne āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuṃ “ehāvuso, gāmaṃ vā nigamaṃ vā piṇḍāya pavississāmā”ti
 tassa dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojento dve āpattiyo āpajjati. Uyyojeti,
 payoge dukkaṭaṃ. Uyyojite āpatti pācittiyassa.

Sabhojane kule anupakhajja nisajjaṃ kappento dve āpattiyo āpajjati.
 Nisīdati, payoge dukkaṭaṃ. Nisinne āpatti pācittiyassa.

Mātugāmena saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjaṃ kappento dve
 āpattiyo āpajjati. Nisīdati, payoge dukkaṭaṃ. Nisinne āpatti pācittiyassa.

Mātugāmena saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappento dve āpattiyo
 āpajjati. Nisīdati, payoge dukkaṭaṃ. Nisinne āpatti pācittiyassa.

Nimantito sabhatto samāno purebhattaṃ pacchābhattaṃ kulesu cārittaṃ
 āpajjanto dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamaṃ pādaṃ ummāraṃ atikkāmeti,
 āpatti dukkaṭassa, dutiyaṃ pādaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

Tatuttari bhesajjaṃ viññāpento dve āpattiyo āpajjati. Viññāpeti, payoge
 dukkaṭaṃ. Viññāpate āpatti pācittiyassa.

Uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gacchanto dve āpattiyo āpajjati. Gacchati, āpatti dukkaṭassa. Yattha ṭhito passati, āpatti pācittiyassa.

Atirekatirattaṃ senāya vasanto dve āpattiyo āpajjati. Vasati, payoge dukkaṭaṃ. Vasite āpatti pācittiyassa.

Uyyodhikaṃ gacchanto dve āpattiyo āpajjati. Gacchati, āpatti dukkaṭassa. Yattha ṭhito passati, āpatti pācittiyassa.

Acelakavaggo pañcama.

6. Surāmerayavagga

170. Majjaṃ pivanto dve āpattiyo āpajjati. “Pivissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuṃ aṅgulipatodakena hāsento dve āpattiyo āpajjati. Hāseti, payoge dukkaṭaṃ. Hasite āpatti pācittiyassa.

Udake kīlanto dve āpattiyo āpajjati. Heṭṭhāgopphake udake kīlati, āpatti dukkaṭassa. Uparigopphake kīlati, āpatti pācittiyassa.

Anādariyaṃ karonto dve āpattiyo āpajjati. Karoti, payoge dukkaṭaṃ. Kate āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuṃ bhimsāpento dve āpattiyo āpajjati. Bhimsāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Bhimsāpite āpatti pācittiyassa.

Jotiṃ samādahitvā visibbento dve āpattiyo āpajjati. Samādahati, payoge dukkaṭaṃ. Samādahite āpatti pācittiyassa.

Orenaddhamāsaṃ nahāyanto dve āpattiyo āpajjati. Nahāyati, payoge dukkaṭaṃ. Nahānapariyosāne āpatti pācittiyassa.

Anādiyitvā tiṇṇaṃ dubbaṇṇakaraṇānaṃ aññataraṃ dubbaṇṇakaraṇaṃ navaṃ cīvaraṃ paribhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. Paribhuñjati, payoge dukkaṭaṃ. Paribhutte āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmaṇerassa vā sāmaṇeriyā vā sāmaṇ cīvaram vikappetvā appaccuddhāraṇam paribhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. Paribhuñjati, payoge dukkaṭam. Paribhutte āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa pattam vā cīvaram vā nisīdanam vā sūciḅaram vā kāyabandhanam vā apanidhento dve āpattiyo āpajjati. Apanidheti, payoge dukkaṭam. Apanidhite āpatti pācittiyassa.

Surāmerayavaggo chaṭṭho.

7. Sappānakavagga

171. Sañcicca pāṇam jīvitā voropento kati āpattiyo āpajjati. Sañcicca pāṇam jīvitā voropento catasso āpattiyo āpajjati. Anodissa opātam khaṇati “yo koci papatitvā marissatī”ti, āpatti dukkaṭassa. Manusso tasmim papatitvā marati, āpatti pārājikassa. Yakkho vā peto vā tiracchānagatamanussaviggaho vā tasmim papatitvā marati, āpatti thullaccayassa. Tiracchānagato tasmim papatitvā marati, āpatti pācittiyassa. Sañcicca pāṇam jīvitā voropento imā catasso āpattiyo āpajjati.

Jānam sappānakam udakam paribhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. Paribhuñjati, payoge dukkaṭam. Paribhutte āpatti pācittiyassa.

Jānam yathādhammam nihatādhikaraṇam punakammāya ukkoṭento dve āpattiyo āpattiyo āpajjati. Ukkoṭeti, payoge dukkaṭam. Ukkoṭite āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa jānam duṭṭhullam āpattim paṭicchādentō ekam āpattim āpajjati, pācittiyam.

Jānam ūnavāsativassam puggalam upasampādentō dve āpattiyo āpajjati. Upasampādeti, payoge dukkaṭam. Upasampādite āpatti pācittiyassa.

Jānaṃ theyyasatthena saddhiṃ saṃvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjanto dve āpattiyo āpajjati. Paṭipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Paṭipanne āpatti pācittiyassa.

Mātugāmena saddhiṃ saṃvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjanto dve āpattiyo āpajjati. Paṭipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Paṭipanne āpatti pācittiyassa.

Pāpikāya diṭṭhiyā yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanto dve āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Kammavācāpariyosāne āpatti pācittiyassa.

Jānaṃ tathāvādinā bhikkhunā akaṭānudhammena taṃdiṭṭhiṃ appaṭinissaṭṭhena saddhiṃ sambhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. Sambhuñjati, payoge dukkaṭaṃ. Sambhutte āpatti pācittiyassa.

Jānaṃ tathānāsitaṃ samaṇuddesaṃ upalāpento dve āpattiyo āpajjati. Upalāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Upalāpente āpatti pācittiyassa.

Sappāṇakavaggo sattamo.

8. Sahadhammikavagga

172. Bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno “na tāvāhaṃ āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi, yāva na aññaṃ bhikkhuṃ byattaṃ vinayadharaṃ paripucchissāmi”ti bhaṇanto dve āpattiyo āpajjati. Bhaṇati, payoge dukkaṭaṃ. Bhaṇite āpatti pācittiyassa.

Vinayaṃ vivaṇṇento dve āpattiyo āpajjati. Vivaṇṇeti, payoge dukkaṭaṃ. Vivaṇṇite āpatti pācittiyassa.

Mohento dve āpattiyo āpajjati. Anāropite mohe moheti, āpatti dukkaṭassa. Āropite mohe moheti, āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa kupito anattamano pahāraṃ dento dve āpattiyo āpajjati. Paharati, payoge dukkaṭaṃ. Pahate āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa kupito anattamano talasattikaṃ uggiranto dve āpattiyo āpajjati. Uggirati, payoge dukkaṭaṃ. Uggirite āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuṃ amūlakena saṃghādisesena anuddhamṣento dve āpattiyo āpajjati. Anuddhamṣeti, payoge dukkaṭaṃ. Anuddhamṣite āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa sañcicca kukkucçaṃ upadahanto dve āpattiyo āpajjati. Upadahati, payoge dukkaṭaṃ. Upadahite āpatti pācittiyassa.

Bhikkhūnaṃ bhaṇḍanaajātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ upassutim tiṭṭhanto dve āpattiyo āpajjati. “Sossāmi”ti gacchati, āpatti dukkaṭassa. Yattha ṭhito suṇāti, āpatti pācittiyassa.

Dhammikānaṃ kammānaṃ chandaṃdatvā pacchā khīyanadhammaṃ āpajjanto dve āpattiyo āpajjati. Khiyyati, payoge dukkaṭaṃ. Khiyyite āpatti pācittiyassa.

Samghe vinicchayakathāya vattamānāya chandaṃ adatvā uṭṭhāyāsanaṃ pakkamanto dve āpattiyo āpajjati. Parisāya hatthapāsaṃ vijahantassa āpatti dukkaṭassa. Vijahite āpatti pācittiyassa.

Samaggena saṃghena cīvaraṃ datvā pacchā khīyanadhammaṃ āpajjanto dve āpattiyo āpajjati. Khiyyati, payoge dukkaṭaṃ. Khiyyite āpatti pācittiyassa.

Jānaṃ saṃghikaṃ lābhaṃ pariṇataṃ puggalassa pariṇāmento dve āpattiyo āpajjati. Pariṇāmeti, payoge dukkaṭaṃ. Pariṇāmite āpatti pācittiyassa.

Sahadhammikavaggo aṭṭhamo.

9. Rājavagga

173. Pubbe appaṭisaṃvidito rañño antepuraṃ pavisanto dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamam pādam ummāram atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyam pādam atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

Ratanam uggaṇhanto dve āpattiyo āpajjati. Gaṇhāti, payoge dukkaṭam. Gahite āpatti pācittiyassa.

Sanam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmam pavisanto dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamam pādam parikkhepaṃ atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyam pādam atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

Aṭṭhimayam vā dantamayam vā visāṇamayam vā sūcigharam kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите āpatti pācittiyassa.

Pamāṇātikkantaṃ mañcam vā pīṭham vā kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите āpatti pācittiyassa.

Mañcam vā pīṭham vā tūlonaddham kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите āpatti pācittiyassa.

Pamāṇātikkantaṃ nisīdanam kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите āpatti pācittiyassa.

Pamāṇātikkantaṃ kaṇḍuppaṭicchādīm kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. kārāpите āpatti pācittiyassa.

Pamāṇātikkantaṃ vassikasātikam kārāpento dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭam. Kārāpите āpatti pācittiyassa.

Sugatacīvarappamāṇam cīvaram kārāpento kati āpattiyo āpajjati. Sugatacīvarappamāṇam cīvaram kārāpento dve āpattiyo āpajjati.

Kārāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Kārāpīte āpatti pācittiyassa. Sugata cīvarappamaṇaṃ cīvaraṃ kārāpento imā dve āpattiyo āpajjati.

Rājavaggo navamo.

Khuddakā niṭṭhitā.

6. Pāṭidesanīyakaṇḍa

174. Aññātikāya bhikkhuniyā antaragharaṃ paviṭṭhāya hatthato khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanto kati āpattiyo āpajjati. Aññātikāya bhikkhuniyā antaragharaṃ paviṭṭhāya hatthato khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa. Aññātikāya bhikkhuniyā antaragharaṃ paviṭṭhāya hatthato khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanto imā dve āpattiyo āpajjati.

Bhikkhuniyā vosāsanīyā na nivāretvā bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Sekkhassammatesu kulesu khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Āraññakesu senāsanesu pubbe appaṭisaṃviditaṃ khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanto kati āpattiyo āpajjati. Āraññakesu senāsanesu pubbe appaṭisaṃviditaṃ khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanto dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa. Āraññakesu senāsanesu pubbe appaṭisaṃviditaṃ khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanto imā dve āpattiyo āpajjati.

Cattāro pāṭidesanīyā niṭṭhitā.

7. Sekhiyakaṇḍa

1. Parimaṇḍalavagga

175. Anādariyaṃ paṭicca purato vā pacchato vā olambento nivāseno kati āpattiyo āpajjati. Anādariyaṃ paṭicca purato vā pacchato vā olambento nivāseno ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ. Anādariyaṃ paṭicca purato vā pacchato vā olambento nivāseno imaṃ ekaṃ āpattiṃ āpajjati.

Anādariyaṃ paṭicca purato vā pacchato vā olambento pārupanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca kāyaṃ vivarivā antaraghare gacchanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca kāyaṃ vivarivā antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca hatthaṃ vā pādaṃ vā kīlāpento antaraghare gacchanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca hatthaṃ vā pādaṃ vā kīlāpento antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca taṃ taṃ olokeno antaraghare gacchanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca taṃ taṃ olokeno antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca ukkhittakāya antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca ukkhittakāya antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Parimaṇḍalavaggo paṭhamo.

2. Ujjagghikavagga

176. Anādariyaṃ paṭicca ujjagghikāya antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca ujjagghikāya antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karonto antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karonto antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca kāyappacālakam antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca kāyappacālakam antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca bāhuppacālakam antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca bāhuppacālakam antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sīsappacālakam antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sīsappacālakam antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Ujjagghikavaggo dutiyo.

3. Khambhakatavagga

177. Anādariyaṃ paṭicca khambhakato antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca khambhakato antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca oḅuṅṅhito antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca oḅuṅṅhito antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca ukkuṭikāya antaraghare gacchanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca pallatthikāya antaraghare nisīdanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca asakkaccaṃ piṇḁapātaṃ paṭiggaṇhanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca tahaṃ tahaṃ olokento piṇḁapātaṃ paṭiggaṇhanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sūpaññeva bahuṃ paṭiggaṇhanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca thūpikataṃ piṇḁapātaṃ paṭiggaṇhanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Khambhakatavaggotatiyo.

4. Piṇḁapāvagga

178. Anādariyaṃ paṭicca asakkaccaṃ piṇḁapātaṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca taḥaṃ taḥaṃ olokento piṇḍapātaṃ bhuñjanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca taḥaṃ taḥaṃ omasitvā piṇḍapātaṃ bhuñjanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sūpaññeva bahuṃ bhuñjanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca thūpakato omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sūpaṃ vā byañjanaṃ vā odanena paṭicchādentō ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sūpaṃ vā odanaṃ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca ujjhānasaññī paresaṃ pattaṃ olokento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca mahantaṃ kabaḷaṃ karonto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca dīghaṃ ālopaṃ karonto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Piṇḍapātavaggo catuttho.

5. Kabaḷavagga

179. Anādariyaṃ paṭicca anāhaṭṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivaranto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca bhuñjamāno sabbaṃ hatthaṃ mukhe pakkhipanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sakabaḷena mukhena byāharanto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca piṇḍukkhepakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca kabaḷāvacchedakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca avagaṇḍakārakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca hatthaniddhunakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sitthāvakārakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca jivhānicchārakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca capucapukārakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Kabaḷavaggo pañcama.

6. Surusuruvagga

180. Anādariyaṃ paṭicca surusurukārakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca hatthanillehakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca pattanillehakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca oṭṭhanillehakāṃ bhuñjanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sāmisenā hatthenā pānīyathālakaṃ paṭiggaṇhanto ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sasitthakaṃ pattadhovanaṃ antaraghare chaḍḍento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca chattapāṇissa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca daṇḍapāṇissa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca satthapāṇissa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca āvudhapāṇissa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Surusuruvaggo chaṭṭho.

7. Pādukavagga

181. Anādariyaṃ paṭicca pādukāruḷhassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca upāhanāruḷhassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca yānagatassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca sayanagatassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca pallatthikāya nisinnassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca veḷhitasīsassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca oḅuṅṅhitasīsassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca chamāyaṃ nisīditvā āsane nisinnassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca nīce āsane nisīditvā ucce āsane nisinnassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca ṭhito nisinnassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca pacchato gacchanto purato gacchantassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca uppathena gacchanto pathena gacchantassa dhammaṃ desento ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca ṭhito uccāraṃ vā passāvaṃ vā karonto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.

Anādariyaṃ paṭicca harite uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karonto kati āpattiyo āpajjati. Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karonto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ. Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karonto imaṃ ekaṃ āpattiṃ āpajjati.

Pādukavaggo sattamo.

Sekhiyā niṭṭhitā.

Katāpattivāro niṭṭhito dutiyo.

3. Vipattivāra

182. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevantassa āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevantassa āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā sīlavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ -pa-.

Anādariyam paṭicca udake uccāram vā passāvam vā kheḷam vā karontassa āpatti catunnam vipattīnam kati vipattiyo bhajati. Anādariyam paṭicca udake uccāram vā passāvam vā kheḷam vā karontassa āpatti catunnam vipattīnam ekam vipattim bhajati, ācāravipattim.

Vipattivāro niṭṭhito tatiyo.

4. Saṅgahitavāra

183. Methunam dhammam paṭisevantassa āpattiyo sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā. Methunam dhammam paṭisevantassa āpattiyo sattannam āpattikkhandhānam tīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena -pa-.

Anādariyam paṭicca udake uccāram vā passāvam vā kheḷam vā karontassa āpatti sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā. Anādariyam paṭicca udake uccāram vā passāvam vā kheḷam vā karontassa āpatti sattannam āpattikkhandhānam ekena āpattikkhandhena saṅgahitā, dukkaṭāpattikkhandhena.

Saṅgahitavāro niṭṭhito catuttho.

5. Samuṭṭhānavāra

184. Methunam dhammam paṭisevantassa āpattiyo channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti¹. Methunam dhammam paṭisevantassa āpattiyo channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato -pa-.

1. Samuṭṭhahanti (Sī, Syā)

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa āpatti channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa āpatti channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato.

Samuṭṭhānavāro niṭṭhito pañcama.

6. Adhikaraṇavāra

185. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevantassa āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevantassa āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa āpatti catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa āpatti catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ.

Adhikaraṇavāro niṭṭhito chaṭṭho.

7. Samathavāra

186. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevantassa āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevantassa āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa āpatti sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammatī. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa āpatti sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammatī, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

Samathavāro niṭṭhito sattamo.

8. Samuccayavāra

187. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanto kati āpattiyo āpajjati. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanto tisso āpattiyo āpajjati. Akkhāyite sarīre methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti pārājikassa. Yebhuyyena khāyite sarīre methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti thullaccayassa. Vattakate mukhe acchupantaṃ aṅgajātaṃ paveseti, āpatti dukkaṭassa. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanto imā tisso āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ tīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karonto kati āpattiyo āpajjati. Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karonto ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ. Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karonto imaṃ ekaṃ āpattiṃ āpajjati.

Sā āpatti catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajati, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Sā āpatti catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ bhajati, ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ ekena āpattikkhandhena saṅgahitā, dukkaṭāpattikkhandhena.

Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammati, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

Samuccayavāro niṭṭhito aṭṭhamo.

Ime aṭṭha vārā sajjhāyamaggena likhitā.

Tassuddānaṃ.

Katthapaññatti kati ca, vipattisaṅgahena ca.

Samuṭṭhānādhikaraṇā, samatho samuccayena cāti.

1. Katthapaññattivāra 1. Pārājikakaṇḍa

188. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā pārājikaṃ kattha paññattaṃ. Kaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusmiṃ -pa-. Kenābhatanti.

Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā pārājikaṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabhāti Sudinnaṃ Kalandaputtaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Sudinno Kalandaputto purāṇadutiyaikāya methunaṃ dhammaṃ paṭisevi, tasmim vatthusmim. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattī ekā paññatti, dve anupaññattiyo, anuppannapaññatti tasmim natthi. Sabbattha paññatti padesapaññattī sabbatthapaññatti. Sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattī sādhāraṇapaññatti. Ekatopaññatti ubhatopaññattī ubhatopaññatti. Pañcannaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadhaṃ kattha pariyāpannanti nidānogadhaṃ nidānapariyāpannaṃ. Katamena uddesena uddesaṃ āgacchatī dutiyena uddesena uddesaṃ āgacchatī. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattī sīlavipatti. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti pārājikāpattikkhandho. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihī samuṭṭhānehi samuṭṭhātī ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti,

kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-, kenābhatanti paramparābhataṃ.

Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavo tathā.

Moggaliputtana pañcamā, ete Jambusirivhaye -pa-.

Ete nāgā mahāpaññā, vinayaññū maggakovidā.

Vinayaṃ dīpe pakāsesuṃ, piṭakaṃ Tambapaṇṇiyāti.

189. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena adinnaṃ ādiyanapaccayā pārājikaṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Dhaniyaṃ kumbhakāraputtaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Dhaniyo kumbhakāraputto rañño dārūni adinnaṃ ādiyi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

190. Sañcicca manussaviggahaṃ jīvitā voropanapaccayā pārājikaṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū aññamaññaṃ jīvitā voropesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

191. Asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapanapaccayā pārājikaṃ kattha paññattanti Vesāliyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Vaggumudātīriye bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Vaggumudātīriyā bhikkhū gihīnaṃ aññamaññaṃ uttarimanussadhammassa vaṇṇaṃ bhāsimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Cattāro pārājikā niṭṭhitā.

2. Saṃghādisesaṅgāḍḍhi

192. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena upakkamivā asuciṃ mocanapaccayā saṃghādiseso kattha paññatto. Kaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusmiṃ -pa- kenābhatanti.

Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena upakkamivā asuciṃ mocanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabhāti āyasmantaṃ Seyyasakaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Seyyasako upakkamivā asuciṃ mocesi, tasmim vatthusmiṃ. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattīti ekā paññatti, ekā anupaññatti, anuppannapaññatti tasmim natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattīti sabbatthapaññatti. Sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattīti asādhāraṇapaññatti. Ekatopaññatti ubhatopaññattīti ekatopaññatti. Pañcannaṃ pātīmokkhuddesānaṃ katthogadhaṃ kattha pariyāpannanti nidānogadhaṃ nidānapariyāpannaṃ. Katamena uddesena uddesaṃ āgacchatīti tatiyena uddesena uddesaṃ āgacchatī. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattīti silavipattī. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti saṃghādisesaṅgāḍḍhi. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti na vācato -pa- kenābhatanti paramparābhatānaṃ.

Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavo tathā.

Moggaliputtana pañcamā, ete Jambusirivhaye -pa-.

Ete nāgā mahāpaññā, vinayaññū maggakovidā.

Vinayaṃ dīpe pakāsesuṃ, piṭakaṃ Tambapaṇṇiyāti.

Mātugāmena saddhiṃ kāyasaṃsaggaṃ samāpajjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabhāti āyasmantaṃ Udāyīnaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī mātugāmena saddhiṃ kāyasaṃsaggaṃ samāpajji, tasmim vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyimaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī mātugāmaṃ duṭṭhallāhi vācāhi obhāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyimaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Sañcarittaṃ samāpajjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Udāyimaṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Udāyī sañcarittaṃ samāpajji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā vācato samuṭṭhāti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Saññācīkāya kuṭīmaṃ kārapānāpaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Āḷaviyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Āḷavake bhikkhū ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Āḷavakā bhikkhū saññācīkāya kuṭīyo kārapesumaṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpanapaccayā saṅghādiseso kattha paññattoti Kosambiyā paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Channaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti āyasmā Channo vihāravatthuṃ sodhento aññataraṃ cetiyarukkhaṃ chedāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsanapaccayā saṅghādiseso kattha paññattoti Rājagahe paññatto. Kaṃ ārabbhāti Mettiyabhūmajake bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti Mettiyabhūmajakā bhikkhū āyasmantaṃ Dabbaṃ Mallaputtaṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsanapaccayā saṅghādiseso kattha paññattoti Rājagahe paññatto. Kaṃ ārabbhāti Mettiyabhūmajake bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti Mettiyabhūmajakā bhikkhū āyasmantaṃ Dabbaṃ Mallaputtaṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṅghādiseso kattha paññattoti Rājagahe paññatto. Kaṃ ārabbhāti Devadattaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Devadatto samaggassa saṅghassa bhedāya parakkami, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Bhedakānuvattakānaṃ bhikkhūnaṃ yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṅghādiseso kattha paññattoti Rājagahe paññatto. Kaṃ ārabbhāti sambahule bhikkhū ārabha. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhū Devadattassa saṅghabhedāya parakkamantassa anuvattakā ahesuṃ vaggavādakā, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ

ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Kosambiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti āyasmantaṃ Channaṃ ārabbhā. Kismim vatthusminti āyasmā Channo bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno attānaṃ avacanīyaṃ akāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Assajipunabbasuke bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti Assajipunabbasukā bhikkhū saṃghena pabbājanīyakammakatā bhikkhū chandagāmitā dosagāmitā mohagāmitā bhayagāmitā pāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā dukkaṭaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiye bhikkhū ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhū uduke uccārampi passāvampi kheḷampi akaṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Katthapaññattivāro niṭṭhito paṭhamo.

2. Katāpattivāra 1. Pārājikakaṇḍa

193. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā catasso āpattiyo āpajjati. Akkhāyite sarīre methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti pārājikassa. Yebhuyyena khāyite sarīre methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti

thullaccayassa. Vaṭṭakate mukhe acchupantaṃ aṅgajātaṃ paveseti, āpatti dukkaṭassa. Jatumaṭṭhake pācittiyaṃ. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati.

Adinnaṃ ādiyanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Adinnaṃ ādiyanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Pañcamāsakaṃ vā atirekapañcamāsakaṃ vā agghanakaṃ adinnaṃ theyyasaṅkhātaṃ ādiyati, āpatti pārājikassa. Atirekamāsakaṃ vā ūnapañcamāsakaṃ vā agghanakaṃ adinnaṃ theyyasaṅkhātaṃ ādiyati, āpatti thullaccayassa. Māsakaṃ vā ūnamāsakaṃ vā agghanakaṃ adinnaṃ theyyasaṅkhātaṃ ādiyati, āpatti dukkaṭassa. Adinnaṃ ādiyanapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati.

Sañcicca manussaviggahaṃ jīvitā voropanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Sañcicca manussaviggahaṃ jīvitā voropanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Manussaṃ odissa opātaṃ khaṇati “papatitvā marissatī”ti, āpatti dukkaṭassa. Papatite dukkhā vedanā uppajjati, āpatti thullaccayassa. Marati, āpatti pārājikassa. Sañcicca manussaviggahaṃ jīvitā voropanapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati.

Asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Pāpiccho icchāpakato asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapati, āpatti pārājikassa. “Yo te vihāre vasati, so bhikkhu Arahā”ti bhaṇati, paṭivijānantassa āpatti thullaccayassa. Na paṭivijānantassa āpatti dukkaṭassa. Asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapanapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati.

Cattāro pārājikā niṭṭhitā.

2. Saṅghādisesakaṇḍādi

194. Upakkamitvā asucimocanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Upakkamitvā asucimocanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ceteti upakkamati muccati, āpatti saṅghādisesassa.

Ceteti upakkamati na muccati, āpatti thullaccayassa. Payoge dukkaṭaṃ.

Upakkamitvā asucimocanapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati.

Kāyasaṃsaggaṃ samāpajjanapaccayā kati āpattiyo āpajjati.

Kāyasaṃsaggaṃ samāpajjanapaccayā pañca āpattiyo āpajjati. Avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa adhakkhakaṃ ubbhajāṇumaṇḍalaṃ gahaṇaṃ sādiyati, āpatti pārājikassa. Bhikkhu kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti saṃghādisesassa. Kāyena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa. Kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. Aṅgulipatodake pācittiyaṃ. Kāyasaṃsaggaṃ samāpajjanapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati.

Mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati.

Vaccamaggaṃ passāvamaggaṃ ādissa vaṇṇampi bhaṇati avaṇṇampi bhaṇati, āpatti saṃghādisesassa. Vaccamaggaṃ passāvamaggaṃ ṭhapetvā adhakkhakaṃ ubbhajāṇumaṇḍalaṃ ādissa vaṇṇampi bhaṇati avaṇṇampi bhaṇati, āpatti thullaccayassa. Kāyapaṭibaddhaṃ ādissa vaṇṇampi bhaṇati avaṇṇampi bhaṇati, āpatti dukkaṭassa.

Attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati.

Mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsatī, āpatti saṃghādisesassa. Paṇḍakassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsatī, āpatti thullaccayassa. Tiracchānagatassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsatī, āpatti dukkaṭassa.

Sañcarittaṃ samāpajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Paṭiggaṇhāti

vīmaṃsati paccāharati, āpatti saṃghādisesassa. Paṭiggaṇhāti vīmaṃsati na paccāharati, āpatti thullaccayassa. Paṭiggaṇhāti na vīmaṃsati na paccāharati, āpatti dukkaṭassa.

Saññācīkāya kuṭṭim kārāpanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Kārāpeti,

payoge dukkaṭaṃ. Ekaṃ piṇḍaṃ¹ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim piṇḍe āgate āpatti saṃghādisesassa.

1. Ekapiṇḍe (Syā)

Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Ekaṃ piṇḍaṃ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim̐ piṇḍe āgate āpatti saṃghādisesassa.

Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Anokāsaṃ kārāpetvā cāvanādhippāyo vadeti, āpatti saṃghādisesena dukkaṭassa. Okāsaṃ kārāpetvā akkosādhippāyo vadeti, āpatti omasavādassa.

Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Anokāsaṃ kārāpetvā cāvanādhippāyo vadeti, āpatti saṃghādisesena dukkaṭassa. Okāsaṃ kārāpetvā akkosādhippāyo vadeti, āpatti omasavādassa.

Saṃghabhedako bhikkhu yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Bhedakānuvattakā bhikkhū yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjanti. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Dubbaco bhikkhu yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Kuladūsako bhikkhu yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa
-pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā

passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā ekaṃ āpattiṃ āpajjati, dukkaṭaṃ.
Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā
karaṇapaccayā imaṃ ekaṃ āpattiṃ āpajjati.

Katāpattivāro niṭṭhito dutiyo.

3. Vipattivāra

195. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā āpattiyo catunnaṃ
vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā
āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattiṃ, siyā
ācāravipattiṃ -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā
karaṇapaccayā āpatti catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajati.
Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā
karaṇapaccayā āpatti catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ bhajati,
ācāravipattiṃ.

Vipattivāro niṭṭhito tatiyo.

4. Saṅgahitavāra

196. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā āpattiyo sattannaṃ
āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā. Methunaṃ dhammaṃ
paṭisevanapaccayā āpattiyo sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ catūhi
āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā
thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā
dukkaṭāpattikkhandhena -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā
karaṇapaccayā āpatti sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi
saṅgahitā. Anādariyaṃ paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā
karaṇapaccayā āpatti sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ ekena āpattikkhandhena
saṅgahitā, dukkaṭāpattikkhandhena.

Saṅgahitavāro niṭṭhito catuttho.

5. Samuṭṭhānavāra

197. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā āpattiyo channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā āpattiyo channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā āpatti channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā āpatti channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Samuṭṭhānavāro niṭṭhito pañcamaḥ.

6. Adhikaraṇavāra

198. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā āpatti catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā āpatti catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ.

Adhikaraṇavāro niṭṭhito chaṭṭho.

7. Samathavāra

199. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthāraṇena ca -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā āpatti sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammati. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā āpatti sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammati, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena cāti.

Samathavāro niṭṭhito sattamo.

8. Samuccayavāra

200. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā catasso āpattiyo āpajjati. Akkhāyite sarīre methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti pārājikassa. Yebhuyyena khāyite sarīre methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti thullaccayassa. Vaṭṭakate mukhe acchupantaṃ aṅgaḷātaṃ paveseti, āpatti dukkaṭassa. Jatumaṭṭhake pācittiyaṃ. Methunaṃ dhammaṃ paṭisevanapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā sīlavipattim, siyā ācāravipattim. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ catūhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā ekaṃ āpattim āpajjati, dukkaṭaṃ. Anādariyaṃ

paṭicca udake uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇapaccayā imaṃ
 ekaṃ āpattiṃ āpajjati. Sā āpatti catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajati,
 sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ
 āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, catunnaṃ
 adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi
 samathehi sammati. Sā āpatti catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ bhajati,
 ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ ekena āpattikkhandhena
 saṅgahitā, dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena
 samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato.
 Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi
 samathehi sammati, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā
 sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena cāti.

Samuccayavāro niṭṭhito aṭṭhamo.

Aṭṭhapaccayavārā niṭṭhitā.

Mahāvibhaṅge soḷasamahāvārā niṭṭhitā.

Bhikkhuvibhaṅgamahāvāro niṭṭhito.

Bhikkhunīvibhaṅga

1. Katthapaññattivāra 1. Pārājikakaṇḍa

201. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena bhikkhunīnaṃ pañcamāṃ pārājikāṃ kattha paññattaṃ, kaṃ ārabha, kismiṃ vatthusmiṃ, atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññatti, sabbatthapaññatti padesapaññatti, sādharmaṇapaññatti asādharmaṇapaññatti, ekatopaññatti ubhatopaññatti, catunnaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadham kattha pariyāpannaṃ, katamena uddesena uddesaṃ āgacchati, catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipatti, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandho, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammati, ko tattha vinayo, ko tattha abhivinayo, kiṃ tattha pātimokkhaṃ, kiṃ tattha adhipātimokkhaṃ, kā vipatti, kā sampatti, kā paṭipatti, kati atthavase paṭicca Bhagavatā bhikkhunīnaṃ pañcamāṃ pārājikāṃ paññattaṃ, kā sikkhanti, kā sikkhitasikkhā, kattha ṭhitaṃ, kā dhārenti, kassa vacanaṃ, kenābhatanti.

202. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena bhikkhunīnaṃ pañcamāṃ pārājikāṃ kattha paññattanti Sāvattiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabhāti Sundarīnandaṃ bhikkhunīnaṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Sundarīnandā bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiyi, tasmīṃ vatthusmiṃ. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattīti ekā paññatti, anupaññatti anuppannapaññatti tasmīṃ natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattīti sabbatthapaññatti. Sādharmaṇapaññatti asādharmaṇapaññattīti asādharmaṇapaññatti. Ekatopaññatti ubhatopaññattīti ekatopaññatti. Catunnaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadham kattha pariyāpannanti nidānogadham nidānapariyāpannaṃ. Katamena uddesena uddesaṃ āgacchattīti dutiyena uddesena uddesaṃ āgacchati. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattīti sīlavipatti. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti pārājikāpattikkhandho. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhattīti ekena

samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato.
 Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇanti āpattādhikaraṇaṃ.
 Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammatīti dvīhi samathehi sammati
 sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca. Ko tattha vinayo ko tattha
 abhivinayoti paññatti vinayo, vibhatti abhivinayo. Kiṃ tattha pātimokkhaṃ
 kiṃ tattha adhipātimokkhanti paññatti pātimokkhaṃ, vibhatti
 adhipātimokkhaṃ. Kā vipattīti asaṃvaro vipatti. Kā sampattīti saṃvaro
 sampatti. Kā paṭipattīti “na evarūpaṃ karissāmi”ti yāvajīvaṃ āpāṇakoṭikaṃ
 samādāya sikkhati sikkhāpadesu. * Kati atthavase paṭicca Bhagavatā
 bhikkhunīnaṃ pañcamaṃ pārājikaṃ paññattanti dasa atthavase paṭicca
 Bhagavatā bhikkhunīnaṃ pañcamaṃ pārājikaṃ paññattaṃ saṃghasutṭhūṭāya
 saṃghaphāsutāya dummaṅkūnaṃ bhikkhunīnaṃ niggaḥāya pesalānaṃ
 bhikkhunīnaṃ phāsuvihārāya diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya
 samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya appasannānaṃ pasādāya
 pasannānaṃ bhīyyobhāvāya saddhammaṭṭhitiyā vinayānuggahāya. Kā
 sikkhantīti sekkhā ca puthujjanakalyāṇikā ca sikkhanti. Kā sikkhitasikkhāti
 arahantiyo¹ sikkhitasikkhā. Kattha ṭhitanti sikkhākāmasu ṭhitaṃ. Kā
 dhārentīti yāsaṃ vattati, tā dhārenti. Kassa vacananti Bhagavato vacanaṃ
 Arahato Sammāsambuddhassa. Kenābhatanti paramparābhataṃ.

Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavo tathā.

Moggaliputtana pañcamā, ete Jambusirivhaye.

Tato Mahindo Iṭṭiyo, Uttiyo Sambalo tathā.

Bhaddanāmo ca paṇḍito.

Ete nāgā mahāpaññā, Jambudīpā idhāgatā.

Vinayaṃ te vācayimsu, piṭakaṃ Tambapaṇṇiyā.

Nikāye pañca vācesuṃ, satta ceva pakaraṇe.

Tato Ariṭṭho medhāvī, Tissadatto ca paṇḍito.

Visārado Kālasumano, thero ca Dīghanāmaḥko.

Dīghasumano ca paṇḍito.

* Am 3. 311 piṭṭhepi

1. Arahantā (Ka)

Punadeva Kāḷasumano, Nāgatto ca Buddharakkhito.

Tissatto ca medhāvī, Devatto ca paṇḍito.

Punadeva Sumano medhāvī, vinaye ca visārado.

Bhussuto Cūḷanāgo, gajova duppadhamsiyo.

Dhammapāḷitanāmo ca, Rohaṇe sādhipūjito.

Tassa sisso mahāpaṇṇo, Khemaṇāmo Tīpeṭako.

Dīpe Tārakarājāva, paṇṇāya atirocatha.

Upatisso ca medhāvī, Phussadevo mahākathī.

Punadeva Sumano medhāvī, Pupphanāmo bhussuto.

Mahākathī Mahāsivo, piṭake sabbattha kovido.

Punadeva Upāli medhāvī, vinaye ca visārado.

Mahānāgo mahāpaṇṇo, saddhammavamsakovido.

Punadeva Abhayo medhāvī, piṭake sabbattha kovido.

Tissatto ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Tassa sisso mahāpaṇṇo, Pupphanāmo bhussuto.

Sāsanaṃ anurakkhanto, Jambudīpe patiṭṭhito.

Cūḷābhayo ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Tissatto ca medhāvī, saddhammavamsakovido.

Cūḷadevo ca medhāvī, vinaye ca visārado.

Sivattho ca medhāvī, vinaye sabbattha kovido.

Ete nāgā mahāpaṇṇā, vinayaṇṇū maggakovidā.

Vinayaṃ dīpe pakāsesuṃ, piṭakaṃ Tambapaṇṇiyāti.

203. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena bhikkhunīnaṃ chaṭṭhaṃ pārājikaṃ kattha paṇṇattanti Sāvatthiyaṃ paṇṇattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ nevattanā paṭicidesi,

na gaṇassa ārocesi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channam̐ āpattisamuṭṭhānānam̐ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

204. Bhikkhunīnam̐ sattamam̐ pārājikam̐ kattha paññattanti Sāvattiyam̐ paññattam̐. Kam̐ ārabbhāti Thullanandam̐ bhikkhunim̐ ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī samaggena saṃghena ukkhittam̐ Ariṭṭham̐ bhikkhum̐ gaddhabādhipubbam̐ anuvatti, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channam̐ āpattisamuṭṭhānānam̐ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti. Dhuranikkhepe -pa-.

205. Bhikkhunīnam̐ aṭṭhamam̐ pārājikam̐ kattha paññattanti Sāvattiyam̐ paññattam̐. Kam̐ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo aṭṭhamam̐ vatthum̐ paripūresum̐, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channam̐ āpattisamuṭṭhānānam̐ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti. Dhuranikkhepe -pa-.

Aṭṭha pārājikā niṭṭhitā.

Tassuddānam̐.

Methunādinnādānañca, manussaviggahuttari.
Kāyasamsaggaṃ chādeti, ukkhittā aṭṭha vatthukā.
Paññāpesi mahāvīro, chejjavatthū asamsayāti.

2. Saṃghādisesakaṇḍa

206. Yam̐ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena ussayavādikāya bhikkhuniyā aḍḍam̐ karontiyā saṃghādiseso kattha paññatto, kam̐ ārabbhā, kismim̐ vatthusmim̐ -pa- kenābhatanti.

207. Yam̐ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahataṃ Sammāsambuddhena ussayavādikāya bhikkhuniyā aḍḍam̐ karontiyā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvattiyam̐ paññatto. Kam̐ ārabbhāti Thullanandam̐ bhikkhunim̐ ārabbhā. Kismim̐ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī ussayavādikā vihari,

tasmim vatthusmim. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattī ekā paññatti, anupaññatti anuppannapaññatti tasmim natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattīti sabbatthapaññatti. Sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattīti asādhāraṇapaññatti. Ekatopaññatti ubhatopaññattīti ekatopaññatti. Catunnaṃ pātimokkhuddesānaṃ katthogadham kattha pariyaṇṇanti nidānogadham nidānapariyaṇṇanaṃ. Katamena uddesena uddesaṃ āgacchatīti tatiyena uddesena uddesaṃ āgacchati. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattīti sīlavipatti. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti saṃghādisesāpattikkhandho. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātīti dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhātī, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhātī, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhātī -pa- kenābhatanti paramparābhatānaṃ.

Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavo tathā.

Moggaliputtana pañcamā, ete Jambusirivhaye -pa-.

Ete nāgā mahāpaññā, vinayaññū maggakovidā.

Vinayaṃ dīpe pakāsesuṃ, piṭakaṃ Tambapaṇḍiyāti.

208. Corim vuṭṭhāpentiyā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvattiyānaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhuni corim vuṭṭhāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhātī, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhātī, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhātī -pa-.

209. Ekāya gāmantaraṃ gacchantiyā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvattiyānaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti aññatarānaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhuni ekā gāmantaraṃ gacchi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, tisso anupaññattiyo. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhātī, paṭhamapārājike -pa-.

210. Samaggena saṃghena ukkhittaṃ bhikkhuniṃ dhammena vinayena Satthusāsanena anapaloketvā kārakasaṃghaṃ anaññāya gaṇassa

chandaṃ osārentiyā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbha. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī samaggena saṃghena ukkhittaṃ bhikkhuniṃ dhammena vinayena Satthusāsanena anapaloketvā kārakasaṃghaṃ anaññāya gaṇassa chandaṃ osāresi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

211. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa hatthato khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjantiyā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ ārabbha. Kismiṃ vatthusminti Sundarīnandā bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa hatthato āmisāṃ paṭiggahesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti. Paṭhamapārājike -pa-.

212. “Kim te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā, yato tvaṃ anavassutā, iṅgha ayye, yaṃ te eso purisapuggalo deti khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā, taṃ tvaṃ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā”ti uyyojentiyaṃ saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabbha. Kismiṃ vatthusminti aññatarā bhikkhunī “kim te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā, yato tvaṃ anavassutā, iṅgha ayye, yaṃ te eso purisapuggalo deti khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā, taṃ tvaṃ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā”ti uyyojesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

213. Kupitāya anattamanāya bhikkhuniyā yāvattiyāṃ samanubhāsanāya na paṇissajjantiyā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Caṇḍakālīṃ bhikkhuniṃ ārabbha. Kismiṃ vatthusminti Caṇḍakālī bhikkhunī kupitā anattamanā evaṃ avaca “Buddhaṃ paccācikkhāmi, dhammaṃ paccācikkhāmi, saṃghaṃ paccācikkhāmi, sikkhaṃ paccācikkhāmi”ti,

tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

214. Kismiñcideva adhikaraṇe paccākatāya bhikkhuniyā yāvattatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantiyā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Caṇḍakālīm bhikkhunim̐ ārabbha. Kismim̐ vatthusminti Caṇḍakālī bhikkhunī kismiñcideva adhikaraṇe paccākatā kupitā anattamanā evaṃ avaca “chandagāminiyo ca bhikkhuniyo, dosagāminiyo ca bhikkhuniyo, mohagāminiyo ca bhikkhuniyo, bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo”ti, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

215. Saṃsaṭṭhānaṃ bhikkhunīnaṃ yāvattatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantīnaṃ saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim̐ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo saṃsaṭṭhā viharimsu, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

216. “Saṃsaṭṭhāva ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharitthā”ti uyyojentiyaṃ yāvattatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantiyā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim̐ ārabbha. Kismim̐ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī “saṃsaṭṭhāva ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharitthā”ti uyyojesi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Dasa saṃghādisesā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Ussayacori gāmantam̐, ukkhittam̐ khādanena ca.

Kim̐ te kupitā kismiñci, saṃsaṭṭhā nāyate dasāti.

3. Nissaggiyakaṇḍa

217. Yam tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena pattasannicayam karontiyā nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo pattasannicayam akaṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Akālacīvaram “kālacīvaran”ti adhiṭṭhahitvā bhājāpentiyā nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī akālacīvaram “kālacīvaran”ti adhiṭṭhahitvā bhājāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Bhikkhuniyā saddhim cīvaram parivattetvā acchindantiyā nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī bhikkhuniyā saddhim cīvaram parivattetvā acchindi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Aññam viññāpetvā aññam viññāpentiyā nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī aññam viññāpetvā aññam viññāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Aññam cetāpetvā aññam cetāpentiyā nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī aññam cetāpetvā aññam cetāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Aññādatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghikena aññam cetāpentiyā nissaggiyam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam

ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabba. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghikena aññaṃ cetāpesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghikena saññācikena aññaṃ cetāpentiyā nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabba. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghikena saññācikena aññaṃ cetāpesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena aññaṃ cetāpentiyā nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabba. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena aññaṃ cetāpesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena saññācikena aññaṃ cetāpentiyā nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabba. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena saññācikena aññaṃ cetāpesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikena saññācikena aññaṃ cetāpentiyā nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvattiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabba. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhuniñi aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikena saññācikena aññaṃ cetāpesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Atirekacatukkaṃsaparamaṃ garupāvuraṇaṃ cetāpentiyā nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī rājānaṃ kambalaṃ viññāpesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Atireka-aḍḍhateyyakaṃsaparamaṃ lahupāvuraṇaṃ cetāpentiyā nissaggiyaṃ pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī rājānaṃ khomaṃ viññāpesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Dvādasa nissaggiyā pācittiyā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Pattaṃ akālaṃ kālañca, parivatte ca viññāpe.
Cetāpetvā aññadatthi, saṃghikañca mahājanikaṃ.
Saññācikā puggalikā, catukkaṃsaḍḍhateyyakāti.

4. Pācittiyakaṇḍa

1. Lasuṇavagga

218. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena lasuṇaṃ khādantiyā pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī na mattaṃ jānitvā lasuṇaṃ harāpesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Sambādhe lomaṃ saṃharāpentiyā pācittiyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo sambādhe lomaṃ saṃharāpesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Talaghātake pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti dve bhikkhuniyo ārabha. Kismim vatthusminti dve bhikkhuniyo talaghātakam akamsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, paṭhamapārājike -pa-.

Jatumaṭṭhake pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī jatumaṭṭhakam ādiyi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, paṭhamapārājike -pa-.

Atirekadvaṅgulapabbaparamam udakasuddhikam ādiyantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sakkesu paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī atigambhīram udakasuddhikam ādiyi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, paṭhamapārājike -pa-.

Bhikkhussa bhuñjantassa pānīyena vā vidhūpanena vā upatiṭṭhantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī bhikkhussa bhuñjantassa pānīyena ca vidhūpanena ca upatiṭṭhi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Āmakadhaññam viññāpetvā bhuñjantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo āmakadhaññam viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Uccāram vā passāvam vā saṅkāram vā vighāsam vā tirokuṭṭe¹ chaḍḍentiya pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī uccāram² tirokuṭṭe chaḍḍesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

1. Tirokuḍḍe (Sī, Syā)

2. Uccārampi passāvampi saṅkārampi vighāsampi (Ka)

Uccāraṃ vā passāvaṃ vā saṅkāraṃ vā vighāsaṃ vā harite chaḍḍentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo uccārampi passāvampi saṅkāraṃ vighāsampi harite chaḍḍesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Naccam vā gītaṃ vā vāditaṃ vā dassanāya gacchantiyā pācittiyā kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo naccampi gītampi vāditaṃ dassanāya agamaṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Lasuṇavaggo paṭhamo.

2. Rattandhakāravagga

219. Rattandhakāre appadīpe purisena saddhim ekenekāya santiṭṭhantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti aññatarā bhikkhunī rattandhakāre appadīpe purisena saddhim ekenekā santiṭṭhi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, theyyasatthake -pa-.

Paṭicchane okāse purisena saddhim ekenekāya santiṭṭhantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti aññatarā bhikkhunī paṭicchane okāse purisena saddhim ekenekā santiṭṭhi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, theyyasatthake -pa-.

Ajjhokāse purisena saddhim ekenekāya santiṭṭhantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti aññatarā bhikkhunī ajjhokāse purisena saddhim ekenekā santiṭṭhi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, theyyasatthake -pa-.

Rathikāya vā¹ byūhe vā siṅghātake vā purisena saddhim ekenekāya santiṭṭhantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī rathikāyapi byūhepi siṅghātakepi purisena saddhim ekenekā santiṭṭhi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, theyyasatthake.

Purebhattam kulāni upasaṅkamitvā āsane nisīditvā sāmike anāpucchā pakkamantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī purebhattam kulāni upasaṅkamitvā āsane nisīditvā sāmike anāpucchā pakkāmi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Pacchābhattam kulāni upasaṅkamitvā sāmike anāpucchā āsane abhinisīdantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī pacchābhattam kulāni upasaṅkamitvā sāmike anāpucchā āsane abhinisīdi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Vikāle kulāni upasaṅkamitvā sāmike anāpucchā seyyam santharivā vā santharāpetvā vā abhinisīdantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo vikāle kulāni upasaṅkamitvā sāmike anāpucchā seyyam santharivā abhinisīdimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Duggahitena dūpadhāritena param ujjhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī duggahitena dūpadhāritena param ujjhāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Attānaṃ vā paraṃ vā nirayena vā brahmacariyena vā abhisapantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Caṇḍakāḷiṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Caṇḍakāḷi bhikkhunī attānampi parampi nirayenapi brahmacariyenapi abhisapi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Attānaṃ vadhitvā vadhitvā rodantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Caṇḍakāḷiṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Caṇḍakāḷi bhikkhunī attānaṃ vadhitvā vadhitvā rodi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Rattandhakāravaggo dutiyo.

3. Nahānavagga

220. Naggāya nahāyantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo naggā nahāyimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Pamaṇāṭikkantaṃ udakasāṭikāṃ kārāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo appamaṇāṭikāyo udakasāṭikāyo dhāresum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Bhikkhuniyā cīvaraṃ visibbetvā vā visibbāpetvā vā neva sibbentiyā na sibbāpanāya ussukkaṃ karontiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī bhikkhuniyā cīvaraṃ visibbāpetvā neva sibbesi, na sibbāpanāya ussukkaṃ akāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Pañcāhikaṃ saṅghāṭicāraṃ atikkāmentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo bhikkhunīnaṃ hatthe cīvaraṃ nikkhipitvā santaruttarena janapadacārikaṃ pakkamiṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Cīvarasaṅkamaṇīyaṃ dhārentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataraṃ bhikkhunim ārabbha. Kismiṃ vatthusminti aññatarā bhikkhunī aññatarāya bhikkhuniyā cīvaraṃ anāpucchā pārupi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ karontiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbha. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ akāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbha. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā samaṇacīvaraṃ dentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbha. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī agārikassa samaṇacīvaraṃ adāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamayaṃ atikkāmentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbha. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamayaṃ atikkāmesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Dhammikam kathinuddhāram paṭibāhantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī dhammikam kathinuddhāram paṭibāhi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Nahānavaggo tatiyo.

4. Tuvattavagga

221. Dvinnam bhikkhunīnam ekamañce tuvattentīnam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo dve ekamañce tuvattesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Dvinnam bhikkhunīnam ekattharaṇapāvuraṇe tuvattentīnam pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo dve ekattharaṇapāvuraṇā tuvattesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Bhikkhuniyā sañcicca aphāsuṃ karontiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī bhikkhuniyā sañcicca aphāsuṃ akāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Dukkhitam sahajivinim neva upaṭṭhentiya na upaṭṭhāpanāya ussukkam karontiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī dukkhitam sahajivinim neva upaṭṭhesi, na upaṭṭhāpanāya ussukkam akāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Bhikkhuniyā upassayaṃ datvā kupitāya anattamanāya nikkadḍhantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī bhikkhuniyā upassayaṃ datvā kupitā anattamanā nikkadḍhi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Saṃsaṭṭhāya bhikkhuniyā yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Caṇḍakālīm bhikkhunim ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Caṇḍakālī bhikkhunī saṃsaṭṭhā vihari, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Antoraṭṭhe sāsāṅkasammate sappaṭibhaye asatthikāya cārikaṃ carantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo antoraṭṭhe sāsāṅkasammate sappaṭibhaye asatthikāyo cārikaṃ carimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Tiroraṭṭhe sāsāṅkasammate sappaṭibhaye asatthikāya cārikaṃ carantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo tiroraṭṭhe sāsāṅkasammate sappaṭibhaye asatthikāyo cārikaṃ carimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Antovassaṃ cārikaṃ carantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo antovassaṃ cārikaṃ carimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Vassaṃvuṭṭhāya¹ bhikkhuniyā cārikaṃ na pakkamantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo

1. Vassaṃvutthāya (Sī, Syā)

ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo vassamvuṭṭhā cārikaṃ na pakkamimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, paṭhamapārājike -pa-.

Tuvaṭṭavaggo catuttho.

5. Cittāgāravagga

222. Rājāgāraṃ vā cittāgāraṃ vā āramaṃ vā uyyānaṃ vā pokkharaniṃ vā dassanāya gacchantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo rājāgārampi cittāgārampi dassanāya agamaṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Āsandiṃ vā pallaṅkaṃ vā paribhuñjantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo āsandiṃpi pallaṅkampi paribhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Suttaṃ kantantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo suttaṃ kantiṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Gihiveyyāvaccam karontiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo gihiveyyāvaccam akaṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Bhikkhuniyā “ehāyye, imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasamehi”ti vuccamānāya “sādhū”ti paṭissuṇitvā neva vūpasamentiyā na vūpasamāya ussukkaṃ

karontiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī bhikkhuniyā “ehāyye, imam adhikaraṇam vūpasamehī”ti vuccamānā “sādhū”ti paṭissuṇitvā neva vūpasamesi, na vūpasamāya ussukkaṃ akāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā khādanīyam vā bhojanīyam vā dentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī agārikassa sahatthā khādanīyampi bhojanīyampi adāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Āvasathacīvaram anissajjitvā paribhuñjantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī āvasathacīvaram anissajjitvā paribhuñji, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Āvasatham anissajjitvā cārikam pakkamantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabbhā. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī āvasatham anissajjitvā cārikam pakkāmi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Tiracchānavijjam pariyāpuṇantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo tiracchānavijjam pariyāpuṇimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, padasodhamme -pa-.

Tiracchānavijjam vācentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā

bhikkhuniyo tiracchānavijjam vācesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, padasodhamme -pa-.

Cittāgāravaggo pañcamo.

6. Ārāmaṅga

223. Jānam sabhikkhukam āramam anāpucchā pavisantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo āramam anāpucchā pavisimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, dve anupaññattiyo. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Bhikkhum akkosantiyā paribhāsantiyā pācittiyam kattha paññattanti Vesāliyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabha. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo āyasmantarim Upālim akkosimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Caṇḍikatāya gaṇam paribhāsantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī caṇḍikatāya gaṇam paribhāsi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Nimantitāya vā pavāritāya vā khādanīyam vā bhojanīyam vā aññatra bhuñjantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo bhuttāviniyo pavāritā aññatra bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Kulam maccharāyantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattiyam paññattam. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī kulam maccharāyi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Abhikkhuke āvāse vassaṃ vasantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo abhikkhuke āvāse vassaṃ vasiṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Vassaṃvuṭṭhāya bhikkhuniyā ubhatoṣaṅghe tīhi ṭhānehi na pavārentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo vassaṃvuṭṭhā bhikkhusaṅghaṃ¹ na pavāresuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Ovādāya vā saṃvāsāya vā na gacchantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sakkesu paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo ovādaṃ na gacchiṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, paṭhamapārājike -pa-.

Uposathampi na pucchantiyā ovādampi na yācantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo uposathampi na pucchimṃsu, ovādampi na yācimṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Pasāke jātaṃ gaṇḍaṃ vā rudhitaṃ² vā anapaloketvā saṅghaṃ vā gaṇaṃ vā purisena saddhim ekenekāya bhedāpentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataraṃ bhikkhunim ārabbha. Kismiṃ vatthusminti aññatarā bhikkhunī pasāke jātaṃ gaṇḍaṃ purisena saddhim ekenekā bhedāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Ārāmaṃvaggo chaṭṭho.

1. Bhikkhunisaṅghe (Ka)

2. Ruhitaṃ (Sī, Syā)

7. Gabbhinīvagga

224. Gabbhinim vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo gabbhinim vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Pāyantim vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo pāyantim vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham sikkhamānam vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham sikkhamānam vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānam saṅghena asammatam vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānam saṅghena asammatam vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Ūnavādasavassam gihigatam vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo ūnavādasavassam gihigatam vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Paripuṇṇadvādasavassam gihigatam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigatam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham

vuṭṭhāpesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Paripuṇṇadvādasavassaṃ gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ saṃghena asaṃmataṃ vuṭṭhāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassaṃ gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ saṃghena asaṃmataṃ vuṭṭhāpesuṃ, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Sahajīvinim vuṭṭhāpetvā dve vassāni neva anuggaṇhantiyā na anuggaṇhāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbha. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī sahajīvinim vuṭṭhāpetvā dve vassāni neva anuggaṇhesi, na anuggaṇhāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Vuṭṭhāpitaṃ pavattinim dve vassāni nānubandhantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo vuṭṭhāpitaṃ pavattinim dve vassāni nānubandhimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, paṭhamapārājike -pa-.

Sahajīvinim vuṭṭhāpetvā neva vūpakāsentiyā na vūpakāsāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim ārabbha. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī sahajīvinim vuṭṭhāpetvā neva vūpakāsesi, na vūpakāsāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Gabbhinivaggo sattamo.

8. Kumārībhūtavagga

225. Ūnavīsativassaṃ kumārībhūtaṃ vuṭṭhāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo

ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo ūnavāsativassam kumāribhūtam vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Paripuṇṇavāsativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo paripuṇṇavāsativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Paripuṇṇavāsativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṅghena asammatam vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo paripuṇṇavāsativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṅghena asammatam vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Ūnavādasavassāya vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo ūnavādasavassā vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Paripuṇṇadvādasavassāya saṅghena asammataya vuṭṭhāpentiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassā saṅghena asammata vuṭṭhāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, dutiyapārājike -pa-.

“Alam tāva te ayye vuṭṭhāpitenā”ti vuccamānāya “sādhū”ti paṭissuṇivā pacchā khīyanadhammam āpajjantiyā pācittiyam kattha paññattanti Sāvattthiyam paññattam. Kam ārabbhāti Caṇḍakāḷim bhikkhunim ārabbha. Kismim vatthusminti Caṇḍakāḷi bhikkhuni “alam tāva te ayye vuṭṭhāpitenā”ti

vuccamānā “sādhū”ti paṭissuṇitvā pacchā khīyanadhammaṃ āpajji, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Sikkhamānaṃ “sace me tvaṃ ayye cīvaraṃ dassasi, evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmi”ti vatvā neva vuṭṭhāpentiyā na vuṭṭhāpanāya ussukkaṃ karontiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim̐ ārabbha. Kismim̐ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī sikkhamānaṃ “sace me tvaṃ ayye cīvaraṃ dassasi, evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmi”ti vatvā neva vuṭṭhāpesi, na vuṭṭhāpanāya ussukkaṃ akāsi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Sikkhamānaṃ “sace maṃ tvaṃ ayye dve vassāni anubandhissasi, evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmi”ti vatvā neva vuṭṭhāpentiyā na vuṭṭhāpanāya ussukkaṃ karontiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim̐ ārabbha. Kismim̐ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī sikkhamānaṃ “sace maṃ tvaṃ ayye dve vassāni anubandhissasi, evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmi”ti vatvā neva vuṭṭhāpesi, na vuṭṭhāpanāya ussukkaṃ akāsi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Purisasamsaṭṭhaṃ kumārakasamsaṭṭhaṃ caṇḍim̐ sokāvāsaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim̐ ārabbha. Kismim̐ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī purisasamsaṭṭhaṃ kumārakasamsaṭṭhaṃ caṇḍim̐ sokāvāsaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpesi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Mātāpitūhi vā sāmikena vā ananuññātaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhunim̐ ārabbha. Kismim̐ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī mātāpitūhipi sāmikenāpi ananuññātaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpesi, tasmim̐ vatthusmim̐. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Siyā vācato samuṭṭhāti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca

vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Pārivāsikachandadānena sikkhamānaṃ vuṭṭhāpentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Rājagahe paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhuniṃ pārivāsikachandadānena sikkhamānaṃ vuṭṭhāpesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Anuvassaṃ vuṭṭhāpentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo anuvassaṃ vuṭṭhāpesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Ekāṃ vassaṃ dve vuṭṭhāpentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo ekāṃ vassaṃ dve vuṭṭhāpesuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti.

Kumāribhūtavaggo aṭṭhāmo.

9. Chattupāhanavagga

226. Chattupāhanaṃ dhārentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo chattupāhanaṃ dhāresuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Yānena yāyantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvattthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo yānena yāyimsu, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Saṅghāṇim dhārentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattam. Kam ārabbhāti aññatarā bhikkhunim ārabba. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī saṅghāṇim dhāresi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Itthālaṅkāram dhārentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo itthālaṅkāram dhāresum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Gandhavaṇṇakena nahāyantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo gandhavaṇṇakena nahāyimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Vāsitakena piññākena nahāyantiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabba. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo vāsitakena piññākena nahāyimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Bhikkhuniyā ummaddāpentiyā parimaddāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabba. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo bhikkhuniyā ummaddāpesum parimaddāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Sikkhamānāya ummaddāpentiyā parimaddāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabba. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo sikkhamānāya ummaddāpesum parimaddāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Sāmaṇeriyā ummaddāpentiyā parimaddāpentiyā pācittiyā kattha paññattanti Sāvattthiyā paññattam. Kam ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo

ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo sāmaṇeriyā ummaddāpesum parimaddāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Gihiniyā ummaddāpentiyā parimaddāpentiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo gihiniyā ummaddāpesum parimaddāpesum, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, eḷakalomake -pa-.

Bhikkhussa purato anāpucchā āsane nisīdantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo bhikkhussa purato anāpucchā āsane nisīdiṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, kathinake -pa-.

Anokāsakataṃ bhikkhum pañhaṃ pucchantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbha. Kismim vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo anokāsakataṃ bhikkhum pañhaṃ pucchiṃsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, padasodhamme -pa-.

Asaṅkaccikāya¹ gāmaṃ pavisantiyā pācittiyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti aññataraṃ bhikkhunim ārabbha. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī asaṅkaccikā gāmaṃ pāvisi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato -pa-.

Chattupāhanavaggo navamo.

Navavaggakhuddakā niṭṭhitā.

1. Asaṅkaccikāya (Syā)

Tassuddānaṃ.

Lasuṇaṃ saṃhare lomaṃ, talamaṭṭhañca suddhikaṃ.
 Bhuñjantāmakadhaññānaṃ, dve vighāseṇa dassanā.
 Andhakāre paṭicchanne, ajjhokāse rathikāya ca.
 Pure pacchā vikāle ca, duggahi niraye vadhi.
 Naggodakā visibbetvā, pañcāhikaṃ saṅkamanīyaṃ.
 Gaṇaṃ vibhaṅgasamaṇaṃ, dubbalaṃ kathinena ca.
 Ekamañcattharaṇeṇa, sañcicca sahaḥjīvinī.
 Datvā saṃsaṭṭha-anto ca, tirovassaṃ na pakkame.
 Rājā āsandi suttañca, gihi vūpasamena ca.
 Dade cīvarāvasathaṃ, pariyāpuṇaṃca vācaye.
 Ārāmakkosacaṇḍī ca, bhuñjeyya kulamaccharī.
 Vāse pavāraṇovādaṃ, dve dhammā pasākhena ca.
 Gabbhī pāyanṭī cha dhamme, asammaṭṭānadvāda.
 Paripuṇṇaṃca saṅghena, saha vuṭṭhā cha pañca ca.
 Kumārī dve ca saṅghena, dvādaśa sammatena ca.
 Alaṃ sace ca dvevassaṃ, saṃsaṭṭhā sāmikena ca.
 Pārivāsikānuvassaṃ, duve vuṭṭhāpanena ca.
 Chattayāneṇa saṅghāṇi, itthālaṅkāraṇṇake ca.
 Piñṇākabhikkhunī ceva, sikkhā ca sāmaṇerikā.
 Gihi bhikkhussa purato, anokāsaṃ saṃkaccikāti.

Tesaṃ vaggānaṃ uddānaṃ.

Lasuṇandhakārā nhānā, tuvaṭṭā cittaḡārakā.
 Ārāmaṃ gabbhinī ceva, kumārī chattupāhanāti.

5. Pāṭidesanīyakaṇḍa

227. Sappim viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesanīyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo sappim viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Telaṃ viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesanīyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo telaṃ viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Madhum viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesanīyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo madhum viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Phāṇitam viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesanīyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo phāṇitam viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Maccham viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesanīyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo maccham viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Maṃsam viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesanīyam kattha paññattanti Sāvatthiyam paññattam. Kam ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismim vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo maṃsam viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Khīraṃ viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesanīyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo khīraṃ viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Dadhim viññāpetvā bhuñjantiyā pāṭidesanīyaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbha. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo dadhim viññāpetvā bhuñjimsu, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Aṭṭha pāṭidesanīyā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Sappim telam madhuñceva, phāṇitaṃ macchameva ca.
Maṃsaṃ khīraṃ dadhiñcāpi, viññāpetvāna bhikkhunī.
Pāṭidesanīyā aṭṭha, sayam Buddhena desitāti.

Ye sikkhāpadā bhikkhuvibhaṅge vitthāritā, te saṃkhittā bhikkhunivibhaṅge.

Katthapaññattivāro niṭṭhito paṭhamo.

2. Katāpattivāra

1. Pārājikakaṇḍa

228. Avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa kāyasaṃsaggam sādiantī kati āpattiyo āpajjati. Avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa kāyasaṃsaggam sādiantī tisso āpattiyo

āpajjati. Adhakkhakaṃ ubbhajāṇumaṇḍalaṃ gahaṇaṃ sādīyati, āpatti pārajikassa. Ubbhakkhakaṃ adhojāṇumaṇḍalaṃ gahaṇaṃ sādīyati, āpatti thullaccayassa. Kāyapaṭibaddhaṃ gahaṇaṃ sādīyati, āpatti dukkaṭassa. Avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggam sādīyanti imā tisso āpattiyo āpajjati.

Vajjappaṭicchādikā bhikkhunī vajjam paṭicchādentī kati āpattiyo āpajjati. Vajjappaṭicchādikā bhikkhunī vajjam paṭicchādentī tisso āpattiyo āpajjati. Jānaṃ pārajikaṃ dhammaṃ paṭicchādeti, āpatti pārajikassa. Vematikā paṭicchādeti, āpatti thullaccayassa. Ācāravipattiṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. Vajjappaṭicchādikā bhikkhunī vajjam paṭicchādentī imā tisso āpattiyo āpajjati.

Ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanti kati āpattiyo āpajjati. Ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanti tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti pārajikassa. Ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanti imā tisso āpattiyo āpajjati.

Aṭṭhamaṃ vatthum paripūrentī kati āpattiyo āpajjati. Aṭṭhamaṃ vatthum paripūrentī tisso āpattiyo āpajjati. Purisena “itthannāmaṃ okāsaṃ¹ āgacchā”ti vuttā gacchati, āpatti dukkaṭassa. Purisassa hatthapāsaṃ okkantamatte āpatti thullaccayassa. Aṭṭhamaṃ vatthum paripūreti, āpatti pārajikassa. Aṭṭhamaṃ vatthum paripūrentī imā tisso āpattiyo āpajjati.

Pārājikāniṭṭhitā.

2. Saṃghādisesakaṇḍa

229. Ussayavādikā bhikkhunī aḍḍam karontī tisso āpattiyo āpajjati. Ekassa āroceti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyassa

1. Itthannāmaṃ gahaṇaṃ (Sī), itthannāmaṃ gabbhaṃ (Syā)

āroceti, āpatti thullaccayassa. Aḍḍapariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Corim vuṭṭhāpentī tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Ekā gāmantaraṃ gacchantī tisso āpattiyo āpajjati. Gacchati āpatti dukkaṭassa. Paṭhamam pādam parikkhepaṃ atikkāmeti, āpatti thullaccayassa. Dutiyam pādam atikkāmeti, āpatti saṃghādisesassa.

Samaggena Saṃghena ukkhitaṃ bhikkhuniṃ dhammena vinayena Satthusāsanena anapaloketvā kārakasaṃghaṃ anaññāya gaṇassa chandaṃ osārentī tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa hatthato khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjantī tisso āpattiyo āpajjati. “Khādissāmi bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti thullaccayassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti saṃghādisesassa. Udakadantaponam paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

“Kim te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā, yato tvaṃ anavassutā, iṅha ayye, yaṃ te eso purisapuggalo deti khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā, taṃ tvaṃ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā”ti uyyojentī tisso āpattiyo āpajjati. Tassā vacanena “khādissāmi bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti thullaccayassa. Bhojanapariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Kupitā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṇinissajjantī tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Kismiñcīdeva adhikaraṇe paccākatā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṇinissajjantī tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā

dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Saṃsaṭṭhā bhikkhuniyo yāvataṭṭhiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantiyo tisso āpattiyo āpajjanti. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

“Saṃsaṭṭhāva ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharitthā”ti uyyojentī yāvataṭṭhiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantī tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Samghādisesā niṭṭhitā.

3. Nissaggiyakaṇḍa

230. Pattasannicayaṃ karontī ekaṃ āpattiṃ āpajjati nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Akālacīvaraṃ “kālacīvaran”ti adhiṭṭhahitvā bhājāpentī dve āpattiyo āpajjati. Bhājāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Bhājāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Bhikkhuniyā saddhiṃ cīvaraṃ parivattetvā acchindantī dve āpattiyo āpajjati. Acchindati, payoge dukkaṭaṃ. Acchinne nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññaṃ viññāpetvā aññaṃ viññāpentī dve āpattiyo āpajjati. Viññāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Viññāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññaṃ cetāpetvā aññaṃ cetāpentī dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Cetāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghikena aññaṃ cetāpentī dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Cetāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghikena saṃyācikena aññaṃ cetāpentī dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Cetāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena aññaṃ cetāpentī dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Cetāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena saṃyācikena aññaṃ cetāpentī dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Cetāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikena saṃyācikena aññaṃ cetāpentī dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Cetāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Atirekacatukkaṃsaparamaṃ garupāvuraṇaṃ cetāpentī dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Cetāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Atireka-aḍḍhateyyakaṃ saparamaṃ lahupāvuraṇaṃ cetāpentī dve āpattiyo āpajjati. Cetāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Cetāpīte nissaggiyaṃ pācittiyaṃ.

Nissaggiyā pācittiyā niṭṭhitā.

4. Pācittiyakaṇḍa

1. Lasuṇavagga

231. Lasuṇaṃ khādantī dve āpattiyo āpajjati. “Khādissāmī”ti paṭigganḥātī, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Sambādhe lomaṃ saṃharāpentī dve āpattiyo āpajjati. Saṃharāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Saṃharāpīte āpatti pācittiyassa.

Talaghātakam karontī dve āpattiyo āpajjati. Karoti, payoge dukkaṭam.
Kate āpatti pācittiyassa.

Jatumaṭṭhakam ādiyantī dve āpattiyo āpajjati. Ādiyati, payoge
dukkaṭam. Ādinne āpatti pācittiyassa.

Atirekadvaṅgulapabbaparamam udakasuddhikam ādiyantī dve āpattiyo
āpajjati. Ādiyati, payoge dukkaṭam. Ādinne āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa bhuñjantassa pānīyena vā vidhūpanena vā upatiṭṭhantī dve
āpattiyo āpajjati. Hatthapāse tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. Hatthapāsam
vijahitvā tiṭṭhati, āpatti dukkaṭassa.

Āmakadhañṇam viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati.
“Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti
pācittiyassa.

Uccāram vā passāvam vā saṅkāram vā vighāsam vā tirokuṭṭe vā
tiropākāre vā chaḍḍentī dve āpattiyo āpajjati. Chaḍḍeti, payoge dukkaṭam.
Chaḍḍite āpatti pācittiyassa.

Uccāram vā passāvam vā saṅkāram vā vighāsam vā harite chaḍḍentī
dve āpattiyo āpajjati. Chaḍḍeti, payoge dukkaṭam. Chaḍḍite āpatti
pācittiyassa.

Naccam vā gītam vā vāditam vā dassanāya gacchantī dve āpattiyo
āpajjati. Gacchati, āpatti dukkaṭassa. Yattha ṭhitā passati vā suṇāti vā, āpatti
pācittiyassa.

Lasuṇavaggo paṭhamo.

2. Rattandhakāravagga

232. Rattandhakāre appadīpe purisena saddhim ekenekā santiṭṭhantī dve
āpattiyo āpajjati. Hatthapāse tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. Hatthapāsam
vijahitvā tiṭṭhati, āpatti dukkaṭassa.

Paṭicchanne okāse purisena saddhim ekenekā santiṭṭhantī dve āpattiyo āpajjati. Hatthapāse tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. Hatthapāsam vijahitvā tiṭṭhati, āpatti dukkaṭassa.

Ajjhokāse purisena saddhim ekenekā santiṭṭhantī dve āpattiyo āpajjati. Hatthapāse tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. Hatthapāsam vijahitvā tiṭṭhati, āpatti dukkaṭassa.

Rathikāya vābyūhe vā siṅghāṭake vā purisena saddhim ekenekā santiṭṭhantī dve āpattiyo āpajjati. Hatthapāse tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. Hatthapāsam vijahitvā tiṭṭhati, āpatti dukkaṭassa.

Purebhattam kulāni upasaṅkamitvā āsane nisīditvā sāmike anāpucchā pakkamanī dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamam pādam anovassakam atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyam pādam atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

Pacchābhattam kulāni upasaṅkamitvā sāmike anāpucchā āsane nisīdanti dve āpattiyo āpajjati. Nisīdati, payoge dukkaṭam. Nisinne āpatti pācittiyassa.

Vikāle kulāni upasaṅkamitvā sāmike anāpucchā seyyam santharivā vā santharāpetvā vā abhinisīdanti dve āpattiyo āpajjati. Abhinisīdati, payoge dukkaṭam. Abhinisinne āpatti pācittiyassa.

Duggahitena dūpadhāritena param ujjhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Ujjhāpeti, payoge dukkaṭam. Ujjhāpīte āpatti pācittiyassa.

Attānam vā param vā nirayena vā brahmacariyena vā abhisapantī dve āpattiyo āpajjati. Abhisapati, payoge dukkaṭam. Abhisapīte āpatti pācittiyassa.

Attānam vadhitvā vadhitvā rodanti dve āpattiyo āpajjati. Vadhati rodati, āpatti pācittiyassa. Vadhati, na rodati, āpatti dukkaṭassa.

Rattandhakāravaggo dutiyo.

3. Nahānavagga

233. Naggā nahāyantī dve āpattiyo āpajjati. Nahāyati, payoge dukkaṭaṃ. Nahānapariyosāne āpatti pācittiyassa.

Pamaṇātikkaṇṭaṃ udakasāṭikaṃ kārāpentī dve āpattiyo āpajjati. Kārāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Kārāpiti āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuniyā cīvaraṃ visibbetvā vā visibbāpetvā vā neva sibbentī na sibbāpanāya ussukkaṃ karontī ekaṃ āpattiṃ āpajjati pācittiyam.

Pañcāhikaṃ saṅghāṭicāraṃ atikkāmentī ekaṃ āpattiṃ āpajjati pācittiyam.

Cīvarasaṅkamaṇīyaṃ dhārentī dve āpattiyo āpajjati. Dhāreti, payoge dukkaṭaṃ. Dhārite āpatti pācittiyassa.

Gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ karontī dve āpattiyo āpajjati. Karoti, payoge dukkaṭaṃ. Kate āpatti pācittiyassa.

Dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhantī dve āpattiyo āpajjati. Paṭibāhati, payoge dukkaṭaṃ. Paṭibāhite āpatti pācittiyassa.

Agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā samaṇacīvaraṃ dentī dve āpattiyo āpajjati. Deti, payoge dukkaṭaṃ. Dinne āpatti pācittiyassa.

Dubbalacīvarapaccāsāya cīvarakālasamayaṃ atikkāmentī dve āpattiyo āpajjati. Atikkāmeti, payoge dukkaṭaṃ. Atikkāmite āpatti pācittiyassa.

Dhammikaṃ kathinuddhāraṃ paṭibāhantī dve āpattiyo āpajjati. Paṭibāhati, payoge dukkaṭaṃ. Paṭibāhite āpatti pācittiyassa.

Nahānavaggo tatiyo.

4. Tuvattavagga

234. Dve bhikkhuniyo ekamañce tuvattentiyo dve āpattiyo āpajjanti. Nipajjanti, payoge dukkaṭaṃ. Nipanne āpatti pācittiyassa.

Dve bhikkhuniyo ekattharaṇapāvuraṇā tuvattentiyo dve āpattiyo āpajjanti. Nipajjanti, payoge dukkaṭaṃ. Nipanne āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuniyā sañcicca aphāsuṃ karontī dve āpattiyo āpajjati. Karoti, payoge dukkaṭaṃ. Kate āpatti pācittiyassa.

Dukkhitaṃ sahaḷviniṃ neva upatthentī na upatthāpanāya ussukkaṃ karontī ekaṃ āpattiṃ āpajjati pācittiyāṃ.

Bhikkhuniyā upassayaṃ datvā kupitā anattamanā nikkadḍhantī dve āpattiyo āpajjati. Nikkadḍhati payoge dukkaṭaṃ. Nikkadḍhite āpatti pācittiyassa.

Saṃsaṭṭhā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṇissajjantī dve āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Kammavācāpariyosāne āpatti pācittiyassa.

Antoraṭṭhe sāsāṅkasammate sappāṭibhaye asatthikā cārikaṃ carantī dve āpattiyo āpajjati. Paṭipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Paṭipanne āpatti pācittiyassa.

Tiroraṭṭhe sāsāṅkasammate sappāṭibhaye asatthikā cārikaṃ carantī dve āpattiyo āpajjati. Paṭipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Paṭipanne āpatti pācittiyassa.

Antovassaṃ cārikaṃ carantī dve āpattiyo āpajjati. Paṭipajjati, payoge dukkaṭaṃ. Paṭipanne āpatti pācittiyassa.

Vassaṃvuṭṭhā bhikkhunī cārikaṃ na pakkamantī ekaṃ āpattiṃ āpajjati pācittiyāṃ.

Tuvattavaggo catuttho.

5. Cittāgāravagga

235. Rājāgāraṃ vā cittāgāraṃ vā ārāmaṃ vā uyyānaṃ vā pokkharāṇiṃ vā dassanāya gacchantī dve āpattiyo āpajjati. Gacchati, āpatti dukkaṭassa. Yattha ʘhitā passati, āpatti pācittiyassa.

Āsandiṃ vā pallaṅkaṃ vā paribhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. Paribhuñjati, payoge dukkaṭaṃ. Paribhutte āpatti pācittiyassa.

Suttaṃ kantantī dve āpattiyo āpajjati. Kantati, payoge dukkaṭaṃ. Ujjavujjave āpatti pācittiyassa.

Gihiveyyāvaccam karontī dve āpattiyo āpajjati. Karoti, payoge dukkaṭaṃ. Kate āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuniyā “ehāyye, imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasamehī”ti vuccamānā “sādhū”ti paṭissuṇivā neva vūpasamentī na vūpasamāya ussukkaṃ karontī ekaṃ āpattiṃ āpajjati pācittiyaṃ.

Āgārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā dentī dve āpattiyo āpajjati. Deti, payoge dukkaṭaṃ. Dinne āpatti pācittiyassa.

Āvasathacīvaraṃ anissajjitvā paribhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. Paribhuñjati, payoge dukkaṭaṃ. Paribhutte āpatti pācittiyassa.

Āvasathaṃ anissajjitvā cārikaṃ pakkamantī dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamaṃ pādaṃ parikkhepaṃ atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyam pādaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

Tiracchānavijjaṃ pariyāpuṇantī dve āpattiyo āpajjati. Pariyāpuṇāti, payoge dukkaṭaṃ. Pade pade āpatti pācittiyassa.

Tiracchānavijjaṃ vācentī dve āpattiyo āpajjati. Vāceti, payoge dukkaṭaṃ. Pade pade āpatti pācittiyassa.

Cittāgāravaggo pañcamaṃ.

6. Ārāmaṅga

236. Jānaṃ sabhikkhukaṃ ārāmaṃ anāpucchā pavisaṅtī dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamaṃ pādaṃ parikkhepaṃ atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyāṃ pādaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuṃ akkosantī paribhāsaṅtī dve āpattiyo āpajjati. Akkosati, payoge dukkaṭaṃ. Akkosite āpatti pācittiyassa.

Caṇḍikatā gaṇaṃ paribhāsaṅtī dve āpattiyo āpajjati. Paribhāsaṅtī, payoge dukkaṭaṃ. Paribhāsaṅtī āpatti pācittiyassa.

Nimantitā vā pavāritā vā khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Khādissāmi bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhātī, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa.

Kulaṃ maccharāyaṅtī dve āpattiyo āpajjati. Maccharāyati, payoge dukkaṭaṃ. Maccharite āpatti pācittiyassa.

Abhikkhuke āvāse vassaṃ vasaṅtī dve āpattiyo āpajjati. “Vassaṃ vasissāmi”ti senāsaṅgaṃ pañṇapeti, pānīyaṃ paribhojanīyaṃ upaṭṭhapeti, pariveṇaṃ sammajjati, āpatti dukkaṭassa. Saha aruṇuggamaṇā āpatti pācittiyassa.

Vassaṃvuṭṭhā bhikkhunī ubhatoṃghe tīhi ṭhānehi na pavāreṅtī ekaṃ āpattiṃ āpajjati, pācittiyāṃ.

Ovādāya vā saṃvāsāya vā na gacchaṅtī ekaṃ āpattiṃ āpajjati, pācittiyāṃ.

Uposathampi na pucchantī ovādampi na yācaṅtī ekaṃ āpattiṃ āpajjati, pācittiyāṃ.

Pasāke jātaṃ gaṇḍaṃ vā rudhitaṃ vā anapaloketvā saṅghaṃ vā gaṇaṃ vā purisena saddhiṃ ekenekā bhedaṅgā dve āpattiyo āpajjati. Bhedaṅgā, payoge dukkaṭaṃ. Bhinne āpatti pācittiyassa.

Ārāmaṅga chaṭṭho.

7. Gabbhinīvagga

237. Gabbhinim vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭam. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Pāyantim vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭam. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham sikkhamānam vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati, vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭam. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānam saṅghena asammatam vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭam. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Ūnadvādasavassam gihigatam vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭam. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Paripuṇṇadvādasavassam gihigatam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭam. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Paripuṇṇadvādasavassam gihigatam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṅghena asammatam vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭam. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Sahajīvinim vuṭṭhāpetvā dve vassāni neva anuggaṇhantī nānuggaṇhāpentī ekam āpattim āpajjati, pācittiyam.

Vuṭṭhāpitam pavattinim dve vassāni nānubandhantī ekam āpattim āpajjati, pācittiyam.

Sahajīvinim vuṭṭhāpetvā neva vūpakāsenti na vūpakāsāpentī ekam āpattim āpajjati, pācittiyam.

Gabbhinivaggo sattamo.

8. Kumārībhūtavagga

238. Ūnavīsativassam kumārībhūtaṃ vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Paripuṇṇavīsativassam kumārībhūtaṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkhamāṃ vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Paripuṇṇavīsativassam kumārībhūtaṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhamāṃ saṃghena asammatāṃ vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Ūnadvādasavassā vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Paripuṇṇadvādasavassā saṃghena asammatā vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

“Alaṃ tāva te ayye vuṭṭhāpītenā”ti vuccamānā “sādhū”ti paṭissuṇṭvā pacchā khīyanadhammāṃ āpajjantī dve āpattiyo āpajjati. Khiyyati, payoge dukkaṭaṃ. Khiyyite āpatti pācittiyassa.

Sikkhamānaṃ “sace me tvaṃ ayye cīvaraṃ dassasi, evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmi”ti vatvā neva vuṭṭhāpentī na vuṭṭhāpanāya ussukkaṃ karontī ekaṃ āpattim āpajjati, pācittiyam.

Sikkhamānaṃ “sace me tvaṃ ayye dve vassāni anubandhissasi, evāhaṃ taṃ vuṭṭhāpessāmi”ti vatvā neva vuṭṭhāpentī na vuṭṭhāpanāya ussukkaṃ karontī ekaṃ āpattim āpajjati, pācittiyam.

Purisasamsaṭṭhaṃ kumārakasamsaṭṭhaṃ caṇḍim sokāvāsaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Mātāpitūhi vā sāmikena vā ananuññātaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Pārivāsikachandadānena sikkhamānaṃ vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Anuvassaṃ vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Ekam vassaṃ dve vuṭṭhāpentī dve āpattiyo āpajjati. Vuṭṭhāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Vuṭṭhāpīte āpatti pācittiyassa.

Kumāribhūtavaggo aṭṭhamo.

9. Chattupāhanavagga

239. Chattupāhanaṃ dhārentī dve āpattiyo āpajjati. Dhāreti, payoge dukkaṭaṃ. Dhārite āpatti pācittiyassa.

Yānena yāyantī dve āpattiyo āpajjati. Yāyati, payoge dukkaṭaṃ. Yāyite āpatti pācittiyassa.

Saṅghāṇiṃ dhārentī dve āpattiyo āpajjati. Dhāreti, payoge dukkaṭaṃ. Dhārite āpatti pācittiyassa.

Itthālaṅkāraṃ dhārentī dve āpattiyo āpajjati. Dhāreti, payoge dukkaṭaṃ. Dhārite āpatti pācittiyassa.

Gandhavaṇṇakena nahāyantī dve āpattiyo āpajjati. Nahāyati, payoge dukkaṭaṃ. Nahānapariyosāne āpatti pācittiyassa.

Vāsitakena piṇṇākena nahāyantī dve āpattiyo āpajjati. Nahāyati, payoge dukkaṭaṃ. Nahānapariyosāne āpatti pācittiyassa.

Bhikkhuniyā ummaddāpentī parimaddāpentī dve āpattiyo āpajjati. Ummaddāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Ummaddite āpatti pācittiyassa.

Sikkhamānāya ummaddāpentī parimaddāpentī dve āpattiyo āpajjati. Ummaddāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Ummaddite āpatti pācittiyassa.

Sāmaṇeriyā ummaddāpentī parimaddāpentī dve āpattiyo āpajjati.
Ummaddāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Ummaddite āpatti pācittiyassa.

Gihiniyā ummaddāpentī parimaddāpentī dve āpattiyo āpajjati.
Ummaddāpeti, payoge dukkaṭaṃ. Ummaddite āpatti pācittiyassa.

Bhikkhussa purato anāpucchā āsane nisīdantī dve āpattiyo āpajjati.
Nisīdati, payoge dukkaṭaṃ. Nisinne āpatti pācittiyassa.

Anokāsakataṃ bhikkhuṃ pañhaṃ pucchantī dve āpattiyo āpajjati.
Pucchati, payoge dukkaṭaṃ. Pucchite āpatti pācittiyassa.

Asaṃkaccikā gāmaṃ pavisantī dve āpattiyo āpajjati. Paṭhamaṃ pādaṃ
parikkhepaṃ atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyam pādaṃ atikkāmeti,
āpatti pācittiyassa.

Chattupāhanavaggo navamo.

Khuddakaṃ niṭṭhitaṃ.

5. Pāṭidesanīyakaṇḍa

240. Sappiṃ viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti
paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Telaṃ viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti
paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Madhuṃ viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti
paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Phāṇitaṃ viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati “Bhuñjissāmī”ti
paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Macchaṃ viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Mamsaṃ viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Khīraṃ viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmī”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.

Aṭṭha pāṭidesanīyā niṭṭhitā.

Katāpattivāro niṭṭhito dutiyo.

3. Vipattivāra

241. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattim, siyā ācāravipattim -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃvipattim bhajanti, ācāravipattim.

Vipattivāro niṭṭhito tatiyo.

4. Saṅgahavāra

242. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ tīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā. Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ dvīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena.

Saṅgahavāro niṭṭhito catuttho.

5. Samuṭṭhānavāra

243. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Samuṭṭhānavāro niṭṭhito pañcavo.

6. Adhikaraṇavāra

244. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ. Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ.

Adhikaraṇavāro niṭṭhito chaṭṭho.

7. Samathavāra

245. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantiyā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantiyā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

Samathavāro niṭṭhito sattamo.

8. Samuccayavāra

246. Avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa kāyasamsaggaṃ sādiantī kati āpattiyo āpajjati. Avassutā bhikkhunī avassutassa

purisapuggalassa kāyasaṃsaggaṃ sādīyantī tisso āpattiyo āpajjati.
 Adhakkhakaṃ ubbhajāṇumaṇḍalaṃ gahaṇaṃ sādīyati, āpatti pārājikassa.
 Ubbhakkhakaṃ adhojāṇumaṇḍalaṃ gahaṇaṃ sādīyati, āpatti thullaccayassa.
 Kāyapaṭibaddhaṃ gahaṇaṃ sādīyati, āpatti dukkaṭassa. Avassutā bhikkhunī
 avassutassa purisapuggalassa kāyasaṃsaggaṃ sādīyantī imā tisso āpattiyo
 āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, sattannaṃ
 āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ
 āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnaṃ
 adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi
 samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo
 bhajanti, siyā silavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ
 tīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā
 thullaccayāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ
 āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca
 samuṭṭhanti, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ.
 Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca
 paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjantī kati āpattiyo āpajjati. Dadhiṃ viññāpetvā
 bhuñjantī dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti
 dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa. Dadhiṃ viññāpetvā
 bhuñjantī imā dve āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, sattannaṃ
 āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ
 āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnaṃ
 adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi
 samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ
 bhajanti, ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ dvīhi
 āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā
 dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi
 samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato,
 siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato,

siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca
cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ.
Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca
paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

Samuccayavāro niṭṭhito aṭṭhamo.

1. Katthapaññattivāra 1. Pārājikakaṇḍa

247. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena
kāyasamsaggamā sādīyanapaccayā pārājikamā kattha paññattamā, kamā ārabha,
kismim vatthusmim -pa- kenābhatanti.

Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena
kāyasamsaggamā sādīyanapaccayā pārājikamā kattha paññattanti Sāvattiyam
paññattamā. Kamā ārabhāti Sundarīnandam bhikkhunim ārabha. Kismim
vatthusminti Sundarīnandā bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa
kāyasamsaggamā sādīyī, tasmim vatthusmim. Atthi tattha paññatti
anupaññatti anuppannapaññattī ekā paññatti, anupaññatti
anuppannapaññatti tasmim natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattī
sabbatthapaññatti. Sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattī
asādhāraṇapaññatti. Ekatopaññatti ubhatopaññattī ekatopaññatti. Catunnaṃ
pātimokkhuddesānaṃ katthogadhamā kattha pariyāpannanti nidānogadhamā
nidānapariyāpannamā. Katamena uddesena uddesamā āgacchatī dutiyana
uddesena uddesamā āgacchati. Catunnaṃ vipattīnaṃ katamā vipattī
sīlavipattī. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katamo āpattikkhandhoti
pārājikāpattikkhandho. Channaṃ āpattisamuṭṭhānaṃ katihi samuṭṭhānehi
samuṭṭhātī ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti,
na vācato -pa- kenābhatanti paramparābhataṃ.

Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavo tathā.
 Moggaliputtana pañcamā, ete Jambusirivhaye -pa-.
 Ete nāgā mahāpaññā, vinayaññū maggakovidā.
 Vinayaṃ dīpe pakāsesuṃ, piṭakaṃ Tambapaṇṇiyāti.

Vajjappaṭicchādanapaccayā pārājikaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ nevattanā paṭicodesi, na gaṇassa ārocesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Yāvattatīyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā pārājikaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī samaggena saṃghena ukkhittaṃ Ariṭṭhaṃ bhikkhuṃ gaddhabādhipubbaṃ anuvatti, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Aṭṭhamaṃ vatthuṃ paripūraṇapaccayā pārājikaṃ kattha paññattanti Sāvatthiyaṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo aṭṭhamaṃ vatthuṃ paripūresuṃ, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Pārājikā niṭṭhitā.

2. Saṃghādisesakaṇḍādi

248. Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena ussayavādikāya bhikkhuniyā aḍḍaṃ karaṇapaccayā saṃghādiseso kattha paññatto, kaṃ ārabbhā, kismiṃ vatthusmiṃ -pa- kenābhatanti.

Yaṃ tena Bhagavatā jānatā passatā Arahatā Sammāsambuddhena ussayavādikāya bhikkhuniyā aḍḍaṃ karaṇapaccayā saṃghādiseso kattha

paññattoti Sāvattthiyam paññatto. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī ussayavādikā vihari, tasmim vatthusmim. Atthi tattha paññatti anupaññatti anuppannapaññattī ekā paññatti, anupaññatti anuppannapaññatti tasmim natthi. Sabbatthapaññatti padesapaññattī sabbatthapaññatti. Sādhāraṇapaññatti asādhāraṇapaññattī asādhāraṇapaññatti. Ekatopaññatti ubhatopaññattī ekatopaññatti. Catunnam pātimokkhuddesānam katthogadham kattha pariyāpannantī nidānogadham nidānapariyāpannam. Katamena uddesena uddesam āgacchatī tatiyena uddesena uddesam āgacchati. Catunnam vipattīnam katamā vipattī sīlavipattī. Sattannam āpattikkhandhānam katamo āpattikkhandhoti saṅghādisesāpattikkhandho. Channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhātī dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti na cittato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa- kenābhatanti paramparābhatam.

Upāli Dāsako ceva, Soṇako Siggavo tathā.

Moggaliputtana pañcamā, ete Jambusirivhaye -pa-.

Ete nāgā mahāpaññā, vinayaññū maggakovidā.

Vinayam dīpe pakāsesum, piṭakam Tambapaṇṇiyāti.

Corim vuṭṭhāpanapaccayā saṅghādiseso kattha paññattoti Sāvattthiyam paññatto. Kam ārabbhāti Thullanandam bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti Thullanandā bhikkhunī corim vuṭṭhāpesi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti. Channam āpattisamuṭṭhānānam dvīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti -pa-.

Ekā gāmantaram gamanapaccayā saṅghādiseso kattha paññattoti Sāvattthiyam paññatto. Kam ārabbhāti aññataram bhikkhunim ārabha. Kismim vatthusminti aññatarā bhikkhunī ekā gāmantaram gacchi, tasmim vatthusmim. Ekā paññatti, tisso anupaññattiyo. Channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, paṭhamapārājike -pa-.

Samaggena saṃghena ukkhittaṃ bhikkhuniṃ dhammena vinayena Satthusāsanena anapaloketvā kārakasaṃghaṃ anaññāya gaṇaṃssa chandaṃ osāraṇapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhunī samaggena saṃghena ukkhittaṃ bhikkhuniṃ dhammena vinayena Satthusāsanena anapaloketvā kārakasaṃghaṃ anaññāya gaṇassa chandaṃ osāresi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Avassutāya bhikkhuniyā avassutassa purisapuggalassa hatthato khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Sundarīnandā bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa hatthato āmiṣaṃ paṭiggahesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, paṭhamapārājike -pa-.

“Kiṃ te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā, yato tvaṃ anavassutā, iṅgha ayye, yaṃ te eso purisapuggalo deti khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā, taṃ tvaṃ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā”ti uyyojanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti aññataraṃ bhikkhuniṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti aññatarā bhikkhunī “kiṃ te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā, yato tvaṃ anavassutā, iṅgha ayye, yaṃ te eso purisapuggalo deti khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā, taṃ tvaṃ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā”ti uyyojesi, tasmिṃ vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Kupitāya anattamanāya bhikkhuniyā yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyaṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Caṇḍakālīṃ bhikkhuniṃ ārabha. Kismiṃ vatthusminti Caṇḍakālī bhikkhunī kupitā anattamanā evaṃ avaca “Buddhaṃ paccācikkhāmi, dhammaṃ paccācikkhāmi, saṃghaṃ paccācikkhāmi, sikkhaṃ paccācikkhāmī”ti, tasmिṃ

vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Kismiñcideva adhikaraṇe paccākatāya bhikkhuniyā yāvattiyāṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyāṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Caṇḍakālīṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Caṇḍakālī bhikkhuni kismiñcideva adhikaraṇe paccākatā kupitā anattamanā evaṃ avaca “chandagāminiyo ca bhikkhuniyo, dosagāminiyo ca bhikkhuniyo, mohagāminiyo ca bhikkhuniyo, bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo”ti, tasmim vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Saṃsaṭṭhānaṃ bhikkhunīnaṃ yāvattiyāṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyāṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti sambahulā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti sambahulā bhikkhuniyo saṃsaṭṭhā vihariṃsu, tasmim vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

“Saṃsaṭṭhāva ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharitthā”ti uyyojentiyā yāvattiyāṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā saṃghādiseso kattha paññattoti Sāvatthiyāṃ paññatto. Kaṃ ārabbhāti Thullanandaṃ bhikkhuniṃ ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti Thullanandā bhikkhuni “saṃsaṭṭhāva ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharitthā”ti uyyojesi, tasmim vatthusmiṃ. Ekā paññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, dhuranikkhepe -pa-.

Dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā pāṭidesanīyāṃ kattha paññattanti Sāvatthiyāṃ paññattaṃ. Kaṃ ārabbhāti chabbaggiyā bhikkhuniyo ārabbhā. Kismiṃ vatthusminti chabbaggiyā bhikkhuniyo dadhim viññāpetvā bhuñjiṃsu, tasmim vatthusmiṃ. Ekā paññatti, ekā anupaññatti. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Katthapaññattivāro niṭṭhito paṭhamo.

2. Katāpattivāra 1. Pārājikakaṇḍa

249. Kāyasamsaggaṃ sādiyanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Kāyasamsaggaṃ sādiyanapaccayā pañca āpattiyo āpajjati. Avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa adhakkhakaṃ ubbhajāṇumaṇḍalaṃ gahaṇaṃ sādiyati, āpatti pārājikassa. Bhikkhu kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti saṃghādisesassa. Kāyena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa. Kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. Aṅgulipatodake pācittiyaṃ. Kāyasamsaggaṃ sādiyanapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati.

Vajjappaṭicchādanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Vajjappaṭicchādanapaccayā catasso āpattiyo āpajjati. Bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ¹ paṭicchādeti, āpatti pārājikassa. Vematikā paṭicchādeti, āpatti thullaccayassa. Bhikkhu saṃghādisesaṃ paṭicchādeti, āpatti pācittiyassa. Ācāravipattiṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. Vajjappaṭicchādanapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati.

Yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā pañca āpattiyo āpajjati. Ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjati, ṇattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti pārājikassa. Bhedakānuvattikā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjati, āpatti saṃghādisesassa. Pāpikāya diṭṭhiyā yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjati, āpatti pācittiyassa. Yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati.

Aṭṭhamaṃ vatthum paripūraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Aṭṭhamaṃ vatthum paripūraṇapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Purisena “itthannāmaṃ okāsaṃ āgacchā”ti vuttā gacchati, āpatti dukkaṭassa.

1. Dhammaṃ ajjhāpannaṃ (Syā)

purisassa hatthapāsaṃ okkantamatte āpatti thullaccayassa. Aṭṭhamam vatthum paripūreti, āpatti pārājikassa. Aṭṭhamam vatthum paripūraṇapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati.

Pārājikā niṭṭhitā.

2. Saṃghādisesakaṇḍādi

250. Ussayavādikā bhikkhunī aḍḍam karaṇapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ekassa āroceti, āpatti dukkaṭassa. Dutiyassa āroceti, āpatti thullaccayassa. Aḍḍapariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Corim vuṭṭhāpanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭam. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Ekā gāmantaram gamanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Gacchati, āpatti dukkaṭassa. Paṭhamam pādam parikkhepaṃ atikkāmeti, āpatti thullaccayassa. Dutiyam pādam atikkāmeti, āpatti saṃghādisesassa.

Samaggena saṃghena ukkhittam bhikkhunim dhammena vinayena Satthusāsanena anapaloketvā kārakasaṃgham anaññāya gaṇassa chandam osāraṇapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭam. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Avassutā bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa hatthato khādanīyam vā bhojanīyam vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. “Khādissāmi bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti thullaccayassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti saṃghādisesassa. Udakadantaponam paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

“Kim te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā, yato tvaṃ anavassutā, iṅgha ayye, yaṃ te eso

purisapuggalo deti khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā, taṃ tvaṃ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā”ti uyyojanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Tassā vacanena “khādissāmi bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti thullaccayassa. Bhojanapariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Kupitā bhikkhunī yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Kismiñcīdeva adhikaraṇe paccākatā bhikkhunī yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Saṃsaṭṭhā bhikkhunī yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

“Saṃsaṭṭhāva ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharitthā”ti uyyojentī yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

Dasa saṃghādiseso niṭṭhitā -pa-.

(Yathā heṭṭhā tathā vitthāretabbā, paccayameva nānākaraṇaṃ)

Dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā dve āpattiyo āpajjati. “Bhuñjissāmi”ti paṭiggaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa. Dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā imā dve āpattiyo āpajjati.

Katāpattivāro niṭṭhito dutiyo.

3. Vipattivāra

251. Kāyasamsaggam sādīyanapaccayā āpattiyo catunnam vipattīnam kati vipattiyo bhajanti. Kāyasamsaggam sādīyanapaccayā āpattiyo catunnam vipattīnam dve vipattiyo bhajanti, siyā sīlavipattim, siyā ācāravipattim -pa-. Dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo catunnam vipattīnam kati vipattiyo bhajanti. Dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo catunnam vipattīnam ekaṃ vipattim bhajanti, ācāravipattim.

Vipattivāro niṭṭhito tatiyo.

4. Saṅgahavāra

252. Kāyasamsaggam sādīyanapaccayā āpattiyo sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā. Kāyasamsaggam sādīyanapaccayā āpattiyo sattannam āpattikkhandhānam pañcahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena -pa-.

Dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo sattannam āpattikkhandhānam katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā. Dadhim viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo sattannam āpattikkhandhānam dvīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena.

Saṅgahavāro niṭṭhito catuttho.

5. Samuṭṭhānavāra

253. Kāyasamsaggam sādīyanapaccayā āpattiyo channam āpattisamuṭṭhānānam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Kāyasamsaggam sādīyanapaccayā āpattiyo channam āpattisamuṭṭhānānam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Samuṭṭhānavāro niṭṭhito pañcama.

6. Adhikaraṇavāra

254. Kāyasamsaggaṃ sādiyanapaccayā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ. Kāyasamsaggaṃ sādiyanapaccayā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ. Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ.

Adhikaraṇavāro niṭṭhito chaṭṭho.

7. Samathavāra

255. Kāyasamsaggaṃ sādiyanapaccayā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Kāyasamsaggaṃ sādiyanapaccayā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanapaccayā āpattiyo sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

Samathavāro niṭṭhito sattamo.

8. Samuccayavāra

256. Kāyasaṃsaggaṃ sādiyanapaccayā kati āpattiyo āpajjati.
 Kāyasaṃsaggaṃ sādiyanapaccayā pañca āpattiyo āpajjati. Avassutā
 bhikkhunī avassutassa purisapuggalassa adhakkhakaṃ ubbhajāṇumaṇḍalaṃ
 gahaṇaṃ sādiyati, āpatti pārājikassa. Bhikkhu kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti
 saṃghādisesassa. Kāyena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa.
 Kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa.
 Aṅgulipatodake pācittiyaṃ. Kāyasaṃsaggaṃ sādiyanapaccayā imā pañca
 āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, sattannaṃ
 āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ
 āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnaṃ
 adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi
 samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo
 bhajanti, siyā sīlavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ
 pañcahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā
 saṃghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā
 pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ
 āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca
 samuṭṭhanti, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ.
 Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca
 paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca -pa-.

Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanapaccayā kati āpattiyo āpajjati. Dadhiṃ
 viññāpetvā bhuñjanapaccayā dve āpattiyo āpajjati. Bhuñjissāmīti
 paṭiggāṇhāti, āpatti dukkaṭassa. Ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesanīyassa.
 Dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanapaccayā imā dve āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, sattannaṃ
 āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ
 āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnaṃ
 adhikaraṇānaṃ katamaṃ

adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ bhajanti, ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ dvīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena cāti.

Samuccayavāro niṭṭhito aṭṭhamo¹.

Aṭṭha paccayavārā niṭṭhitā.

Bhikkhunivibhaṅge soḷasa mahāvārā niṭṭhitā.

1. Imassānantaraṃ porāṇasīhaḷapotthake evampi dissati—

“Tesamuddānaṃ—

Kativāro ca vipattivāro ca, saṅgahavāro ca samuṭṭhānavāro.

Adhikaraṇavāro ca samathavāro ca, samuccayavāro ca ime satta vārā.

Ādito paññattivāreṇa saha aṭṭhavārāti” iti.

Samuṭṭhānasāsasaṅkhepa

Samuṭṭhānassuddānaṃ

257. Aniccā sabbe saṅkhārā, dukkhānattā ca saṅkhatā.
Nibbānañceva paññatti, anattā iti nicchayā.
Buddhacande anuppanne, Buddhādicce anuggate.
Tesaṃ sabhāgadhammaṇaṃ, nāmamattaṃ na nāyati.
Dukkaraṃ vividhaṃ katvā, pūrayitvāna pāramī.
Uppajjanti mahāvīrā, cakkhubhūtā sabrahmake.
Te desayanti saddhammaṃ, dukkhahāniṃ sukhāvahaṃ.
Aṅgīraso Sakyamuni, sabbabhūtānukampako.
Sabbasattuttamo sīho, piṭake tīṇi desayi.
Suttantamabhidhammañca, vinayañca mahāguṇaṃ.
Evaṃ nīyati saddhammo, vinayo yadi tiṭṭhati.
Ubhato ca vibhaṅgāni, khandhakā yā ca mātikā.
Mālā suttaguṇeneva, parivārena ganthitā.
Tasseva parivārassa, samuṭṭhānaṃ niyato kataṃ.
Sambhedaṃ nidānañcaññaṃ, sutte dissanti upari.
Tasmā sikkhe parivāraṃ, dhammakāmo supesaloti.

Terasasamuṭṭhāna

- Vibhaṅge dvīsu paññattaṃ, uddisanti uposathe.
Pavakkhāmi samuṭṭhānaṃ, yathāñāyaṃ suṇātha me.
Pārājikaṃ yaṃ paṭhamam, dutiyañca tato paraṃ.
Saṅcarittānubhāsanañca, atirekañca cīvaraṃ.
Lomāni padasodhammo, bhūtaṃ saṃvidhānena ca.
Theyyadesanacorī ca, ananuññātāya terasa.
Terasete samuṭṭhāna, nayā viññūhi cintitā.
Ekekasmīṃ samuṭṭhāne, sadisā idha dissare.

1. Paṭhamapārājikasamuṭṭhāna

258. Methunaṃ sukkasaṃsaggo, aniyatā paṭhamikā.
 Pubbūpaparipācitā, raho bhikkhuniyā saha.
 Sabhojane raho dve ca, aṅguli udake hasaṃ.
 Pahāre uggire ceva, tepaññāsā ca sekhiyā.
 Adhakkhagāmāvassutā, talamaṭṭhañca suddhikā.
 Vassaṃvuṭṭhā ca ovādaṃ, nānubandhe pavattiniṃ.
 Chasattati ime sikkhā, kāyamānasikā katā.
 Sabbe ekasamuṭṭhānā, paṭhamāṃ pārājikāṃ yathā.

Paṭhamapārājikasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitam.

2. Dutiyapārājikasamuṭṭhāna

259. Adinnaṃ viggahuttari, duṭṭhullā attakāmināṃ.
 Amūlā aññabhāgiyā, aniyatā dutiyikā.
 Acchinde pariṇāmane, musā omasapesuṇā.
 Duṭṭhullā pathavīkhaṇe, bhūtaṃ aññāya ujjhāpe.
 Nikkaḍḍhanaṃ siñcanañca, āmisahetu bhuttāvī.
 Ehi anādari bhimsā, apanidhe ca jīvitāṃ.
 Jānaṃ sappāṇakaṃ kammaṃ, ūnasaṃvāsanāsanā.
 Sahadhammikavilekhā, moho amūlakena ca.
 Kukkuccaṃ dhammikaṃ cīvaraṃ datvā¹, pariṇāmeyya puggale.
 Kim te akālaṃ acchinde, duggahī nirayena ca.
 Gaṇaṃ vibhaṅgaṃ dubbalaṃ, kathināphāsupassayaṃ.
 Akkosacaṇḍī maccharī, gabbhinī ca pāyantiyā.

1. Kukkuccaṃ dhammikaṃ cīvaraṃ (Sī), kukkuccaṃ dhammikaṃ datvā (Syā)

Dvevassaṃ sikkhā saṃghena, tayo ceva gihīgatā.
Kumāribhūtā tisso ca, ūnavādasasammatā.

Alaṃ tāva sokāvāsaṃ, chandā anuvassā ca dve.
Sikkhāpadā sattatime, samuṭṭhānā tikā katā.

Kāyacittena na vācā, vācācittaṃ na kāyikaṃ.
Tīhi dvārehi jāyanti, pārājikaṃ dutiyaṃ yathā.

Dutyapārājikasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

3. Sañcarittasamuṭṭhāna

260. Sañcarī kuṭi vihāro, dhovanañca paṭiggaho.
Viññattuttari abhihaṭṭhum, ubhinnaṃ dūtakena ca.
Kosiyā suddhadvebhāgā, chabbassāni nisīdanam.
Riñcanti rūpikā ceva, ubho nānappakārakā.
Ūnabandhanavassikā, suttam vikappanena ca.
Dvāradānasibbāni¹ ca, pūvapaccayajoti ca.
Ratanam sūci mañco ca, tūlam nisīdanakaṇḍu ca.
Vassikā ca Sugatena, viññatti aññam cetāpanā.
Dve saṃghikā mahājanikā dve, puggalalahukā garu.
Dve vighāsā sāṭikā ca, samañacīvarena ca.
Samapaññāsime dhammā, chahi ṭhānehi jāyare.
Kāyato na vācācittā, vācato na kāyamanā.
Kāyavācā na ca citta², kāyacittā na vācika³.
Vācācittā na kāyena, tīhi dvārehi⁴ jāyare.
Chasamuṭṭhānikā ete, sañcarittena sādisā.

Sañcarittasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

1. Dvāradānasibbinī (Sī, Syā)

3. Na vācato (Sī, Syā)

2. Na cittato (Sī, Syā)

4. Tīhi ṭhānehi (Syā)

4. Samanubhāsanāsamuṭṭhāna

261. Bhedānuvattadubbaca, dūsaduṭṭhulladiṭṭhi ca.
 Chandam ujjagghikā dve ca, dve ca saddā na byāhare.
 Chamā nīcāsane ṭhānam, pacchato uppathena ca.
 Vajjānuvattigahaṇā, osāre paccācikkhanā.
 Kismim saṃsaṭṭhā dve vadhi, visibbe dukkhitāya ca.
 Puna saṃsaṭṭhā na vūpasame, ārāmaṇca pavāraṇā.
 Anvaddham¹ saha jīvinim dve, cīvaraṃ anubandhanā.
 Sattatiṃsa ime dhammā, kāyavācāya cittato.

Sabbe ekasamuṭṭhānā, samanubhāsanā yathā.

Sanubhāsanāsamuṭṭhānam niṭṭhitam.

5. Kathinasamuṭṭhāna

262. Ubbhataṃ kathinaṃ tīṇi, paṭhamam pattabhesajjam.
 Accekaṃ cāpi sāsaṅkam, pakkamantena vā duve.
 Upassayaṃ paramparā, anatirittam nimantanā.
 Vikappam raṇṇo vikāle, vosāsāraṇṇakena ca.
 Ussayāsannicayaṇca, pure pacchā vikāle ca.
 Pañcāhikā saṅkamanī, dvepi āvasathena ca.
 Pasāke āsane ceva, tiṃsa ekūnakā ime.
 Kāyavācā na ca cittā², tīhi dvārehi jāyare.
 Dvisamuṭṭhānikā sabbe, kathinena sahāsamā.

Kathinasamuṭṭhānam niṭṭhitam.

1. Anvaddhamāsam (Sī, Syā)

2. Na cittato (Syā)

6. Eḷakaloma samuṭṭhāna

263. Eḷakalomā dve seyyā, āhacca piṇḍabhojanam.
 Gaṇavikālasannidhi, dantaponena celakā.
 Uyyuttaṃ senaṃ¹ uyyodhi, surā orena nhāyanā.
 Dubbaṇṇe dve desanikā, lasuṇupatiṭṭhe naccanā.
 Nhānamattharaṇaṃ seyyā, antoraṭṭhe tathā bahi.
 Antovassaṃ cittāgāraṃ, āsandi suttakantanā.
 Veyyāvaccam sahatthā ca, abhikkhukāvāsena ca.
 Chattaṃ yānaṅca saṅghāṇim, alaṅkāraṃ gandhavāsitam.
 Bhikkhunī sikkhamānā ca, sāmaṇerī gihiniyā.
 Asaṅkaccikā āpatti, cattārīsā catuttari.
 Kāyena na vācācittena, kāyacittena na vācato.
 Dvīsamuṭṭhānikā sabbe, samā eḷakalomikāti.

Eḷakalomasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitam.

7. Padasodhammasamuṭṭhāna

264. Padaññatra asammatā, tathā atthaṅgatenā ca.
 Tīracchānavijjā dve vuttā, anokāso² ca pucchanā.
 Satta sikkhāpadā ete, vācā na kāyacittato³.
 Vācācittena jāyanti, na tu kāyena jāyare.
 Dvīsamuṭṭhānikā sabbe, padasodhammasadisā.

Padasodhammasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitam.

1. Uyyuttaṃ vase (Syā)

2. Anokāse (Sī, Syā)

3. Kāyacittakā (Ka)

8. Addhānasamuṭṭhāna

265. Addhānanāvaṃ paṇītaṃ, mātugāmena saṃhare.
 Dhaññaṃ nimantitā ceva, aṭṭha ca pāṭidesanī.
 Sikkhā pannarasa ete, kāyā na vācā na manā.
 Kāyavācāhi jāyanti, na te cittena jāyare.
 Kāyacittena jāyanti, na te jāyanti vācato.
 Kāyavācāhi cittena, samuṭṭhānā catubbidhā.
 Paññāttā Buddhaññaṇena, addhānena sahā samā¹.

Addhānasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

9. Theyyasatthasamuṭṭhāna

266. Theyyasatthaṃ upassuti, sūpaviññāpanena ca.
 Rattichannañca okāsaṃ, ete byūhena sattamaṃ.
 Kāyacittena jāyanti, na te jāyanti vācato.
 Tihi dvārehi jāyanti, dvisamuṭṭhānikā ime.
 Theyyasatthasamuṭṭhānā, desitādiccabandhunā.

Theyyasatthasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

10. Dhammadesanāsamuṭṭhāna

267. Chattapāṇissa saddhammaṃ, na desenti Tathāgatā.
 Evameva² daṇḍapāṇissa, sattha-āvudhapāṇinaṃ.
 Pādukupāhanā yānaṃ, seyyapallatthikāya ca.
 Veṭṭhitoguṇṭhito ceva, ekādasamanūnakā.
 Vācācittena jāyanti, na te jāyanti kāyato.
 Sabbe ekasamuṭṭhānā, samakā dhammadesane.

Dhammadesanāsamuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

1. Samānaya (Syā)

2. Tatheva (Sī, Syā)

11. Bhūtārocanasamuṭṭhāna

268. Bhūtaṃ kāyena jāyati, na vācā na ca cittato.
 Vācato ca samuṭṭhāti, na kāyā na ca cittato.
 Kāyavācāya jāyati, na tu jāyati cittato.
 Bhūtārocanakā nāma, tīhi ṭhānehi jāyati.

Bhūtārocanasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

12. Corivuṭṭhāpanasamuṭṭhāna

269. Corī vācāya cittaena, na taṃ jāyati kāyato.
 Jāyati tīhi dvārehi, corivuṭṭhāpanaṃ idaṃ.
 Akataṃ dvisamuṭṭhānaṃ, Dhammarājena bhāsitaṃ¹.

Corivuṭṭhāpanasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

13. Ananuññātasamuṭṭhāna

270. Ananuññātaṃ vācāya, na kāyā na ca cittato.
 Jāyati kāyavācāya, na taṃ jāyati cittato.
 Jāyati vācācittaena, na taṃ jāyati kāyato.
 Jāyati tīhi dvārehi, akataṃ catuṭṭhānikaṃ.

Ananuññātasamuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

Samuṭṭhānaṃ hi saṅkhepaṃ, dasa tīṇī sudesitaṃ.
 Asammohakaraṃ ṭhānaṃ, nettidhammānulomikaṃ.
 Dhārayanto imaṃ viññū, samuṭṭhāne na muyhatīti.

Samuṭṭhānasāsasāṅkhepo niṭṭhito.

1. Ṭhapitaṃ (Syā)

Antarapeyyāla

Katipucchāvāra

271. Kati āpattiyo, kati āpattikkhandhā, kati vinītavatthūni, kati agāravā, kati gāravā, kati vinītavatthūni, kati vipattiyo, kati āpattisamuṭṭhānā, kati vivādamūlāni, kati anuvādamūlāni, kati sāraṇīyā dhammā, kati bhedakaravatthūni, kati adhikaraṇāni, kati samathā.

Pañca āpattiyo, pañca āpattikkhandhā, pañca vinītavatthūni, satta āpattiyo, satta āpattikkhandhā, satta vinītavatthūni, cha agāravā, cha gāravā, cha vinītavatthūni, catasso vipattiyo, cha āpattisamuṭṭhānā, cha vivādamūlāni, cha anuvādamūlāni, cha sāraṇīyā dhammā, aṭṭhārasa bhedakaravatthūni, cattāri adhikaraṇāni, satta samathā.

Tattha katamā pañca āpattiyo. Pārājikāpatti, saṅghādisesāpatti, pācittiyāpatti, pāṭidesanīyāpatti, dukkaṭāpatti. Imā pañca āpattiyo.

Tattha katame pañca āpattikkhandhā. Pārājikāpattikkhandho, saṅghādisesāpattikkhandho, pācittiyāpattikkhandho, pāṭidesanīyāpattikkhandho, dukkaṭāpattikkhandho. Ime pañca āpattikkhandhā.

Tattha katamāni pañca vinītavatthūni. Pañcahi āpattikkhandhehi ārati virati paṭivirati veramaṇī akiriya akaraṇaṃ anajjhāpatti velā-anatikkamo setughāto. Imāni pañca vinītavatthūni.

Tattha katamā satta āpattiyo. Pārājikāpatti, saṅghādisesāpatti, thullaccayāpatti, pācittiyāpatti, pāṭidesanīyāpatti, dukkaṭāpatti, dubbhāsītāpatti. Imā satta āpattiyo.

Tattha katame satta āpattikkhandhā. Pārājikāpattikkhandho, saṅghādisesāpattikkhandho, thullaccayāpattikkhandho, pācittiyāpattikkhandho, pāṭidesanīyāpattikkhandho, dukkaṭāpattikkhandho, dubbhāsītāpattikkhandho. Ime satta āpattikkhandhā.

Tattha katamāni satta vinītavatthūni. Sattahi āpattikkhandhehi ārati virati paṭivirati veramaṇī akiriyā akaraṇaṃ anajjhāpatti velā-anatikkamo setughāto. Imāni satta vinītavatthūni.

Tattha katame cha agāravā. Buddhē agāravo, dhamme agāravo, saṅghe agāravo, sikkhāya agāravo, appamāde agāravo, paṭisandhāre agāravo. Ime cha agāravā.

Tattha katame cha gāravā. Buddhē gāravo, dhamme gāravo, saṅghe gāravo, sikkhāya gāravo, appamāde gāravo, paṭisandhāre gāravo. Ime cha gāravā.

Tattha katamāni cha vinītavatthūni. Chahi agāravehi ārati virati paṭivirati veramaṇī akiriyā akaraṇaṃ anajjhāpatti velā-anatikkamo setughāto. Imāni cha vinītavatthūni.

Tattha katamā catasso vipattiyo. Sīlavipatti, ācāravipatti, diṭṭhivipatti, ājīvavipatti. Imā catasso vipattiyo.

Tattha katame cha āpattisamuṭṭhānā. Atthāpatti kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, atthāpatti vācato samuṭṭhāti, na kāyato, na cittato, atthāpatti kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, atthāpatti kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, atthāpatti vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, atthāpatti kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. Ime cha āpattisamuṭṭhānā.

272. Tattha * katamāni cha vivādamūlāni. Idha bhikkhu kodhano hoti upanāhī, yo so bhikkhu kodhano hoti upanāhī, so Sattharipi agāravo viharati appatisso, dhammepi agāravo viharati appatisso, saṅghepi agāravo viharati appatisso, sikkhāyapi na paripūrakārī hoti, yo so bhikkhu Satthari agāravo viharati appatisso, dhamme -pa- saṅghe -pa- sikkhāya na paripūrakārī, so saṅghe vivādaṃ janeti, yo hoti vivādo bahujaṇāhitāya bahujaṇāsukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ, evarūpañce tumhe vivādamūlaṃ ajjhataṃ vā bahiddhā vā samanupasseyyātha, tatra

* Vi 4. 212; Am 2. 294; Ma 3. 33; Dī 3. 204 piṭṭhesupi.

tumhe tasseva pāpakassa vivādamūlassa pahānāya vāyameyyātha, evarūpañce tumhe vivādamūlaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā na samanupasseyyātha, tatra tumhe tasseva pāpakassa vivādamūlassa āyatim anavassavāya paṭipajjeyyātha, evametassa pāpakassa vivādamūlassa pahānaṃ hoti, evametassa pāpakassa vivādamūlassa āyatim anavassavo hoti.

* Puna caparaṃ bhikkhu makkhī hoti paḷāsī -pa-. Issukī hoti maccharī. Saṭho hoti māyāvī. Pāpiccho hoti micchādiṭṭhi. Sandiṭṭhiparāmāsī hoti ādhānaggāhī duppaṭinissaggī, yo so bhikkhu sandiṭṭhiparāmāsī hoti ādhānaggāhī duppaṭinissaggī, so Sattharipi agāravo viharati appatisso, dhammepi agāravo viharati appatisso, saṃghepi agāravo viharati appatisso, sikkhāyapi na paripūrakārī hoti, yo so bhikkhu Satthari agāravo viharati appatisso. dhamme -pa- saṃghe -pa- sikkhāya na paripūrakārī, so saṃghe vivādaṃ janeti, yo hoti vivādo bahujaṇāhitāya bahujaṇāsukhāya bahuno janassa anathāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ, evarūpañce tumhe vivādamūlaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā samanupasseyyātha, tatra tumhe tasseva pāpakassa vivādamūlassa pahānāya vāyameyyātha, evarūpañce tumhe vivādamūlaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā na samanupasseyyātha, tatra tumhe tasseva pāpakassa vivādamūlassa āyatim anavassavāya paṭipajjeyyātha, evametassa pāpakassa vivādamūlassa pahānaṃ hoti, evametassa pāpakassa vivādamūlassa āyatim anavassavo hoti. Imāni cha vivādamūlāni.

273. + Tattha katamāni cha anuvādamūlāni. Idha bhikkhu kodhano hoti upanāhī, yo so bhikkhu kodhano hoti upanāhī, so Sattharipi agāravo viharati appatisso, dhammepi agāravo viharati appatisso, saṃghepi agāravo viharati appatisso, sikkhāyapi na paripūrakārī hoti, yo so bhikkhu Satthari agāravo viharati appatisso, dhamme -pa- saṃghe -pa- sikkhāya na paripūrakārī, so saṃghe anuvādaṃ janeti, yo hoti anuvādo bahujaṇāhitāya bahujaṇāsukhāya bahuno janassa anathāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ,

* Vi 4. 213 piṭṭhepi.

+ Vi 4. 214 piṭṭhepi.

evarūpañce tumhe anuvādamūlaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā samanupasseyyātha, tatra tumhe tasseva pāpakassa anuvādamūlassa pahānāya vāyameyyātha, evarūpañce tumhe anuvādamūlaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā na samanupasseyyātha, tatra tumhe tasseva pāpakassa anuvādamūlassa āyatim̐ anavassavāya paṭipajjeyyātha, evametassa pāpakassa anuvādamūlassa pahānaṃ hoti, evametassa pāpakassa anuvādamūlassa āyatim̐ anavassavo hoti.

Puna caparaṃ bhikkhu makkhī hoti palāsī -pa-. Issukī hoti maccharī. Saṭho hoti māyāvī. Pāpiccho hoti micchādīṭṭhi. Sandiṭṭhiparāmāsī hoti ādhānaggāhī duppaṭinissaggī, yo so bhikkhu sandiṭṭhiparāmāsī hoti ādhānaggāhī duppaṭinissaggī, so Sattharipi agāravo viharati appatisso, dhammepi agāravo viharati appatisso, saṅghepi agāravo viharati appatisso, sikkhāyapi na paripūrakārī hoti, yo so bhikkhu Satthari agāravo viharati appatisso, dhamme -pa- saṅghe -pa- sikkhāya na paripūrakārī, so saṅghe anuvādaṃ janeti, yo hoti anuvādo bahujanāhitāya bahujanāsukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānaṃ, evarūpañce tumhe anuvādamūlaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā samanupasseyyātha, tatra tumhe tasseva pāpakassa anuvādamūlassa pahānāya vāyameyyātha, evarūpañce tumhe anuvādamūlaṃ ajjhattaṃ vā bahiddhā vā na samanupasseyyātha, tatra tumhe tasseva pāpakassa anuvādamūlassa āyatim̐ anavassavāya paṭipajjeyyātha, evametassa pāpakassa anuvādamūlassa pahānaṃ hoti, evametassa pāpakassa anuvādamūlassa āyatim̐ anavassavo hoti. Imāni cha anuvādamūlāni.

274. * Tattha katame cha sāraṇīyā dhammā. Idha bhikkhuno mettaṃ kāyakammaṃ paccupaṭṭhitaṃ hoti sabrahmacārīsu āvi ceva raho ca, ayampi dhammo sāraṇīyo piyakaraṇo garukaraṇo saṅgahāya avivādāya sāmaggīyā ekībhāvāya saṃvattati.

Puna caparaṃ bhikkhuno mettaṃ vacīkammaṃ paccupaṭṭhitaṃ hoti sabrahmacārīsu āvi ceva raho ca, ayampi dhammo sāraṇīyo piyakaraṇo garukaraṇo saṅgahāya avivādāya sāmaggīyā ekī bhāvāya saṃvattati.

Puna caparam bhikkhuno mettam manokammaṃ paccupaṭṭhitam hoti sabrahmacārīsu āvi ceva raho ca, ayampi dhammo sāraṇīyo piyakaraṇo garukaraṇo saṅgahāya avivādāya sāmaggīyā ekībhāvāya saṃvattati.

Puna caparam bhikkhu ye te lābhā dhammikā dhammaladdhā antamaso pattapariyāpannamattampi, tathārūpehi lābhehi appaṭivibhattabhogī hoti sīlavantehi sabrahmacārīhi sādharmaṇabhogī, ayampi dhammo sāraṇīyo piyakaraṇo garukaraṇo saṅgahāya avivādāya sāmaggīyā ekībhāvāya saṃvattati.

Puna caparam bhikkhu yāni tāni sīlāni akhaṇḍāni acchiddāni asabalāni akammāsāni bhujissāni viññūpasatthāni aparāmaṭṭhāni samādhisaṃvattanikāni, tathārūpesu sīlesu sīlasāmaññagato viharati sabrahmacārīhi āvi ceva raho ca, ayampi dhammo sāraṇīyo piyakaraṇo garukaraṇo saṅgahāya avivādāya sāmaggīyā ekībhāvāya saṃvattati.

Puna caparam bhikkhu yāyam diṭṭhi ariyā niyyānikā niyyāti takkarassa sammā dukkhakkhayāya, tathārūpāya diṭṭhiyā diṭṭhisāmaññagato viharati sabrahmacārīhi āvi ceva raho ca, ayampi dhammo sāraṇīyo piyakaraṇo garukaraṇo saṅgahāya avivādāya sāmaggīyā ekībhāvāya saṃvattati. Ime cha sāraṇīyā dhammā.

275. Tattha katamāni aṭṭhārasa bhedakaravatthūni. Idha bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatena “bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatena “abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, anāciṇṇaṃ Tathāgatena “āciṇṇaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, āciṇṇaṃ Tathāgatena “anāciṇṇaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, apaññattaṃ Tathāgatena “paññattaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, paññattaṃ Tathāgatena “apaññattaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, āpattiṃ “anāpatti”ti dīpeti, anāpattiṃ “āpatti”ti dīpeti, lahukaṃ āpattiṃ “garukā āpatti”ti dīpeti, garukaṃ āpattiṃ “lahukā āpatti”ti dīpeti, sāvasesaṃ āpattiṃ “anavasesā āpatti”ti dīpeti, anavasesaṃ āpattiṃ “sāvasesā

āpattī”ti dīpeti, duṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpeti. Imāni aṭṭhārasa bhedakaravattḥūni.

* Tattha katamāni cattāri adhikaraṇāni. Vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ. Imāni cattāri adhikaraṇāni.

Tattha katame satta samathā. Sammukhāvinayo, sativinayo, amūḷhavinayo, paṭiññātakaraṇaṃ, yebhuyyasikā, tassapāpiyasikā, tiṇavatthārako. Ime satta samathā.

Katipucchāvāro niṭṭhito.

Tassuddānaṃ.

Āpatti āpattikkhandhā, vinītā sattadhā puna.

Vinītāgāravā ceva, gāravā mūlameva ca.

Puna vinītā vipatti, samuṭṭhānā vivādanā.

Anuvādā sāraṇīyaṃ, bhedādhikaraṇena ca.

Satteva samathā vuttā, padā sattarasā imeti.

1. Cha-āpattisamuṭṭhānavāra

276. Paṭhamena āpattisamuṭṭhānena pārājikaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ. Saṃghādisesaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Thullaccayaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pācittiyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pāṭidesanīyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dukkaṭaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dubbhāsitaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ.

Dutiyena āpattisamuṭṭhānena pārājikaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ. Saṃghādisesaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Thullaccayaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pācittiyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pāṭidesanīyaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ. Dukkaṭaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dubbhāsitaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ.

* Vi 4. 211; Vi 5. 264 piṭṭhesupī.

Tatīyena āpattisamuṭṭhānena pārājikaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ. Saṃghādisesaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Thullaccayaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pācittiyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pāṭidesanīyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dukkaṭaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dubbhāsitaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ.

Catutthena āpattisamuṭṭhānena pārājikaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Saṃghādisesaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Thullaccayaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pācittiyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pāṭidesanīyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dukkaṭaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dubbhāsitaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ.

Pañcamena āpattisamuṭṭhānena pārājikaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Saṃghādisesaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Thullaccayaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pācittiyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pāṭidesanīyaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ. Dukkaṭaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dubbhāsitaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ.

Chaṭṭhena āpattisamuṭṭhānena pārājikaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Saṃghādisesaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Thullaccayaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pācittiyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Pāṭidesanīyaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dukkaṭaṃ āpajjeyyāti siyāti vattabbaṃ. Dubbhāsitaṃ āpajjeyyāti na hīti vattabbaṃ.

Cha āpattisamuṭṭhānavāro niṭṭhito paṭhamo.

2. Katāpattivāra

277. Paṭhamena āpattisamuṭṭhānena kati āpattiyo āpajjati. Paṭhamena āpattisamuṭṭhānena pañca āpattiyo āpajjati. Bhikkhu kappiyasaññī saññācīkāya kuṭim karoti adesitavattthukam pamāṇātikantaṃ sārambhaṃ aparikkamanam, payoge dukkaṭam. Ekaṃ piṇḍam anāgate

āpatti thullaccayassa. Tasmim̄ piṇḍe āgate āpatti saṅghādisesassa. Bhikkhu kappiyasaññī vikāle bhojanam̄ bhuñjati, āpatti pācittiyassa. Bhikkhu kappiyasaññī aññātikāya bhikkhuniyā antaragharam̄ pavittihāya hatthato khādanīyam̄ vā bhojanīyam̄ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjati, āpatti pāṭidesanīyassa. Paṭhamena āpattisamuṭṭhānena imā pañca āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnam̄ vipattīnam̄ kati vipattiyo bhajanti, sattannam̄ āpattikkhandhānam̄ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channam̄ āpattisamuṭṭhānānam̄ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnam̄ adhikaraṇānam̄ katamam̄ adhikaraṇam̄, sattannam̄ samathānam̄ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnam̄ vipattīnam̄ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattim̄, siyā ācāravipattim̄. Sattannam̄ āpattikkhandhānam̄ pañcahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channam̄ āpattisamuṭṭhānānam̄ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato. Catunnam̄ adhikaraṇānam̄ āpattādhikaraṇam̄. Sattannam̄ samathānam̄ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

278. Dutiyaena āpattisamuṭṭhānena kati āpattiyo āpajjati. Dutiyaena āpattisamuṭṭhānena catasso āpattiyo āpajjati. Bhikkhu kappiyasaññī samādisati “kuṭim̄ me karoṭhā”ti, tassa kuṭim̄ karonti adesitavattukam̄ pamāṇātikantam̄ sārambham̄ aparikkamanam̄, payoge dukkaṭam̄. Ekam̄ piṇḍam̄ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim̄ piṇḍe āgate āpatti saṅghādisesassa. Bhikkhu kappiyasaññī anupasampannam̄ padaso dhammam̄ vāceti, āpatti pācittiyassa. Dutiyaena āpattisamuṭṭhānena imā catasso āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnam̄ vipattīnam̄ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannam̄ samathānam̄ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnam̄ vipattīnam̄ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattim̄, siyā ācāravipattim̄. Sattannam̄

āpattikkhandhānaṃ catūhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, vācato samuṭṭhanti, na kāyato, na cittato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavattthārakena ca.

279. Tatiyena āpattisamuṭṭhānena kati āpattiyo āpajjati. Tatiyena āpattisamuṭṭhānena pañca āpattiyo āpajjati. Bhikkhu kappiyasaññī saṃvidahitvā kuṭim karoti adesitavattthukaṃ pamāṇātikantaṃ sārambhaṃ aparikkamaṇaṃ, payoge dukkaṭaṃ. Ekam piṇḍaṃ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim piṇḍe āgate āpatti saṅghādisesassa. Bhikkhu kappiyasaññī paṇitabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, āpatti pācittiyassa. Bhikkhu kappiyasaññī bhikkhuniyā vosāsantiyā na nivāretvā bhuñjati, āpatti pāṭidesanīyassa. Tatiyena āpattisamuṭṭhānena imā pañca āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattim, siyā ācāravipattim. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ pañcahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavattthārakena ca.

280. Catutthena āpattisamuṭṭhānena kati āpattiyo āpajjati. Catutthena āpattisamuṭṭhānena cha āpattiyo āpajjati. Bhikkhu methunaṃ dhammaṃ paṭisevati, āpatti pārājikassa. Bhikkhu akappiyasaññī saññācikāya kuṭim karoti adesitavattthukaṃ pamāṇātikantaṃ sārambhaṃ aparikkamaṇaṃ,

payoge dukkaṭaṃ. Ekaṃ piṇḍaṃ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim̐ piṇḍe āgate āpatti saṃghādisesassa. Bhikkhu akappiyasaññī vikāle bhojanaṃ bhuñjati, āpatti pācittiyassa. Bhikkhu akappiyasaññī aññātikāya bhikkhuniyā antaragharaṃ pavittihāya hatthato khādanīyaṃ vā bhojanīyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā bhuñjati, āpatti pāṭidesanīyassa. Catutthena āpattisamuṭṭhānena imā cha āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā sīlavipattim̐, siyā ācāravipattim̐. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ chahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā saṃghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tihi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

281. Pañcamena āpattisamuṭṭhānena kati āpattiyo āpajjati. Pañcamena āpattisamuṭṭhānena cha āpattiyo āpajjati. Bhikkhu pāpiccho icchāpakato asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapati, āpatti pārājikassa. Bhikkhu akappiyasaññī samādisati “kuṭim̐ me karoṭhā”ti, tassa kuṭim̐ karonti adesitavatthukaṃ pamāṇātikantaṃ sārambhaṃ aparikkamaṃ, payoge dukkaṭaṃ. Ekaṃ piṇḍaṃ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim̐ piṇḍe āgate āpatti saṃghādisesassa. Bhikkhu akappiyasaññī anupasampannaṃ padaso dhammaṃ vāceti, āpatti pācittiyassa. Na khumsetukāmo na vambhetukāmo na maṅkukattukāmo davakamyatā hīnena hīnaṃ vadeti, āpatti dubbhāsitassa. Pañcamena āpattisamuṭṭhānena imā cha āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ

vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā sīlavipattim, siyā ācāravipattim. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ chahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena, siyā dubbhāsītāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

282. Chaṭṭhena āpattisamuṭṭhānena kati āpattiyo āpajjati. Chaṭṭhena āpattisamuṭṭhānena cha āpattiyo āpajjati. Bhikkhu saṃvidahitvā bhaṇḍaṃ avaharati, āpatti pārājikassa. Bhikkhu akappiyasaññi saṃvidahitvā kuṭim karoti adesitavatthukaṃ pamāṇātikantaṃ sārambhaṃ aparikkamaṇaṃ, payoge dukkaṭaṃ. Ekaṃ piṇḍaṃ anāgate āpatti thullaccayassa. Tasmim piṇḍe āgate āpatti saṅghādisesassa. Bhikkhu akappiyasaññi paṇītabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, āpatti pācittiyassa. Bhikkhu akappiyasaññi bhikkhuniyā vosāsanīyā na nivāretvā bhuñjati, āpatti pāṭidesanīyassa. Chaṭṭhena āpattisamuṭṭhānena imā cha āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi āpattisamuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā sīlavipattim, siyā ācāravipattim. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ chahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ.

Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena cāti.

Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ

Katāpattivāroniṭṭhito dutiyo.

3. Āpattisamuṭṭhānagāthā

283. Samuṭṭhānā kāyikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā kati,
 Pucchāmi taṃ brūhi vibhaṅgakovida.
- Samuṭṭhānā kāyikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā pañca,
 Etaṃ te akkhāmi vibhaṅgakovida.
- Samuṭṭhānā vācasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā kati,
 Pucchāmi taṃ brūhi vibhaṅgakovida.
- Samuṭṭhānā vācasikā anantadassinā,
 Akkhātālokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā catasso,
 Etaṃ te akkhāmi vibhaṅgakovida.
- Samuṭṭhānā kāyikā vācasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā kati,
 Pucchāmi taṃ brūhi vibhaṅgakovida.

Samuṭṭhānā kāyikā vācasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā pañca,
 Etaṃ te akkhāmi vibhaṅgakovida.

Samuṭṭhānā kāyikā mānasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā kati,
 Pucchāmi taṃ brūhi vibhaṅgakovida.

Samuṭṭhānā kāyikā mānasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā cha,
 Etaṃ te akkhāmi vibhaṅgakovida.

Samuṭṭhānā vācasikā mānasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā kati,
 Pucchāmi taṃ brūhi vibhaṅgakovida.

Samuṭṭhānā vācasikā mānasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā cha,
 Etaṃ te akkhāmi vibhaṅgakovida.

Samuṭṭhānā kāyikā vācasikā mānasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā kati,
 Pucchāmi taṃ brūhi vibhaṅgakovida.

Samuṭṭhānā kāyikā vācasikā mānasikā anantadassinā,
 Akkhātā lokahitena vivekadassinā.
 Āpattiyo tena samuṭṭhitā cha,
 Etaṃ te akkhāmi vibhaṅgakovidāti.

Āpattisamuṭṭhānagāthā niṭṭhitā tatiyā.

4. Vipattipaccayavāra

284. Sīlavipattipaccayā kati āpattiyo āpajjati. Sīlavipattipaccayā catasso āpattiyo āpajjati. Bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ paṭicchādeti, āpatti pārājikkassa. Vematikā paṭicchādeti, āpatti thullaccayassa. Bhikkhu saṃghādisesaṃ paṭicchādeti, āpatti pācittiyassa. Attano duṭṭhullaṃ āpattiṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. Sīlavipattipaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā sīlavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ catūhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikkāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

285. Ācāravipattipaccayā kati āpattiyo āpajjati. Ācāravipattipaccayā ekaṃ āpattiṃ āpajjati. Ācāravipattiṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. Ācāravipattipaccayā imaṃ ekaṃ āpattiṃ āpajjati.

Sā āpatti catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajati -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Sā āpatti catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ bhajati, ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ ekena āpattikkhandhena saṅgahitā, dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

286. Diṭṭhivipattipaccayā kati āpattiyo āpajjati. Diṭṭhivipattipaccayā dve āpattiyo āpajjati. Pāpikāya diṭṭhiyā yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjati, ñattiyā dukkaṭaṃ¹. Kammavācāpariyosāne āpatti pācittiyassa. Diṭṭhivipattipaccayā imā dve āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ bhajanti, ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ dvīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

287. Ājīvavipattipaccayā kati āpattiyo āpajjati. Ājīvavipattipaccayā cha āpattiyo āpajjati. Ājīvahetu ājīvakāraṇā pāpiccho icchāpakato asantaṃ abhūtaṃ uttarimanussadhammaṃ ullapati, āpatti pārājikassa. Ājīvahetu ājīvakāraṇā sañcarittaṃ samāpajjati, āpatti saṃghādisesassa. Ājīvahetu ājīvakāraṇā “yo te vihāre vasati, so bhikkhu Arahā”ti bhaṇati, paṭivijānantassa āpatti thullaccayassa. Ājīvahetu ājīvakāraṇā bhikkhu paṇītabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, āpatti pācittiyassa. Ājīvahetu ājīvakāraṇā bhikkhunī paṇītabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, āpatti pāṭidesanīyassa. Ājīvahetu ājīvakāraṇā sūpaṃ vā odanaṃ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, āpatti dukkaṭassa. Ājīvavipattipaccayā imā cha āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ

1. Ñattiyā dukkaṭaṃ, dvīhi kammavācāhi dukkaṭā (Syā, Ka)

dve vipattiyo bhajanti, siyā sīlavipattim, siyā ācāravipattim. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ chahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā pāṭidesanīyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato, siyā vācato samuṭṭhanti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

Vipattipaccayavāro niṭṭhito catuttho.

5. Adhikaraṇapaccayavāra

288. Vivādādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati.

Vivādādhikaraṇapaccayā dve āpattiyo āpajjati. Upasampannaṃ omasati, āpatti pācittiyassa. Anupasampannaṃ omasati, āpatti dukkaṭassa.

Vivādādhikaraṇapaccayā imā dve āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattim bhajanti, ācāravipattim. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ dvīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca

cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

289. Anuvādādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati.

Anuvādādhikaraṇapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Bhikkhum amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseti, āpatti saṃghādisesassa. Amūlakena saṃghādisesena anuddhamseti, āpatti pācittiyassa. Amūlikāya ācāravipattiya anuddhamseti, āpatti dukkaṭassa. Anuvādādhikaraṇapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ tīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā saṃghādisesāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

290. Āpattādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati.

Āpattādhikaraṇapaccayā catasso āpattiyo āpajjati. Bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ paṭicchādeti, āpatti pārājikassa. Vematikā paṭicchādeti, āpatti thullaccayassa. Bhikkhu saṃghādisesaṃ paṭicchādeti, āpatti pācittiyassa. Ācāravipattiṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. Āpattādhikaraṇapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ.

sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ catūhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyā pattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

291. Kiccādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati.

Kiccādhikaraṇapaccayā pañca āpattiyo āpajjati. Ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjati, ñattiyā dukkaṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti pārājikassa. Bhedakānuvattakā bhikkhū yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanti, āpatti saṅghādisesassa. Pāpikāya diṭṭhiyā yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjati, āpatti pācittiyassa. Kiccādhikaraṇapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti -pa-. Sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti, siyā silavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ pañcahi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ samathānaṃ tīhi samathehi sammanti, siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

Ṭhapetvā satta āpattiyo satta āpattikkhandhe avasesā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ katihi samathehi sammanti. Ṭhapetvā satta āpattiyo

satta āpattikkhandhe avasesā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ na katamaṃ vipattiṃ bhajanti, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ na katamena āpattikkhandhena saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ na katamena āpattisamuṭṭhānena samuṭṭhanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ na katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ samathānaṃ na katamena samathena sammanti. Tam kissa hetu, ṭhapetvā satta āpattiyo satta āpattikkhandhe natthaññā āpattiyoti.

Adhikaraṇapaccayavāro niṭṭhito pañcama.

Antarapeyyālaṃ¹ niṭṭhitaṃ.

Tassuddānaṃ.

Katipucchā samuṭṭhānā, katāpatti tatheva ca.

Samuṭṭhānā vipatti ca, tathādhikaraṇena cāti.

1. Anantarapeyyālaṃ (Sī, Syā)

Samathabheda

6. Adhikaraṇapariyāyavāra

292. Vivādādhikaraṇassa kiṃ pubbaṅgamaṃ, kati ṭhānāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo, kati hetū, kati mūlāni, kati hākārehi vivadati, vivādādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammati.

Anuvādādhikaraṇassa kiṃ pubbaṅgamaṃ, kati ṭhānāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo, kati hetū, kati mūlāni, kati hākārehi anuvadati, anuvādādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammati.

Āpattādhikaraṇassa kiṃ pubbaṅgamaṃ, kati ṭhānāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo, kati hetū, kati mūlāni, kati hākārehi āpattiṃ āpajjati, āpattādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammati.

Kiccādhikaraṇassa kiṃ pubbaṅgamaṃ, kati ṭhānāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo, kati hetū, kati mūlāni, kati hākārehi kiccaṃ jāyati, kiccādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammati.

293. Vivādādhikaraṇassa kiṃ pubbaṅgamanti lobho pubbaṅgamo, doso pubbaṅgamo, moho pubbaṅgamo, alobho pubbaṅgamo, adoso pubbaṅgamo, amoho pubbaṅgamo. Kati ṭhānānīti aṭṭhārasa bhedakaravatthūni ṭhānāni. Kati vatthūnīti aṭṭhārasa bhedakaravatthūni. Kati bhūmiyoti aṭṭhārasa bhedakaravatthūni bhūmiyo. Kati hetūti nava hetū, tayo kusalahetū, tayo akusalahetū, tayo abyākatahetū. Kati mūlānīti dvādasa mūlāni. Kati hākārehi vivadatīti dvīhākārehi vivadati dhammadiṭṭhi vā adhammadiṭṭhi vā. * Vivādādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammatīti vivādādhikaraṇaṃ dvīhi samathehi sammati sammukhāvīnayaena ca yebhuyyasikāya ca.

294. Anuvādādhikaraṇassa kiṃ pubbaṅgamanti lobho pubbaṅgamo, doso pubbaṅgamo, moho pubbaṅgamo, alobho pubbaṅgamo, adoso pubbaṅgamo, amoho pubbaṅgamo. Kati ṭhānānīti catasso

* Vi 4. 220 piṭṭhepi.

vipattiyo ṭhānāni. Kati vattūnīti catasso vipattiyo vatthūni. Kati bhūmiyoti catasso vipattiyo bhūmiyo. Katihetūti nava hetū, tayo kusalahetū, tayo akusalahetū, tayo abyākatahetū. Kati mūlānīti cuddasa mūlāni. Katihākārehi anuvadatīti dvīhākārehi anuvadati vatthuto vā āpattito vā. *

Anuvādādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammatīti anuvādādhikaraṇaṃ catūhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca.

295. Āpattādhikaraṇassa kiṃ pubbaṅgamaṃti lobho pubbaṅgamo, doso pubbaṅgamo, moho pubbaṅgamo, alobho pubbaṅgamo, adoso pubbaṅgamo, amoho pubbaṅgamo. Kati ṭhānānīti satta āpattikkhandhā ṭhānāni. Kati vatthūnīti satta āpattikkhandhā vatthūni. Kati bhūmiyoti satta āpattikkhandhā bhūmiyo. Kati hetūti cha hetū¹, tayo akusalahetū, tayo abyākatahetū. Kati mūlānīti cha āpattisamuṭṭhānāni mūlāni. Katihākārehi āpattim āpajjati chahākārehi āpattim āpajjati, alajjitā, aññāṇatā, kukkucapakatātā, akappiye kappiyasaññitā, kappiye akappiyasaññitā, satisammosā. + Āpattādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammatīti āpattādhikaraṇaṃ tīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca paṭiññātā karaṇena ca sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

296. Kiccādhikaraṇassa kiṃ pubbaṅgamaṃti lobho pubbaṅgamo, doso pubbaṅgamo, moho pubbaṅgamo, alobho pubbaṅgamo, adoso pubbaṅgamo, amoho pubbaṅgamo. Kati ṭhānānīti cattāri kammāni ṭhānāni. Kati vatthūnīti cattāri kammāni vatthūni. Kati bhūmiyoti cattāri kammāni bhūmiyo. Kati hetūti nava hetū, tayo kusalahetū, tayo akusalahetū, tayo abyākatahetū. Kati mūlānīti ekaṃ mūlaṃ saṃgho. Katihākārehi kiccaṃ jāyatīti dvīhākārehi kiccaṃ jāyati ñattito vā apalokanato vā.

* Vi 4. 229 piṭṭhepi.

1. Kati hetūti nava hetū, tayo kusalahetū (Sī, Syā)

+ Vi 4. 233 piṭṭhepi.

* Kiccādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammatīti kiccādhikaraṇaṃ ekena samathena sammati sammukhāvinayena.

Kati samathā. Satta samathā sammukhāvinayo sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ yebhuyyasikā tassapāpiyasikā tiṇavatthārako, ime satta samathā.

Siyā ime satta samathā dasa samathā honti, dasa samathā satta samathā honti vatthivasena pariyāyena? Siyāti.

Kathaṅca siyā? Vivādādhikaraṇassa dve samathā, anuvādādhikaraṇassa cattāro samathā, āpattādhikaraṇassa tayo samathā, kiccādhikaraṇassa eko samatho. Evaṃ ime satta samathā dasa samathā honti, dasa samathā satta samathā honti vatthivasena pariyāyena.

Pariyāyavāro niṭṭhito chaṭṭho.

7. Sādhāraṇavāra

297. Kati samathā vivādādhikaraṇassa sādhāraṇā, kati samathā vivādādhikaraṇassa asādhāraṇā, kati samathā anuvādādhikaraṇassa sādhāraṇā, kati samathā anuvādādhikaraṇassa asādhāraṇā, kati samathā āpattādhikaraṇassa sādhāraṇā, kati samathā āpattādhikaraṇassa asādhāraṇā, kati samathā kiccādhikaraṇassa sādhāraṇā, kati samathā kiccādhikaraṇassa asādhāraṇā.

Dve samathā vivādādhikaraṇassa sādhāraṇā sammukhāvinayo yebhuyyasikā. Pañca samathā vivādādhikaraṇassa asādhāraṇā sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ tassapāpiyasikā tiṇavatthārako.

Cattāro samathā anuvādādhikaraṇassa sādhāraṇā sammukhāvinayo sativinayo amūḷhavinayo tassapāpiyasikā. Tayo samathā anuvādādhikaraṇassa asādhāraṇā yebhuyyasikā paṭiññātakaraṇaṃ tiṇavatthārako.

Tayo samathā āpattādhikaraṇassa sādharmaṇā sammukhāvinayo paṭiññātakaraṇaṃ tiṇavatthārako. Cattāro samathā āpattādhikaraṇassa asādharmaṇā yebhuyyasikā sativinayo amūḷhavinayo tassapāpiyasikā.

Eko samatho kiccādhikaraṇassa sādharmaṇo sammukhāvinayo. Cha samathā kiccādhikaraṇassa asādharmaṇā yebhuyyasikā sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ tassapāpiyasikā tiṇavatthārako.

Sādharmaṇavāro niṭṭhito sattamo.

8. Tabbhāgiyavāra

298. Kati samathā vivādādhikaraṇassa tabbhāgiyā, kati samathā vivādādhikaraṇassa aññabhāgiyā, kati samathā anuvādādhikaraṇassa tabbhāgiyā, kati samathā anuvādādhikaraṇassa aññabhāgiyā, kati samathā āpattādhikaraṇassa tabbhāgiyā, kati samathā āpattādhikaraṇassa aññabhāgiyā, kati samathā kiccādhikaraṇassa tabbhāgiyā, kati samathā kiccādhikaraṇassa aññabhāgiyā.

Dve samathā vivādādhikaraṇassa tabbhāgiyā sammukhāvinayo yebhuyyasikā. Pañca samathā vivādādhikaraṇassa aññabhāgiyā sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ tassapāpiyasikā tiṇavatthārako.

Cattāro samathā anuvādādhikaraṇassa tabbhāgiyā sammukhāvinayo sativinayo amūḷhavinayo tassapāpiyasikā. Tayo samathā anuvādādhikaraṇassa aññabhāgiyā yebhuyyasikā paṭiññātakaraṇaṃ tiṇavatthārako.

Tayo samathā āpattādhikaraṇassa tabbhāgiyā sammukhāvinayo paṭiññātakaraṇaṃ tiṇavatthārako. Cattāro samathā āpattādhikaraṇassa aññabhāgiyā yebhuyyasikā sativinayo amūḷhavinayo tassapāpiyasikā.

Eko samatho kiccādhikaraṇassa tabbhāgiyo sammukhāvinayo. Cha samathā kiccādhikaraṇassa aññabhāgiyā yebhuyyasikā sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇam tassapāpiyasikā tiṇavatthārako.

Tabbhāgiyavāro niṭṭhito aṭṭhamo.

9. Samathā samathassa sādharmaṇā

299. Samathā samathassa sādharmaṇā, samathā samathassa asādharmaṇā. Siyā samathā samathassa sādharmaṇā, siyā samathā samathassa asādharmaṇā.

Katham siyā samathā samathassa sādharmaṇā, katham siyā samathā samathassa asādharmaṇā, yebhuyyasikā sammukhāvinayassa sādharmaṇā, sativinayassa amūḷhavinayassa paṭiññātakaraṇassa tassapāpiyasikāya tiṇavatthārakassa asādharmaṇā.

Sativinayo sammukhāvinayassa sādharmaṇo, amūḷhavinayassa paṭiññātakaraṇassa tassapāpiyasikāya tiṇavatthārakassa yebhuyya sikāya asādharmaṇo.

Amūḷhavinayo sammukhāvinayassa sādharmaṇo, paṭiññātakaraṇassa tassapāpiyasikāya tiṇavatthārakassa yebhuyyasikāya sativinayassa asādharmaṇo.

Paṭiññātakaraṇam sammukhāvinayassa sādharmaṇam, tassapāpiyasikāya tiṇavatthārakassayebhuyyasikāya sativinayassa amūḷhavinayassa asādharmaṇam.

Tassapāpiyasikā sammukhāvinayassa sādharmaṇā, tiṇavatthārakassa yebhuyyasikāya sativinayassa amūḷhavinayassa paṭiññātakaraṇassa asādharmaṇā.

Tiṇavatthārako sammukhāvinayassa sādharmaṇo, yebhuyyasikāya sativinayassa amūḷhavinayassa paṭiññātakaraṇassa tassapāpiyasikāya

asādhāraṇo. Evaṃ siyā samathā samathassa sādharmaṇā, evaṃ siyā samathā samathassa asādhāraṇā.

Samathā samathassa sādharmaṇavāro niṭṭhito navamo.

10. Samathā samathassa tabbhāgiyavāra

300. Samathā samathassa tabbhāgiyā, samathā samathassa aññabhāgiyā. Siyā samathā samathassa tabbhāgiyā, siyā samathā samathassa aññabhāgiyā.

Kathaṃ siyā samathā samathassa tabbhāgiyā, kathaṃ siyā samathā samathassa aññabhāgiyā. Yebhuyyasikā sammukhāvinayassa tabbhāgiyā, sativinayassa amūḷhavinayassa paṭiññātakaraṇassa tassapāpiyasikāya tiṇavatthārakassa aññabhāgiyā.

Sativinayo sammukhāvinayassa tabbhāgiyo, amūḷhavinayassa paṭiññātakaraṇassa tassapāpiyasikāya tiṇavatthārakassa yebhuyyasikāya aññabhāgiyo.

Amūḷhavinayo sammukhāvinayassa tabbhāgiyo, paṭiññātakaraṇassa tassapāpiyasikāya tiṇavatthārakassa yebhuyyasikāya sativinayassa aññabhāgiyo.

Paṭiññātakaraṇaṃ sammukhāvinayassa tabbhāgiyaṃ, tassapāpiyasikāya tiṇavatthārakassa yebhuyyasikāya sativinayassa amūḷhavinayassa aññabhāgiyaṃ.

Tassapāpiyasikā sammukhāvinayassa tabbhāgiyā, tiṇavatthārakassa yebhuyyasikāya sativinayassa amūḷhavinayassa paṭiññātakaraṇassa aññabhāgiyā.

Tiṇavatthārako sammukhāvinayassa tabbhāgiyo, yebhuyyasikāya sativinayassa amūḷhavinayassa paṭiññātakaraṇassa tassapāpiyasikāya aññabhāgiyo. Evaṃ siyā samathā samathassa tabbhāgiyā, evaṃ siyā samathā samathassa aññabhāgiyā.

Samathā samathassa tabbhāgiyavāro niṭṭhito dasamo.

11. Samathasammukhāvinayavāra

301. Samatho sammukhāvinayo, sammukhāvinayo samatho. Samatho yebhuyyasikā, yebhuyyasikā samatho. Samatho sativinayo, sativinayo samatho. Samatho amūḷhavinayo, amūḷhavinayo samatho. Samatho paṭiññātakaraṇaṃ, paṭiññātakaraṇaṃ samatho. Samatho tassapāpiyasikā, tassapāpiyasikā samatho. Samatho tiṇavattthārako, tiṇavattthārako samatho.

Yebhuyyasikā sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ tassapāpiyasikā tiṇavattthārako, ime samathā samathā, no sammukhāvinayo, sammukhāvinayo samatho ceva sammukhāvinayo ca.

Sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ tassapāpiyasikā tiṇavattthārako sammukhāvinayo, ime samathā samathā, no yebhuyyasikā, yebhuyyasikā samatho ceva yebhuyyasikā ca.

Amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ tassapāpiyasikā tiṇavattthārako sammukhāvinayo yebhuyyasikā, ime samathā samathā, no sativinayo, sativinayo samatho ceva sativinayo ca.

Paṭiññātakaraṇaṃ tassapāpiyasikā tiṇavattthārako sammukhāvinayo yebhuyyasikā sativinayo, ime samathā samathā, no amūḷhavinayo, amūḷhavinayo samatho ceva amūḷhavinayo ca.

Tassapāpiyasikā tiṇavattthārako sammukhāvinayo yebhuyyasikā sativinayo amūḷhavinayo, ime samathā samathā, no paṭiññātakaraṇaṃ, paṭiññātakaraṇaṃ samatho ceva paṭiññātakaraṇaṃ ca.

Tiṇavattthārako sammukhāvinayo yebhuyyasikā sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ, ime samathā samathā, no tassapāpiyasikā, tassapāpiyasikā samatho ceva tassapāpiyasikā ca.

Sammukhāvinayo yebhuyyasikā sativinayo amūḷhavinayo paṭiññātakaraṇaṃ tassapāpiyasikā, ime samathā samathā, no tiṇavattthārako, tiṇavattthārako samatho ceva tiṇavattthārako ca.

Samathasammukhāvinayavāro niṭṭhito ekādasamo.

12. Vinayavāra

302. Vinayo sammukhāvinayo, sammukhāvinayo vinayo. Vinayo yebhuyyasikā, yebhuyyāsikā vinayo. Vinayo sativinayo, sativinayo vinayo. Vinayo amūḷhavinayo, amūḷhavinayo vinayo. Vinayo paṭiññātakaraṇaṃ, paṭiññātakaraṇaṃ vinayo. Vinayo tassapāpiyasikā, tassapāpiyasikā vinayo. Vinayo tiṇavatthārako, tiṇavatthārako vinayo.

Vinayo siyā sammukhāvinayo, siyā na sammukhāvinayo, sammukhāvinayo vinayo ceva sammukhāvinayo ca.

Vinayo siyā yebhuyyasikā, siyā na yebhuyyasikā, yebhuyyasikā vinayo ceva yebhuyyasikā ca.

Vinayo siyā sativinayo, siyā na sativinayo, sativinayo vinayo ceva sativinayo ca.

Vinayo siyā amūḷhavinayo, siyā na amūḷhavinayo, amūḷhavinayo vinayo ceva amūḷhavinayo ca.

Vinayo siyā paṭiññātakaraṇaṃ, siyā na paṭiññātakaraṇaṃ, paṭiññātakaraṇaṃ vinayo ceva paṭiññātakaraṇaṃ ca.

Vinayo siyā tassapāpiyasikā, siyā na tassapāpiyasikā, tassapāpiyasikā vinayo ceva tassapāpiyasikā ca.

Vinayo siyā tiṇavatthārako, siyā na tiṇavatthārako, tiṇavatthārako vinayo ceva tiṇavatthārako ca.

Vinayavāro niṭṭhito dvādasamo.

13. Kusalavāra

303. Sammukhāvinayo kusalo akusalo abyākato, yebhuyyasikā kusalā akusalā abyākatā, sativinayo kusalo akusalo abyākato, amūḷhavinayo kusalo

akusalo abyākato, paṭiññātakaraṇaṃ kusalaṃ akusalaṃ abyākataṃ,
tassapāpiyasikā kusalā akusalā abyākatā, tiṇavatthārako kusalo akusalo
abyākato.

Sammukhāvinayo siyā kusalo, siyā abyākato, natthi sammukhāvinayo
akusalo.

Yebhuyyasikā siyā kusalā, siyā akusalā, siyā abyākatā.

Sativinayo siyā kusalo, siyā akusalo, siyā abyākato.

Amūḷhavinayo siyā kusalo, siyā akusalo, siyā abyākato.

Paṭiññātakaraṇaṃ siyā kusalaṃ, siyā akusalaṃ, siyā abyākataṃ.

Tassapāpiyasikā siyā kusalā, siyā akusalā, siyā abyākatā.

Tiṇavatthārako siyā kusalo, siyā akusalo, siyā abyākato.

Vivādādhikaraṇaṃ kusalaṃ akusalaṃ abyākataṃ, anuvādādhikaraṇaṃ
kusalaṃ akusalaṃ abyākataṃ, āpattādhikaraṇaṃ kusalaṃ akusalaṃ
abyākataṃ, kiccādhikaraṇaṃ kusalaṃ akusalaṃ abyākataṃ.

Vivādādhikaraṇaṃ siyā kusalaṃ, siyā akusalaṃ, siyā abyākataṃ.

Anuvādādhikaraṇaṃ siyā kusalaṃ, siyā akusalaṃ, siyā abyākataṃ.

Āpattādhikaraṇaṃ siyā akusalaṃ, siyā abyākataṃ, natthi
āpattādhikaraṇaṃ kusalaṃ.

Kiccādhikaraṇaṃ siyā kusalaṃ, siyā akusalaṃ, siyā abyākataṃ.

Kusalavāro niṭṭhito terasamo.

14. Yatthavāra, pucchāvāra

304. Yattha yebhuyyasikā labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati.

Yattha sativinayo labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati.

Yattha amūḷhavinayo labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati.

Yattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati.

Yattha tassapāpiyasikā labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati.

Yattha tiṇavatthārako labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, na tattha

amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati.

Yattha yebhuyyasikā, tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo, tattha yebhuyyasikā, na tattha sativinayo, na tattha amūḷhavinayo, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ, na tattha tassapāpiyasikā, na tattha tiṇavatthārako.

Yattha sativinayo, tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo, tattha sativinayo, na tattha amūḷhavinayo, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ, na tattha tassapāpiyasikā, na tattha tiṇavatthārako, na tattha yebhuyyasikā.
(Sammukhāvinayaṃ kātuna mūlaṃ -pa-.)

Yattha tiṇavatthārako, tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo, tattha tiṇavatthārako, na tattha yebhuyyasikā, na tattha sativinayo, na tattha amūḷhavinayo, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ, na tattha tassapāpiyasikā.

Cakkapeyyālaṃ.

Yatthavāro niṭṭhito cuddasamo.

15. Samathavāra, vissajjanāvāra

305. Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha yebhuyyasikā labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati.

Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca sativinayena ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha sativinayo labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha

tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati.

Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca amūḷhavinayena ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha amūḷhavinayo labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati.

Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati.

Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca tassapāpiyasikāya ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha tassapāpiyasikā labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha tassapāpiyasikā labbhati, na tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati.

Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha tiṇavatthārako labbhati, tattha sammukhāvinayo labbhati, yattha sammukhāvinayo labbhati, tattha tiṇavatthārako labbhati, na tattha yebhuyyasikā labbhati, na tattha sativinayo labbhati, na tattha amūḷhavinayo labbhati, na ttha paṭiññātakaraṇaṃ labbhati, na tattha tassapāpiyasikā labbhati.

Samathavāro niṭṭhito pannarasamo.

16. Saṃsaṭṭhavāra

306. Adhikaraṇanti vā samathāti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā, udāhu visāsaṭṭhā, labbhā ca panimesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā¹ nānākaraṇaṃ paññāpetunti.

Adhikaraṇanti vā samathāti vā ime dhammā visāsaṭṭhā, no saṃsaṭṭhā, labbhā ca panimesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇaṃ paññāpetunti, so “mā hevan”tissa vacanīyo, adhikaraṇanti vā samathāti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā, no visāsaṭṭhā, no ca labbhā² imesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇaṃ paññāpetum. Taṃ kissa hetu? Nanu vuttaṃ Bhagavatā cattārimāni bhikkhave adhikaraṇāni satta samathā, adhikaraṇā samathehi sammanti, samathā adhikaraṇehi sammanti. Evaṃ ime dhammā saṃsaṭṭhā, no visāsaṭṭhā, no ca labbhā imesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā nānākaraṇaṃ paññāpetunti.

Saṃsaṭṭhavāro niṭṭhito soḷasamo.

17. Sammativāra

307. Vivādādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammati, anuvādādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammati, āpattādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammati, kiccādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammati.

* Vivādādhikaraṇaṃ dvīhi samathehi sammati, sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca.

* Anuvādādhikaraṇaṃ catūhi samathehi sammati, sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca.

+ Āpattādhikaraṇaṃ tīhi samathehi sammati, sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca.

+ Kiccādhikaraṇaṃ ekena samathena sammati, sammukhāvinayena.

1. Vinibbhujitvā vinibbhujitvā (ka), Ṭīkāyaṃ ekapadameva dissati.

2. Na ca labbhā(Ka) * Vi 4. 220, 229 piṭṭhesupi. + Vi 4. 233-238 piṭṭhesupi.

Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti.
Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca pañcahi samathehi sammanti
sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena
ca tassapāpiyasikāya ca.

Vivādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti.
Vivādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca catūhi samathehi sammanti
sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca paṭiññātakaraṇena ca
tiṇavatthārakena ca.

Vivādādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti.
Vivādādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca dvīhi samathehi sammanti
sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca.

Anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti.
Anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca chahi samathehi sammanti
sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca
paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Anuvādādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti.
Anuvādādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca catūhi samathehi sammanti
sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya
ca.

Āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti.
Āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca tīhi samathehi sammanti
sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca.

Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca katihi
samathehi sammanti. Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca
āpattādhikaraṇaṅca sattahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca
yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca
tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi
samathehi sammanti. Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca
kiccādhikaraṇaṅca pañcahi

samathehi sammanti sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca.

Anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti. Anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca chahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti. Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca sattahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Sammativāro niṭṭhito sattarasamo.

18. Sammanti na sammantivāra

308. Vivādādhikaraṇaṅ katihi samathehi sammati, katihi samathehi na sammati. Anuvādādhikaraṇaṅ katihi samathehi sammati, katihi samathehi na sammati. Āpattādhikaraṇaṅ katihi samathehi sammati, katihi samathehi na sammati. Kiccādhikaraṇaṅ katihi samathehi sammati, katihi samathehi na sammati.

Vivādādhikaraṇaṅ dvīhi samathehi sammati, sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca. Pañcahi samathehi na sammati, sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Anuvādādhikaraṇaṅ catūhi samathehi sammati, sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca. Tīhi samathehi na sammati, yebhuyyasikāya ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca.

* Āpattādhikaraṇaṃ tīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca. Catūhi samathehi na sammati yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca.

Kiccādhikaraṇaṃ ekena samathena sammati sammukhāvinayena. Chahi samathehi na sammati yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ pañcahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca. Dvīhi samathehi na sammanti paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca.

Vivādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Vivādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ catūhi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca. Tīhi samathehi na sammanti sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca.

Vivādādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Vivādādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ dvīhi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca. Pañcahi samathehi na sammanti sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ chahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca. Ekena samathena na sammanti yebhuyyasikāya.

Anuvādādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Anuvādādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ catūhi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca

tassapāpiyasikāya ca. Tīhi samathehi na sammanti yebhuyyasikāya ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca.

Āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca tīhi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca. Catūhi samathehi na sammanti yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca.

Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca sattahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca pañcahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca. Dvīhi samathehi na sammanti paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca.

Anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca chahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca. Ekena samathena na sammanti yebhuyyasikāya.

Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca katihi samathehi sammanti, katihi samathehi na sammanti. Vivādādhikaraṇaṅca anuvādādhikaraṇaṅca āpattādhikaraṇaṅca kiccādhikaraṇaṅca sattahi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca.

Sammanti na sammantivāro niṭṭhito aṭṭhārasamo.

19. Samathādhikaraṇavāra

309. Samathā samathehi sammanti, samathā adhikaraṇehi sammanti, adhikaraṇā samathehi sammanti, adhikaraṇā adhikaraṇehi sammanti.

Siyā samathā samathehi sammanti, siyā samathā samathehi na sammanti, siyā samathā adhikaraṇehi sammanti, siyā samathā adhikaraṇehi na sammanti, siyā adhikaraṇā samathehi sammanti, siyā adhikaraṇā samathehi na sammanti, siyā adhikaraṇā adhikaraṇehi sammanti, siyā adhikaraṇā adhikaraṇehi na sammanti.

310. Kathaṃ siyā samathā samathehi sammanti, kathaṃ siyā samathā samathehi na sammanti, yebhuyyasikā sammukhāvinayena sammati, sativinayena na sammati, amūḷhavinayena na sammati, paṭiññātakaraṇena na sammati, tassapāpiyasikāya na sammati, tiṇavatthārakena na sammati.

Sativinayo sammukhāvinayena sammati, amūḷhavinayena na sammati, paṭiññātakaraṇena na sammati, tassapāpiyasikāya na sammati, tiṇavatthārakena na sammati, yebhuyyasikāya na sammati.

Amūḷhavinayo sammukhāvinayena sammati, paṭiññātakaraṇena na sammati, tassapāpiyasikāya na sammati, tiṇavatthārakena na sammati, yebhuyyasikāya na sammati, sativinayena na sammati.

Paṭiññātakaraṇaṃ sammukhāvinayena sammati, tassapāpiyasikāya na sammati, tiṇavatthārakena na sammati, yebhuyyasikāya na sammati, sativinayena na sammati, amūḷhavinayena na sammati.

Tassapāpiyasikā sammukhāvinayena sammati, tiṇavatthārakena na sammati, yebhuyyasikāya na sammati, sativinayena na sammati, amūḷhavinayena na sammati, paṭiññātakaraṇena na sammati.

Tiṇavatthārako sammukhāvinayena sammati, yebhuyyasikāya na sammati, sativinayena na sammati, amūḷhavinayena na sammati, paṭiññātakaraṇena na sammati, tassapāpiyasikāya na sammati, evaṃ siyā samathā samathehi sammanti, evaṃ siyā samathā samathehi na sammanti.

311. Kathaṃ siyā samathā adhikaraṇehi sammanti, kathaṃ siyā samathā adhikaraṇehi na sammanti. Sammukhāvinayo vivādādhikaraṇena na sammati, anuvādādhikaraṇena na sammati, āpattādhikaraṇena na sammati, kiccādhikaraṇena sammati.

Yebhuyyasikā vivādādhikaraṇena na sammati, anuvādādhikaraṇena na sammati, āpattādhikaraṇena na sammati, kiccādhikaraṇena sammati.

Sativinayo vivādādhikaraṇena na sammati, anuvādādhikaraṇena na sammati. Āpattādhikaraṇena na sammati, kiccādhikaraṇena sammati.

Amūḷhavinayo vivādādhikaraṇena na sammati, anuvādādhikaraṇena na sammati, āpattādhikaraṇena na sammati, kiccādhikaraṇena sammati.

Paṭiññātakaraṇaṃ vivādādhikaraṇena na sammati, anuvādādhikaraṇena na sammati, āpattādhikaraṇena na sammati, kiccādhikaraṇena sammati.

Tassapāpiyasikā vivādādhikaraṇena na sammati, anuvādādhikaraṇena na sammati, āpattādhikaraṇena na sammati, kiccādhikaraṇena sammati.

Tiṇavatthārako vivādādhikaraṇena na sammati, anuvādādhikaraṇena na sammati, āpattādhikaraṇena na sammati, kiccādhikaraṇena sammati. Evaṃ siyā samathā adhikaraṇehi sammanti. Evaṃ siyā samathā adhikaraṇehi na sammanti.

312. Kathaṃ siyā adhikaraṇā samathehi sammanti, kathaṃ siyā adhikaraṇā samathehi na sammanti. Vivādādhikaraṇaṃ sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca sammati, sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthārakena ca na sammati.

Anuvādādhikaraṇaṃ sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca sammati, yebhuyyasikāya ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca na sammati.

Āpattādhikaraṇaṃ sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca sammati, yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca na sammati.

Kiccādhikaraṇaṃ sammukhāvinayena sammanti, yebhuyyasikāya ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tassapāpiyasikāya ca tiṇavatthāraṇena ca na sammanti. Evaṃ siyā adhikaraṇā samathehi sammanti, evaṃ siyā adhikaraṇā samathehi na sammanti.

313. Kathaṃ siyā adhikaraṇā adhikaraṇehi sammanti, kathaṃ siyā adhikaraṇā adhikaraṇehi na sammanti. Vivādādhikaraṇaṃ vivādādhikaraṇena na sammanti, anuvādādhikaraṇena na sammanti, āpattādhikaraṇena na sammanti, kiccādhikaraṇena sammanti.

Anuvādādhikaraṇaṃ vivādādhikaraṇena na sammanti, anuvādādhikaraṇena na sammanti, āpattādhikaraṇena na sammanti, kiccādhikaraṇena sammanti.

Āpattādhikaraṇaṃ vivādādhikaraṇena na sammanti, anuvādādhikaraṇena na sammanti, āpattādhikaraṇena na sammanti, kiccādhikaraṇena sammanti.

Kiccādhikaraṇaṃ vivādādhikaraṇena na sammanti, anuvādādhikaraṇena na sammanti, āpattādhikaraṇena na sammanti, kiccādhikaraṇena sammanti. Evaṃ siyā adhikaraṇā adhikaraṇehi sammanti, evaṃ siyā adhikaraṇā adhikaraṇehi na sammanti.

Chāpi samathā cattāropi adhikaraṇā sammukhāvinayena sammanti, sammukhāvinayo na kenaci sammanti.

Samathādhikaraṇavāro niṭṭhito ekūnavīsatiṃ.

20. Samuṭṭhāpanavāra

314. Vivādādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ samuṭṭhāpeti. Vivādādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ na katamaṃ adhikaraṇaṃ samuṭṭhāpeti, apica vivādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti. Yathā kathaṃ viya, * idha bhikkhū vivadanti dhammoti vā adhammoti vā, vinayoti vā avinayoti vā, abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatenāti vā bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatenāti vā, anāciṇṇaṃ Tathāgatenāti vā āciṇṇaṃ

* Vi 4. 211; Vi 5. 270 piṭṭhesupi.

Tathāgatenāti vā, apaññattam Tathāgatenāti vā paññattam Tathāgatenāti vā, āpattīti vā anāpattīti vā, lahukā āpattīti vā garukā āpattīti vā, sāvasesā āpattīti vā anavasesā āpattīti vā, duṭṭhullā āpattīti vā aduṭṭhullā āpattīti vā. Yam tatha bhaṇḍanam kalaho viggaho vivādo nānāvādo aññathāvādo vipaccatāya vohāro medhakam¹, idam vuccati vivādādhikaraṇam. Vivādādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇam, vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇam, anuvadamāno āpattim āpajjati āpattādhikaraṇam, tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇam. Evam vivādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti.

315. Anuvādādhikaraṇam catunnam adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam samuṭṭhāpeti. Anuvādādhikaraṇam catunnam adhikaraṇānam na katamam adhikaraṇam samuṭṭhāpeti, apica anuvādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti. Yathā katham viya, * idha bhikkhū bhikkhum anuvadanti silavipattiyā vā ācāravipattiyā vā diṭṭhivipattiyā vā ājīvavipattiyā vā, yo tatha anuvādo anuvadanaṃ anullapanā anubhaṇḍanā anusampavaṅkatā abhussahanatā anubalappadānam, idam vuccati anuvādādhikaraṇam. Anuvādādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇam. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇam. Anuvadamāno āpattim āpajjati āpattādhikaraṇam, tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇam. Evam anuvādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti.

316. Āpattādhikaraṇam catunnam adhikaraṇānam katamam adhikaraṇam samuṭṭhāpeti. Āpattādhikaraṇam catunnam adhikaraṇānam na katamam adhikaraṇam samuṭṭhāpeti, apica āpattādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti. Yathā katham viya, pañcapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇam, sattapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇam, idam vuccati āpattādhikaraṇam. Āpattādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇam. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇam. Anuvadamāno āpattim āpajjati āpattādhikaraṇam

1. Medhagam (Ka)

* Vi 4. 212; 5. 271 piṭṭhesupi.

tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ āpattādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti.

317. Kiccādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ samuṭṭhāpeti. Kiccādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ na katamaṃ adhikaraṇaṃ samuṭṭhāpeti, apica kiccādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti. Yathā kathaṃ viya, yā saṅghassa kiccayatā karaṇīyatā apalokanakammaṃ ñattikammaṃ ñattidutiyakammaṃ ñatticatutthakammaṃ, idaṃ vuccati kiccādhikaraṇaṃ. Kiccādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāno āpattim āpajjati āpattādhikaraṇaṃ, tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ kiccādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā jāyanti.

Samuṭṭhāpanavāro niṭṭhito vīsatiso.

21. Bhajativāra

318. Vivādādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ bhajati, katamaṃ adhikaraṇaṃ upanissitaṃ, katamaṃ adhikaraṇaṃ pariyāpannaṃ, katamena adhikaraṇena saṅgahitaṃ.

Anuvādādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ bhajati, katamaṃ adhikaraṇaṃ upanissitaṃ, katamaṃ adhikaraṇaṃ pariyāpannaṃ, katamena adhikaraṇena saṅgahitaṃ.

Āpattādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ bhajati, katamaṃ adhikaraṇaṃ upanissitaṃ, katamaṃ adhikaraṇaṃ pariyāpannaṃ, katamena adhikaraṇena saṅgahitaṃ.

Kiccādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ bhajati, katamaṃ adhikaraṇaṃ upanissitaṃ, katamaṃ adhikaraṇaṃ pariyāpannaṃ, katamena adhikaraṇena saṅgahitaṃ.

Vivādādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ vivādādhikaraṇaṃ bhajati, vivādādhikaraṇaṃ upanissitaṃ, vivādādhikaraṇaṃ pariyāpannaṃ, vivādādhikaraṇena saṅgahitaṃ.

Anuvādādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ anuvādādhikaraṇaṃ bhajati, anuvādādhikaraṇaṃ upanissitaṃ, anuvādādhikaraṇaṃ pariyāpannaṃ, anuvādādhikaraṇena saṅgahitaṃ.

Āpattādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ bhajati, āpattādhikaraṇaṃ upanissitaṃ, āpattādhikaraṇaṃ pariyāpannaṃ, āpattādhikaraṇena saṅgahitaṃ.

Kiccādhikaraṇaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ kiccādhikaraṇaṃ bhajati, kiccādhikaraṇaṃ upanissitaṃ, kiccādhikaraṇaṃ pariyāpannaṃ, kiccādhikaraṇena saṅgahitaṃ.

319. Vivādādhikaraṇaṃ sattannaṃ samathānaṃ kati samathe bhajati, kati samathe upanissiyaṃ, kati samathe pariyāpannaṃ, katihi samathehi saṅgahitaṃ, katihi samathehi sammati.

Anuvādādhikaraṇaṃ sattannaṃ samathānaṃ kati samathe bhajati, kati samathe upanissitaṃ, kati samathe pariyāpannaṃ, katihi samathehi saṅgahitaṃ, katihi samathehi sammati.

Āpattādhikaraṇaṃ sattannaṃ samathānaṃ kati samathe bhajati, kati samathe upanissitaṃ, kati samathe pariyāpannaṃ, katihi samathehi saṅgahitaṃ, katihi samathehi sammati.

Kiccādhikaraṇaṃ sattannaṃ samathānaṃ kati samathe bhajati, kati samathe upanissiyaṃ, kati samathe pariyāpannaṃ, katihi samathehi saṅgahitaṃ, katihi samathehi sammati.

Vivādādhikaraṇaṃ sattannaṃ samathānaṃ dve samathe bhajati, dve samathe upanissitaṃ, dve samathe pariyāpannaṃ, dvīhi samathehi saṅgahitaṃ, dvīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca yebhuyyasikāya ca.

Anuvādādhikaraṇaṃ sattannaṃ samathānaṃ cattāro samathe bhajati, cattāro samathe upanissitaṃ, cattāro samathe pariyāpannaṃ, catūhi samathehi saṅgahitaṃ, catūhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca sativinayena ca amūḷhavinayena ca tassapāpiyasikāya ca.

Āpattādhikaraṇaṃ sattannaṃ samathānaṃ tayo samathe bhajati, tayo samathe upanissitaṃ, tayo samathe pariyāpannaṃ, tīhi samathehi saṅgahitaṃ, tīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca tiṇavatthārakena ca.

Kiccādhikaraṇaṃ sattannaṃ samathānaṃ ekaṃ samathaṃ bhajati, ekaṃ samathaṃ upanissitaṃ, ekaṃ samathaṃ pariyāpannaṃ, ekena samathena saṅgahitaṃ, ekena samathena sammati sammukhāvinayenāti.

Bhajativāro niṭṭhito ekavīsatimo.

Samathabhedo niṭṭhito.

Tassuddānaṃ.

Adhikaraṇaṃ pariyāyaṃ, sādharmaṇā ca bhāgiyā.

Samathā sādharmaṇikā, samathassa tabbhāgiyā.

Samathā sammukhā ceva, vinayena kusalena ca.

Yattha samathasaṃsaṭṭhā, sammanti na sammanti ca.

Samathādhikaraṇaṃceva, samuṭṭhānaṃ bhajanti cāti.

Khandhakupucchāvāra

320. Upasampadam pucchissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam kati āpattiyo.
 Upasampadam vissajjissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam dve āpattiyo.
- Uposatham pucchissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam kati āpattiyo.
 Uposatham vissajjissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam tisso āpattiyo.
- Vassūpanāyikam pucchissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam kati āpattiyo.
 Vassūpanāyikam vissajjissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam ekā āpatti.
- Pavāraṇam pucchissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam kati āpattiyo.
 Pavāraṇam vissajjissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam tisso āpattiyo.
- Cammasaññuttam pucchissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam kati āpattiyo.
 Cammasaññuttam vissajjissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam tisso āpattiyo.
- Bhesajjam pucchissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam kati āpattiyo.
 Bhesajjam vissajjissam sanidānam saniddesam,
 Samukkaṭṭhapaḍānam tisso āpattiyo.

Kathinakaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Kathinakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ natthi tatha āpatti¹.

Cīvarasaññuttaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Cīvarasaññuttaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

Campeyyakaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkhaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Campeyyakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

Kosambakaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Kosambakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

Kammakkhandhakaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Kammakkhandhakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

Pārivāsikaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Pārivāsikaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

Samuccayaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Samuccayaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,
Samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

1. Na katamā āpattiyo (Ka)

Samathaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Samathaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ dve āpattiyo.

Khuddakavatthukaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Khuddakavatthukaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

Senāsaṇaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Senāsaṇaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ tisso āpattiyo.

Samṅhabhedāṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Samṅhabhedāṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ dve āpattiyo.

Samācāraṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Samācāraṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

Ṭhapanāṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Ṭhapanāṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ ekā āpatti.

Bhikkhunikkhandhakaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ kati āpattiyo.

Bhikkhunikkhandhakaṃ vissajjissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ,

Samukkaṭṭhapadānaṃ dve āpattiyo.

Pañcasatikam pucchissam sanidānam saniddesam,
Samukkaṭṭhapadānam kati āpattiyo.

Pañcasatikam vissajjissam sanidānam saniddesam,
Samukkaṭṭhapadānam natthi tattha āpatti.

Sattasatikam pucchissam sanidānam saniddesam,
Samukkaṭṭhapadānam kati āpattiyo.

Sattasatikam vissajjissam sanidānam saniddesam,
Samukkaṭṭhapadānam natthi tattha āpattīti.

Khandhakupucchāvāro niṭṭhito paṭṭhamo.

Tassuddānam.

Upasampadūposatho, vassūpanāyikapavāraṇā.
Cammabhesajjakathinā, cīvaram campeyyakena ca.

Kosambakkhandhakaṃ kammaṃ, pārivāsisamuccayā.
Samathakhuddakā senā, saṃghabhedam samācāro.
Ṭhapanam bhikkhunikkhandham, pañcasattasatena cāti.

Ekuttarikanaya

1. Ekakavāra

321. Āpattikarā dhammā jānitabbā, anāpattikarā dhammā jānitabbā, āpatti jānitabbā, anāpatti jānitabbā, lahukā āpatti jānitabbā, garukā āpatti jānitabbā, sāvasesā āpatti jānitabbā, anavasesā āpatti jānitabbā, duṭṭhullā āpatti jānitabbā, aduṭṭhullā āpatti jānitabbā, sappāṭikammā āpatti jānitabbā, appaṭikammā āpatti jānitabbā, desanāgāminī āpatti jānitabbā, adesanāgāminī āpatti jānitabbā, antarāyikā āpatti jānitabbā, anantarāyikā āpatti jānitabbā, sāvajjapaññatti āpatti jānitabbā, anavajjapaññatti āpatti jānitabbā, kiriyato samuṭṭhitā āpatti jānitabbā, akiriyato samuṭṭhitā āpatti jānitabbā, kiriyākiriyato samuṭṭhitā āpatti jānitabbā, pubbāpatti jānitabbā, aparāpatti jānitabbā, pubbāpattīnaṃ antarāpatti jānitabbā, aparāpattīnaṃ antarāpatti jānitabbā, desitā gaṇanūpagā āpatti jānitabbā, desitā na gaṇanūpagā āpatti jānitabbā, paññatti jānitabbā, anupaññatti jānitabbā, anuppannapaññatti jānitabbā, sabbatthapaññatti jānitabbā, padesapaññatti jānitabbā, sādharmaṇapaññatti jānitabbā, asādharmaṇapaññatti jānitabbā, ekatopaññatti jānitabbā, ubhatopaññatti jānitabbā, thullavajjā āpatti jānitabbā, athullavajjā āpatti jānitabbā, ghipaṭisaṃyuttā āpatti jānitabbā, na ghipaṭisaṃyuttā āpatti jānitabbā, niyatā āpatti jānitabbā, aniyatā āpatti jānitabbā, ādikaro puggalo jānitabbo, anādikaro puggalo jānitabbo, adhiccāpattiko puggalo jānitabbo, abhiṇhāpattiko puggalo jānitabbo, codako puggalo jānitabbo, cuditako puggalo jānitabbo, adhammacodako puggalo jānitabbo, adhammacuditako puggalo jānitabbo, dhammacodako puggalo jānitabbo, dhammacuditako puggalo jānitabbo, niyato puggalo jānitabbo, aniyato puggalo jānitabbo, abhabbāpattiko puggalo jānitabbo, bhabbāpattiko puggalo jānitabbo, ukkhittako puggalo jānitabbo, anukkhittako puggalo jānitabbo, nāsitako

puggalo jānitabbo, anāsitako puggalo jānitabbo, samānasamvāsako puggalo jānitabbo, asamānasamvāsako puggalo jānitabbo, ṭhapanam jānitabbanti.

Ekakam niṭṭhitam.

Tassuddānam.

Karā āpatti lahukā, sāvasesā ca duṭṭhullā.

Paṭikammadesanā ca, antarā vajjakiriyam.

Kiriyākiriyam pubbā, antarā gaṇanūpagā.

Paññatti anānuppanna, sabbasādhāraṇā ca ekato¹.

Thullagihiniyatā ca, ādi adhiccacodako.

Adhammadhammaniyato, abhabbokkhittanāsītā.

Samānam ṭhapanam ceva, uddānam ekake idanti.

2. Dukavāra

322. Atthāpatti saññā vimokkhā, atthāpatti no saññāvimokkhā.
 Atthāpatti laddhasamāpattikassa, atthāpatti na laddhasamāpattikassa.
 Atthāpatti saddhammapaṭisaññuttā, atthāpatti asaddhammapaṭisaññuttā.
 Atthāpatti saparikkhārapaṭisaññuttā, atthāpatti paraparikkhārapaṭisaññuttā.
 Atthāpatti sapuggalapaṭisaññuttā, atthāpatti parapuggalapaṭisaññuttā. Atthi
 saccam bhaṇanto garukam āpattim āpajjati musā bhaṇanto lahukam, atthi
 musā bhaṇanto garukam āpattim āpajjati saccam bhaṇanto lahukam.
 Atthāpatti bhūmigato āpajjati no vehāsagato, atthāpatti vehāsagato āpajjati
 no bhūmigato. Atthāpatti nikkhamanto āpajjati no pavisanto, atthāpatti
 pavisanto āpajjati no nikkhamanto. Atthāpatti ādiyanto āpajjati, atthāpatti
 anādiyanto āpajjati.

1. Paññattānuppannā sabbā, sādharmaṇā ca ekato (Syā)

atthāpatti samādiyanto āpajjati, atthāpatti na samādiyanto āpajjati. Atthāpatti karonto āpajjati, atthāpatti na karonto āpajjati. Atthāpatti dento āpajjati, atthāpatti na dento āpajjati. (Atthāpatti desento āpajjati, atthāpatti na desento āpajjati.)¹ Atthāpatti paṭiggaṇhanto āpajjati, atthāpatti na paṭiggaṇhanto āpajjati. Atthāpatti paribhogena āpajjati, atthāpatti na paribhogena āpajjati. Atthāpatti rattim āpajjati, no divā, atthāpatti divā āpajjati no rattim. Atthāpatti aruṇugge āpajjati, atthāpatti na aruṇugge āpajjati. Atthāpatti chindanto āpajjati, atthāpatti na chindanto āpajjati. Atthāpatti chādentō āpajjati, atthāpatti na chādentō āpajjati. Atthāpatti dhārento āpajjati, atthāpatti na dhārento āpajjati.

Dve uposathā cātuddasiko ca pannarasiko ca. Dve pavāraṇā cātuddasikā ca pannarasikā ca. Dve kammāni apalokanakammaṃ ñattikammaṃ. Aparānīpi dve kammāni ñattidutiyakammaṃ ñatticatutthakammaṃ. Dve kammavatthūni apalokanakammassa vatthu ñattikammassa vatthu. Aparānīpi dve kammavatthūni ñattidutiyakammassa vatthu ñatticatutthakammassa vatthu. Dve kammadosā apalokanakammassa doso ñattikammassa doso. Aparepi dve kammadosā ñattidutiyakammassa doso ñatticatutthakammassa doso. Dve kammasampattiyo apalokanakammassa sampatti ñattikammassa sampatti. Aparāpi dve kammasampattiyo ñattidutiyakammassa sampatti ñatticatutthakammassa sampatti. Dve nānāsamvāsakabhūmiyo attanā vā attānaṃ nānāsamvāsakaṃ karoti, samaggo vā naṃ saṃgho ukkhipati adassane vā appaṭikamme vā appaṭinissagge vā. Dve samānasamvāsakabhūmiyo attanā vā attānaṃ samānasamvāsakaṃ karoti, samaggo vā naṃ saṃgho ukkhitaṃ osāreti dassane vā paṭikamme vā paṭinissagge vā. Dve pārājikā bhikkhūnaṅca bhikkhunīnaṅca. Dve saṃghādisesā. Dve thullaccayā. Dve pācittiyā. Dve pāṭidesanīyā. Dve dukkaṭā. Dve dubbhāsītā bhikkhūnaṅca bhikkhunīnaṅca. Satta āpattiyo, satta āpattikkhandhā. Dvīhākārehi saṃgho bhijjati kammaṃ vā salākaggāhena vā.

1. () (natthi katthaci)

Dve puggalā na upasampādetabbā addhānahīno aṅgahīno. Aparepi dve puggalā na upasampādetabbā vatthuvipanno karaṇadukkaṭako. Aparepi dve puggalā na upasampādetabbā aparipūro paripūro no ca yācati. Dvinnam puggalānam nissāya na vatthabbaṃ alajjissa ca bālassa ca. Dvinnam puggalānam nissayo na dātabbo alajjissa ca lajjino ca na yācati. Dvinnam puggalānam nissayo dātabbo bālassa ca lajjissa ca yācati. Dve puggalā abhabbā āpattim āpajjitum Buddhā ca paccekabuddhā ca. Dve puggalā bhabbā āpattim āpajjitum bhikkhū ca bhikkhuniyo ca. Dve puggalā abhabbā sañcicca āpattim āpajjitum bhikkhū ca bhikkhuniyo ca ariyapuggalā. Dve puggalā bhabbā sañcicca āpattim āpajjitum bhikkhū ca bhikkhuniyo ca puthujjanā. Dve puggalā abhabbā sañcicca sātisāram vatthum ajjhācaritum bhikkhū ca bhikkhuniyo ca ariyapuggalā. Dve puggalā bhabbā sañcicca sātisāram vatthum ajjhācaritum bhikkhū ca bhikkhuniyo ca puthujjanā.

Dve paṭikkosā kāyena vā paṭikkosati, vācāya vā paṭikkosati. Dve nissāraṇā atthi puggalo appatto nissāraṇam, tam ce saṅgho nissāreti, ekacco sunissārito ekacco dunnissārito. Dve osāraṇā atthi puggalo appatto osāraṇam, tam ce saṅgho osāreti, ekacco sosārito ekacco dosārito. Dve paṭiñṇā kāyena vā paṭijānāti, vācāya vā paṭijānāti. Dve paṭiggahā kāyena vā paṭiggaṇhāti, kāyapaṭibaddhena vā paṭiggaṇhāti. Dve paṭikkhepā kāyena vā paṭikkhipati, vācāya vā paṭikkhipati. Dve upaghātikā sikkhūpaghātikā ca bhogūpaghātikā ca. Dve codanā kāyena vā codeti, vācāya vā codeti. Dve kathinassa palibodhā āvāsapalibodho ca cīvarapalibodho ca. Dve kathinassa apalibodhā āvāsa-apalibodho ca cīvara-apalibodho ca. Dve cīvarāni gahapatikaṅca paṃsukūlaṅca. Dve pattā ayopatto mattikāpatto. Dve maṇḍalāni tipumayaṃ sīsamayaṃ. Dve pattassa adhiṭṭhānā kāyena vā adhiṭṭheti, vācāya vā adhiṭṭheti. Dve cīvarassa adhiṭṭhānā kāyena vā adhiṭṭheti, vācāya vā adhiṭṭheti. Dve vikappanā sammukhāvikkappanā ca parammukhāvikkappanā ca. Dve vinayā bhikkhūnaṅca bhikkhunīnaṅca.

Dve venayikā paññattañca paññattānulomañca. Dve vinayassa sallekhā akappiye setughāto kappiye mattakāritā. Dvīhākārehi āpattiṃ āpajjati kāyena vā āpajjati, vācāya vā āpajjati. Dvīhākārehi āpattiyā vuṭṭhāti kāyena vā vuṭṭhāti, vācāya vā vuṭṭhāti. Dve parivāsā paṭicchannaparivāso appaṭicchannaparivāso. Aparepi dve parivāsā suddhantaparivāso samodhānaparivāso. Dve mānattā paṭicchannamānattaṃ appaṭicchannamānattaṃ. Aparepi dve mānattā pakkhamānattaṃ samodhānamānattaṃ. Dvinnāṃ puggalānaṃ ratticchedo pārivāsikassa ca mānattacārikassa ca. Dve anādariyāni puggalānādariyañca dhammānādariyañca. Dve loṇāni jātimañca kārimañca¹. Aparānipi dve loṇāni sāmuddaṃ kāḷaloṇaṃ. Aparānipi dve loṇāni sindhavaṃ ubbhidaṃ². Aparānipi dve loṇāni romaṃ pakkālakāṃ. Dve paribhogā abbhantaraparibhogo ca bāhiraparibhogo ca. Dve akkosā hīno ca akkoso ukkaṭṭho ca akkoso. Dvīhākārehi pesuññaṃ hoti piyakamyassa vā bhedaḍhippāyassa vā. Dvīhākārehi gaṇabhojanaṃ pasavati nimantanato vā viññattito vā. Dve vassūpanāyikā purimikā pacchimikā. Dve adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Dve dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

* Dve puggalā bālā yo ca anāgataṃ bhāraṃ vahati, yo ca āgataṃ bhāraṃ na vahati. Dve puggalā paṇḍitā yo ca anāgataṃ bhāraṃ na vahati, yo ca āgataṃ bhāraṃ vahati. Aparepi dve puggalā bālā yo ca akappiye kappiyasaññī, yo ca kappiye akappiyasaññī. Dve puggalā paṇḍitā yo ca akappiye akappiyasaññī, yo ca kappiye kappiyasaññī. Aparepi dve puggalā bālā yo ca anāpattiyā āpattisaññī, yo ca āpattiyā anāpattisaññī. Dve puggalā paṇḍitā yo ca āpattiyā āpattisaññī, yo ca anāpattiyā anāpattisaññī. Aparepi dve puggalā bālā yo ca adhamme dhammasaññī, yo ca dhamme adhammasaññī. Dve puggalā paṇḍitā yo ca adhamme adhammasaññī, yo ca dhamme dhammasaññī. Aparepi dve puggalā bālā yo ca avinaye vinayasaññī,

1. Jātimayañca khārimayañca (Syā) 2. Ubbhiraṃ (Itipi) * Am 1. 82 piṭṭhādīsūpi.

yo ca vinaye avinayasaññī. Dve puggalā paṇḍitā yo ca vinaye avinayasaññī, yo ca vinaye vinayasaññī.

* Dvinnam puggalānam āsavā vaḍḍhanti yo ca na kukkucāyitabbaṃ kukkucāyati, yo ca kukkucāyitabbaṃ na kukkucāyati. Dvinnam puggalānam āsavā na vaḍḍhanti yo ca na kukkucāyitabbaṃ na kukkucāyati, yo ca kukkucāyitabbaṃ kukkucāyati. Aparesampi dvinnam puggalānam āsavā vaḍḍhanti yo ca akappiye kappiyasaññī, yo ca kappiye akappiyasaññī. Dvinnam puggalānam āsavā na vaḍḍhanti yo ca akappiye akappiyasaññī, yo ca kappiye kappiyasaññī. Aparesampi dvinnam puggalānam āsavā vaḍḍhanti yo ca anāpattiyā āpattisaññī, yo ca āpattiyā anāpattisaññī. Dvinnam puggalānam āsavā na vaḍḍhanti yo ca anāpattiyā anāpattisaññī, yo ca āpattiyā āpattisaññī, aparesampi dvinnam puggalānam āsavā vaḍḍhanti. Yo ca adhamme dhammasaññī, yo ca dhamme adhammasaññī. Dvinnam puggalānam āsavā na vaḍḍhanti yo ca adhamme adhammasaññī, yo ca dhamme dhammasaññī. Aparesampi dvinnam puggalānam āsavā vaḍḍhanti yo ca avinaye vinayasaññī, yo ca vinaye avinayasaññī. Dvinnam puggalānam āsavā na vaḍḍhanti yo ca avinaye avinayasaññī, yo ca vinaye vinayasaññī.

Dukā niṭṭhitā.

Tassuddānam.

Saññā laddhā ca saddhammā, parikkhārā ca puggalā.

Saccaṃ bhūmi nikkhamanto, ādiyanto samādiyam.

Karonto dento gaṇhanto, paribhogena ratti ca.

Aruṇāchindam chādentō, dhārento ca uposathā.

Pavāraṇā kammāparā, vatthu aparā dosā ca.

Aparā dve ca sampatti, nānā samānameva ca.

Pārājisamghathullaccaya, pācitti pāṭidesanā.

Dukkaṭā dubbhāsītā ceva, satta āpattikkhandhā ca.

Bhijjati upasampadā, tatheva apare duve.
 Na vatthabbaṃ na dātabbaṃ, abhabbābhabbameva ca.
 Sañcicca sātisārā ca, paṭikkosā nissāraṇā.
 Osāraṇā paṭiññā ca, paṭiggahā paṭikkhipā.
 Upaghāti codanā ca, kathinā ca duve tathā.
 Cīvarā pattamaṇḍalā, adhiṭṭhānā tatheva dve.
 Vikappanā ca vinayā, venayikā ca sallekkhā.
 Āpajjati ca vuṭṭhāti, parivāsāpare duve.
 Dve mānattā apare ca, ratticchedo anādari.
 Dve loṇā tayo apare, paribhogakkosena ca.
 Pesuñño ca gaṇāvassa, ṭhapanā bhārakappiyaṃ.
 Anāpatti adhammadhammā, vinaye āsave tathāti.

3. Tikavāra

323. Atthāpatti tiṭṭhante Bhagavati āpajjati, no parinibbute, atthāpatti parinibbute Bhagavati āpajjati, no tiṭṭhante, atthāpatti tiṭṭhantepi Bhagavati āpajjati parinibbutepi. Atthāpatti kāle āpajjati, no vikāle, atthāpatti vikāle āpajjati, no kāle, atthāpatti kāle ceva āpajjati vikāle ca. Atthāpatti rattim āpajjati, no divā, atthāpatti divā āpajjati, no rattim, atthāpatti rattim ceva āpajjati divā ca. Atthāpatti dasavasso āpajjati, no ūnadasavasso, atthāpatti ūnadasavasso āpajjati, no dasavasso, atthāpatti dasavasso ceva āpajjati ūnadasavasso ca. Atthāpatti pañcavasso āpajjati, no ūnapañcavasso, atthāpatti ūnapañcavasso āpajjati, no pañcavasso, atthāpatti pañcavasso ceva āpajjati ūnapañcavasso ca. Atthāpatti kusalacitto āpajjati, atthāpatti akusalacitto āpajjati, atthāpatti abyākatacitto āpajjati. Atthāpatti sukhavedanāsamaṅgī āpajjati, atthāpatti dukkhavedanāsamaṅgī āpajjati, atthāpatti adukkhamasukhavedanāsamaṅgī āpajjati. Tīṇi

codanāvattthūni diṭṭhena sutena parisāṅkāya. Tayo salākaggāhā guḷhako vivaṭako¹ sakaṇṇajappako. Tayo paṭikkhepā mahicchatā asantuṭṭhitā² asallekhatā. Tayo anuññātā appicchatā santuṭṭhitā sallekhatā. Aparepi tayo paṭikkhepā mahicchatā asantuṭṭhitā amattaññūtā. Tayo anuññātā appicchatā santuṭṭhitā mattaññūtā. Tisso paññattiyo paññatti anupaññatti anuppannapaññatti. Aparāpi tisso paññattiyo sabbatthapaññatti padesapaññatti sādharmaṇapaññatti. Aparāpi tisso paññattiyo asādharmaṇapaññatti ekatopaññatti ubhatopaññatti.

Atthāpatti bālo āpajjati, no paṇḍito, atthāpatti paṇḍito āpajjati, no bālo, atthāpatti bālo ceva āpajjati paṇḍito ca. Atthāpatti kāḷe āpajjati, no juṇhe, atthāpatti juṇhe āpajjati, no kāḷe, atthāpatti kāḷe ceva āpajjati juṇhe ca. Atthi kāḷe kappati, no juṇhe, atthi juṇhe kappati, no kāḷe, atthi kāḷe ceva kappati juṇhe ca. Atthāpatti hemante āpajjati, no gimhe, no vasse, atthāpatti gimhe āpajjati, no hemante, no vasse, atthāpatti vasse āpajjati, no hemante, no gimhe. Atthāpatti saṃgho āpajjati, na gaṇo, na puggalo, atthāpatti gaṇo, āpajjati, na saṃgho, na puggalo, atthāpatti puggalo āpajjati, na saṃgho, na gaṇo. Atthi saṃghassa kappati, na gaṇassa, na puggalassa, atthi gaṇassa kappati, na saṃghassa, na puggalassa, atthi puggalassa kappati, na saṃghassa, na gaṇassa. Tisso chādanā vatthum chādeti, no āpattim, āpattim chādeti, no vatthum, vatthum ceva chādeti āpattiṇca. Tisso paṭicchādiyo jantāgharapaṭicchādi udakapaṭicchādi vatthapaṭicchādi. * Tīṇi paṭicchannāni vahanti, no vivaṭāni, mātugāmo paṭicchanno vahati, no vivaṭo, brāhmaṇānaṃ mantā paṭicchannā vahanti, no vivaṭā, micchādiṭṭhi paṭicchannā vahati, no vivaṭā. Tīṇi vivaṭāni virocanti, no paṭicchannāni, candamaṇḍalaṃ vivaṭaṃ virocati, no paṭicchannaṃ, sūriyamaṇḍalaṃ vivaṭaṃ virocati, no paṭicchannaṃ, Tathāgatappavedito dhammavinayo vivaṭo virocati, no paṭicchanno. Tayo senāsanaggāhā

1. Vivaṭako (Ka)

2. Asantuṭṭhatā (Syā)

* Am 1. 286 piṭṭhepi.

purimako pacchimako antarāmuttako. Atthāpatti gilāno āpajjati, no agilāno, atthāpatti agilāno āpajjati, no gilāno, atthāpatti gilāno ceva āpajjati agilāno ca.

Tiṇi adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Tiṇi dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Tayo parivāsā paṭicchannaparivāso appaṭicchannaparivāso suddhantaparivāso. Tayo mānattā paṭicchannamānattaṃ appaṭicchannamānattaṃ pakkhamānattaṃ. Tayo pārivāsikassa bhikkhuno ratticchedā sahavāso vippavāso anārocanā. Atthāpatti anto āpajjati, no bahi, atthāpatti bahi āpajjati, no anto, atthāpatti anto ceva āpajjati bahi ca. Atthāpatti antosīmāya āpajjati, no bahisīmāya, atthāpatti bahisīmāya āpajjati, no antosīmāya, atthāpatti antosīmāya ceva āpajjati bahisīmāya ca. Tihākārehi āpattiṃ āpajjati, kāyena āpajjati, vācāya āpajjati, kāyena vācāya āpajjati. Aparehipi tihākārehi āpattiṃ āpajjati saṃghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike. Tihākārehi āpattiyā vuṭṭhāti, kāyena vuṭṭhāti, vācāya vuṭṭhāti, kāyena vācāya vuṭṭhāti. Aparehipi tihākārehi āpattiyā vuṭṭhāti saṃghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike. Tiṇi adhammikāni amūlhavinayassa dānāni. Tiṇi dhammikāni amūlhavinayassa dānāni.

* Tihāṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho tajjanīyakammaṃ kareyya, bhaṇḍanakāraḥko hoti kalahakāraḥko vivādakāraḥko bhassakāraḥko saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālohoti abyatto āpattibahulo anapadāno, gihisaṃsaṭṭho viharati ananulomikehi gihisaṃsaggehi. + Tihāṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho niyassakammaṃ kareyya, bhaṇḍanakāraḥko hoti -pa- saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, gihisaṃsaṭṭho viharati ananulomikehi gihisaṃsaggehi. ++ Tihāṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho pabbājanīyakammaṃ kareyya, bhaṇḍanakāraḥko hoti -pa- saṅghe adhikaraṇakāraḥko, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, kuladūkako hoti pāpasamācāro pāpasamācārā

* Vi 4. 9 piṭṭhepi.

+ Vi 4. 18 piṭṭhepi.

++ Vi 4. 31 piṭṭhepi.

dissanti ceva suyanti ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho paṭisāraṇīyakammaṃ kareyya, bhaṇḍanakāraḅako hoti -pa- saṅghe adhikaraṇakāraḅako, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, giḅi akkosati paribhāsati. * Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho āpattiyā adassane ukkhepaṇīyakammaṃ kareyya, bhaṇḍanakāraḅako hoti -pa- saṅghe adhikaraṇakāraḅako, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, āpattiṃ āpajjitvā na icchati āpattiṃ passitum. † Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho āpattiyā appaṭikamme ukkhepaṇīyakammaṃ kareyya, bhaṇḍanakāraḅako hoti -pa- saṅghe adhikaraṇakāraḅako, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, āpattiṃ āpajjitvā na icchati āpattiṃ paṭikātum. †† Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho pāpikāya diṭṭhiyā appaṭinissagge ukkhepaṇīyakammaṃ kareyya, bhaṇḍanakāraḅako hoti -pa- saṅghe adhikaraṇakāraḅako, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, na icchati pāpikaṃ diṭṭhiṃ paṭinissajjitum.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno ākaṅkhamāno saṅgho āgāḷhāya ceteyya, bhaṇḍanakāraḅako hoti kalahakāraḅako vivādakāraḅako bhassakāraḅako saṅghe adhikaraṇakāraḅako, bālo hoti abyatto āpattibahulo anapadāno, giḅisaṃsaṭṭho viharati ananulomikehi giḅisaṃsaggehi. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, adhisīle sīlavipanno hoti, ajjhācāre ācāravipanno hoti, atidiṭṭhiyā diṭṭhivipanno hoti. Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, kāyikena davena samannāgato hoti, vācasikena davena samannāgato hoti, kāyikavācasikena davena samannāgato hoti. Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena samannāgato hoti, kāyikavācasikena anācārena samannāgato hoti. Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa

* Vi 4. 51 piṭṭhepi.

† Vi 4. 62 piṭṭhepi.

†† Vi 4. 73 piṭṭhepi.

bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, kāyikena upaghātikena samannāgato hoti, vācasikena upaghātikena samannāgato hoti, kāyikavācasikena upaghātikena samannāgato hoti. Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, kāyikena micchājīvena samannāgato hoti, vācasikena micchājīvena samannāgato hoti, kāyikavācasikena micchājīvena samannāgato hoti. Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, āpattiṃ āpanno kammakato upasampādeti, nissayaṃ deti, sāmaṇeraṃ upaṭṭhāpeti. Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, yāya āpattiyā saṅghena kammaṃ kataṃ hoti, taṃ āpattiṃ āpajjati, aññaṃ vā tādisikaṃ tato vā pāpiṭṭhataraṃ. Aparehipi tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ, Buddhassa avaṇṇaṃ bhāsati, dhammassa avaṇṇaṃ bhāsati, saṅghassa avaṇṇaṃ bhāsati.

Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ ṭhapentassa “alaṃ bhikkhu, mā bhaṇḍanaṃ mā kalahaṃ mā viggahaṃ mā vivādan”ti omadditvā saṅghena uposatho kātabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe pavāraṇaṃ ṭhapentassa “alaṃ bhikkhu, mā bhaṇḍanaṃ mā kalahaṃ mā viggahaṃ mā vivādan”ti omadditvā saṅghena pavāretappaṃ, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno na kāci saṅghasammuti dātabbā, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghena voharitappaṃ¹, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgato bhikkhu na kismiñci paccekattāhāne ṭhapetabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno nissāya na vatthappaṃ, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno nissayo na dātabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātum, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno savacanīyaṃ nādātappaṃ, alajjī ca hoti

1. Saṅgho na voharitabbo (Syā)

bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo na pucchitabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na pucchitabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo na vissajjetabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na vissajjetabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchitabbo¹, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca. Tīhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upatthāpetabbo, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca.

Tayo uposathā cātuddasiko pannarasiko sāmaggi-uposatho. Aparepi tayo uposathā saṅghe-uposatho gaṇe-uposatho puggale-uposatho. Aparepi tayo uposathā suddheso uposatho pārisuddhi-uposatho adhiṭṭhānuposatho. Tisso pavāraṇā cātuddasikā pannarasikā sāmaggipavāraṇā. Aparāpi tisso pavāraṇā saṅghepavāraṇā gaṇepavāraṇā puggalepavāraṇā. Aparāpi tisso pavāraṇā tevācīkāpavāraṇā dve vācīkāpavāraṇā samānavassīkāpavāraṇā.

Tayo āpāyikā nerayikā idamappahāya, yo ca abrahmacārī brahmacāripañña, yo ca suddhaṃ brahmacāriṃ parisuddhabrahmacariyaṃ carantaṃ amūlakena abrahmacariyena anuddhamseti, yo cāyaṃ evaṃvādī evaṃdiṭṭhi² “natthi kāmesu doso”ti, so kāmesu pātabyataṃ āpajjati. * Tīṇi akusalamūlāni lobho akusalamūlaṃ doso akusalamūlaṃ moho akusalamūlaṃ. † Tīṇi kusalamūlāni alobho kusalamūlaṃ adoso kusalamūlaṃ amoho kusalamūlaṃ. Tīṇi duccharitāni kāyaduccharitaṃ vacīduccaritaṃ manoduccharitaṃ. Tīṇi sucaritāni kāyasucaritaṃ vacīsucaritaṃ manosucaritaṃ. Tayo atthavase paṭicca Bhagavatā kulesu tikabhojanaṃ paññattaṃ, dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya, pesalānaṃ

1. Sākacchātabbo (Ka)

2. Evaṃdiṭṭhī (Sī)

* Am 1. 202 piṭṭhepi.

† Am 1. 203 piṭṭhepi.

bhikkhūnaṃ phāsuviḥārāya “mā pāpicchā pakkhaṃ nissāya saṅghaṃ bhindeyyūn”ti, kulānuddayatāya ca. * Tīhi asaddhammehi abhibhūto pariyādinnacitto Devadatto āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho, pāpicchatā pāpamittatā oramattakena visesādhigamena antarā vosānaṃ āpādi. Tisso sammutiyo daṇḍasammuti sikkāsammuti daṇḍasikkāsammuti. Tisso pādukā dhuvattṭhānikā asaṅkamanīyā, vaccapādukā passāvapādukā ācamanapādukā. Tisso pādaghamsaniyo, sakkharaṃ kathaḷā samuddapheṇakoti.

Tikaṃ niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Tiṭṭhante kāle rattim ca, dasa pañca kusalena.
 Vedanā codanā vatthu, salākā dve paṭikkhipā.
 Paññatti apare dve ca, bālo kāle ca kappati.
 Hemante saṅgho saṅghassa, chādanā ca paṭicchādi.
 Paṭicchannā vivaṭā ca, senāsanagilāyanā.
 Pātimokkhaṃ parivāsaṃ, mānattā parivāsikā.
 Anto anto ca sīmāya, āpajjati punāpare.
 Vuṭṭhāti apare ceva, amūḷhavinayā duve.
 Tajjanīyā niyassā ca, pabbājapaṭisāraṇī.
 Adassanā paṭikamme, anissagge ca diṭṭhiyā.
 Āgāḷhakammādhisīle, davānācārāghātikā.
 Ājīvāpannā tādisikā, avaṇṇuposathena ca.
 Pavāraṇā sammuti ca, vohārapaccekena ca.
 Na vatthabbaṃ na dātābbaṃ, okāsaṃ na kare tathā.
 Na kare savacaṇīyaṃ, na pucchitābbakā duve.
 Na vissajje duve ceva, anuyogampi no dade.

* Vi 4. 366 piṭṭhepi.

Sākacchā upasampadā, nissayasāmaṇerā ca.

Uposathatikā tīṇi, pavāraṇatikā tayo.

Āpāyikā akusalā, kusalā caritā duve.

Tikabhojanasaddhamme, sammuti pādukena ca.

Pādaghamaṇṣanikā ceva, uddānaṃ tikake idanti.

4. Catukkavāra

324. Atthāpatti sakavācāya āpajjati, paravācāya vuṭṭhāti, atthāpatti paravācāya āpajjati, sakavācāya vuṭṭhāti, atthāpatti sakavācāya āpajjati, sakavācāya vuṭṭhāti, atthāpatti paravācāya āpajjati, paravācāya vuṭṭhāti. Atthāpatti kāyena āpajjati, vācāya vuṭṭhāti, atthāpatti vācāya āpajjati, kāyena vuṭṭhāti, atthāpatti kāyena āpajjati, kāyena vuṭṭhāti, atthāpatti vācāya āpajjati, vācāya vuṭṭhāti. Atthāpatti pasutto āpajjati, paṭibuddho vuṭṭhāti, atthāpatti paṭibuddho āpajjati, pasutto vuṭṭhāti, atthāpatti pasutto āpajjati, pasutto vuṭṭhāti, atthāpatti paṭibuddho āpajjati, paṭibuddho vuṭṭhāti, atthāpatti acittako āpajjati, sacittako vuṭṭhāti, atthāpatti sacittako āpajjati, acittako vuṭṭhāti, atthāpatti acittako āpajjati, acittako vuṭṭhāti, atthāpatti sacittako āpajjati, sacittako vuṭṭhāti. Atthāpatti āpajjanto deseti, desento āpajjati. Atthāpatti āpajjanto vuṭṭhāti, vuṭṭhahanto āpajjati. Atthāpatti kammaṇa āpajjati, akammaṇa vuṭṭhāti, atthāpatti akammaṇa āpajjati, kammaṇa vuṭṭhāti, atthāpatti kammaṇa āpajjati, kammaṇa vuṭṭhāti, atthāpatti akammaṇa āpajjati, akammaṇa vuṭṭhāti.

* Cattāro anariyavohārā, adiṭṭhe diṭṭhavāditā, assute sutavāditā, amute mutavāditā, aviññāte viññātavāditā. Cattāro ariyavohārā, adiṭṭhe adiṭṭhavāditā, assute assutavāditā, amute amutavāditā, aviññāte aviññātavāditā. Aparepi cattāro anariyavohārā, diṭṭhe adiṭṭhavāditā, sute assutavāditā, mute amutavāditā, viññāte aviññātavāditā.

* Am 1. 568; Dī 3. 193; Abhi 2. 390 piṭṭhesupī.

cattāro ariyavohārā, diṭṭhe diṭṭhavāditā, sute sutavāditā, mute mutavāditā, viññāte viññātavāditā.

Cattāro pārājikā bhikkhūnaṃ bhikkhunīhi sādharmaṇā. Cattāro pārājikā bhikkhunīnaṃ bhikkhūhi asādharaṇā. Cattāro parikkhārā atthi parikkhāro rakkhitabbo gopetabbo mamāyitabbo paribhuñjitabbo, atthi parikkhāro rakkhitabbo gopetabbo mamāyitabbo na paribhuñjitabbo, atthi parikkhāro rakkhitabbo gopetabbo na mamāyitabbo na paribhuñjitabbo, atthi parikkhāro na rakkhitabbo na gopetabbo na mamāyitabbo na paribhuñjitabbo. Atthāpatti sammukhā āpajjati, parammukhā vuṭṭhāti, atthāpatti parammukhā āpajjati, sammukhā vuṭṭhāti, atthāpatti sammukhā āpajjati, sammukhā vuṭṭhāti, atthāpatti parammukhā āpajjati, parammukhā vuṭṭhāti. Atthāpatti ajāna nto āpajjati, jānanto vuṭṭhāti, atthāpatti jānanto āpajjati, ajānanto vuṭṭhāti, atthāpatti ajānanto āpajjati, ajānanto vuṭṭhāti, atthāpatti jānanto āpajjati, jānanto vuṭṭhāti.

Catūhākārehi āpattiṃ āpajjati, kāyena āpajjati, vācāya āpajjati, kāyena vācāya āpajjati, kammavācāya āpajjati. Aparehipi catūhākārehi āpattiṃ āpajjati saṃghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike liṅgapātubhāvena. Catūhākārehi āpattiyā vuṭṭhāti, kāyena vuṭṭhāti, vācāya vuṭṭhāti, kāyena vācāya vuṭṭhāti, kammavācāya vuṭṭhāti. Aparehipi catūhākārehi āpattiyā vuṭṭhāti saṃghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike liṅgapātubhāvena. Saha paṭilābhena purimaṃ jahati, pacchime paṭiṭṭhāti, viññattiyo paṭippassambhanti, paṇṇattiyo nirujjhanti. Saha paṭilābhena pacchimaṃ jahati, purime paṭiṭṭhāti, viññattiyo paṭippassambhanti, paṇṇattiyo nirujjhanti. Catasso codanā, sīlavipattiyā codeti, ācāravipattiyā codeti, diṭṭhivipattiyā codeti, ājīvavipattiyā codeti. Cattāro parivāsā paṭicchannaparivāso appaṭicchannaparivāso suddhantaparivāso samodhānaparivāso. Cattāro mānattā paṭicchannamānattaṃ appaṭicchannamānattaṃ pakkhamānattaṃ samodhānamānattaṃ. Cattāro mānattacārikassa bhikkhuno ratticchedā sahavāso vippavāso anārocānā ūne gaṇe carati. Cattāro

sāmukkaṃsā. Cattāro paṭiggahitaparibhogā yāvakālikaṃ yāmakālikaṃ
 sattāhakālikaṃ yāvajīvikaṃ. Cattāri mahāvikaṭāni gūtho muttaṃ chārikā
 mattikā. Cattāri kammāni apalokanakammaṃ ñattikammaṃ
 ñattidutiyakammaṃ ñatticatutthakammaṃ. Aparānipi cattāri kammāni,
 adhammena vaggakammaṃ, adhammena samaggakammaṃ, dhammena
 vaggakammaṃ, dhammena samaggakammaṃ. Catasso vipattiyo sīlavipatti
 ācāravipatti diṭṭhivipatti ājīvavipatti. Cattāri adhikaraṇāni vivādādhikaraṇaṃ
 anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ. * Cattāro
 parisadūsanā, bhikkhu dussīlo pāpadhammo parisadūsono, bhikkunī dussilā
 pāpadhammā parisadūsanā, upāsako dussīlo pāpadhammo parisadūsono,
 upāsikā dussilā pāpadhammā parisadūsanā. Cattāro parisasobhanā¹, bhikkhu
 sīlavā kalyāṇadhammā parisasobhano, bhikkhunī sīlavatī kalyāṇadhammā
 parisasobhanā, upāsako sīlavā kalyāṇadhammo parisasobhano, upāsikā
 sīlavatī kalyāṇadhammā parisasobhanā.

Atthāpatti āgantuko āpajjati, no āvāsiko, atthāpatti āvāsiko āpajjati, no
 āgantuko, atthāpatti āgantuko ceva āpajjati āvāsiko ca, atthāpatti neva
 āgantuko āpajjati, no āvāsiko. Atthāpatti gamiko āpajjati, no āvāsiko,
 atthāpatti āvāsiko āpajjati, no gamiko, atthāpatti gamiko ceva āpajjati
 āvāsiko ca, atthāpatti neva gamiko āpajjati, no āvāsiko. Atthi vatthunānattatā
 no āpattinānattatā, atthi āpattinānattatā no vatthunānattatā, atthi
 vatthunānattatā ceva āpattinānattatā ca, atthi neva vatthunānattatā no
 āpattinānattatā. Atthi vatthusabhāgatā no āpattisabhāgatā, atthi
 āpattisabhāgatā no vatthusabhāgatā, atthi vatthusabhāgatā ceva
 āpattisabhāgatā ca, atthi neva vatthusabhāgatā no āpattisabhāgatā. Atthāpatti
 upajjhāyo āpajjati, no saddhivihāriko, atthāpatti saddhivihāriko āpajjati, no
 upajjhāyo, atthāpatti upajjhāyo ceva āpajjati saddhivihāriko ca, atthāpatti
 neva upajjhāyo āpajjati, no saddhivihāriko. Atthāpatti ācariyo

* Am 1. 547-8 piṭṭhepi.

1. Parisasobhaṇā (Syā, Ka)

āpajjati no antevāsiko, atthāpatti antevāsiko āpajjati, no ācariyo, atthāpatti ācariyo ceva āpajjati antevāsiko ca, atthāpatti neva ācariyo āpajjati, no antevāsiko. Cattāro paccayā anāpatti vassacchedassa, saṅgho vā bhinno hoti, saṅghaṃ vā bhinditukāmā honti, jīvitantarāyo vā hoti, brahmacariyantarāyo vā hoti. Cattāri vacīduccaritāni musāvādo pisuṇā vācā pharusā vācā samphappalāpo. Cattāri vacīsucaritāni saccavācā apisuṇā vācā saṅhā vācā mantābhāsā. Atthi ādiyanto garukaṃ āpattim āpajjati, payojento lahukaṃ, atthi ādiyanto lahukaṃ āpattim āpajjati, payojento garukaṃ, atthi ādiyantopi payojentopi garukaṃ āpattim āpajjati, atthi ādiyantopi payojentopi lahukaṃ āpattim āpajjati.

Atthi puggalo abhivādanāraho no paccuṭṭhānāraho, atthi puggalo paccuṭṭhānāraho no abhivādanāraho, atthi puggalo abhivādanāraho ceva paccuṭṭhānāraho ca, atthi puggalo neva abhivādanāraho no paccuṭṭhānāraho. Atthi puggalo āsanāraho no abhivādanāraho, atthi puggalo abhivādanāraho no āsanāraho, atthi puggalo āsanāraho ceva abhivādanāraho ca, atthi puggalo neva āsanāraho no abhivādanāraho. Atthāpatti kāle āpajjati, no vikāle, atthāpatti vikāle āpajjati no kāle, atthāpatti kāle ceva āpajjati vikāle ca, atthāpatti neva kāle, āpajjati, no vikāle. Atthi paṭiggahitaṃ kāle kappati, no vikāle, atthi paṭiggahitaṃ vikāle kappati, no kāle, atthi paṭiggahitaṃ kāle ceva kappati vikāle ca, atthi paṭiggahitaṃ neva kāle kappati, no vikāle. Atthāpatti paccantimesu janapadesu āpajjati, no majjhimesu, atthāpatti majjhimesu janapadesu āpajjati, no paccantimesu, atthāpatti paccantimesu ceva janapadesu āpajjati majjhimesu ca, atthāpatti neva paccantimesu janapadesu āpajjati, no majjhimesu. Atthi paccantimesu janapadesu kappati, no majjhimesu, atthi majjhimesu janapadesu kappati, no paccantimesu, atthi paccantimesu ceva janapadesu kappati majjhimesu ca, atthi neva paccantimesu janapadesu kappati,

no majjhimesu. Atthāpatti anto āpajjati no bahi, atthāpatti bahi āpajjati, no anto, atthāpatti anto ceva āpajjati bahi ca, atthāpatti neva anto āpajjati, no bahi. Atthāpatti antosīmāya āpajjati, no bahisīmāya, atthāpatti bahisīmāya āpajjati, no antosīmāya, atthāpatti antosīmāya ceva āpajjati, bahisīmāya ca, atthāpatti neva antosīmāya āpajjati, no bahisīmāya. Atthāpatti gāme āpajjati, no araṇṇe, atthāpatti araṇṇe āpajjati, no gāme, atthāpatti gāme ceva āpajjati araṇṇe ca, atthāpatti neva gāme āpajjati, no araṇṇe.

Catasso codanā vatthusandassanā āpattisandassānā samvāsapaṭikkhepo sāmīcipaṭikkhepo. Cattāro pubbakiccā. Cattāro pattakallā. Cattāri anaṇṇapācittiyāni. Catasso bhikkhusammutiyo. * Cattāri agatigamanāni, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati. Cattāri nāgatigamanāni, na chandāgatim gacchati, na dosāgatim gacchati, na mohāgatim gacchati, na bhayāgatim gacchati. Catūhaṅgehi samannāgato alajjī bhikkhu saṅgham bhindati chandāgatim gacchanto dosāgatim gacchanto mohāgatim gacchanto bhayāgatim gacchanto. Catūhaṅgehi samannāgato pesalo bhikkhu bhinnam saṅgham samaggarim karoti na chandāgatim gacchanto na dosāgatim gacchanto na mohāgatim gacchanto na bhayāgatim gacchanto. Catūhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo na pucchitabbo, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati. Catūhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na pucchitabbo, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati. Catūhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno vinayo na vissajjetabbo, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati. Catūhaṅgehi samannāgatena bhikkhunā vinayo na vissajjetabbo, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati. Catūhaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati.

* Am 1. 325, 6; Abhi 2. 390; Dī 3. 191 piṭṭhesupi.

catūhaṅgehi samannāgatenā bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchitabbo,
chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ
gacchati. Atthāpatti gilāno āpajjati, no agilāno, atthāpatti agilāno āpajjati, no
gilāno, atthāpatti gilāno ceva āpajjati agilāno ca, atthāpatti neva gilāno
āpajjati, no agilāno. Cattāri adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Cattāri
dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

Catukkaṃ niṭṭhitam.

Tassuddānam.

Sakavācāya kāyena, pasutto ca acittako.

Āpajjanto ca kamma, vohārā caturo tathā.

Bhikkhūnam bhikkhunīnañca, parikkhāro ca sammukhā.

Ajānakāye majjhe ca, vuṭṭhāti duvidhā tathā.

Paṭilābhena codanā, parivāsā ca vuccati.

Mānattacārikā cāpi, sāmukkaṃsā paṭiggahi.

Mahāvikaṭakammāni, puna kamme vipattiyo.

Adhikaraṇā dussilā ca, sobhanāgantukena ca.

Gamiko vatthunānattā, sabhāgupajjhāyena ca.

Ācariyo paccayā vā, duccharitaṃ sucaritaṃ.

Ādiyanto puggalo ca, araho āsanena ca.

Kāle ca kappati ceva, paccantimesu kappati.

Anto anto ca sīmāya, gāme ca codanāya ca.

Pubbakiccaṃ pattakallaṃ, anaññā sammutiyo ca.

Agati nāgati ceva, alajjī pesalena ca.

Pucchitabbā duve ceva, vissajjeyyā tathā duve.

Anuyogo ca sākacchā, gilāno ṭhapanena cāti.

5. Pañcakavāra

325. Pañca āpattiyo. Pañca āpattikkhandhā. Pañca vinītavatthūni. Pañca kammāni ānantarikāni. Pañca puggalā niyatā. Pañca chedanakā āpattiyo. Pañcahākārehi āpattiṃ āpajjati. Pañca āpattiyo musāvādapaccayā. Pañcahākārehi kammaṃ na upeti, sayam vā kammaṃ na karoti, param vā na ajjhesati, chandaṃ vā pārissuddhiṃ vā na deti, kayiramāne kamme paṭikkosati, kate vā pana kamme adhammaḍḍhi hoti. Pañcahākārehi kammaṃ upeti, sayam vā kammaṃ karoti, param vā ajjhesati, chandaṃ vā pārissuddhiṃ vā deti, kayiramāne kamme nappaṭikkosati, kate vā pana kamme dhammaḍḍhi hoti. Pañca piṇḍapātikassa bhikkhuno kappanti anāmantacāro gaṇabhojanaṃ paramparabhojanaṃ anadhiṭṭhānaṃ avikappanā. * Pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ussāṅkitaparisaṅkito hoti pāpabhikkhupi akuppadhammopi, vesiyāgocaro vā hoti, vidhavāgocaro vā hoti, thullakumārigocaro vā hoti, paṇḍakagocaro vā hoti, bhikkhunigocaro vā hoti. Pañca telāni tilatelaṃ sāsapatelaṃ madhukatelaṃ eraṇḍakatelaṃ vasātelaṃ. Pañca vasāni acchavasam macchavasam susukāvasam sūkaravasam gadrabhavasam. † Pañca byasanāni nītibyasanam bhogabyasanam rogabyasanam sīlabyasanam diṭṭhibyasanam. † Pañca sampadā nīti sampadā bhogasampadā arogasampadā sīlasampadā diṭṭhisampadā. Pañca nissayaṭṭippassaddhiyo upajjhāyamhā, upajjhāyo pakkanto vā hoti, vibbhanto vā, kālaṅkato vā, pakkhasaṅkanto vā, āṇattiyeva pañcamī. Pañca puggalā na upasampādetabbā addhānahīno aṅghāno vatthuvipanno karaṇadukkaṭako aparipūro. Pañca paṃsukūlāni sosānikam pāpaṅikam undūrakkhāyikam upacikkhāyikam aggidaḍḍham. Aparānipi pañca paṃsukūlāni gokhāyikam ajakkhāyikam thūpacīvaraṃ ābhisekikam gatapaṭiyāgataṃ¹. Pañca avahārā theyyāvahāro pasayhāvahāro parikappāvahāro paṭicchannāvahāro kusāvahāro. Pañca mahācorā santo samvijjamānā lokasmim. Pañca avissajjanīyāni. Pañca avebhaṅgiyāni. Pañcāpattiyo kāyato samuṭṭhanti, na vācato, nacittato. Pañcāpattiyo kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti,

* Am 2. 112 piṭṭhe.

† Am 2. 129, 131; Dī 3. 196 piṭṭhesupi.

1. Bhatapaṭiyābhatam (Ka)

na cittato. Pañcāpattiyo desanāgāminiyo. Pañca saṅghā. Pañca pātīmokkhuḍdesā. Sabbapaccantimesu janapadesu vinayadharapañcamena gaṇena upasampādetabbaṃ. Pañcānisamsā kathinatthāre. Pañca kammāni. Yāvataṭṭhake pañca āpattiyo. Pañcahākārehi adinnaṃ ādiyantassa āpatti pārājikassa. Pañcahākārehi adinnaṃ ādiyantassa āpatti thullaccayassa. Pañcahākārehi adinnaṃ ādiyantassa āpatti dukkaṭṭassa. Pañca akappiyāni na paribhuñjitabbāni, adinnaṃ hoti, aviditaṃ hoti, akappiyaṃ hoti, appaṭiggahitaṃ hoti, akatātirittaṃ hoti. Pañca kappiyāni paribhuñjitabbāni, dinnaṃ hoti, viditaṃ hoti, kappiyaṃ hoti, paṭiggahitaṃ hoti, katātirittaṃ hoti. Pañca dānāni apuññāni puññasammatāni lokasmiṃ¹ majjadānaṃ samajjadānaṃ itthidānaṃ usabhadānaṃ cittakammaḍānaṃ. Pañca uppannā duppaṭivīnodayā² uppanno rāgo duppaṭivīnodayo, uppanno doso duppaṭivīnodayo, uppanno moho duppaṭivīnodayo, uppannaṃ paṭibhānaṃ duppaṭivīnodayaṃ, uppannaṃ gamiyacittaṃ duppaṭivīnodayaṃ. Pañcānisamsā sammajjanīyā, sakacittaṃ pasīdati, paracittaṃ pasīdati, devatā attamaṇā honti, pāsādikasamvattanikakammaṃ upacinati, kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sugatīṃ saggāṃ lokaṃ upapajjati. Aparepi pañcānisamsā sammajjanīyā, sakacittaṃ pasīdati, paracittaṃ pasīdati, devatā attamaṇā honti, Satthusāsanaṃ kataṃ hoti, pacchimā janatā diṭṭhānugatīṃ āpajjati.

Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati, attano bhāsapariyantaṃ na uggaṇhāti, parassa bhāsapariyantaṃ na uggaṇhāti, attano bhāsapariyantaṃ na uggaṇhātvā parassa bhāsapariyantaṃ na uggaṇhātvā adhammena kāreti appaṭiññāya. Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati, attano bhāsapariyantaṃ uggaṇhāti, parassa bhāsapariyantaṃ uggaṇhāti, attano bhāsapariyantaṃ uggaṇhātvā parassa bhāsapariyantaṃ uggaṇhātvā dhammena kāreti paṭiññāya. Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati, āpattiṃ na jānāti, āpattiyā mūlaṃ na jānāti,

1. Lokassa (Syā)

2. Vinodiyā (Syā)

āpattisamudayaṃ na jānāti, āpattinirodhaṃ na jānāti, āpattinirodhagāminim
 paṭipadaṃ na jānāti. Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito”tveva
 saṅkhaṃ gacchati, āpattim jānāti, āpattiyā mūlaṃ jānāti, āpattisamudayaṃ
 jānāti, āpattinirodhaṃ jānāti, āpattinirodhagāminim paṭipadaṃ jānāti.
 Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “bālo”tveva saṅkhaṃ
 gacchati, adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇassa mūlaṃ na jānāti,
 adhikaraṇasamudayaṃ na jānāti, adhikaraṇanirodhaṃ na jānāti,
 adhikaraṇanirodhagāminim paṭipadaṃ na jānāti. Pañcahaṅgehi samannāgato
 vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati, adhikaraṇaṃ jānāti,
 adhikaraṇassa mūlaṃ jānāti, adhikaraṇasamudayaṃ jānāti,
 adhikaraṇanirodhaṃ jānāti, adhikaraṇanirodhagāminim paṭipadaṃ jānāti.
 Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “bālo”tveva saṅkhaṃ
 gacchati, vatthum na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattim na jānāti,
 anupaññattim na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Pañcahaṅgehi
 samannāgato vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati, vatthum jānāti,
 nidānaṃ jānāti, paññattim jānāti, anupaññattim jānāti,
 anusandhivacanapathaṃ jānāti. Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato
 vinayadharo “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati, ñattim na jānāti, ñattiyā
 karaṇaṃ na jānāti, na pubbakusalo hoti, na aparakusalo hoti, akālaññū ca
 hoti. Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ
 gacchati, ñattim jānāti, ñattiyā karaṇaṃ jānāti, pubbakusalo hoti,
 aparakusalo hoti, kālaññū ca hoti. Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato
 vinayadharo “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati, āpattānāpattim na jānāti,
 lahukagarukaṃ āpattim na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattim na jānāti,
 duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattim na jānāti, ācariyaparamparā kho panassa na
 suggahitā hoti na sumanasikatā na sūpadhāritā. Pañcahaṅgehi samannāgato
 vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati, āpattānāpattim jānāti,
 lahukagarukaṃ āpattim jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattim jānāti,
 duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattim jānāti, ācariyaparamparā kho panassa suggahitā
 hoti sumanasikatā sūpadhāritā. Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato
 vinayadharo “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati, āpattānāpattim na jānāti,
 lahukagarukaṃ āpattim na jānāti,

sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni na vitthārena svāgatāni honti na suvibhattāni na suppvattīni na suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso. Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito” tveva saṅkhaṃ gacchati, āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso. Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “bālo” tveva saṅkhaṃ gacchati, āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, adhikaraṇe ca na vinicchayakusalo hoti. Pañcahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito” tveva saṅkhaṃ gacchati, āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, adhikaraṇe ca vinicchayakusalo hoti.

* Pañca āraññikā, mandattā momūhattā āraññiko hoti, pāpiccho icchāpakato āraññiko hoti, ummādā cittaṅkhepā āraññiko hoti, “vaṇṇitaṃ Buddhehi Buddhasāvakehi” ti āraññiko hoti, api ca appicchaññeva nissāya santuṭṭhiññeva nissāya sallekhaññeva nissāya pavivekaññeva nissāya idamatthitaññeva¹ nissāya āraññiko hoti. Pañca piṇḍapātikā -pa-. Pañca paṃsukūlikā -pa-. Pañca rukkhamūlikā -pa-. Pañca sosānikā -pa-. Pañca abbhokāsikā -pa-. Pañca tecīvarikā -pa-. Pañca sapadānacārikā -pa-. Pañca nesajjikā -pa-. Pañca yathāsanthatikā -pa-. Pañca ekāsanikā -pa-. Pañca khalupacchābhattikā -pa-. Pañca pattapiṇḍikā, mandattā momūhattā pattapiṇḍiko hoti, pāpiccho icchāpakato pattapiṇḍiko hoti, ummādā cittaṅkhepā pattapiṇḍiko hoti, “vaṇṇitaṃ Buddhehi Buddhasāvakehi” ti pattapiṇḍiko hoti, api ca appicchaññeva nissāya santuṭṭhiññeva nissāya sallekhaññeva nissāya pavivekaññeva nissāya idamatthitaññeva nissāya pattapiṇḍiko hoti.

* Am 2. 193; Vi 5. 335 piṭṭhesupī.

1. Idamatthitaññeva (Sī, Syā)

* Pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānissitena vatthabbaṃ, uposathaṃ na jānāti, uposathakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anissitena vatthabbaṃ, uposathaṃ jānāti, uposathakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānissitena vatthabbaṃ, pavāraṇaṃ na jānāti, pavāraṇākammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anissitena vatthabbaṃ, pavāraṇaṃ jānāti, pavāraṇākammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānissitena vatthabbaṃ, āpattānāpattimā na jānāti, lahukagarukaṃ āpattimā na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattimā na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattimā na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anissitena vatthabbaṃ, āpattānāpattimā jānāti, lahukagarukaṃ āpattimā jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattimā jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattimā jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. Pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā nānissitāya vatthabbaṃ, uposathaṃ na jānāti, uposathakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavassā hoti. Pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā anissitāya vatthabbaṃ, uposathaṃ jānāti, uposathakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavassā vā hoti atirekapañcavassā vā. Aparehipi pañcahaṅgehi sannāgatāya bhikkhuniyā nānissitāya vatthabbaṃ, pavāraṇaṃ na jānāti, pavāraṇākammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavassā hoti. Pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā anissitāya vatthabbaṃ, pavāraṇaṃ jānāti, pavāraṇākammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavassā vā hoti atirekapañcavassā vā. Aparehipi pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā nānissitāya

vatthabbaṃ, āpattānāpattim na jānāti, lahukagarukaṃ āpattim na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattim na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattim na jānāti, ūnapañcavassā hoti. Pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā anissitāya vatthabbaṃ, āpattānāpattim jānāti, lahukagarukaṃ āpattim jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattim jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattim jānāti, pañcavassā vā hoti atirekapañcavassā vā.

Pañca ādīnavā apāsādike, attāpi attānaṃ upavadati, anuviccapi viññū garahanti, pāpako kittisaddo abbhuggacchati, sammūḷho kālaṃ karoti, kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatim vinipātaṃ nirayaṃ upapajjati. Pañcānisamsā pāsādike, attāpi attānaṃ na upavadati, anuviccapi viññū pasamsanti, kalyāṇo kittisaddo abbhuggacchati, asammūḷho kālaṃ karoti, kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sugatim saggāṃ lokaṃ upapajjati. Aparepi pañca ādīnavā apāsādike, appasannā na pasīdanti, pasannānaṃ ekaccānaṃ aññathattaṃ hoti, Satthusāsaṇaṃ akataṃ hoti, pacchimā janatā diṭṭhānugatim nāpajjati, cittaṃ na pasīdati. Pañcānisamsā pāsādike, appasannā pasīdanti, pasannānaṃ bhīyobhāvāya hoti, Satthusāsaṇaṃ kataṃ hoti, pacchimā janatā diṭṭhānugatim āpajjati, cittaṃ pasīdati. Pañca ādīnavā kulūpake, anāmantacāre āpajjati, raho nisajjāya āpajjati, paṭicchanne āsane āpajjati, mātuḡāmassa uttarichappañcavācāhi dhammaṃ desento āpajjati, kāmasaṅkappabahulo ca viharati. Pañca ādīnavā kulūpakassa bhikkhuno ativeḷaṃ kulesu saṃsaṭṭhassa viharato, mātuḡāmassa abhiṅhadassanaṃ, dassāne sati saṃsaggo, saṃsagge sati vissāso, vissāse sati otāro, otiṅṅacittassetāṃ bhikkhuno pāṭikaṅkhaṃ anabhirato vā brahmacariyaṃ carissati, aññataraṃ vā saṃkiliṭṭhaṃ āpattim āpajjissati, sikkhaṃ vā paccakkhāya hīnāyāvattissati.

* Pañca bījajātāni mūlabījaṃ khandhabījaṃ phalubījaṃ aggabījaṃ bījabījaññeva¹ pañcamaṃ. Pañcahi samaṇakappehi phalaṃ paribhuñjitabbaṃ aggiparijitaṃ satthaparijitaṃ nakhaparijitaṃ abījaṃ nibbattabījaññeva² pañcamaṃ. Pañca visuddhiyo, nidānaṃ uddisitvā

* Vi 2. 52 piṭṭhe.

1. Bījabījameva (Ka)

2. Nibbaṭṭabījaññeva (Sī), nibbaṭṭabījaññeva (Syā), nippaṭṭabījaññeva (Ka)

avasesaṃ sutena sāvetaḅbaṃ, ayaṃ paṭhamā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetaḅbaṃ, ayaṃ dutiyā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā terasa saṃghādisese uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetaḅbaṃ, ayaṃ tatiyā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā terasa saṃghādisese uddisitvā dve aniyate uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetaḅbaṃ, ayaṃ catutthā visuddhi, vitthāreṇeva pañcamī. Aparāpi pañca visuddhiyo suttuddeso pārīsuddhi-uposatho adhiṭṭhānuposatho pavāraṇā sāmaggī-uposathoyeva pañcamo. Pañcānisamsā vinayadhare, attano sīlakkhandho sugutto hoti surakkhito, kukkucapakatānaṃ paṭisaraṇaṃ hoti, visārado saṃghamajjhe voharati, paccatthike sahadhammena suniggahitaṃ niggaṇhāti, saddhammaṭṭhitiyā paṭipanno hoti. Pañca adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Pañca dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

Pañcakam niṭṭhitam.

Tassuddānaṃ.

Āpatti āpattikkhandhā, vinītānantarena ca.

Puggalā chedanā ceva, āpajjati ca paccayā.

Na upeti upeti ca, kappantusaṅkitelañca.

Vasaṃ byasaṇā sampadā, passaddhi puggalena ca.

Sosānikaṃ khāyitañca, theyyaṃ coro ca vuccati.

Avissajji avebhaṅgi, kāyato kāyavācato.

Desaṇā saṃghaṃ uddesaṃ, paccantikathinena ca.

Kammāni yāvatatiyaṃ, pārājithulladukkaṭaṃ.

Akappiyaṃ kappiyañca, apuññaduvinoḁayā.

Sammajjanī apare ca, bhāsaṃ āpattimeva ca.

Adhikaraṇaṃ vatthu ñatti, āpattā ubhayāni ca.

Lahukaṭṭhamakā ete, kaṇhasukkā vijānatha.

Araññaṃ piṇḁapātañca, paṃsurukkhasusānikā.

Abbhokāso cīvarañca, sapadāno nisajjiko.

Santhati khalu pacchāpi, pattapiṇḍikameva ca.

Uposatham pavāraṇam, āpattānāpattipi ca.

Kaṇhasukkapadā ete, bhikkhunīnampi te tathā.

Apāsādikapāsādi, tatheva apare duve.

Kulūpake ativelam, bījam samaṇakappi ca.

Visuddhi apare ceva, vinayādhammikenā ca.

Dhammikā ca tathā vuttā, niṭṭhitā suddhipañcakāti.

6. Chakkavāra

326. * Cha agāravā. Cha gāravā. Cha vinītavatthūni. Cha sāmīciyo. Cha āpattisamuṭṭhānā. Chacchedanakā āpattiyō. Chahākārehi āpattim āpajjati. Chānisaṃsā vinayadhare. Cha paramāni. Chārattam ticivarena vippavasitabbam. Cha cīvarāni. Cha rajanāni. Cha āpattiyō kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato. Cha āpattiyō vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato. Cha āpattiyō kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Cha kammāni. Cha vivādamūlāni. Cha anuvādamūlāni. Cha sāraṇīyā dhammā. Dīghaso cha vidatthiyō Sugatavidatthiyā. Tiriyaṃ cha vidatthiyō. Cha nissayaapaṭippassaddhiyō ācariyaṃhā. Cha nahāne anupaññattiyō. Vippakatacīvaram ādāya pakkamati. Vippakatacīvaram samādāya pakkamati.

+ Chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbam, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Asekkhena sīlakkhandhena samannāgato hoti, asekkhena samādhikkhandhena samannāgato hoti, asekkhena paññakkhandhena samannāgato hoti, asekkhena vimuttikkhandhena samannāgato hoti, asekkhena vimuttiñāṇadassanakkhandhena samannāgato hoti, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbam, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Attanā asekkhena

* Dī 3. 202 piṭṭhepi.

+ Vi 3. 94 piṭṭhādīsipi.

sīlakkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe sīlakkhandhe samādapetā, attanā asekkhena samādhikkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe samādhikkhandhe samādapetā, attanā asekkhena paññakkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe paññakkhandhe samādapetā, attanā asekkhena vimuttikkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe vimuttikkhandhe samādapetā, attanā asekkhena vimuttiñāṇadassanakkhandhena samannāgato hoti paraṃ asekkhe vimuttiñāṇadassanakkhandhe samādapetā, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Saddho hoti, hirimā hoti, ottappī hoti, āradhāvīriyo hoti, upaṭṭhitassati hoti, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Na adhisīle sīlavipanno hoti, na ajjhācāre ācāravipanno hoti, na atidiṭṭhiyā diṭṭhivipanno hoti, bahussuto hoti, paññavā hoti, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Paṭibalo hoti antevāsīm vā saddhivihāriṃ vā gilānaṃ upaṭṭhākumaṃ vā upaṭṭhāpetumaṃ vā, anabhiratāṃ vūpakāsetumaṃ vā vūpakāsāpetumaṃ vā¹, uppannaṃ kukkuccaṃ dhammato vinodetumaṃ², āpattim jānāti, āpattivuṭṭhānaṃ jānāti, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Paṭibalo hoti antevāsīm vā saddhivihāriṃ vā ābhisamācārikāya sikkhāya sikkhāpetumaṃ, ādibrahmacāriyakāya sikkhāya vinetumaṃ, abhidhamme vinetumaṃ, abhivinaye vinetumaṃ, uppannaṃ diṭṭhigataṃ dhammato vivecetumaṃ, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

1. Anabhiratim (Ka)

2. Vinodetum vā vinodāpetum vā (Syā) Vi 3. 96 piṭṭhepi.

Aparehipi chahaṅgehi samannāgatenā bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Apattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, dasavasso vā hoti atirekadasavasso vā.

Cha adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Cha dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

Chakkaṃ niṭṭhitaṃ.

Tassuddānaṃ.

Agāravā gāravā ca, vinītā sāmīcipi ca.

Samuṭṭhānā chedanā ceva, ākārānisamsena ca.

Paramāni ca chārattaṃ, cīvaraṃ rajanāni ca.

Kāyato cittato cāpi, vācato cittatopi ca.

Kāyavācācittato ca, kammavivādameva ca.

Anuvādā dīghaso ca, tiriyaṃ nissayena ca.

Anupaññatti ādāya, samādāya tatheva ca.

Asekkhe samādapetā, saddho adhisīlena ca.

Gilānābhisamācārī, āpattādhammadhammikāti.

7. Sattakavāra

327. Sattāpattiyo. Sattāpattikkhandhā. Satta vinītavatthūni. Satta sāmīciyo. Satta adhammikā paṭiññātakaraṇā. Satta dhammikā paṭiññātakaraṇā. Sattannaṃ anāpatti sattāhakaraṇīyena gantuṃ. Sattānisamsā vinayadhare. Satta paramāni. Sattame aruṇuggamane nissaggiyaṃ hoti. Satta samathā. Satta kammāni. Satta āmakadhaññāni. Tiriyaṃ sattantarā.

Gaṇabhojane satta anupaññattiyo. Bhesajjāni paṭiggahetvā sattāhaparamaṃ sannidhikāraṃ paribhuñjitabbāni. Katacīvaraṃ ādāya pakkamati. Katacīvaraṃ samādāya pakkamati. Bhikkhussa na hoti āpatti daṭṭhabbā. Bhikkhussa hoti āpatti daṭṭhabbā. Bhikkhussa hoti āpatti daṭṭhabbā¹. Satta adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Satta dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

* Sattahaṅgehi samannāgato bhikkhu vinayadharo hoti. Āpattim jānāti, anāpattim jānāti, lahukaṃ āpattim jānāti, garukaṃ āpattim jānāti, sīlavā hoti pātimokkhasamvarasamvuto viharati ācāragocarasampanno aṇumattesu vajjesu bhayadassāvī samādāya sikkhati sikkhāpadesu, catunnaṃ jhānānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttim paññāvimuttim diṭṭheva dhamme sayam abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato bhikkhu vinayadharo hoti. Āpattim jānāti, anāpattim jānāti, lahukaṃ āpattim jānāti, garukaṃ āpattim jānāti, bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo, ye te dhammā ādikalyāṇā majjhekalyāṇā pariyośanakalyāṇā sātthaṃ sabyañjanaṃ kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ abhivadanti, tathārūpassa dhammā bahussutā honti dhātā² vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, catunnaṃ jhānānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttim paññāvimuttim diṭṭheva dhamme sayam abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

Aparehipi satahaṅgehi samannāgato bhikkhu vinayadharo hoti. Āpattim jānāti, anāpattim jānāti, lahukaṃ āpattim jānāti, garukaṃ āpattim jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, catunnaṃ jhānānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhidhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī,

1. Paṭikātabbā (Sabbatta) aṭṭhakathā ca campeyyakkhandhake adhammakammādikathā ca oloketabbā.

* Am 2. 504 piṭṭhādīsū ca.

2. Dhātā (Sī, Syā)

āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato bhikkhu vinayadharo hoti. Āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, anekavihitaṃ pubbenivāsaṃ anussarati, seyyathidaṃ, ekampi jātiṃ dvepi jātiyo tissopi jātiyo catassopi jātiyo pañcapi jātiyo dasapi jātiyo vīsampi jātiyo timsampi jātiyo cattālīsampi jātiyo paññāsampi jātiyo jātisatampi jātisahassampi jātisatasahassampi anekepi saṃvaṭṭakappe anekepi vivaṭṭakappe anekepi saṃvaṭṭavivaṭṭakappe “amutrāsīṃ evaṃnāmo evaṃgotto evaṃvaṇṇo evamāhāro evaṃsukhadukkhappaṭisaṃvedī evamāyupariyanto, so tato cuto amutra udapādiṃ, tatrāpāsīṃ evaṃnāmo evaṃgotto evaṃvaṇṇo evamāhāro evaṃsukhadukkhappaṭisaṃvedī evamāyupariyanto, so tato cuto idhūpapanno”ti, iti sākāraṃ sa-uddesaṃ anekavihitaṃ pubbenivāsaṃ anussarati, dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena¹ satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate, yathākammūpage satte pajānāti, “ime vata bhonto sattā kāyaduccaritena samannāgatā, vacīduccaritena samannāgatā, manoduccaritena samannāgatā, ariyānaṃ upavādakā, micchādiṭṭhikā, micchādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā. Ime vā pana bhonto sattā kāyasucaritena samannāgatā, vacīsucaritena samannāgatā, manosucaritena samannāgatā, ariyānaṃ anupavādakā, sammādiṭṭhikā, sammādiṭṭhikammasamādānā, te kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sugatiṃ saggāṃ lokāṃ upapannā”ti. Iti dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate, yathākammūpage satte pajānāti, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

1. Atikkantamānussakena (Ka)

Sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo sobhati. Āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, sīlavā hoti -pa- samādāya sikkhati sikkhāpadesu, catunnaṃ jhānānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo sobhati. Āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, bahussuto hoti -pa- diṭṭhiyā suppaṭividdho, catunnaṃ jhānānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo sobhati. Āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattīni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, catunnaṃ jhānānaṃ ābhicetasikānaṃ diṭṭhadhammasukhavihārānaṃ nikāmalābhī hoti akicchālābhī akasiralābhī, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

Aparehipi sattahaṅgehi samannāgato vinayadharo sobhati. Āpattiṃ jānāti, anāpattiṃ jānāti, lahukaṃ āpattiṃ jānāti, garukaṃ āpattiṃ jānāti, anekavihitāṃ pubbenivāsaṃ anussarati, seyyathidaṃ, ekampi jātiṃ dvepi jātiyo -pa- iti sākāraṃ sa-uddesaṃ anekavihitāṃ pubbenivāsaṃ anussarati, dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate, yathākammūpage satte pajānāti -pa- iti dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate,

yathākammūpage satte pajānāti, āsavānañca khayā anāsavaṃ cetovimuttiṃ paññāvimuttiṃ diṭṭheva dhamme sayāṃ abhiññā sacchikatvā upasampajja viharati.

* Satta asaddhammā. Assaddho hoti, ahiriko hoti, anottappī hoti, appassuto hoti, kusīto hoti, muṭṭhassati hoti, duppañño hoti.

* Satta saddhammā. Saddho hoti, hirimā hoti, ottappī hoti, bahussuto hoti, āraddhavīriyo hoti, upaṭṭhitassati hoti, paññavā hotīti.

Sattakaṃ niṭṭhitaṃ.

Tassuddānaṃ.

Āpatti āpattikkhandhā, vinītā sāmīcipi ca.

Adhammikā dhammikā ca, anāpatti ca sattāhaṃ.

Ānisaṃsā paramāni, aruṇasamathena ca.

Kammā āmakadhaññā ca, tiriyaṃ gaṇabhojane.

Sattāhaparamaṃ ādāya, samādāya tatheva ca.

Na hoti hoti hoti ca, adhammā dhammikāni ca.

Caturo vinayadharā, catubhikkhū ca sobhane.

Satta ceva asaddhammā, satta saddhammā desitāti.

8. Aṭṭhakavāra

328. Aṭṭhānisaṃse sampassamānena na so bhikkhu āpattiyā adassane ukkhipitabbo. Aṭṭhānisaṃse sampassamānena paresampi saddhāya sā āpatti desetabbā. Aṭṭha yāvattiyakā. Aṭṭhahākārehi kulāni dūseti. Aṭṭha mātikā cīvarassa uppādāya. Aṭṭha mātikā kathinassa ubbhārāya. Aṭṭha pānāni. + Aṭṭhahi asaddhammehi abhibhūto pariyādinnacitto Devadatto āpāyiko nerayiko kappatṭho

* Dī 3. 208 piṭṭhepi.

+ Vi 4. 365; Am 3. 10 piṭṭhesupi.

atekiccho. Aṭṭha lokadhammā. Aṭṭha garudhammā. Aṭṭha pāṭidesanīyā.
 Aṭṭhaṅgiko musāvādo. Aṭṭha uposathaṅgāni. Aṭṭha dūteyyaṅgāni. Aṭṭha
 titthiyavattāni. Aṭṭha acchariyā abbhutadhammā mahāsamudde. Aṭṭha
 acchariyā abbhutadhammā imasmim dhammavinaye. Aṭṭha anarittā. Aṭṭha
 arittā. Aṭṭhame aruṇuggamane nissaggiyaṃ hoti. Aṭṭha pārājikā. Aṭṭhamaṃ
 vatthum paripūrentī nāsetabbā. Aṭṭhamaṃ vatthum paripūrentiyā desitāpi
 adesitā hoti. Aṭṭhavācikā upasampadā. Aṭṭhannaṃ paccuṭṭhātabbamaṃ.
 Aṭṭhannaṃ āsanaṃ dātabbamaṃ. Upāsikā aṭṭha varaṇi yācati. Aṭṭhahaṅgehi
 samannāgato bhikkhu bhikkhunovādako sammannitabbo¹. Aṭṭhānisaṃsā
 vinayadhare. Aṭṭha paramāni. Tassa pāpiyasikakammakatenā bhikkhunā
 aṭṭhasu dhammesu sammā vattitabbamaṃ. Aṭṭha adhammikāni
 pātimokkhaṭṭhapanāni. Aṭṭha dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanānīti.

Aṭṭhakaṃ niṭṭhitaṃ.

Tassuddānaṃ.

Na so bhikkhu paresāmpi, yāvatatīyadūsanā.
 Mātīkā kathinubbhārā, pānā abhibhūtena ca.

Lokadhammā garudhammā, pāṭidesanīyā musā.
 Uposathā ca dūtaṅgā, titthiyā samuddepi ca.

Abbhutā anarittamaṃ, arittamaṃ nissaggiyaṃ.
 Pārājikaṭṭhamaṃ vatthu, adesitūpasampadā.

Paccuṭṭhānāsanañceva, varaṃ ovādakena ca.
 Ānisaṃsā paramāni, aṭṭhadhammesu vattanā.
 Adhammikā dhammikā ca, aṭṭhakā suppakāsītīti.

9. Navakavāra

329. Nava āghātavatthūni. Nava āghātaṭṭhavinayā. Nava vinītavatthūni.
 Nava paṭhamāpatikā. Navahi saṅgho bhijjati. Nava paṇītabhojanāni.

1. Sammanitabbo (Ka)

navamaṅsehi dukkaṭaṃ. Nava pātimokkhuddesā. Nava paramāni. Nava taṇhāmūlakā dhammā. Nava vidhamānā. Nava cīvarāni adhiṭṭhātabbāni. Nava cīvarāni na vikappetabbāni. Dīghaso nava vidatthiyo Sugatavidatthiyā. Nava adhammikāni dānāni. Nava adhammikā paṭiggahā. Nava adhammikā paribhogā. Tīṇi dhammikāni dānāni, tayo dhammikā paṭiggahā, tayo dhammikā paribhogā. Nava adhammikā saññattiyo¹. Nava dhammikā saññattiyo. Adhammakamme dve navakāni. Dhammakamme dve navakāni. Nava adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Nava dhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni.

Navakaṃ niṭṭhitam.

Tassuddānam.

Āghātavatthuvīnaya, vīnītā paṭhamena ca.

Bhijjati ca paṇītaṅca, maṃsuddesaparamāni ca.

Taṇhā mānā adhiṭṭhānā, vikappe ca vidatthiyo.

Dānā paṭiggahā bhogā, tivīdhā puna dhammikā.

Adhammadhammasaññatti, dve dve navakāni ca.

Pātimokkhaṭṭhapanāni, adhammadhammikāni cāti.

10. Dasakavāra

330. Dasa āghātavatthūni. Dasa āghātapāṭivīnaya. Dasa vīnītavatthūni. Dasavatthukā micchādīṭṭhi. Dasavatthukā sammādīṭṭhi. Dasa antaggāhikā dīṭṭhi. Dasa micchattā. Dasa sammattā. Dasa akusalakammāpathā. Dasa kusalakammāpathā. Dasa adhammikā salākaggāhā. Dasa dhammikā salākaggāhā. Sāmaṇeraṇaṃ dasa sikkhāpadāni. Dasahaṅgehi samannāgato sāmaṇero nāsetabbo.

Dasahaṅgehi samannāgato vīnayaḍḍharo “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Attano bhāsapariyaṅtaṃ na uggaṇhāti, parassa bhāsapariyaṅtaṃ na

1. Paññattiyo (sabbattha) aṭṭhakathā ca samathakkhandhake kaṇhapakkhanavakaṅca oloketabbam.

uggaṇhāti, attano bhāsapariyantam anuggahetvā, parassa bhāsapariyantam anuggahetvā, adhammena kāreti appaṭiññāya, āpattim na jānāti, āpattiyā mūlam na jānāti, āpattisamudayaṃ na jānāti, āpattinirodham na jānāti, āpattinirodhagāminim paṭipadam na jānāti.

Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkham gacchati. Attano bhāsapariyantam uggāṇhāti, parassa bhāsapariyantam uggāṇhāti, attano bhāsapariyantam uggahetvā, parassa bhāsapariyantam uggahetvā, dhammena kāreti paṭiññāya, āpattim jānāti, āpattiyā mūlam jānāti, āpattisamudayaṃ jānāti, āpattinirodham jānāti, āpattinirodhagāminim paṭipadam jānāti.

Aparehipi dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo “bālo”tveva saṅkham gacchati. Adhikaraṇam na jānāti, adhikaraṇassa mūlam na jānāti, adhikaraṇasamudayaṃ na jānāti, adhikaraṇanirodham na jānāti, adhikaraṇanirodhagāminim paṭipadam na jānāti, vatthum na jānāti, nidānam¹ na jānāti, paññattim na jānāti, anupaññattim na jānāti, anusandhivacanapatham na jānāti.

Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkham gacchati. Adhikaraṇam jānāti, adhikaraṇassa mūlam jānāti, adhikaraṇasamudayaṃ jānāti, adhikaraṇanirodham jānāti, adhikaraṇanirodhagāminim paṭipadam jānāti, vatthum jānāti, nidānam jānāti, paññattim jānāti, anupaññattim jānāti, anusandhivacanapatham jānāti.

Aparehipi dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo “bālo”tveva saṅkham gacchati. Ñattim na jānāti, ñattiyā karaṇam na jānāti, na pubbakusalo hoti, na aparakusalo hoti, akālaññū ca hoti, āpattānāpattim na jānāti, lahukagarukam āpattim na jānāti, sāvasesānavasesam āpattim na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullam āpattim na jānāti, ācariyaparamparā kho panassa na suggahitā hoti na sumanasikatā na sūpadhāritā.

1. Uddānam (Ka)

Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati. Ñattiṃ jānāti, ñattiyā karaṇaṃ jānāti, pubbakusalo hoti, aparakusalo hoti, kālaññū ca hoti, āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, ācariyaparamparā kho panassa suggahitā hoti sumanasikatā sūpadhāritā.

Aparehipi dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena na svāgatāni honti na suvibhattāni na suppavattīni na suvicchitāni suttaso anubyañjanaso, āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, adhikaraṇe ca na vinicchayakusalo hoti.

Dasahaṅgehi samannāgato vinayadharo “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati, āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppavattīni suvicchitāni suttaso anubyañjanaso, āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, adhikaraṇe ca vinicchayakusalo hoti.

* Dasahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Dasa atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakaṇaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dasa ādīnavā rājanterapurappavesane. Dasa dānavatthūni. Dasa ratanāni. Dasavaggo bhikkhusaṅgho. Dasavaggena gaṇena upasampādetabbaṃ. Dasa paṃsukūlāni. Dasa cīvaradhāraṇā¹. Dasāhaparamaṃ atirekacīvaram

* Am 3. 312 piṭṭhepi.

1. Cīvaradhāraṇāni (Syā)

dhāretabbaṃ. Dasa sukkāni. Dasa itthiyo. Dasa bhariyāyo. Vesāliyā dasa
vatthūni dīpenti. Dasa puggalā avandiyā. Dasa akkosavatthūni. Dasahākārehi
pesuññaṃ upasaṃharati. Dasa senāsanāni. Dasa varāni yācimsu. Dasa
adhammikāni pātimokkhaṭṭhapanāni. Dasa dhammikāni
pātimokkhaṭṭhapanāni. Dasānisaṃsā yāguyā. Dasa maṃsā akappiyā. Dasa
paramāni. Dasavassena bhikkhunā byattena paṭibalena pabbājetabbaṃ,
upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo.
Dasavassāya bhikkhuniyā byattāya paṭibalāya pabbājetabbaṃ,
upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇerī upaṭṭhāpetabbā. Dasavassāya
bhikkhuniyā byattāya paṭibalāya vuṭṭhāpanasammuti sādītābbā. Dasavassāya
gihigatāya sikkhā dātabbāti.

Dasakaṃ niṭṭhitāṃ.

Tassuddānaṃ.

Āghātaṃ vinayaṃ vatthu, micchā sammā ca antagā.

Micchattā ceva sammattā, akusalā kusalāpi ca.

Salākā adhammā dhammā, sāmaṇerā ca nāsanā.

Bhāsādhikaraṇaṅceva, ñattilahukameva ca.

Lahukā garukā ete, kaṇhasukkā vijānatha.

Ubbāhikā ca sikkhā ca, antepure ca vatthūni.

Ratanaṃ dasavaggo ca, tatheva upasampadā.

Paṃsukūladhāraṇā ca, dasāhasukka-itthiyo.

Bhariyā dasa vatthūni, avandiyakkosena ca.

Pesuññaṅceva senāni, varāni ca adhammikā.

Dhammikā yāgumaṃsā ca, paramā bhikkhu bhikkhunī.

Vuṭṭhāpanā gihigatā, dasakā suppakāsītāti.

11. Ekādasakavāra

331. Ekādasa puggalā anupasampannā na upasampādetabbā,
 upasampannā nāsetabbā. Ekādasa pādukā akappiyā. Ekādasa pattā akappiyā.
 Ekādasa cīvarāni akappiyāni. Ekādasa yāvattiyakā. Bhikkhunīnaṃ ekādasa
 antarāyikā dhammā pucchitabbā. Ekādasa cīvarāni adhiṭṭhātabbāni. Ekādasa
 cīvarāni na vikappetabbāni. Ekādase aruṇuggamane nissaggiyaṃ hoti. Ekā
 dasa gaṇṭhikā kappiyā. Ekādasa vidhā¹ kappiyā. Ekādasa pathavī akappiyā.
 Ekādasa pathavī kappiyā. Ekādasa nissayapaṭippassaddhiyo. Ekādasa
 puggalā avandiyā. Ekādasa paramāni. Ekādasa varāni yācimsu. Ekādasa
 sīmādosā. Akkosakaparibhāsake puggale ekādasādīnavā pāṭikaṅkhā. *
 Mettāya cetovimuttiyā āsevitāya bhāvitāya bahulikatāya yānikatāya
 vatthukatāya anuṭṭhitāya paricitāya susamāraddhāya ekādasānisamsā
 pāṭikaṅkhā. Sukhaṃ supati, sukhaṃ paṭibujjhati, na pāpakaṃ supinaṃ
 passati, manussānaṃ piyo hoti, amanussānaṃ piyo hoti, devatā rakkhanti,
 nāssa aggi vā visam vā sattham vā kamati, tuvaṭṭam cittam samādhiyati,
 mukhavaṇṇo vippasīdati, asammūḷho kālam karoti, uttari appaṭivijjhanto
 brahmalokūpago hoti. Mettāya cetovimuttiyā āsevitāya bhāvitāya
 bahulikatāya yānikatāya vatthukatāya anuṭṭhitāya paricitāya susamāraddhāya
 ime ekādasānisamsā pāṭikaṅkhāti.

Ekādasakam niṭṭhitam.

Tassuddānam.

Nāsetabbā pādukā ca, pattā ca cīvarāni ca.

Tatiyā pucchitabbā ca, adhiṭṭhānavikappanā.

Aruṇā gaṇṭhikā vidhā, akappiyā ca kappiyaṃ.

Nissayāvandiyā ceva, paramāni varāni ca.

Sīmādosā ca akkosā, mettāyekādasā katāti.

Ekuttarikaṃ.

* Am 3. 542; Khu 11. 195 piṭṭhesupī.

1. Vīthā (Syā)

Tassuddānaṃ.

Ekakā ca dukā ceva, tikā ca catupañcakā.

Chasattaṭṭhanavakā ca, dasa ekādasāni ca.

Hitāya sabbasattānaṃ, ñātadhammena tādina.

Ekuttarikā vimalā, mahāvīrena desitāti.

Ekuttarikam niṭṭhitam

Uposathādipucchāvissajjanā

Ādimajjhantapucchanam

332. Uposathakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Pavāraṇākammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Tajjanīyakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Niyassakammassa -pa-. Pabbājanīyakammassa -pa-. Paṭisāraṇīyakammassa
-pa-. Ukkhepanīyakammassa -pa-. Parivāsadānassa -pa-.
Mūlāyapaṭikassanāya -pa-. Mānattadānassa -pa-. Abbhānassa -pa-.
Upasampadākammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Tajjanīyakammassa paṭippassaddhiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Niyassakammassa paṭippassaddhiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Pabbājanīyakammassa paṭippassaddhiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ
pariyosānam. Paṭisāraṇīyakammassa paṭippassaddhiyāko ādi, kiṃ majjhe,
kiṃ pariyosānam. Ukkhepanīyakammassa paṭippassaddhiyā ko ādi, kiṃ
majjhe, kiṃ pariyosānam. Sativinayassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ
pariyosānam. Amūḷhavinayassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Tassapāpiyasikāya ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam. Tiṇavatthārakassa
ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam. Bhikkhuno vādakasammutiyā ko ādi,
kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam. Ticīvarena avippavāsasammutiyā ko ādi, kiṃ
majjhe, kiṃ pariyosānam. Santhatasammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ
pariyosānam. Rūpiyachaḍḍakasammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ
pariyosānam. Sāṭiyaggāhāpakasammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ
pariyosānam. Pattaggāhāpakasammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ
pariyosānam. Daṇḍasammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Sikkāsammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.
Daṇḍasikkāsammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānam.

Ādimajjhantavissajjanā

333. Uposathakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti
uposathakammassa sāmaggī ādi, kiriyā majjhe, niṭṭhānam pariyosānam.

Pavāraṇākammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti pavāraṇākammassa sāmaggī ādi, kiriyā majjhe, niṭṭhānaṃ pariyosānaṃ.

Tajjanīyakammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti tajjanīyakammassa vatthu ca puggalo ca ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

Niyassakammassa -pa-. Pabbājanīyakammassa -pa-. Paṭisāraṇīyakammassa -pa-. Ukkhepanīyakammassa -pa-. Parivāsadānassa -pa-. Mūlāya paṭikassanāya -pa-. Mānattadānassa -pa-. Abbhānassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti abbhānassa vatthu ca puggalo ca ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

Upasampadākammassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti upasampadākammassa puggalo ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

Tajjanīyakammassa paṭippassaddhiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti tajjanīyakammassa paṭippassaddhiyā sammāvattanā ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

Niyassakammassa -pa-. Pabbājanīyakammassa -pa-. Paṭisāraṇīyakammassa -pa-. Ukkhepanīyakammassa paṭippassaddhiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti ukkhepanīyakammassa paṭippassaddhiyā sammāvattanā ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

Sativinayassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti sativinayassa vatthu ca puggalo ca ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

Amūḷhavinayassa -pa-. Tassapāpiyasikāya -pa-. Tiṇavatthārakassa -pa-. Bhikkhunovādakasammutiyā -pa-. Ticīvarena avippavāsasammutiyā -pa-. Santhatasammutiyā -pa-. Rūpiyachaddakasammutiyā -pa-. Sāṭiyaggāhāpakasammutiyā -pa-. Pattaggāhāpakasammutiyā -pa-. Daṇḍasammutiyā -pa-. Sikkāsammutiyā -pa-. Daṇḍasikkāsammutiyā ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānanti daṇḍasikkāsammutiyā vatthu ca puggalo ca ādi, ñatti majjhe, kammavācā pariyosānaṃ.

Uposathādipucchāvissajjanā niṭṭhitā.

Atthavasapakaraṇa

334. * Dasa atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakanāṃ sikkhāpadāṃ paññattāṃ. Saṃghasuṭṭhūyā, saṃghaphāsūyā, dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya, pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya, diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya, samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya, appasannānaṃ pasādāya, pasannānaṃ bhiiyobhāvāya, saddhammaṭṭhitiyā, vinayānuggahāya.

Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ saṃghaphāsu. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. Yaṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya, taṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya, taṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya, taṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya, taṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ appasannānaṃ pasādāya, taṃ pasannānaṃ bhiiyobhāvāya. Yaṃ pasannānaṃ bhiiyobhāvāya, taṃ saddhammaṭṭhitiyā. Yaṃ saddhammaṭṭhitiyā, taṃ vinayānuggahāya.

Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ saṃghaphāsu. Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ pasannānaṃ bhiiyobhāvāya. Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ saddhammaṭṭhitiyā. Yaṃ saṃghasuṭṭhu, taṃ vinayānuggahāya.

Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ pasannānaṃ bhiiyobhāvāya. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ saddhammaṭṭhitiyā. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ vinayānuggahāya. Yaṃ saṃghaphāsu, taṃ saṃghasuṭṭhu.

Yaṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya -pa-. Yaṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ samparāyikānaṃ

āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ pasannānaṃ bhiiyobhāvāya. Yaṃ saddhammaṭṭhitiyā. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ saṅghasuṭṭhu. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ saṅghaphāsu. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ appasannānaṃ pasādāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ pasannānaṃ bhiiyobhāvāya. Yaṃ vinayānuggahāya, taṃ saddhammaṭṭhitiyāti.

Atthasataṃ dhammasataṃ, dve ca niruttisatāni.
Cattāri nāṇasatāni, atthavase pakaraṇeti.

Atthavasapakaraṇaṃ niṭṭhitaṃ.

Mahāvaggo niṭṭhito.

Tassuddānaṃ.

Paṭhamaṃ aṭṭhapucchāyaṃ, paccayesu punaṭṭha ca.
Bhikkhūnaṃ soḷasa ete, bhikkhunīnaṃ soḷasa.

Peyyāla-antarā bheda, ekuttarikameva ca.
Pavāraṇatthavasikā, Mahāvaggassa saṅgahoti.

Atthavasapakaraṇaṃ niṭṭhitaṃ.

Gāthāsaṅgaṇika

1. Sattanagaresu paññattasikkhāpada

335. Ekamsaṃ cīvaraṃ katvā, paggaṇhitvāna añjalim.

Āsīsamānarūpova¹, kissa tvaṃ idha māgato.

Dvīsu vinayesu ye paññattā,

Uddesaṃ āgacchanti uposathesu.

Kati te sikkhāpadā honti,

Katisu nagaresu paññattā.

Bhaddako te ummaṅgo, yoniso paripucchasi.

Taggha te ahamakkhissaṃ, yathāsi kusalo tathā.

Dvīsu vinayesu ye paññattā,

Uddesaṃ āgacchanti uposathesu.

Aḍḍhuḍḍhasatāni te honti,

Sattasu nagaresu paññattā.

Katamesu sattasu nagaresu paññattā,

Ingaha me tvaṃ byākara nam².

Taṃ vacanapathaṃ³ nisāmayitvā,

Paṭipajjema hitāya no siyā.

Vesāliyaṃ Rājagahe, Sāvattthiyaṃ ca Āḷaviyaṃ.

Kosambiyaṃ ca Sakkesu, Bhaggesu ceva paññattā.

Kati Vesāliyaṃ paññattā, kati Rājagahe katā.

Sāvattthiyaṃ kati honti, kati Āḷaviyaṃ katā.

Kati Kosambiyaṃ paññattā, kati Sakkesu vuccanti.

Kati Bhaggesu paññattā, taṃ me akkhāhi pucchito.

1. Āsīsamānarūpova (Sī, Syā)

2. Ingaha me taṃ byākara (Ka)

3. Tava vacanapathaṃ (Syā)

Dasa Vesāliyaṃ paññattā, ekavīsa Rājagahe katā.
 Cha-ūna tīṇi satāni, sabbe Sāvattthiyaṃ katā.
 Cha Āḷaviyaṃ paññattā, aṭṭha Kosambiyaṃ katā.
 Aṭṭha Sakkesu vuccanti, tayo Bhaggesu paññattā.
 Ye Vesāliyaṃ paññattā, te suṇohi yathātathaṃ¹.
 Methunaviggahuttari, atirekañca kāḷakaṃ.
 Bhūtaṃ paramparabhattaṃ, dantaponena² acelako.
 Bhikkhunīsu ca akkoso, dasete Vesāliyaṃ katā.
 Ye Rājagahe paññattā, te suṇohi yathātathaṃ.
 Adinnādānaṃ Rājagahe, dve anuddhamāsanā dvepi ca bhedā.
 Antaravāsakaṃ rūpiyaṃ suttam, ujjhāpanena ca pācitapiṇḍam.
 Gaṇabhojanaṃ vikāle ca, cārittaṃ nahānaṃ ūnavīsati.
 Cīvaram datvā vosāsanti, ete Rājagahe katā.
 Giraggacariyā tattheva, chandadānena ekavīsati.
 Ye Sāvattthiyaṃ paññattā, te suṇohi yathātathaṃ.
 Pārājikāni cattāri, saṃghādisesā bhavanti soḷasa.
 Aniyatā ca dve honti, nissaggiyā catuvīsati.
 Chapaññāsasatañceva, khuddakāni pavuccanti.
 Dasayeva ca gārayhā, dvesattati ca sekhiyā.
 Cha-ūna tīṇisatāni, sabbe Sāvattthiyaṃ katā.
 Ye Āḷaviyaṃ paññattā, te suṇohi yathātathaṃ.
 Kuṭikosiyaseyyā ca, khaṇane gaccha devate.
 Sappāṇakañca siñcanti, cha ete Āḷaviyaṃ katā.
 Ye Kosambiyaṃ paññattā, te suṇohi yathātathaṃ.
 Mahāvihāro dovacassaṃ, aññaṃ dvāraṃ surāya ca.
 Anādariyaṃ sahadhammo, payopānena aṭṭhamam.

1. Yathākathaṃ (Sī, Syā, evamuparipi)

2. Dantaponena (Ka)

Ye Sakkesu paññattā, te suṇohi yathātathaṃ.
Eḷakalomāni patto ca, ovādo ceva bhesajjaṃ.

Sūci āraññiko ceva, aṭṭhete¹ Kāpilavatthave.
Udakasuddhiyā ovādo, bhikkhunīsu pavuccanti.

Ye Bhaggesu paññattā, te suṇohi yathātathaṃ.
Samādahitvā visibbenti, sāmisenā sasitthakaṃ.

Pārājikāni cattāri, saṃghādisesāni bhavanti.
Satta ca nissaggiyāni, aṭṭha dvattimsa khuddakā.

Dve gārayhā tayo sekkhā, chappaññāsa sikkhāpadā.
Chasu nagaresu paññattā, Buddhenādiccabandhunā.

Cha-ūna tīṇi satāni, sabbe Sāvattthiyaṃ katā.
Kāruṇikena Buddhena, Gotamena yasassinā.

2. Catuvipatti

336. Yaṃ taṃ² pucchimha akittayi no,
Taṃ taṃ byākataṃ anaññathā.
Aññaṃ taṃ pucchāmi, tadinṅha brūhi,
Garuka lahukañcāpi sāvasesaṃ.
Anavasesaṃ duṭṭhullañca aduṭṭhullaṃ,
Ye ca yāvattatīyakā.
Sādhāraṇaṃ asādhāraṇaṃ,
Vibhattiyo ca³ yehi samathehi sammanti.
Sabbānipetāni viyākarohi,
Handa vākyaṃ suṇoma te.
Ekatimsā ye garukā, aṭṭhettha anavasesā.
Ye garukā te duṭṭhullā, ye duṭṭhullā sā sīlavipatti.
Pārājikaṃ saṃghādiseso, “sīlavipattī”ti vuccati.

1. Cha etc (sabbattha)

2. Yaṃ yaṃ (Ka)

3. Vipattiyo ca (Sī, Syā)

Thullaccayaṃ pācittiyā, pāṭidesanīyaṃ dukkaṭaṃ.
 Dubbhāsitaṃ yo cāyaṃ, akkosati hasādhippāyo.
 Ayaṃ sā ācāravipattisammata.

Viparītadiṭṭhiṃ gaṇhanti, asaddhammehi purakkhatā.
 Abbhācikkhanti Sambuddhaṃ, duppaññā mohaparutā.
 Ayaṃ sā diṭṭhivipattisammata.

Ājīvahetu ājīvakāraṇā pāpiccho icchāpakato asantaṃ abhūtaṃ
 uttarimanussadhammaṃ ullapati. Ājīvahetu ājīvakāraṇā sañcarittaṃ
 samāpajjati. Ājīvahetu ājīvakāraṇā “yo te vihāre vasati, so bhikkhu arahā”ti
 bhaṇati. Ājīvahetu ājīvakāraṇā bhikkhu paṇītabhojanāni attano atthāya
 viññāpetvā bhuñjati. Ājīvahetu ājīvakāraṇā bhikkhuni paṇītabhojanāni attano
 atthāya viññāpetvā bhuñjati. Ājīvahetu ājīvakāraṇā sūpaṃ vā odanaṃ vā
 agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjati. Ayaṃ sā ājīvavipatti sammata.

Ekādasa yāvatatiyakā, te suṇohi yathātathaṃ.
 Ukkhittānuvattikā, aṭṭha yāvatatiyakā.
 Ariṭṭho Caṇḍakālī ca, ime te yāvatatiyakā.

3. Chedanakādi

337. Kati chedanakāni. Kati bhedanakāni. Kati uddālanakāni. Kati
 anaññapācittiyāni. Kati bhikkhusammutiyo. Kati sāmīciyo. Kati paramāni.

Kati jānanti paññattā, Buddhenādiccabandhunā.

Cha chedanakāni. Ekaṃ bhedanakaṃ. Ekaṃ uddālanakaṃ. Cattāri
 anaññapācittiyāni. Catasso bhikkhusammutiyo. Satta sāmīciyo. Cuddasa
 paramāni.

Sodasa¹ jānanti paññattā, Buddhenādiccabandhunā.

1. Soḷasa (Sī, Syā) aṭṭhakathā olokatabbā.

4. Asādhāraṇādi

338. Vīsaṃ dve satāni bhikkhūnaṃ sikkhāpadāni,
 Uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
 Tīṇi satāni cattāri bhikkhunīnaṃ sikkhāpadāni,
 Uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
 Chacattārīsā bhikkhūnaṃ, bhikkhunīhi asādhāraṇā.
 Sataṃ timsā ca bhikkhunīnaṃ, bhikkhūhi asādhāraṇā.
 Sataṃ sattati chaceva, ubhinnaṃ asādhāraṇā.
 Sataṃ sattati cattāri, ubhinnaṃ samasikkhatā.
 Vīsaṃ dvesatāni bhikkhūnaṃ sikkhāpadāni,
 Uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
 Te suṇohi yathātathaṃ.
 Pārājikāni cattāri, saṃghādisesāni bhavanti terasa.
 Aniyatā dve honti.
 Nissaggiyāni timseva, dvenavuti ca khuddakā.
 Cattāro pāṭidesanīyā, pañcasattati sekhiyā.
 Vīsaṃ dve satāni cime honti bhikkhūnaṃ sikkhāpadāni,
 Uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
 Tīṇi satāni cattāri, bhikkhunīnaṃ sikkhāpadāni.
 Uddesaṃ āgacchanti uposathesu, te suṇohi yathātathaṃ.
 Pārājikāni aṭṭha, saṃghādisesāni bhavanti sattarasa.
 Nissaggiyāni timseva,
 Sataṃ saṭṭhi cha ceva khuddakāni pavuccanti.
 Aṭṭha pāṭidesanīyā, pañcasattati sekhiyā.
 Tīṇi satāni cattāri cime honti bhikkhunīnaṃ sikkhāpadāni,
 Uddesaṃ āgacchanti uposathesu.
 Chacattārīsā bhikkhūnaṃ, bhikkhunīhi asādhāraṇā.
 Te suṇohi yathātathaṃ.

Cha saṅghādisesā, dve aniyatehi aṭṭha.
 Nissaggiyāni dvādasa, tehi te honti vīsati.
 Dvevīsati khuddakā, caturo pāṭidesanīyā.
 Chacattārīsā cime honti, bhikkhūnaṃ bhikkhūhi asādhāraṇā.
 Sataṃ tiṃsā ca bhikkhūnaṃ, bhikkhūhi asādhāraṇā.
 Te suṇohi yathātathaṃ.
 Pārājikāni cattāri, saṅghamhā dasa nissare.
 Nissaggiyāni dvādasa, channavuti ca khuddakā.
 Aṭṭha pāṭidesanīyā.
 Sataṃ tiṃsā cime honti, bhikkhūnaṃ bhikkhūhi asādhāraṇā.
 Sataṃ sattati chaceva, ubhinnaṃ asādhāraṇā.
 Te suṇohi yathātathaṃ.
 Pārājikāni cattāri, saṅghādisesāni bhavanti soḷasa.
 Aniyatā dve honti, nissaggiyāni catuvīsati.
 Sataṃ aṭṭhārasā ceva, khuddakāni pavuccanti.
 Dvādasa pāṭidesanīyā.
 Sataṃ sattati chacevime honti, ubhinnaṃ asādhāraṇā.
 Sataṃ sattati cattāri, ubhinnaṃ samasikkhatā.
 Te suṇohi yathātathaṃ.
 Pārājikāni cattāri, saṅghādisesāni bhavanti satta.
 Nissaggiyāni aṭṭharasa, samasattati khuddakā.
 Pañcasattati sekhiyāni.
 Sataṃ sattati cattāri cime honti, ubhinnaṃ samasikkhatā.
 Aṭṭheva pārājikā ye durāsadā, tālavatthusamūpamā.
 Paṇḍupalāso puthusilā, sīsacchinno so naro.
 Tālova matthakacchinno, avirulhī bhavanti te.

Tevīsati saṅghādisesā, dve aniyatā.

Dve cattārīsa nissaggiyā.

Aṭṭhāsītisatam pācittiyā, dvādasa pāṭidesanīyā.

Pañcasattati sekhiyā, tīhi samathehi sammanti.

Sammukhā ca paṭiññāya, tiṇavatthārakena ca.

Dve uposathā dve pavāraṇā,

Cattāri kammāni Jinena desitā.

Pañceva uddesā caturo bhavanti,

Anaññathā āpattikkhandhā ca bhavanti satta.

Adhikaraṇāni cattāri sattahi samathehi sammanti.

Dvīhi catūhi tīhi kiccaṃ ekena sammati.

5. Pārājikādi-āpatti

339. ‘Pārājikan’ti yaṃ vuttam, taṃ suṇohi yathātatham.

Cuto paraddho bhaṭṭho ca, saddhammā hi niraṅkato.

Samvāsopi tahim natthi, tenetaṃ iti vuccati.

‘Saṅghādiseso’ti yaṃ vuttam, taṃ suṇohi yathātatham.

Samghova deti parivāsam, mūlāya paṭikassati.

Mānattam deti abbhethi, tenetaṃ iti vuccati.

‘Aniyato’ti yaṃ vuttam, taṃ suṇohi yathātatham.

Aniyato na niyato, anekamsikataṃ padaṃ.

Tiṇṇamaññataram ṭhānam, ‘aniyato’ti pavuccati.

‘Thullaccayan’ti yaṃ vuttam, taṃ suṇohi yathātatham.

Ekassa mūle yo deseti, yo ca taṃ paṭiṅgaṇhati.

Accayo tena samo natthi, tenetaṃ iti vuccati.

‘Nissaggiyan’ti yaṃ vuttam, taṃ suṇohi yathātatham.

Saṅghamajjhe gaṇamajjhe, ekasseva ca ekato.

Nissajjitvāna deseti, tenetaṃ iti vuccati.

‘Pācittiyan’ti yaṃ vuttaṃ, taṃ suṇohi yathātathaṃ.
Pāṭeti kusalaṃ dhammaṃ, ariyamaggaṃ aparajjhati.
Cittasaṃmohanaṭṭhānaṃ, tenetaṃ iti vuccati.

‘Pāṭidesanīyan’ti yaṃ vuttaṃ, taṃ suṇohi yathātathaṃ.
Bhikkhu aññātaḥ santo, kicchā laddhāya bhojanaṃ.
Sāmaṃ gahetvā bhuñjeyya, ‘gārayhan’ti pavuccati.

Nimantanāsu bhuñjantā chandāya, vosāsati tattha bhikkhuniṃ.
Anivāretvā tahiṃ bhuñje, ‘gārayhan’ti pavuccati.

Saddhācittaṃ kulaṃ gantvā, appabhogaṃ anāḷiyam¹.
Agilāno tahiṃ bhuñje, ‘gārayhan’ti pavuccati.

Yo ce araṇṇe viharanto, sāsāṅke sabhayānake.
Aviditaṃ tahiṃ bhuñje, ‘gārayhan’ti pavuccati.

Bhikkhunī aññātikā santā, yaṃ paresaṃ mamāyitaṃ.
Sappi telaṃ madhuṃ phāṇitaṃ, macchamaṃsaṃ atho khīraṃ.
Dadhiṃ sayam viññāpeyya bhikkhunī,
Gārayhapattā Sugatassa sāsane.

‘Dukkaṭan’ti yaṃ vuttaṃ, taṃ suṇohi yathātathaṃ.
Aparaddhaṃ viraddhañca, khalitaṃ yañca dukkaṭaṃ.

Yaṃ manusso kare pāpaṃ, āvi vā yadi vā raho.
‘Dukkaṭan’ti pavedenti, tenetaṃ iti vuccati.

‘Dubbhāsitan’ti yaṃ vuttaṃ, taṃ suṇohi yathātathaṃ.
Dubbhāsitaṃ durābhaṭṭhaṃ, saṃkiliṭṭhañca yaṃ padaṃ.
Yañca viññū garahanti, tenetaṃ iti vuccati.

‘Sekhiyan’ti yaṃ vuttaṃ, taṃ suṇohi yathātathaṃ.
Sekkhasa sikkhamānassa, ujumaggānusārino.

Ādi cetaṃ caraṇaṅca, mukhaṃ saññamasamvaro.
Sikkhā etādisī natthi, tenetaṃ iti vuccati.

1. Anāḷiyam (Sī, Syā)

* Channamativassati, vivaṭaṃ nātivassati.

Tasmā channaṃ vivaretha, evaṃ taṃ nātivassati.

Gati migānaṃ pavanaṃ, ākāso pakkhinaṃ gati.

Vibhavo gati dhammānaṃ, nibbānaṃ arahato gaṭṭi.

Gāthāsaṅgaṇikaṃ niṭṭhitaṃ.

Tassuddānaṃ.

Sattanagaresu paññattā, vipatti caturopi ca.

Bhikkhūnaṃ bhikkhunīnaṃca, sādharmaṇā asādharmaṇā.

Sāsaṇaṃ anuggahāya, Gāthāsaṅgaṇikaṃ idanti.

Gāthāsaṅgaṇikaṃ niṭṭhitaṃ.

Adhikaraṇabheda

1. Ukkoṭanabhedādi

340. * Cattāri adhikaraṇāni. Vivādādhikaraṇam, anuvādādhikaraṇam, āpattādhikaraṇam, kiccādhikaraṇam. Imāni cattāri adhikaraṇāni.

Imesaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ kati ukkoṭā. Imesaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ dasa ukkoṭā. Vivādādhikaraṇassa dve ukkoṭā, anuvādādhikaraṇassa cattāro ukkoṭā, āpattādhikaraṇassa tayo ukkoṭā, kiccādhikaraṇassa eko ukkoṭo. Imesaṃ catunnaṃ adhikaraṇānaṃ ime dasa ukkoṭā.

Vivādādhikaraṇam ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti. Anuvādādhikaraṇam ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti. Āpattādhikaraṇam ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti. Kiccādhikaraṇam ukkoṭento kati samathe ukkoṭeti.

Vivādādhikaraṇam ukkoṭento dve samathe ukkoṭeti. Anuvādādhikaraṇam ukkoṭento cattāro samathe ukkoṭeti. Āpattādhikaraṇam ukkoṭento tayo samathe ukkoṭeti. Kiccādhikaraṇam ukkoṭento ekaṃ samathaṃ ukkoṭeti.

341. Kati ukkoṭā. Katihākārehi ukkoṭanaṃ pasavati. Katihaṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇam ukkoṭeti. Kati puggalā adhikaraṇam ukkoṭentā āpattiṃ āpajjanti.

Dvādasa ukkoṭā. Dasahākārehi ukkoṭanaṃ pasavati. Catūhaṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇam ukkoṭeti. Cattāro puggalā adhikaraṇam ukkoṭenā āpattiṃ āpajjanti.

Katame dvādasa ukkoṭā. Akataṃ kammaṃ, dukkaṭaṃ kammaṃ, puna kātabbaṃ kammaṃ, anihatam, dunnihatam, puna nihanitabbaṃ, avinicchitam, duvinicchitam, puna vinicchitabbaṃ, avūpasantaṃ, duvūpasantaṃ, puna vūpasametabbanti ime dvādasa ukkoṭā.

Katamehi dasahākārehi ukkoṭaṇaṃ pasavati. Tattha jātaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, tattha jātaṃ vūpasantaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, antarāmagge adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, antarāmagge vūpasantaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, tattha gataṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, tattha gataṃ vūpasantaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, tattha gataṃ vūpasantaṃ adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, sativinayaṃ ukkoṭeti, amūḷhavinayaṃ ukkoṭeti, tassapāpiyasikaṃ ukkoṭeti, tiṇavathhāraṃ ukkoṭeti. Imehi dasahākārehi ukkoṭaṇaṃ pasavati.

Katamehi catūhaṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇaṃ ukkoṭeti. Chandāgatiṃ gacchanto adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, dosāgatiṃ gacchanto adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, mohāgatiṃ gacchanto adhikaraṇaṃ ukkoṭeti, bhayāgatiṃ gacchanto adhikaraṇaṃ ukkoṭeti. Imehi catūhaṅgehi samannāgato puggalo adhikaraṇaṃ ukkoṭeti.

Katame cattāro puggalā adhikaraṇaṃ ukkoṭentā āpattiṃ āpajjanti. Tadahupasampanno ukkoṭeti, ukkoṭanaṃ pācittiyaṃ. Āgantuko ukkoṭeti, ukkoṭanaṃ pācittiyaṃ. Kārako ukkoṭeti, ukkoṭanaṃ pācittiyaṃ. Chandadāyako ukkoṭeti, ukkoṭanaṃ pācittiyaṃ. Ime cattāro puggalā adhikaraṇaṃ ukkoṭentā āpattiṃ āpajjanti.

2. Adhikaraṇanidānādi

342. Vivādādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃ jātikaṃ kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ. Āpattādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ. Kiccādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ.

Vivādādhikaraṇaṃ vivādanidānaṃ vivādasamudayaṃ vivādajātikaṃ vivādapabhavaṃ vivādasambhāraṃ vivādasamuṭṭhānaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ anuvādanidānaṃ anuvādasamudayaṃ anuvādajātikaṃ anuvādapabhavaṃ anuvādasambhāraṃ anuvādasamuṭṭhānaṃ. Āpattādhikaraṇaṃ āpattinidānaṃ āpattisamudayaṃ āpattijātikaṃ āpattipabhavaṃ āpattisambhāraṃ āpattisamuṭṭhānaṃ. Kiccādhikaraṇaṃ kiccayanidānaṃ kiccayasamudayaṃ kiccayajātikaṃ kiccayapabhavaṃ kiccayasambhāraṃ kiccayasamuṭṭhānaṃ.

Vivādādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ
kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ -pa-.
Āpattādhikaraṇaṃ -pa-. Kiccādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ
kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ.

Vivādādhikaraṇaṃ hetunidānaṃ hetusamudayaṃ hetujātikaṃ
hetupabhavaṃ hetusambhāraṃ hetusamuṭṭhānaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ -pa-.
Āpattādhikaraṇaṃ -pa-. Kiccādhikaraṇaṃ hetunidānaṃ hetusamudayaṃ
hetujātikaṃ hetupabhavaṃ hetusambhāraṃ hetusamuṭṭhānaṃ.

Vivādādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃ samudayaṃ kiṃ jātikaṃ
kiṃpabhavaṃ kiṃ sambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ -pa-.
Āpattādhikaraṇaṃ -pa-. Kiccādhikaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ
kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ.

Vivādādhikaraṇaṃ paccayanidānaṃ paccayasamudayaṃ
paccayajātikaṃ paccayapabhavaṃ paccayasambhāraṃ paccayasamuṭṭhānaṃ.
Anuvādādhikaraṇaṃ -pa-. Āpattādhikaraṇaṃ -pa-. Kiccādhikaraṇaṃ
paccayanidānaṃ paccayasamudayaṃ paccayajātikaṃ paccayapabhavaṃ
paccayasambhāraṃ paccayasamuṭṭhānaṃ.

3. Adhikaraṇamūlādi

343. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ kati mūlāni. Kati samuṭṭhānā. Catunnaṃ
adhikaraṇānaṃ tettimsa mūlāni. Tettimsa samuṭṭhānā.

Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamāni tettimsa mūlāni.
Vivādādhikaraṇassa dvādasa mūlāni, anuvādādhikaraṇassa cuddasa mūlāni,
āpattādhikaraṇassa cha mūlāni, kiccādhikaraṇassa ekaṃ mūlaṃ saṃgho.
Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ imāni tettimsa mūlāni.

Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katame tettimsa samuṭṭhānā.
Vivādādhikaraṇassa aṭṭhārasabhedakaravatthūni samuṭṭhānā,
anuvādādhikaraṇassa catasso vipattiyo samuṭṭhānā, āpattādhikaraṇassa
sattāpattikkhandhā samuṭṭhānā, kiccādhikaraṇassa cattāri kammāni
samuṭṭhānā. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ ime tettimsa samuṭṭhānā.

4. Adhikaraṇapaccayāpatti

344. Vivādādhikaraṇaṃ āpattānāpattīti, vivādādhikaraṇaṃ na āpatti. Kim pana vivādādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyyāti, āma vivādādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyya. Vivādādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati, vivādādhikaraṇapaccayā dve āpattiyo āpajjati. Upasampannaṃ omasati, āpatti pācittiyassa. Anupasampannaṃ omasati, āpatti dukkaṭassa. Vivādādhikaraṇapaccayā imā dve āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, katihi adhikaraṇehi, katisu ṭhānesu, katihi samathehi sammanti.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ ekaṃ vipattiṃ bhajanti ācāravipattiṃ. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ dvīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena. Tīsu ṭhānesu saṅghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike. Tīhi samathehi sammanti siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

345. Anuvādādhikaraṇaṃ āpattānāpattīti, anuvādādhikaraṇaṃ na āpatti. Kim pana anuvādādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyyāti, āma anuvādādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyya. Anuvādādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati, anuvādādhikaraṇapaccayā tisso āpattiyo āpajjati. Bhikkhum amūlakena pārājikena dhammena anuddhamseti, āpatti saṅghādisesassa. Amūlakena saṅghādisesena anuddhamseti, āpatti pācittiyassa. Amūlikāya ācāravipattiyā anuddhamseti, āpatti dukkaṭassa. Anuvādādhikaraṇapaccayā imā tisso āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, katihi adhikaraṇehi, katisu ṭhānesu, katihi samathehi sammanti.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti siyā sīlavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ tīhi āpattikkhandhehi saṅgahitā, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Yā tā āpattiyo garukā, tā āpattiyo ekena adhikaraṇena, kiccādhikaraṇena. Ekamhi ṭhāne saṅghamajjhe. Dvīhi samathehi sammanti sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca. Yā tā āpattiyo lahukā, tā āpattiyo ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena. Tīsu ṭhānesu saṅghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike. Tīhi samathehi sammanti siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

346. Āpattādhikaraṇaṃ āpattānāpattīti, āpattādhikaraṇaṃ āpatti. Kim pana āpattādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyyāti, āma āpattādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyya. Āpattādhikaraṇapaccayā kati āpatiyo āpajjati, āpattādhikaraṇapaccayā catasso āpattiyo āpajjati. Bhikkhunī jānaṃ pārājikaṃ dhammaṃ¹ paṭicchādeti, āpatti pārājikassa. Vematikā paṭicchādeti, āpatti thullaccayassa. Bhikkhu saṅghādisesaṃ paṭicchādeti, āpatti pācittiyassa. Ācāravipattiṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. Āpattādhikaraṇapaccayā imā catasso āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi

1. Pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ (Syā)

samuṭṭhanti, katihi adhikaraṇehi, katisu ṭhānesu, katihi samathehi sammanti.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti siyā sīlavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ catūhi āpattikkhandhehi saṅgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Yā sā āpatti anavasesā, sā āpatti na katamena adhikaraṇena. Na katamamhi ṭhāne. Na katamena samathena sammanti. Yā tā āpattiyo lahukā, tā āpattiyo ekena adhikaraṇena, kiccādhikaraṇena. Tīsu ṭhānesu saṅghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike. Tīhi samathehi sammanti sayā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

347. Kiccādhikaraṇaṃ āpattānāpattīti, kiccādhikaraṇaṃ na āpatti. Kim pana kiccādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyyāti, āma kiccādhikaraṇapaccayā āpattiṃ āpajjeyya. Kiccādhikaraṇapaccayā kati āpattiyo āpajjati, kiccādhikaraṇapaccayā pañca āpattiyo āpajjati. Ukkhittānuvattikā bhikkhunī yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjati. Ñattiyā dukkaṭṭaṃ. Dvīhi kammavācāhi thullaccayā. Kammavācāpariyosāne āpatti pārājikassa. Bhedakānuvattakā bhikkhū yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanti, āpatti saṅghādisesassa. Pāpikāya diṭṭhiyā yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjanti, āpatti pācittiyassa. Kiccādhikaraṇapaccayā imā pañca āpattiyo āpajjati.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ kati vipattiyo bhajanti, catunnaṃ adhikaraṇānaṃ katamaṃ adhikaraṇaṃ, sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ katihi āpattikkhandhehi saṅgahitā, channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, katihi adhikaraṇehi, katisu ṭhānesu, katihi samathehi sammanti.

Tā āpattiyo catunnaṃ vipattīnaṃ dve vipattiyo bhajanti siyā sīlavipattiṃ, siyā ācāravipattiṃ. Catunnaṃ adhikaraṇānaṃ āpattādhikaraṇaṃ. Sattannaṃ āpattikkhandhānaṃ pañcahi āpattikkhandhehi saṅgahitā siyā pārājikāpattikkhandhena, siyā saṅghādisesāpattikkhandhena, siyā thullaccayāpattikkhandhena, siyā pācittiyāpattikkhandhena, siyā dukkaṭāpattikkhandhena. Channaṃ āpattisamuṭṭhānānaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhanti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti. Yā sā āpatti anavasesā, sā āpatti na katamena adhikaraṇena. Na katamamhi ṭhāne. Na katamena samathena sammati. Yā sā āpatti garukā, sā āpatti ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena. Ekamhi ṭhāne saṅghamajjhe. Dvīhi samathehi sammati sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca. Yā tā āpattiyo lahukā, tā āpattiyo ekena adhikaraṇena kiccādhikaraṇena. Tīsu ṭhānesu saṅghamajjhe gaṇamajjhe puggalassa santike. Tīhi samathehi sammanti siyā sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca, siyā sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca.

5. Adhikaraṇādhippāya

348. Vivādādhikaraṇaṃ hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ. Vivādādhikaraṇaṃ na hoti anuvādādhikaraṇaṃ, na hoti āpattādhikaraṇaṃ, na hoti kiccādhikaraṇaṃ, api ca vivādādhikaraṇapaccayā hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ. Yathā kathaṃ viya, * idha bhikkhū vivadanti dhammoti vā adhammoti vā -pa- duṭṭhullāpattīti vā aduṭṭhullāpattīti vā, yaṃ tattha bhaṇḍanaṃ kalaho viggaho vivādo nānāvādo aññathāvādo vipaccatāya vohāro medhakaṃ, idaṃ vuccati vivādādhikaraṇaṃ. Vivādādhikaraṇe sāgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ, vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāno āpattiṃ āpajjati āpattādhikaraṇaṃ. Tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ vivādādhikaraṇapaccayā hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ.

* Vi 4. 211; Vi 5. 202 piṭṭhesupi.

Anuvādādhikaraṇaṃ hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ. Anuvādādhikaraṇaṃ na hoti āpattādhikaraṇaṃ, na hoti kiccādhikaraṇaṃ, na hoti vivādādhikaraṇaṃ, api ca anuvādādhikaraṇapaccayā hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ. Yathā kathaṃ viya, * idha bhikkhū bhikkhuṃ anuvadanti silavipattiyā vā ācāravipattiyā vā diṭṭhivipattiyā vā ājīvavipattiyā vā, yo tattha anuvādo anuvadanā anullapanā anubhaṇanā anusampavaṅkatā abbhussahanatā anubalappadānaṃ, idaṃ vuccati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvādādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāno āpattiṃ āpajjati āpattādhikaraṇā. Tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ, evaṃ anuvādādhikaraṇapaccayā hoti āpattādhikaraṇaṃ, hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ.

Āpattādhikaraṇaṃ hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ. Āpattādhikaraṇaṃ na hoti kiccādhikaraṇaṃ, na hoti vivādādhikaraṇaṃ, na hoti anuvādādhikaraṇaṃ, api ca āpattādhikaraṇapaccayā hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ. Yathā kathaṃ viya, * pañcapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇaṃ, sattapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇaṃ, idaṃ vuccati āpattādhikaraṇaṃ. Āpattādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāno āpattiṃ āpajjati āpattādhikaraṇaṃ. Tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ āpattādhikaraṇapaccayā hoti kiccādhikaraṇaṃ, hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ.

Kiccādhikaraṇaṃ hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ. Kiccādhikaraṇaṃ na hoti vivādādhikaraṇaṃ, na hoti anuvādādhikaraṇaṃ, na hoti āpattādhikaraṇaṃ, api ca kiccādhikaraṇapaccayā hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ. Yathā kathaṃ viya, yā saṅghassa kiccayatā karaṇīyatā apalokanakammaṃ ñattikammaṃ ñattidutiyakammaṃ ñatticatutthakammaṃ,

* Vi 4. 212; Vi 5. 203 piṭṭhesupī.

idaṃ vuccati kiccādhikaraṇaṃ. Kiccādhikaraṇe saṅgho vivadati vivādādhikaraṇaṃ. Vivadamāno anuvadati anuvādādhikaraṇaṃ. Anuvadamāno āpattiṃ āpajjati āpattādhikaraṇaṃ. Tāya āpattiyā saṅgho kammaṃ karoti kiccādhikaraṇaṃ. Evaṃ kiccādhikaraṇapaccayā hoti vivādādhikaraṇaṃ, hoti anuvādādhikaraṇaṃ, hoti āpattādhikaraṇaṃ.

6. Pucchāvāra

349. Yattha sativinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha sativinayo. Yattha amūḷhavinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha amūḷhavinayo. Yattha paṭiññātakaraṇaṃ tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha paṭiññātakaraṇaṃ. Yattha yebhuyyasikā tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha yebhuyyasikā. Yattha tassapāpiyasikā tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tassapāpiyasikā. Yattha tiṇavatthārako tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tiṇavatthārako.

7. Vissajjanāvāra

350. Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca sativinayena ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha sativinayo tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha sativinayo, na tattha amūḷhavinayo, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ, na tattha yebhuyyasikā, na tattha tassapāpiyasikā, na tattha tiṇavatthārako. Yasmiṃ samaye sammukhāvinayena ca amūḷhavinayena ca -pa- sammukhāvinayena ca paṭiññātakaraṇena ca -pa- sammukhā vinayena ca yebhuyyasikāya ca -pa- sammukhāvinayena ca tassapāpiyasikāya ca -pa- sammukhāvinayena ca tiṇavatthārakena ca adhikaraṇaṃ vūpasammati, yattha tiṇavatthārako tattha sammukhāvinayo, yattha sammukhāvinayo tattha tiṇavatthārako, na tattha sativinayo, na tattha amūḷhavinayo, na tattha paṭiññātakaraṇaṃ, na tattha yebhuyyasikā, na tattha tassapāpiyasikā.

8. Saṃsaṭṭhavāra

351. Sammukhāvinayoti vā sativinayoti vā ime dhammāsaṃsaṭṭhā, udāhu visāsaṭṭhā, labbhā ca panimesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā

nānākaraṇaṃ paññāpetuṃ. Sammukhāvinayoti vā amūḷhavinayoti vā -pa-.
Sammukhāvinayoti vā paṭiññātakaraṇanti vā. Sammukhāvinayoti vā
yebhuyyasikāti vā. Sammukhāvinayoti vā tassapāpiyasikāti vā.
Sammukhāvinayoti vā tiṇavatthāarakoti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā, udāhu
visaṃsaṭṭhā, labbhā ca panimesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā
nānākaraṇaṃ paññāpetuṃ.

Sammukhāvinayoti vā sativinayoti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā, no
visaṃsaṭṭhā, na ca labbhā imesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā
nānākaraṇaṃ paññāpetuṃ. Sammukhāvinayoti vā amūḷhavinayoti vā -pa-.
Sammukhāvinayoti vā paṭiññātakaraṇanti vā. Sammukhāvinayoti vā
yebhuyyasikāti vā. Sammukhāvinayoti vā tassapāpiyasikāti vā.
Sammukhāvinayoti vā tiṇavatthāarakoti vā ime dhammā saṃsaṭṭhā, no
visaṃsaṭṭhā, na ca labbhā imesaṃ dhammānaṃ vinibbhujitvā vinibbhujitvā
nānākaraṇaṃ paññāpetuṃ.

9. Sattasamathanidāna

352. Sammukhāvinayo kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātiko kiṃpabhavo
kiṃsambhāro kiṃsamuṭṭhāno. Sativinayo kiṃnidāno kiṃsamudayo
kiṃjātiko kiṃpabhavo kiṃsambhāro kiṃsamuṭṭhāno. Amūḷhavinayo
kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātiko kiṃpabhavo kiṃsambhāro
kiṃsamuṭṭhāno. Paṭiññātakaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ
kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ. Yebhuyyasikā kiṃnidānā
kiṃsamudayā kiṃjātikā kiṃpabhavā kiṃsambhārā kiṃsamuṭṭhānā.
Tassapāpiyasikā kiṃnidānā kiṃsamudayā kiṃjātikā kiṃpabhavā
kiṃsambhārā kiṃsamuṭṭhānā. Tiṇavatthāarako kiṃnidāno kiṃsamudayo
kiṃjātiko kiṃpabhavo kiṃsambhāro kiṃsamuṭṭhāno.

Sammukhāvinayo nidānanidāno nidānasamudayo nidānajātiko
nidānapabhavo nidānasambhāro nidānasamuṭṭhāno. Sativinayo -pa-.
Amūḷhavinayo -pa-. Paṭiññātakaraṇaṃ nidānanidānaṃ nidānasamudayaṃ
nidānajātikaṃ nidānapabhavaṃ nidānasambhāraṃ nidānasamuṭṭhānaṃ.
Yebhuyyasikā -pa-. Tassapāpiyasikā nidānanidānā nidāna samudayā
nidānajātikā nidānapabhavā

nidānasambhārā nidānasamuṭṭhānā. Tiṇavatthārako nidānanidāno
nidānasamudayo nidānajātiko nidānapabhavo nidānasambhāro
nidānasamuṭṭhāno.

Sammukhāvinayo kimnidāno kimsamudayo kimjātiko kimpabhavo
kimsambhāro kimsamuṭṭhāno. Sativinayo -pa-. Amūḷhavinayo -pa-.
Paṭiññātakaraṇaṃ -pa-. Yebhuyyasikā -pa-. Tassapāpiyasikā -pa-.
Tiṇavatthārako kimnidāno kimsamudayo kimjātiko kimpabhavo
kimsambhāro kim samuṭṭhāno.

Sammukhāvinayo hetunidāno hetusamudayo hetujātiko hetupabhavo
hetusambhāro hetusamuṭṭhāno. Sativinayo -pa-. Amūḷhavinayo -pa-.
Paṭiññātakaraṇaṃ hetunidānaṃ hetusamudayaṃ hetujātikaṃ hetupabhavaṃ
hetusambhāraṃ hetusamuṭṭhānaṃ. Yebhuyyasikā -pa-. Tassapāpiyasikā
hetunidānā hetusamudayā hetujātikā hetupabhavā hetusambhārā
hetusamuṭṭhānā. Tiṇavatthārako hetunidāno hetusamudayo hetujātiko
hetupabhavo hetusambhāro hetusamuṭṭhāno.

Sammukhāvinayo kimnidāno kimsamudayo kimjātiko kimpabhavo
kimsambhāro kimsamuṭṭhāno. Sativinayo -pa-. Amūḷhavinayo -pa-.
Paṭiññātakaraṇaṃ -pa-. Yebhuyyasikā -pa-. Tassapāpiyasikā -pa-.
Tiṇavatthārako kimnidāno kimsamudayo kimjātiko kimpabhavo
kimsambhāro kimsamuṭṭhāno. Sammukhāvinayo paccayanidāno
paccayasamudayo paccayaājātiko paccayapabhavo paccayasambhāro
paccayasamuṭṭhāno. Sativinayo -pa-. Amūḷhavinayo -pa-. Paṭiññātakaraṇaṃ
paccayanidānaṃ paccayasamudayaṃ paccayaājātikaṃ paccayapabhavaṃ
paccayasambhāraṃ paccayasamuṭṭhānaṃ. Yebhuyyasikā -pa-.
Tassapāpiyasikā paccayanidānā paccayasamudayā paccayaājātikā
paccayapabhavā paccayasambhārā paccayasamuṭṭhānā. Tiṇavatthārako
paccayanidāno paccayasamudayo paccayaājātiko paccayapabhavo
paccayasambhāro paccayasamuṭṭhāno.

353. Sattannaṃ samathānaṃ kati mūlāni, kati samuṭṭhānā. Sattannaṃ
samathānaṃ chabbīsa mūlāni, chattiṃsa samuṭṭhānā. Sattannaṃ samathānaṃ
katamāni

chabbīsa mūlāni. Sammukhāvinayassa cattāri mūlāni saṅghasammukhatā dhammasammukhatā vinayasammukhatā puggalasammukhatā. Sativinayassa cattāri mūlāni. Amūḷhavinayassa cattāri mūlāni. Paṭiññātakaraṇassa dve mūlāni yo ca deseti, yassa ca deseti. Yebhuyyasikāya cattāri mūlāni. Tassapāpiyasikāya cattāri mūlāni. Tiṇavatthārakassa cattāri mūlāni saṅghasammukhatā dhammasammukhatā vinayasammukhatā puggalasammukhatā. Sattannaṃ samathānaṃ imāni chabbīsa mūlāni.

Sattannaṃ samathānaṃ katame chattimsa samuṭṭhānā. Sativinayassa kammaṣṣa kiriyā, karaṇaṃ, upagamaṇaṃ, ajjhupagamaṇaṃ, adhiṅvāsanā, appaṭikkosānā. Amūḷhavinayassa kammaṣṣa -pa-. Paṭiññātakaraṇassa kammaṣṣa. Yebhuyyasikāya kammaṣṣa. Tassapāpiyasikāya kammaṣṣa. Tiṇavatthārakassa kammaṣṣa kiriyā, karaṇaṃ, upagamaṇaṃ, ajjhupagamaṇaṃ, adhiṅvāsanā, appaṭikkosānā. Sattannaṃ samathānaṃ ime chattimsa samuṭṭhānā.

10. Sattasamathānānatthādi

354. Sammukhāvinayoti vā sativinayoti vā ime dhammā nānatthā nānābyañjanā, udāhu ekatthā byañjanaṃ nānaṃ. Sammukhāvinayoti vā amūḷhavinayoti vā -pa-. Sammukhāvinayoti vā paṭiññātakaraṇanti vā. Sammukhāvinayoti vā yebhuyyasikāti vā. Sammukhāvinayoti vā tassapāpiyasikāti vā. Sammukhāvinayoti vā tiṇavatthārakoti vā ime dhammā nānatthā nānābyañjanā, udāhu ekatthā byañjanaṃ nānaṃ. Sammukhāvinayoti vā sativinayoti vā ime dhammā nānatthā ceva nānā byañjanā ca. Sammukhāvinayoti vā amūḷhavinayoti vā -pa-. Sammukhāvinayoti vā paṭiññātakaraṇanti vā. Sammukhāvinayoti vā yebhuyyasikāti vā. Sammukhāvinayoti vā tassapāpiyasikāti vā. Sammukhāvinayoti vā tiṇavatthārakoti vā ime dhammā nānatthā ceva nānā byañjanā ca.

355. * Vivādo vivādādhikaraṇaṃ, vivādo no adhikaraṇaṃ, adhikaraṇaṃ no vivādo, adhikaraṇaṃceva vivādo ca. Siyā vivādo vivādādhikaraṇaṃ, siyā vivādo no adhikaraṇaṃ, siyā adhikaraṇaṃ no vivādo, siyā adhikaraṇaṃceva vivādo ca.

* Tattha katamo vivādo vivādādhikaraṇaṃ. Idha bhikkhū vivadanti dhammoti vā adhammoti vā -pa- duṭṭhullā āpattīti vā aduṭṭhullā āpattīti vā, yaṃ tattha bhaṇḍanaṃ kalaho viggaho vivādo nānāvādo aññathāvādo vipaccatāya vohāro medhakaṃ, ayaṃ vivādo vivādādhikaraṇaṃ.

Tattha katamo vivādo no adhikaraṇaṃ. Mātāpi puttana vivadati, puttopi mātārā vivadati, pitāpi puttana vivadati, puttopi pitarā vivadati, bhātāpi bhātārā vivadati, bhātāpi bhaginiyā vivadati, bhaginīpi bhātārā vivadati, sahāyopi sahāyena vivadati, ayaṃ vivādo no adhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃ no vivādo. Anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ, idaṃ adhikaraṇaṃ no vivādo.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃceva vivādo ca. Vivādādhikaraṇaṃ adhikaraṇaṃcava vivādo ca.

356. * Anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ, anuvādo no adhikaraṇaṃ, adhikaraṇaṃ no anuvādo, adhikaraṇaṃceva anuvādo ca. Siyā anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ, siyā anuvādo no adhikaraṇaṃ, siyā adhikaraṇaṃ no anuvādo, siyā adhikaraṇaṃceva anuvādo ca.

Tattha katamo anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ. Idha bhikkhū bhikkhum anuvadanti sīlavipattiyā vā ācāravipattiyā vā diṭṭhivipattiyā vā ājīvavipattiyā vā, yo tattha anuvādo anuvadanaṃ anullapanā nubhaṇanaṃ anusampavaṅkatā abbhussahanatā anubalappadānaṃ, ayaṃ anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ.

Tattha katamo anuvādo no adhikaraṇaṃ. Mātāpi puttaṃ anuvadati, puttopi mātaraṃ anuvadati, pitāpi puttaṃ anuvadati, puttopi pitaraṃ anuvadati, bhātāpi bhātaraṃ anuvadati, bhātāpi bhaginiṃ anuvadati, bhaginīpi bhātaraṃ anuvadati, sahāyopi sahāyaṃ anuvadati, ayaṃ anuvādo no adhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃ no anuvādo. Āpattādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ vivādādhikaraṇaṃ, idaṃ adhikaraṇaṃ no anuvādo.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṅceva anuvādo ca. Anuvādādhikaraṇaṃ adhikaraṇaṅceva anuvādo ca.

357. Āpatti āpattādhikaraṇaṃ, āpatti no adhikaraṇaṃ, adhikaraṇaṃ no āpatti, adhikaraṇaṅceva āpatti ca. Siyā āpatti āpattādhikaraṇaṃ, siyā āpatti no adhikaraṇaṃ, siyā adhikaraṇaṃ no āpatti, siyā adhikaraṇaṅceva āpatti ca.

Tattha katamā āpatti āpattādhikaraṇaṃ. Pañcapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇaṃ, sattapi āpattikkhandhā āpattādhikaraṇaṃ. Ayaṃ āpatti āpattādhikaraṇaṃ.

Tattha katamā āpatti no adhikaraṇaṃ. Sotāpatti samāpatti, ayaṃ āpatti no adhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃ no āpatti. Kiccādhikaraṇaṃ vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ, idaṃ adhikaraṇaṃ no āpatti.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṅceva āpatti ca. Āpattādhikaraṇaṃ adhikaraṇaṅceva āpatti ca.

385. * Kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ, kiccaṃ no adhikaraṇaṃ, adhikaraṇaṃ no kiccaṃ, adhikaraṇaṅceva kiccaṅca. Siyā kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ, siyā kiccaṃ no adhikaraṇaṃ, siyā adhikaraṇaṃ no kiccaṃ, siyā adhikaraṇaṅceva kiccaṅca.

Tattha katamaṃ kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ. Yā saṅghassa kiccayatā karaṇīyatā apalokanakammaṃ ñattikammaṃ ñattidutiyakammaṃ ñatticatutthakammaṃ, idaṃ kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ kiccaṃ no adhikaraṇaṃ. Ācariyakiccaṃ upajjhāyakiccaṃ¹ samānupajjhāyakiccaṃ samānācariyakiccaṃ, idaṃ kiccaṃ no adhikaraṇaṃ.

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṃ no kiccaṃ. Vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ, idaṃ adhikaraṇaṃ no kiccaṃ.

* Vi 4. 219 pitthepe.

1. Upajjhāyakiccaṃ sakiccaṃ (Ka)

Tattha katamaṃ adhikaraṇaṅceva kiccaṅca. Kiccādhikaraṇaṃ
adhikaraṇaṅceva kiccaṅcāti.

Adhikaraṇabhedam niṭṭhitam.

Tassuddānam.

Adhikaraṇaṃ ukkoṭā, ākārā puggalena ca.
Nidānahetupaccayā, mūlaṃ samuṭṭhānena ca.
Āpatti hoti yattha ca, saṃsaṭṭhā nidānena ca¹.
Hetupaccayamūlāni, samuṭṭhānena byañjanā.
Vivādo adhikaraṇanti, bhedaḍdhikaraṇe idanti.

1. Saṃsaṭṭhā nidānapabhavā (Sī)

Aparagāthāsaṅgaṇika

1. Codanādīpucchāvissajjanā

359. Codanā kimatthāya, sāraṇā kissa kāraṇā.
Saṅgho kimatthāya, matikammaṃ pana kissa kāraṇā.
Codanā sāraṇatthāya, niggahatthāya sāraṇā.
Saṅgho pariggahatthāya, matikammaṃ pana pāṭiyekkaṃ.
Mā kho turito abhaṇi, mā kho caṇḍikato bhaṇi.
Mā kho paṭighaṃ janayi, sace anuvijjako tuvaṃ.
Mā kho sahasā abhaṇi, kathaṃ viggāhikaṃ anattasamhitam.
Sutte vinaye anulome, paññatte anulomike.
Anuyogavattaṃ nisāmaya, kusalena buddhimatā kataṃ.
Suvuttaṃ sikkhāpadānulomikaṃ, gatiṃ na nāsento samparāyikaṃ.
Hitesī anuyuñjassu, kālenatthūpasamhitam.
Cuditassa ca codakassa ca,
Sahasā vohāraṃ mā padhāresi.
Codako āha āpannoti,
Cuditako āha anāpannoti.
Ubho anukkhīpanto, paṭiññānusandhitena kāraye.
Paṭiññā lajjīsu katā, alajjīsu evaṃ na vijjati.
Bahumpi alajjī bhāseyya, vattānusandhitena¹ kāraye.
Alajjī kīdiso hoti, paṭiññā yassa na rūhati.
Etaṇca² tāhaṃ pucchāmi, kīdiso vuccati alajjīpuggalo.
Sañcicca āpattim āpajjati, āpattim parigūhati.
Agatigamanaṇca gacchati, ediso vuccati alajjīpuggalo.
Saccaṃ ahampi jānāmi, ediso vuccati alajjīpuggalo.
Aññaṇca tāhaṃ pucchāmi, kīdiso vuccati lajjīpuggalo.
Sañcicca āpattim nāpajjati, āpattim na parigūhati.
Agatigamaṇaṃ na gacchati, ediso vuccati lajjīpuggalo.

1. Vuttānusandhitena (Sī, Syā, Ka)

2. Evaṇca (Ka)

Saccaṃ ahampi jānāmi, ediso vuccati vuccati lajjīpuggalo.
Aññañca tāhaṃ pucchāmi, kīdiso vuccati adhammacodako.

Akālena codeti abhūtena.

Pharusena anattasamhitena.

Dosantaro codeti no mettācitto.

Ediso vuccati adhammacodako.

Saccaṃ ahampi jānāmi, ediso vuccati adhammacodako.

Aññañca tāhaṃ pucchāmi, kīdiso vuccati dhammacodako.

Kālena codeti bhūtena, saṅghena atthasamhitena.

Mettācitto codeti no dosantaro,

Ediso vuccati dhammacodako.

Saccaṃ ahampi jānāmi, ediso vuccati dhammacodako.

Aññañca tāhaṃ pucchāmi, kīdiso vuccati bālacodako.

Pubbāparaṃ na jānāti, pubbāparassa akovido.

Anusandhivacanapathaṃ na jānāti,

Anusandhivacanapathassa akovido.

Ediso vuccati bālacodako.

Saccaṃ ahampi jānāmi, ediso vuccati bālacodako.

Aññañca tāhaṃ pucchāmi, kīdiso vuccati paṇḍitacodako.

Pubbāparampi jānāti, pubbāparassa kovido.

Anusandhivacanapathaṃ jānāti, anusandhivacanapathassa kovido.

Ediso vuccati paṇḍitacodako.

Saccaṃ ahampi jānāmi, ediso vuccati paṇḍitacodako.

Aññañca tāhaṃ pucchāmi, codanā kinti vuccati.

Sīlavipattiyā codeti, atho ācāradiṭṭhiyā.

Ājīvenapi codeti, codanā tena vuccatīti.

Aparam Gāthāsaṅgaṇikam niṭṭhitam.

Codanākaṇḍa

1. Anuvijjaka anuyoga

360. Anuvijjakena codako pucchitabbo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ codesi, kiṃhi naṃ codesi, sīlavipattiyā vā codesi, ācāravipattiyā vā codesi, diṭṭhivipattiyā vā codesī”ti. So ce evaṃ vadeyya “sīlavipattiyā vā codemi, ācāravipattiyā vā codemi, diṭṭhivipattiyā vā codemī”ti. So evamassa vacanīyo “jānāsi panāyasmā sīlavipattiṃ, jānāsi ācāravipattiṃ, jānāsi diṭṭhivipattiṃ”ti. So ce evaṃ vadeyya “jānāmi kho ahaṃ āvuso sīlavipattiṃ, jānāmi ācāravipattiṃ, jānāmi diṭṭhivipattiṃ”ti. So evamassa vacanīyo “katamā panāvuso sīlavipatti, katamā ācāravipatti, katamā diṭṭhivipatti”ti. So ce evaṃ vadeyya “cattāri ca pārājikāni terasa ca saṃghādisesā, ayaṃ sīlavipatti. Thullaccayaṃ pācittiyāṃ pāṭidesanīyaṃ dukkaṭaṃ dubbhāsitaṃ, ayaṃ ācāravipatti. Micchādiṭṭhi antaggāhikā diṭṭhi, ayaṃ diṭṭhivipatti”ti. So evamassa vacanīyo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ codesi, diṭṭhena vā codesi, sutena vā codesi, parisāṅkāya vā codesī”ti. So ce evaṃ vadeyya “diṭṭhena vā codemi, sutena vā codemi, parisāṅkāya vā codemī”ti. So evamassa vacanīyo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ diṭṭhena codesi, kiṃ te diṭṭhaṃ, kinti te diṭṭhaṃ, kadā te diṭṭhaṃ, kattha te diṭṭhaṃ, pārājikaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, saṃghādisesaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, thullaccayaṃ. Pācittiyāṃ. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ. Dubbhāsitaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, kattha ca tvaṃ ahosi, kattha cāyaṃ bhikkhu ahosi, kiñca tvaṃ karosi, kiñcāyaṃ bhikkhu karotī”ti. So ce evaṃ vadeyya “na kho ahaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ diṭṭhena codemi, api ca sutena codemī”ti. So evamassa vacanīyo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ sutena codesi, kiṃ te sutāṃ, kinti te sutāṃ, kadā te sutāṃ, kattha te sutāṃ, ‘pārājikaṃ ajjhāpanno’ti sutāṃ, saṃghādisesaṃ. Thullaccayaṃ. Pācittiyāṃ. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ. ‘Dubbhāsitaṃ ajjhāpanno’ti sutāṃ, bhikkhussa sutāṃ, bhikkhuniyā sutāṃ, sikkhamānāya

sutaṃ, sāmaṇerassa sutaṃ, sāmaṇeriyā sutaṃ, upāsakassa sutaṃ, upāsikāya sutaṃ, rājūnaṃ sutaṃ, rājamahāmattānaṃ sutaṃ, titthiyānaṃ sutaṃ, titthiyasāvakaṇaṃ sutaṃ”ti. So ce evaṃ vadeyya “na kho ahaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ sutena codemi, api ca parisāṅkāya codemī”ti. So evamassa vacanīyo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imaṃ bhikkhuṃ parisāṅkāya codesi, kiṃ parisāṅkasi, kinti parisāṅkasi, kadā parisāṅkasi, kattha parisāṅkasi, ‘pārājikaṃ ajjhāpanno’ti parisāṅkasi, ‘saṃghādisesaṃ ajjhāpanno’ti parisāṅkasi, thallaccayaṃ. Pācittiyaṃ. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ. ‘Dubbhāsitaṃ ajjhāpanno’ti parisāṅkasi, bhikkhussa sutvā parisāṅkasi, bhikkhuniyā sutvā parisāṅkasi, sikkhamānāya sutvā parisāṅkasi, sāmaṇerassa sutvā parisāṅkasi, sāmaṇeriyā sutvā parisāṅkasi, upāsakassa sutvā parisāṅkasi, upāsikāya sutvā parisāṅkasi, rājūnaṃ sutvā parisāṅkasi, rājamahāmattānaṃ sutvā parisāṅkasi, titthiyānaṃ sutvā parisāṅkasi, titthiyasāvakaṇaṃ sutvā parisāṅkasī”ti.

361. Diṭṭhaṃ diṭṭhena sameti, diṭṭhena saṃsandate diṭṭhaṃ.

Diṭṭhaṃ paṭicca na upeti, asuddhaparisaṅkito.

So puggalo paṭiññāya, kātabbo tenuposatho.

Sutaṃ sutena sameti, sutena saṃsandate sutaṃ.

Sutaṃ paṭicca na upeti, asuddhaparisaṅkito.

So puggalo paṭiññāya, kātabbo tenuposatho.

Mutaṃ mutena sameti, mutena saṃsandate mutaṃ.

Mutaṃ paṭicca na upeti, asuddhaparisaṅkito.

So puggalo paṭiññāya, kātabbo tenuposatho.

362. Codanāya ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ. Codanāya okāsakammaṃ ādi, kiriyā majjhe, samatho pariyosānaṃ. Codanāya kati mūlāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo, katihākārehi codeti. Codanāya dve mūlāni, tīṇi vatthūni, pañca bhūmiyo, dvihākārehi codeti. Codanāya katamāni dve mūlāni. Samūlikā vā amūlikā vā. Codanāya imāni dve mūlāni. Codanāya katamāni tīṇi vatthūni.

Diṭṭhena sutena parisāṅkāya. Codanāya imāni tīṇi vatthūni. Codanāya katamā pañca bhūmiyo. Kālena vakkhāmi, no akālena, bhūtena vakkhāmi, no abhūtena, saṅghena vakkhāmi, no pharusena, atthasaṅghitena vakkhāmi, no anatthasaṅghitena, mettācitto vakkhāmi, no dosantaroti. Codanāya imā pañca bhūmiyo.

Katamehi dvīhākārehi codeti. Kāyena vā codeti, vācāya vā codeti.
Imehi dvīhākārehi codeti.

2. Codakādipaṭipatti

363. Codakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, cuditakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, saṅghena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, anuvijjakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ. Codakena kathaṃ paṭipajjitabbanti. Codakena pañcasu dhammesu patiṭṭhāya paro codetabbo. Kālena vakkhāmi, no akālena, bhūtena vakkhāmi, no abhūtena, saṅghena vakkhāmi, no pharusena, atthasaṅghitena vakkhāmi, no anatthasaṅghitena, mettācitto vakkhāmi, no dosantaroti. Codakena evaṃ paṭipajjitabbaṃ. Cuditakena kathaṃ paṭipajjitabbanti. Cuditakena dvīsu dhammesu paṭipajjitabbaṃ sacce ca akuppe ca. Cuditakena evaṃ paṭipajjitabbaṃ. Saṅghena kathaṃ paṭipajjitabbanti. Saṅghena otiṇṇānotiṇṇaṃ jānitabbaṃ. Saṅghena evaṃ paṭipajjitabbaṃ. Anuvijjakena kathaṃ paṭipajjitabbanti. Anuvijjakena yena dhammena yena vinayena yena Satthusāsanena taṃ adhikaraṇaṃ vūpasammati, tathā taṃ adhikaraṇaṃ vūpasametabbaṃ. Anuvijjakena evaṃ paṭipajjitabbaṃ.

364. Uposatho kimatthāya, pavāraṇā kissa kāraṇā.

Parivāso kimatthāya, mūlāyapaṭikassanā kissa kāraṇā.

Mānattaṃ kimatthāya, abbhānaṃ kissa kāraṇā.

Uposatho sāmaggatthāya, visuddhatthāya pavāraṇā.

Parivāso mānattatthāya, mūlāyapaṭikassanā niggahatthāya.

Mānattaṃ abbhānatthāya, visuddhatthāya abbhānaṃ.

Chandā dosā bhayā mohā, there ca paribhāsati.
 Kāyassa bheda duppañño, khato upahatindriyo.
 Nirayaṃ gacchati dummedho, na ca sikkhāya gāravo.

Na ca āmisam nissāya,
 Na ca nissāya puggalam.
 Ubho ete vivajjetvā,
 Yathādhammo tathā kare.

3. Codakassa-attajhāpana

Kodhano upanāhī ca,
 Caṇḍo ca paribhāsako.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānam.

Upakaṇṇakam jappati jimham pekkhati,
 Vītiharati kummaggaṃ paṭisevati.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānam.

Akālena codeti abhūtena,
 Pharusena anattasamhitena.
 Dosantaro codeti no mettācitto.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānam.

Dhammādhammaṃ na jānāti,
 Dhammādhammaṃ akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānam.

Vinayāvinayaṃ na jānāti,
 Vinayāvinayassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānam.

Bhāsītābhāsitaṃ na jānāti,
 Bhāsītābhāsitassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānaṃ.

Āciṇṇānāciṇṇaṃ na jānāti,
 Āciṇṇānāciṇṇassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānaṃ.

Paññattāpaññattaṃ na jānāti,
 Paññattāpaññattassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānaṃ.

Āpattānāpattimā na jānāti,
 Āpattānāpattiyā akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso cedako jhāpeti attānaṃ.

Lahukagarukaṃ na jānāti,
 Lahukagarukassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānaṃ.

Sāvasesānavasesaṃ na jānāti,
 Sāvasesānavasesassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānaṃ.

Duṭṭhullāduṭṭhullaṃ na jānāti,
 Duṭṭhullāduṭṭhullassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānaṃ.

Pubbāparamṃ na jānāti,
 Pubbāparassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānam.

Anusandhivacanapathamṃ na jānāti,
 Anusandhivacanapathassa akovido.
 Anāpattiyā ‘āpattī’ti ropeti,
 Tādiso codako jhāpeti attānanti.

Codanākaṇḍam niṭṭhitam.

Tassuddānam.

Codanā anuvijjā ca, ādi mūlenuposatho.
 Gati Codanakaṇḍamhi, sāsanam patiṭṭhāpayanti.

Cūlasaṅgāma

1. Anuvijjakassapaṭipatti

365. * Saṅgāmāvacarena bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamantena nīcacittena saṅgho upasaṅkamitabbo rajoharaṇasamena cittena, āsanakusalena bhavitabbaṃ nisajjakusalena, there bhikkhū anupakhajjantena, nave bhikkhū āsanena appaṭibāhantena yathāpatirūpe āsane nisīditabbaṃ, anānākathikena bhavitabbaṃ atiracchānakathikena, sāmaṃ vā dhammo bhāsitaḥ, paro vā ajjhesitaḥ, ariyo vā tuṇhībhāvo nātimaññitaḥ.

Saṅghena anumatenā puggalena anuvijjakena anuvijjitukāmena na upajjhāyo pucchitaḥ, na ācariyo pucchitaḥ, na saddhivihāriko pucchitaḥ, na antevāsiko pucchitaḥ, na samānupajjhāyako pucchitaḥ, na samānācariyako pucchitaḥ, na jāti pucchitabbā, na nāmaṃ pucchitabbaṃ, na gottaṃ pucchitabbaṃ, na āgamo pucchitaḥ, na kulapadeso pucchitaḥ, na jātibhūmi pucchitabbā, taṃ kiṃ kārāṇā, atrassa pemaṃ vā doṣo vā, peme vā sati doṣe vā chandāpi gaccheyya, doṣāpi gaccheyya, mohāpi gaccheyya, bhayāpi gaccheyya.

Saṅghena anumatenā puggalena anuvijjakena anuvijjitukāmena saṅghagarukena bhavitabbaṃ, no puggalagarukena, saddhammagarukena bhavitabbaṃ, no āmisagarukena, atthavasikena bhavitabbaṃ, no parisakappikena, kālena anuvijjitabbaṃ, no akālena, bhūtena anuvijjitabbaṃ, no abhūtena, saṅghena anuvijjitabbaṃ, no pharusena, atthasaṃhitena anuvijjitabbaṃ, no anatthasaṃhitena, mettācittena anuvijjitabbaṃ, no dosantarena, na upakaṇṇakajappinā bhavitabbaṃ, na jīmhaṃ pekkhitabbaṃ, na akkhi nikhaṇitaḥ, na bhamukaṃ ukkhipitaḥ, na sīsaṃ ukkhipitaḥ, na hatthavikāro kāttaḥ, na hatthamuddā dassetaḥ.

Āsanakusalena bhavitabbaṃ nisajjakusalena, yugamattaṃ pekkhantena atthaṃ anuvidhiyantena sake āsane nisīditabbaṃ, na ca āsanā

vuṭṭhātabbaṃ, na vīṭhātabbaṃ, na kummaggo sevītabbo, na
 bāhāvikkhepakāṃ¹ bhaṇītabbaṃ, aturītena bhavītabbaṃ asāhasikena,
 acaṇḍikatena bhavītabbaṃ vacanakkhameṇa, mettācītena bhavītabbaṃ
 hitānukampīnā, kāruṇīkenā bhavītabbaṃ hitaparīsakkīnā, asamphappalāpīnā
 bhavītabbaṃ parīyantabhāṇīnā, averavasīkenā bhavītabbaṃ anasuruttēna,
 attā parīggaḥetabbo, paro parīggaḥetabbo, codako parīggaḥetabbo, cudītako
 parīggaḥetabbo, adhammacodako parīggaḥetabbo, adhammacudītako
 parīggaḥetabbo, dhammacodako parīggaḥetabbo, dhammacudītako
 parīggaḥetabbo, vuttāṃ ahāpentēna avuttāṃ apakāsētena otiṇṇānī
 padabyañjanānī sādhuakāṃ parīggaḥetvā paro paṭīpucchītvā yathā paṭīṇṇāyā
 kāretabbo, mando hāsetabbo², bhīrū assāsetabbo, caṇḍo nīsedhetabbo, asuci
 vibhāvetabbo, ujumaddavēna, na chandāgatīṃ gantabbaṃ, na dosāgatīṃ
 gantabbaṃ, na mohāgatīṃ gantabbaṃ, na bhayāgatīṃ gantabbaṃ,
 majjhāttena bhavītabbaṃ dhammesu ca puggalesu ca, evañca pana
 anuvījjako anuvījjamāno Sattu ceva sāsanaḥaro hotī, vīṇṇūnañca
 sabrahmacārīnaṃ piyo ca hotī manāpo ca garu ca bhāvānīyo ca.

366. Suttāṃ saṃsandanatthāyā, opammaṃ nidassanatthāyā, attho
 vīṇṇāpanatthāyā, paṭīpucchā ṭhapanatthāyā, okāsakammaṃ codanatthāyā,
 codanā sārāṇatthāyā, sārāṇā savacanīyatthāyā, savacanīyaṃ palībodhatthāyā,
 palībodho vinīccayatthāyā, vinīccayo santīraṇatthāyā, santīraṇaṃ
 ṭhānāṭhānagamānatthāyā, ṭhānāṭhānagamānaṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ
 nīggahatthāyā, pesalānaṃ bhikkhūnaṃ sampaggahatthāyā, saṃgho
 samparīggaḥasampāṭīcchanatthāyā, saṃghēna anumātā puggalā
 paccekāṭṭhāyīno avīsaṃvādakāṭṭhāyīno.

Vīnayo saṃvaratthāyā, saṃvaro avīppaṭīsaratthāyā, avīppaṭīsarō
 pāmujjatthāyā, pāmujjāṃ pītātthāyā, pīṭī passaddhatthāyā, passaddhī
 sukhatthāyā, sukhaṃ samādhatthāyā, samādhī yathābhūtañāṇadassanatthāyā,
 yathābhūtañāṇadassanaṃ nībbīdatthāyā, nībbīdā vīrāgatthāyā, vīrāgo
 vīmuttatthāyā, vīmuttī vīmuttīñāṇadassanatthāyā, vīmuttīñāṇadassanaṃ
 anupādāparīnībbānatthāyā,

1. Na vācā vikkhepakāṃ (Syā)

2. Vepo pahāsetabbo (Syā)

etadatthā kathā, etadatthā mantanā, etadatthā upanisā, etadattham
sotāvadhānam, yadidaṃ anupādācittassa vimokkhoti.

367. Anuyogavattam nisāmaya, kusalena buddhimatā katam.

Suvuttam sikkhāpadānulomikam, gatiṃ na nāsento samparāyikam.

Vatthum vipattiṃ āpattiṃ, nidānam ākāra-akovido.

Pubbāparam na jānāti, katākataṃ samena ca.

Kammaṅca adhikaraṅgaṅca, samathe cāpi akovido.

Ratto duṭṭho ca mūḷho ca, bhayā mohā ca gacchati.

Na ca saññattikusalo, nijjhattiyā ca akovido.

Laddhapakkho ahiriko, kaṅhakammo anādaro.

Sa ve¹ tādisako bhikkhu, ‘appaṭikkho’ti vuccati.

Vatthum vipattiṃ āpattiṃ, nidānam ākārakovido.

Pubbāparaṅca jānāti, katākataṃ samena ca.

Kammaṅca adhikaraṅgaṅca, samathe cāpi kovido.

Aratto aduṭṭho amūḷho, bhayā mohā na gacchati.

Saññattiyā ca kusalo, nijjhattiyā ca kovido.

Laddhapakkho hirimano, sukkakammo sagāravo.

Sa ve tādisako bhikkhu, ‘sappaṭikkho’ti vuccatīti.

Cūḷasaṅgāmaṃ niṭṭhitam.

Tassuddānam.

Nīcacittena puccheyya, garu saṅghe na puggale.

Suttam saṃsandanatthāya, vinayānuggahena ca.

Uddānam Cūḷasaṅgāme, ekuddeso² idaṃ katanti.

1. Sace (Ka)

2. Ekuddesam (Sī, Syā)

Mahāsaṅgāma

1. Voharantena jānitabbādi

368. Saṅgāmāvacarena bhikkhunā saṅghe voharantena vatthu jānitabbaṃ. Vipatti jānitabbā, āpatti jānitabbā, nidānaṃ jānitabbaṃ, ākāro jānitabbo, pubbāparaṃ jānitabbaṃ, katākataṃ jānitabbaṃ, kammaṃ jānitabbaṃ, adhikaraṇaṃ jānitabbaṃ, samatho jānitabbo, na chandāgati gantabbā, na dosāgati gantabbā, na mohāgati gantabbā, na bhayāgati gantabbā, saññāpanīye ṭhāne saññāpetabbaṃ, nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpetabbaṃ, pekkhanīye ṭhāne pekkhitabbaṃ, pasādanīye ṭhāne pasādetabbaṃ, “laddhapakkhomhī”ti parapakkho nāvajānitabbo, “bahussutomhī”ti appassuto nāvajānitabbo, “therataromhī”ti navakataro nāvajānitabbo, asampattaṃ nabyāhātabbaṃ, sampattaṃ dhammato vinayato na parihāpetabbaṃ, yena dhammena yena vinayena yena Satthusāsanena taṃ adhikaraṇaṃ vūpasammati, tathā taṃ adhikaraṇaṃ vūpasametabbaṃ.

369. **Vatthu jānitabbanti** aṭṭhapārājikānaṃ¹ vatthu jānitabbaṃ, tevīsaṃghādisesānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dve-aniyatānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dvecattārīsanissaggiyānaṃ vatthu jānitabbaṃ, aṭṭhāsītīsatapācittiyānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dvādasapāṭidesanīyānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dukkaṭānaṃ vatthu jānitabbaṃ, dubbhāsītānaṃ vatthu jānitabbaṃ.

370. **Vipatti jānitabbāti** sīlavipatti jānitabbā, ācāravipatti jānitabbā, diṭṭhivipatti jānitabbā, ājīvavipatti jānitabbā.

371. **Āpatti jānitabbāti** pārājikāpatti jānitabbā, saṃghādisesāpatti jānitabbā, thullaccayāpatti jānitabbā, pācittiyāpatti jānitabbā, pāṭidesanīyāpatti jānitabbā, dukkaṭāpatti jānitabbā, dubbhāsītāpatti jānitabbā.

1. Aṭṭhannaṃ pārājikānaṃ (Sī, Ka)

372. **Nidānaṃ jānitabbanti** aṭṭhapārājikānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, tevīsaśaṃghādīsesānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dve-aniyatānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dvecattārīsaṇissaggiyānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, aṭṭhāsītīsatapācittiyānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dvādasapāṭīdesaniyānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dukkaṭānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ, dubbhāsītānaṃ nidānaṃ jānitabbaṃ.

373. **Ākāro jānitabboti** saṃgho ākārato jānitabbo, gaṇo ākārato jānitabbo, puggalo ākārato jānitabbo, codako ākārato jānitabbo, cuditako ākārato jānitabbo. **Saṃgho ākārato jānitabboti** “paṭibalo nu kho ayaṃ saṃgho imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametuṃ dhammena vinayena Satthusāsanena, udāhu no”ti-evaṃ saṃgho ākārato jānitabbo. **Gaṇo ākārato jānitabboti** “paṭibalo nu kho ayaṃ gaṇo imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametuṃ dhammena vinayena Satthusāsanena, udāhu no”ti-evaṃ gaṇo ākārato jānitabbo. **Puggalo ākārato jānitabboti** “paṭibalo nu kho ayaṃ puggalo imaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametuṃ dhammena vinayena Satthusāsanena, udāhu no”ti-evaṃ puggalo ākārato jānitabbo. **Codako ākārato jānitabboti** “kacci nu kho ayamāyasmā pañcasu dhammesu paṭiṭṭhāya paraṃ codeti, ukāhu no”ti-evaṃ codako ākārato jānitabbo. **Cuditako ākārato jānitabboti** “kacci nu kho ayamāyasmā dvīsu dhammesu paṭiṭṭhito sacce ca akuppe ca, udāhu no”ti-evaṃ cuditako ākārato jānitabbo.

374. **Pubbāparaṃ jānitabbanti** “kacci nu kho ayamāyasmā vatthuto vā vatthuṃ saṅkamati, vipattito vā vipattiṃ saṅkamati, āpattito vā āpattiṃ saṅkamati, avajānitvā vā paṭijānāti, paṭijānitvā vā avajānāti, aññaena vā aññaṃ paṭicarati, udāhu no”ti-evaṃ pubbāparaṃ jānitabbaṃ.

375. **Katākataraṃ jānitabbanti** methunadhammo jānitabbo, methunadhammassa anulomaṃ jānitabbaṃ, methunadhammassa pubbabhāgo jānitabbo. **Methunadhammo jānitabboti** dvayaṃ dvayasamāpatti jānitabbā. **Methunadhammassa**

anulomaṃ jānitabbanti bhikkhu attano mukhena parassa aṅgajātaṃ gaṇhāti. **Methunadhammassa pubbabhāgo jānitabboti** vaṇṇavaṇṇo¹. Kāyasamsaggo, duṭṭhullavācā, attakāmapāricariyā, vacanamanuppadānaṃ².

376. **Kammaṃ jānitabbanti** soḷasakammāni jānitabbāni, cattāri apalokanakammāni jānitabbāni, cattāri ñattikammāni jānitabbāni, cattāri ñattidutiyakammāni jānitabbāni, cattāri ñatticatutthakammāni jānitabbāni.

377. **Adhikaraṇaṃ jānitabbanti** cattāri adhikaraṇāni jānitabbāni, vivādādhikaraṇaṃ jānitabbam, anuvādādhikaraṇaṃ jānitabbam, āpattādhikaraṇaṃ jānitabbam, kiccādhikaraṇaṃ jānitabbam.

378. **Samatho jānitabboti** satta samathā jānitabbā, sammukhāvinayo jānitabbo, sativinayo jānitabbo, amūḷhavinayo jānitabbo, paṭiññātakaraṇaṃ jānitabbam, yebhuyyasikā jānitabbā, tassapāpiyasikā jānitabbā, tiṇavatthārako jānitabbo.

2. Agati-agantabba

379. **Na chandāgati gantabbāti** chandāgatiṃ gacchanto kathaṃ chandāgatiṃ gacchati, idhekacco “ayaṃ me upajjhāyo vā ācariyo vā saddhivihāriko vā antevāsiko vā samānupajjhāyako vā samānācariyako vā sandiṭṭho vā sambhatto vā ñātisālohitto vā”ti tassānukampāya tassānurakkhāya adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatena “bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatena”ti dīpeti, bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatena “abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatena”ti dīpeti, anāciṇṇaṃ Tathāgatena “āciṇṇaṃ Tathāgatena”ti dīpeti, āciṇṇaṃ Tathāgatena “anāciṇṇaṃ Tathāgatena”ti dīpeti, apaññattaṃ Tathāgatena “paññattaṃ Tathāgatena”ti dīpeti, paññattaṃ Tathāgatena “apaññattaṃ Tathāgatena”ti dīpeti,

1. Vaṇṇo avaṇṇo (Syā)

2. Dhanamanuppadānaṃ (Ka)

anāpattim “āpatī”ti dīpeti, āpattim “anāpattī”ti dīpeti, lahukam āpattim “garukā āpattī”ti dīpeti, garukam āpattim “lahukā āpattī”ti dīpeti, sāvasesam āpattim “anavasesā āpattī”ti dīpeti, anavasesam āpattim “sāvasesā āpattī”ti dīpeti, duṭṭhullam āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpeti, aduṭṭhullam āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpeti. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi chandāgatim gacchanto bahujanāhitāya paṭipanno hoti bahujanāsukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānam. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi chandāgatim gacchanto khataṃ upahataṃ attānam pariharati, sāvajjo ca hoti, sānuvajjo ca viññūnam, bahuñca apuññam pasavati. Chandāgatim gacchanto evaṃ chandāgatim gacchati.

380. **Na dosāgati gantabbāti** dosāgatim gacchanto katham dosāgatim gacchati, idhekacco “anattam me acarī”ti āghātam bandhati, “anattam me caratī”ti āghātam bandhati, “anattam me carissatī”ti āghātam bandhati, “piyassa me manāpassa anattam acari, anattam carati, anattam carissatī”ti āghātam bandhati, “appiyassa me amanāpassa attham acari, attham carati, attham carissatī”ti āghātam bandhati. Imehi navahi āghātavatthūhi āghāto paṭighāto kuddho kodhābhibhūto adhammam “dhammo”ti dīpeti, dhammam “adhammo”ti dīpeti -pa- duṭṭhullam āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpeti, aduṭṭhullam āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpeti. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi dosāgatim gacchanto bahujanā hitāya paṭipanno hoti bahujanāsukhāya bahuno janassa anattāya ahitāya dukkhāya devamanussānam. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi dosāgatim gacchanto khataṃ upahataṃ attānam pariharati, sāvajjo ca hoti, sānuvajjo ca viññūnam, bahuñca apuññam pasavati. Dosāgatim gacchanto evaṃ dosāgatim gacchati.

381. **Na mohāgati gantabbāti** mohāgatim gacchanto katham mohāgatim gacchati, ratto rāgavasena gacchati, duṭṭho dosavasena gacchati, mūḷho mohavasena gacchati, parāmaṭṭho diṭṭhivasena gacchati, mūḷho sammūḷho mohābhibhūto adhammam “dhammo”ti dīpeti, dhammam

“adhammo”ti dīpeti -pa- duṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpeti. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi mohāgatim gacchanto bahujanāhitāya paṭipanno hoti bahujanāsukhāya bahuno janassa anathāya ahitāya dukkhāya devamanussānam. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi mohāgatim gacchanto khataṃ upahataṃ attānam pariharati, sāvajjo ca hoti, sānuvajjo ca viññūnam, bahuñca apuññam pasavati. Mohāgatim gacchanto evaṃ mohāgatim gacchati.

382. **Na bhayāgati gantabbā**ti bhayāgatim gacchanto katham bhayāgatim gacchati, idhekacco “ayaṃ visamanissito vā gahananissito vā balavanissito vā kakkhaḷo pharuso jīvitantarāyaṃ vā brahmacariyantarāyaṃ vā karissatī”ti tassa bhayā bhīto adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatena “bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatena “abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, anāciṇṇam Tathāgatena “āciṇṇam Tathāgatenā”ti dīpeti, āciṇṇam Tathāgatena “anāciṇṇam Tathāgatenā”ti dīpeti, apaññattaṃ Tathāgatena “paññattaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, paññattaṃ Tathāgatena “apaññattaṃ Tathāgatenā”ti dīpeti, anāpattim “āpattī”ti dīpeti, āpattim “anāpattī”ti dīpeti, lahukam āpattim “garukā āpattī”ti dīpeti, garukam āpattim “lahukā āpattī”ti dīpeti, sāvasesam āpattim “anavasesā āpattī”ti dīpeti, anavasesam āpattim “sāvasesā āpattī”ti dīpeti, duṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpeti. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi bhayāgatim gacchanto bahujanāhitāya paṭipanno hoti bahujanāsukhāya bahuno janassa anathāya ahitāya dukkhāya devamanussānam. Imehi aṭṭhārasahi vatthūhi bhayāgatim gacchanto khataṃ upahataṃ attānam pariharati, sāvajjo ca hoti, sānuvajjo ca viññūnam, bahuñca apuññam pasavati. Bhayāgatim gacchanto evaṃ bhayāgatim gacchati.

Chandā dosā bhayā mohā, yo dhammaṃ ativattati.

Nihīyati tassa yaso, kālapakkheva candimāti.

3. Agati-agamana

383. **Katharū na chandāgatim gacchati**, adhammarū “adhammo”ti dīpento na chandāgatim gacchati, dhammarū “dhammo”ti dīpento na chandāgatim gacchati, avinayarū “avinayo”ti dīpento na chandāgatim gacchati, vinayarū “vinayo”ti dīpento na chandāgatim gacchati, abhāsitarū alapitarū Tathāgatena “abhāsitarū alapitarū Tathāgatena”ti dīpento na chandāgatim gacchati, bhāsitarū lapitarū Tathāgatena “bhāsitarū lapitarū Tathāgatena”ti dīpento na chandāgatim gacchati, anāciṇṇarū Tathāgatena “anāciṇṇarū Tathāgatena”ti dīpento na chandāgatim gacchati, āciṇṇarū Tathāgatena “āciṇṇarū Tathāgatena”ti dīpento na chandāgatim gacchati, apaññattarū Tathāgatena “apaññattarū Tathāgatena”ti dīpento na chandāgatim gacchati, paññattarū Tathāgatena “paññattarū Tathāgatena”ti dīpento na chandāgatim gacchati, anāpattimū “anāpattī”ti dīpento na chandāgatim gacchati, āpattimū “āpattī”ti dīpento na chandāgatim gacchati, lahukarū āpattimū “lahukā āpattī”ti dīpento na chandāgatim gacchati, garukarū āpattimū “garukā āpattī”ti dīpento na chandāgatim gacchati, sāvasesarū āpattimū “sāvasesā āpattī”ti dīpento na chandāgatim gacchati, anavasesarū āpattimū “anavasesā āpattī”ti dīpento na chandāgatim gacchati, duṭṭhullarū āpattimū “duṭṭhullā āpattī”ti dīpento na chandāgatim gacchati, aduṭṭhullarū āpattimū “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpento na chandāgatim gacchati. Evamarū na chandāgatim gacchati.

384. **Katharū na dosāgatim gacchati**, adhammarū “adhammo”ti dīpento na dosāgatim gacchati, dhammarū “dhammo”ti dīpento na dosāgatim gacchati -pa- duṭṭhullarū āpattimū “duṭṭhullā āpattī”ti dīpento na dosāgatim gacchati, aduṭṭhullarū āpattimū “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpento na dosāgatim gacchati. Evamarū na dosāgatim gacchati.

385. **Katharū na mohāgatim gacchati**, adhammarū “adhammo”ti dīpento na mohāgatim gacchati, dhammarū “dhammo”ti dīpento na mohāgatim gacchati -pa- duṭṭhullarū āpattimū “duṭṭhullā āpattī”ti dīpento na

mohāgatim gacchati, aduṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpento na mohāgatim gacchati. Evaṃ na mohāgatim gacchati.

386. **Katham na bhayāgatim gacchati**, adhammaṃ “adhammo”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, dhammaṃ “dhammo”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, avinayaṃ “avinayo”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, vinayaṃ “vinayo”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatena “abhāsitaṃ alapitaṃ Tathāgatena”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatena “bhāsitaṃ lapitaṃ Tathāgatena”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, anāciṇṇaṃ Tathāgatena “anāciṇṇaṃ Tathāgatena”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, āciṇṇaṃ Tathāgatena “āciṇṇaṃ Tathāgatena”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, apaññattaṃ Tathāgatena “apaññattaṃ Tathāgatena”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, paññattaṃ Tathāgatena “paññattaṃ Tathāgatena”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, anāpattim “anāpattī”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, āpattim “āpattī”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, lahukaṃ āpattim “lahukā āpattī”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, garukaṃ āpattim “garukā āpattī”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, sāvasesaṃ āpattim “sāvasesā āpattī”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, anavasesaṃ āpattim “navasesā āpattī”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, duṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpento na bhayāgatim gacchati, aduṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpento na bhayāgatim gacchati. Evaṃ na bhayāgatim gacchati.

Chandā dosā bhayā mohā, yo dhammaṃ nātivattati.

Āpūrati tassa yaso, sukkapakkheva candimāti.

4. Saññāpanīyādi

387. Katham saññāpanīye ṭhāne saññāpeti, adhammaṃ “adhammo”ti dīpento saññāpanīye ṭhāne saññāpeti, dhammaṃ “dhammo”ti dīpento saññāpanīye ṭhāne saññāpeti -pa- duṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpento saññāpanīye ṭhāne saññāpeti, aduṭṭhullaṃ āpattim

“aduṭṭhullā āpattī”ti dīpento saññāpanīye ṭhāne saññāpeti. Evaṃ saññāpanīye ṭhāne saññāpeti.

388. **Kathaṃ nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti**, adhammaṃ “adhammo”ti dīpento nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti, dhammaṃ “dhammo”ti dīpento nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti -pa- duṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpento nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti, aduṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpento nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti. Evaṃ nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti.

389. **Kathaṃ pekkhanīye ṭhāne pekkhati**, adhammaṃ “adhammo”ti dīpento pekkhanīye ṭhāne pekkhati, dhammaṃ “dhammo”ti dīpento pekkhanīye ṭhāne pekkhati -pa- duṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpento pekkhanīye ṭhāne pekkhati, aduṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpento pekkhanīye ṭhāne pekkhati. Evaṃ pekkhanīye ṭhāne pekkhati.

390. **Kathaṃ pasādanīye ṭhāne pasādeti**, adhammaṃ “adhammo”ti dīpento pasādanīye ṭhāne pasādeti, dhammaṃ “dhammo”ti dīpento pasādanīye ṭhāne pasādeti -pa- duṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpento pasādanīye ṭhāne pasādeti, aduṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpento pasādanīye ṭhāne pasādeti. Evaṃ pasādanīye ṭhāne pasādeti.

5. Parapakkhādi-avajānana

391. **Kathaṃ “laddhapakkhomhī”ti parapakkhaṃ avajānāti**, idhekacco laddhapakkho hoti laddhaparivāro pakkhavā nātimā “ayaṃ aladdhapakkho aladdhaparivāro na pakkhavā na nātimā”ti tassa avajānanto adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti -pa- duṭṭhullaṃ āpattim “aduṭṭhullā āpattī”ti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattim “duṭṭhullā āpattī”ti dīpeti. Evaṃ “laddhapakkhomhī”ti parapakkhaṃ avajānāti.

392. **Kathaṃ “bahussutomhī”ti appassutaṃ avajānāti**, idhekacco bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo, “ayaṃ appassuto

appāgamo appadharo”ti tassa avajānanto adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti -pa- duṭṭhullaṃ āpattiṃ “aduṭṭhullā āpatti”ti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ “duṭṭhullā āpatti”ti dīpeti. Evaṃ “bahussutomhī”ti appassutaṃ avajānāti.

393. **Kathaṃ “therataromhī”ti navakataṃ avajānāti**, idhekacco thero hoti rattaññū cirapabbajito “ayaṃ navako appaññāto appakataññū, imassa vacanaṃ akataṃ bhavissatī”ti tassa avajānanto adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti -pa- duṭṭhullaṃ āpattiṃ “aduṭṭhullā āpatti”ti dīpeti, aduṭṭhullaṃ āpattiṃ “duṭṭhullā āpatti”ti dīpeti. Evaṃ “therataromhī”ti navakataṃ avajānāti.

394. **Asampattaṃ na byāharitabbanti** anotiṇṇaṃ bhāraṃ¹ na otāretabbam. **Sampattaṃ dhammato vinayato na parihāpetabbanti** yaṃatthāya saṃgho sannipatito hoti, taṃ atthaṃ dhammato vinayato na parihāpetabbam.

395. **Yena dhammenāti** bhūtena vatthunā. **Yena vinayenāti** codetvā sāretvā. **Yena Satthusāsanenāti** ñattisampadāya anussāvanasampadāya, yena dhammena yena vinayena yena Satthusāsanena taṃ adhikaraṇaṃ vūpasammati, tathā taṃ adhikaraṇaṃ vūpasametabbanti.

6. Anuvijjakassa anuyoga

396. Anuvijjakena codako pucchitabbo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno pavāraṇaṃ ṭhapesi, kimhi naṃ ṭhapesi, sīlavipattiyā vā ṭhapesi, ācāravipattiyā vā ṭhapesi, diṭṭhivipattiyā vā ṭhapesī”ti, so ce evaṃ vadeyya “sīlavipattiyā vā ṭhapesi, ācāravipattiyā vā ṭhapesi, diṭṭhivipattiyā vā ṭhapesī”ti. So evamassa vacanīyo “jānāti panāyasmā sīlavipattiṃ, jānāti ācāravipattiṃ, jānāti diṭṭhivipattiṃ”ti. So ce evaṃ vadeyya “jānāmi kho ahaṃ āvuso sīlavipattiṃ, jānāmi ācāravipattiṃ, jānāmi diṭṭhivipattiṃ”ti. So evamassa vacanīyo

1. Bhāsaṃ (Syā)

“katamā panāvuso sīlavipatti, katamā ācāravipatti, katamā diṭṭhivipattī”ti. So ce evaṃ vadeyya “cattāri pārājikāni terasa saṃghādisesā, ayaṃ sīlavipatti. Thullaccayaṃ pācittiyaṃ paṭidesanīyaṃ dukkaṭaṃ dubbhāsitaṃ, ayaṃ ācāravipatti. Micchādiṭṭhi antaggāhikādiṭṭhi, ayaṃ diṭṭhivipattī”ti. So evamassa vacanīyo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno pavāraṇaṃ ṭhapesi, diṭṭhena vā ṭhapesi, sutena vā ṭhapesi, parisāṅkāya vā ṭhapesī”ti. So ce evaṃ vadeyya “diṭṭhena vā ṭhapemi, sutena vā ṭhapemi, parisāṅkāya vā ṭhapemī”ti. So evamassa vacanīyo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno diṭṭhena pavāraṇaṃ ṭhapesi, kiṃ te diṭṭhaṃ, kinti te diṭṭhaṃ, kadā te diṭṭhaṃ, kattha te diṭṭhaṃ, pārājikaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, saṃghādisesaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, thullaccayaṃ. Pācittiyaṃ. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ. Dubbhāsitaṃ ajjhāpajjanto diṭṭho, kattha ca tvaṃ ahosi, kattha cāyaṃ bhikkhu ahosi, kiñca tvaṃ karosi, kiñcāyaṃ bhikkhu karotī”ti. So ce evaṃ vadeyya “na kho ahaṃ āvuso imassa bhikkhuno diṭṭhena pavāraṇaṃ ṭhapemi, api ca sutena pavāraṇaṃ ṭhapemī”ti. So evamassa vacanīyo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno sutena pavāraṇaṃ ṭhapesi, kiṃ te sutam, kinti te sutam, kadā te sutam, kattha te sutam, ‘pārājikaṃ ajjhāpanno’ti sutam, ‘saṃghādisesaṃ ajjhāpanno’ti sutam, thullaccayaṃ. Pācittiyaṃ. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ. ‘Dubbhāsitaṃ ajjhāpanno’ti sutam, bhikkhussa sutam, bhikkhuniyā sutam, sikkhamānāya sutam, sāmaṇerassa sutam, sāmaṇeriyā sutam, upāsakassa sutam, upāsikāya sutam, rājūnaṃ sutam, rājāmahāmatānaṃ sutam, titthiyānaṃ sutam, titthiyasāvakaṇaṃ sutan”ti. So ce evaṃ vadeyya “na kho ahaṃ āvuso imassa bhikkhuno sutena pavāraṇaṃ ṭhapemi, api ca parisāṅkāya pavāraṇaṃ ṭhapemī”ti, so evamassa vacanīyo “yaṃ kho tvaṃ āvuso imassa bhikkhuno parisāṅkāya pavāraṇaṃ ṭhapesi, kiṃ parisāṅkasi, kinti parisāṅkasi, kadā parisāṅkasi, kattha parisāṅkasi, ‘pārājikaṃ ajjhāpanno’ti parisāṅkasi, ‘saṃghādisesaṃ ajjhāpanno’ti parisāṅkasi, thullaccayaṃ. Pācittiyaṃ. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ. ‘Dubbhāsitaṃ ajjhāpanno’ti parisāṅkasi, bhikkhussa sutvā parisāṅkasi, bhikkhuniyā sutvā parisāṅkasi, sikkhamānāya sutvā parisāṅkasi, sāmaṇerassa sutvā parisāṅkasi, sāmaṇeriyā sutvā parisāṅkasi, upāsakassa sutvā parisāṅkasi, upāsikāya

sutvā parisāṅkasi, rājūnaṃ sutvā parisāṅkasi, rājamahāmatānaṃ sutvā parisāṅkasi, tittiyānaṃ sutvā parisāṅkasi, tittiyasāvakaṇaṃ sutvā parisāṅkasi”ti.

397. Diṭṭhaṃ diṭṭhena sameti, diṭṭhena saṃsandate diṭṭhaṃ.

Diṭṭhaṃ paṭicca na upeti, asuddhapaṇisaṅkito.

So puggalo paṭiññāya, kātabbā tena pavāraṇā.

Sutaṃ sutena sameti, sutena saṃsandate sutaṃ.

Sutaṃ paṭicca na upeti, asuddhapaṇisaṅkito.

So puggalo paṭiññāya, kātabbā tena pavāraṇā.

Mutaṃ mutena sameti, mutena saṃsandate mutaṃ.

Mutaṃ paṭicca na upeti, asuddhapaṇisaṅkito.

So puggalo paṭiññāya, kātabbā tena pavāraṇāti.

7. Pucchāvibhāga

398. Kim te diṭṭhanti katamā pucchā, kinti te diṭṭhanti katamā pucchā, kadā te diṭṭhanti katamā pucchā, kattha te diṭṭhanti katamā pucchā.

399. **Kim te diṭṭhanti** vatthupucchā, vipattipucchā, āpattipucchā, ajjhācārapucchā. Vatthupucchāti aṭṭhapārājikānaṃ vatthupucchā, tevīsasaṃghādisesānaṃ vatthupucchā, dve-aniyatānaṃ vatthupucchā, dvecattārisanissaggiyānaṃ vatthupucchā, aṭṭhāsītisatapācittiyānaṃ vatthupucchā, dvādasapāṭidesanīyānaṃ vatthupucchā, dukkaṭānaṃ vatthupucchā, dubbhāsītānaṃ vatthupucchā. Vipattipucchāti sīlavipattipucchā, ācāravipattipucchā, diṭṭhivipattipucchā, ājīvivipattipucchā. Āpattipucchāti pārājikāpattipucchā, saṃghādisesāpattipucchā, thullaccayāpattipucchā, pācittiyāpattipucchā, pāṭidesanīyāpattipucchā, dukkaṭāpattipucchā, dubbhāsītāpattipucchā. Ajjhācārapucchāti dvayaṃdvayasamāpattipucchā.

400. **Kinti te diṭṭhanti** liṅgapucchā, iriyāpathapucchā, ākārapucchā, vipākārapucchā. Liṅgapucchāti dīghaṃ vā rassaṃ vā kaṇhaṃ vā odātaṃ vā. Iriyāpathapucchāti gacchantam vā ṭhitaṃ vā nisinnaṃ vā nipannaṃ vā. Ākārapucchāti

gihiliṅge vā titthiyaliṅge vā pabbajitaliṅge vā. Vippakārapucchāti
gacchantam vā ṭhitam vā nisinnam vā nipannam vā.

401. **Kadā te diṭṭhanti** kālapucchā, samayapucchā, divasapucchā,
utupucchā. Kālapucchāti pubbaṅhakāle vā majjhanhikakāle vā sāyanhakāle
vā. Samayapucchāti pubbaṅhasamaye vā majjhanhikasamaye vā
sāyanhasamaye vā. Divasapucchāti purebhattam vā pacchābhattam vā rattim
vā divā vā kāle vā juṅhe vā. Utupucchāti hemante vā gimhe vā vasse vā¹.

402. **Kattha te diṭṭhanti** ṭhānapucchā, bhūmipucchā, okāsapucchā,
padesapucchā. Ṭhānapucchāti bhūmiyā vā pathaviyā vā dharaṇiyā vā
jagatiyā vā. Bhūmipucchāti bhūmiyā vā pathaviyā vā pabbate vā pāsāṇe vā
pāsāde vā. Okāsapucchāti puratthime vā okāse pacchime vā okāse uttare vā
okāse dakkhiṇe vā okāse. Padesapucchāti puratthime vā padese pacchime vā
padese uttare vā padese dakkhiṇe vā padeseti.

Mahāsaṅgāmaṃ niṭṭhitam.

Tassuddānam.

Vatthu nidānam ākāro, pubbāparam katākatam.

Kammādhikaraṇaṅceva, samatho chandagāmi ca.

Dosā mohā bhayā ceva, saññā nijjhāpanena ca.

Pekkhā pasāde pakkhomhi, sutatheratarena ca.

Asampattaṅca sampattam, dhammena vinayena ca.

Satthussa sāsānenāpi, Mahāsaṅgāmaṅāpanāti.

Kathinabheda

1. Kathina-atthatādi

403. Kassa kathinaṃ¹ anatthataṃ, kassa kathinaṃ atthataṃ, kinti kathinaṃ anatthataṃ, kinti kathinaṃ atthataṃ.

Kassa kathinaṃ anatthatanti dvinnāṃ puggalānaṃ anatthataṃ hoti kathinaṃ anatthārakassa ca ananumodakassa ca. Imesaṃ dvinnāṃ puggalānaṃ anatthataṃ hoti kathinaṃ.

Kassa kathinaṃ atthatanti dvinnāṃ puggalānaṃ atthataṃ hoti kathinaṃ atthārakassa ca anumodakassa ca. Imesaṃ dvinnāṃ puggalānaṃ atthataṃ hoti kathinaṃ.

Kinti kathinaṃ anatthatanti catuvīsatiyā ākārehi anatthataṃ hoti kathinaṃ, na ullikhitamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na dhovanamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na cīvaravicāraṇamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na chedanamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na bandhanamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na ovaṭṭiyakaraṇamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na kaṇḍusakaraṇamattena² atthataṃ hoti kathinaṃ, na daḥhikammakaraṇamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na anuvātakaraṇamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na paribhaṇḍakaraṇamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na ovaddheyyakaraṇamattena³ atthataṃ hoti kathinaṃ, na kambalamaddanamattena atthataṃ hoti kathinaṃ, na nimittakatena atthataṃ hoti kathinaṃ, na parikathākatena atthataṃ hoti kathinaṃ, na kukkukatena atthataṃ hoti kathinaṃ, na sannidhikatena atthataṃ hoti kathinaṃ, na nissaggiyena atthataṃ hoti kathinaṃ, na akappakatena atthataṃ hoti kathinaṃ, na aññatra saṅghāṭiyā atthataṃ hoti kathinaṃ, na aññatra uttarāsaṅgena atthataṃ hoti kathinaṃ, na aññatra antaravāsakena atthataṃ hoti kathinaṃ, na aññatra pañcakena vā atirekapañcakena vā tadaheva sañchinnena samaṇḍalīkatena atthataṃ hoti kathinaṃ, na aññatra puggalassa atthārā

1. Kaṭhinaṃ(Sī, Syā)

2. Na gaṇḍusakaraṇamattena (Ka)

3. Na ovaṭṭeyyakaraṇamattena (Sī, Syā), na ovadeyyakaraṇamattena (Ka)

atthataṃ hoti kathinaṃ, sammā ce atthataṃ hoti kathinaṃ, tañce nissīmaṭṭho anumodati, evampi anattataṃ hoti kathinaṃ.

Nimittakammaṃ nāma nimittaṃ karoti “iminā dussena kathinaṃ attharissāmi”ti. Parikathā nāma parikathaṃ karoti “imāya parikathāya kathinadussam nibbattessāmi”ti. Kukukatam nāma anādiyadānam vuccati. Sannidhi nāma dve sannidhiyo karaṇasannidhi vā nicayasannidhi vā. Nissaggiyam nāma kayiramāne aruṇam uṭṭhahati¹. Imehi catuvīsatiyā ākārehi anattataṃ hoti kathinaṃ.

Kinti kathinaṃ atthatanti sattarasahi ākārehi atthataṃ hoti kathinaṃ, ahātana atthataṃ hoti kathinaṃ, ahatakappena atthataṃ hoti kathinaṃ, pilotikāya atthataṃ hoti kathinaṃ, paṃsukūlena atthataṃ hoti kathinaṃ, pāpaṇikena atthataṃ hoti kathinaṃ, animittakātena atthataṃ hoti kathinaṃ, aparikathākatena atthataṃ hoti kathinaṃ, akukkukatena atthataṃ hoti kathinaṃ, asannidhikātena atthataṃ hoti kathinaṃ, anissaggiyena atthataṃ hoti kathinaṃ, kappakatena atthataṃ hoti kathinaṃ, saṃghāṭiyā atthataṃ hoti kathinaṃ, uttarāsaṅgena atthataṃ hoti kathinaṃ, antaravāsakena atthataṃ hoti kathinaṃ, pañcakena vā atirekapañcakena vā tadaheva sañchi nna samaṇḍalīkatena atthataṃ hoti kathinaṃ, puggalassa atthārā atthataṃ hoti kathinaṃ, sammā ce atthataṃ hoti kathinaṃ, tañce sīmaṭṭho anumodati, evampi atthataṃ hoti kathinaṃ. Imehi sattarasahi ākārehi atthataṃ hoti kathinaṃ.

Saha kathinassa atthārā kati dhammā jāyanti. Saha kathinassa atthārā pannarasa dhammā jāyanti, aṭṭha mātikā dve palibodhā pañcānisamsā. Saha kathinassa atthārā ime pannarasa dhammā jāyanti.

2. Kathina-anantarapaccayādi

404. Payogassa katame dhammā anantarapaccayena paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo, upanissayapaccayena

1. Udriyati (Sī, Syā)

paccayo, purejātapaccayena paccayo, pacchājātapaccayena paccayo, sahajātapaccayena paccayo. Pubbakaraṇassa katame dhammā anantarapaccayena paccayo -pa-. Paccuddhārassa katame dhammā. Adhiṭṭhānassa katame dhammā. Atthārassa katame dhammā. Mātikānañca palibodhānañca katame dhammā. Vatthussa kateme dhammā anantarapaccayena paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo, upanissayapaccayena paccayo, purejātapaccayena paccayo, pacchājātapaccayena paccayo, sahajātapaccayena paccayo.

Pubbakaraṇaṃ payogassa anantarapaccayena paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo, upanissayapaccayena paccayo. Payogo pubbakaraṇassa purejātapaccayena paccayo. Pubbakaraṇaṃ payogassa pacchājātapaccayena paccayo. Pannarasa dhammā sahajātapaccayena paccayo. Paccuddhāro pubbakaraṇassa anantarapaccayena paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo, upanissayapaccayena paccayo. Pubbakaraṇaṃ paccuddhārassa purejātapaccayena paccayo. Paccuddhāro pubbakaraṇassa pacchājātapaccayena paccayo. Pannarasa dhammā sahajātapaccayena paccayo. Adhiṭṭhānaṃ paccuddhārassa anantarapaccayena paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo, upanissayapaccayena paccayo. Paccuddhāro adhiṭṭhānassa purejātapaccayena paccayo. Adhiṭṭhānaṃ paccuddhārassa pacchājātapaccayena paccayo. Pannarasa dhammā sahajātapaccayena paccayo. Atthāro adhiṭṭhānassa anantarapaccayena paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo, upanissayapaccayena paccayo. Adhiṭṭhānaṃ atthārassa purejātapaccayena paccayo. Atthāro adhiṭṭhānassa pacchājātapaccayena paccayo. Pannarasa dhammā sahajātapaccayena paccayo. Mātikā ca palibodhā ca atthārassa anantarapaccayena paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena paccayo, upanissayapaccayena paccayo. Atthāro mātikānañca palibodhānañca purejātapaccayena paccayo. Mātikā ca palibodhā ca atthārassa pacchājātapaccayena paccayo. Pannarasa dhammā sahajātapaccayena paccayo. Āsā ca anāsā ca vatthussa anantarapaccayena paccayo, samanantarapaccayena paccayo, nissayapaccayena

paccayo, upanissayapaccayena paccayo. Vatthu āsānañca anāsānañca purejātapaccayena paccayo. Āsā ca anāsā ca vatthussa pacchājātapaccayena paccayo. Pannarasa dhammā saha-jātapaccayena paccayo.

3. Pabbakaraṇanidānādivibhāga

405. Pabbakaraṇaṃ kiṃnidānaṃ kiṃ samudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ kiṃ sambhāraṃ kiṃ samuṭṭhānaṃ. Paccuddhāro kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātikiko kiṃpabhavo kiṃsambhāro kiṃsamuṭṭhāno. Adhiṭṭhānaṃ kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ kiṃsambhāraṃ kiṃsamuṭṭhānaṃ. Atthāro kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātikiko kiṃpabhavo kiṃsambhāro kiṃsamuṭṭhāno. Mātikā ca palibodhā ca kiṃnidānā kiṃsamudayā kiṃjātikā kiṃpabhavā kiṃsambhārā kiṃ samuṭṭhānā. Āsā ca anāsā ca kiṃnidānā kiṃsamudayā kiṃjātikā kiṃpabhavā kiṃsambhārā kiṃsamuṭṭhānā.

Pabbakaraṇaṃ payoganidānaṃ payogasamudayaṃ payogajātikaṃ payogapabhavaṃ payogasambhāraṃ payogasamuṭṭhānaṃ. Paccuddhāro pabbakaraṇanidāno pabbakaraṇasamudayo pabbakaraṇajātikiko pabbakaraṇapabhavo pabbakaraṇasambhāro pabbakaraṇasamuṭṭhāno. Adhiṭṭhānaṃ paccuddhāranidānaṃ paccuddhārasamudayaṃ paccuddhārajātikaṃ paccuddhārapabhavaṃ paccuddhārasambhāraṃ paccuddhārasamuṭṭhānaṃ. Atthāro adhiṭṭhānanidāno adhiṭṭhānasamudayo, adhiṭṭhānajātikiko, adhiṭṭhānapabhavo adhiṭṭhānasambhāro adhiṭṭhānasamuṭṭhāno. Mātikā ca palibodhā ca atthāranidānā atthārasamudayā atthārajātikā atthārapabhavā atthāranidānā atthārasamudayā atthārajātikā atthārapabhavā atthārasambhārā atthārasamuṭṭhānā. Āsā ca anāsā ca vatthunidānā vatthusamudayā vatthujātikā vatthupabhavā vatthusambhārā vatthusamuṭṭhānā.

406. Payogo kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātikiko kiṃpabhavo kiṃsambhāro kiṃsamuṭṭhāno. Pabbakaraṇaṃ -pa-. Paccuddhāro. Adhiṭṭhānaṃ. Atthāro. Mātikā ca palibodhā ca. Vatthu. Āsā ca anāsā ca kiṃnidānā kiṃsamudayā kiṃjātikā kiṃpabhavā kiṃsambhārā kiṃsamuṭṭhānā.

Payogo hetunidāno hetusamudayo hetujātiko hetupabhavo
 hetusambhāro hetusamuṭṭhāno. Pubbakaraṇaṃ -pa-. Paccuddhāro.
 Adhiṭṭhānaṃ. Atthāro. Mātikā ca palibodhā ca. Vatthu. Āsā ca anāsā ca
 hetunidānā hetusamudayā hetujātikā hetupabhavā hetusambhārā
 hetusamuṭṭhānā.

407. Payogo kimnidāno kimsamudayo kimjātiko kimpabhavo
 kimsambhāro kimsamuṭṭhāno. Pubbakaraṇaṃ -pa-. Paccuddhāro.
 Adhiṭṭhānaṃ. Atthāro. Mātikā ca palibodhā ca. Vatthu. Āsā ca anāsā ca
 kimnidānā kimsamudayā kimjātikā kimpabhavā kimsambhārā
 kimsamuṭṭhānā.

Payogo paccayanidāno paccayasamudayo paccayajātiko
 paccayapabhavo paccayasambhāro paccayasamuṭṭhāno. pubbakaraṇaṃ -pa-.
 Paccuddhāro. Adhiṭṭhānaṃ. Atthāro. Mātikā ca palibodhā ca. Vatthu. Āsā ca
 anāsā ca paccayanidānā paccayasamudayā paccayajātikā paccayapabhavā
 paccayasambhārā paccayasamuṭṭhānā.

408. Pubbakaraṇaṃ katihi dhammehi saṅgahitaṃ. Pubbakaraṇaṃ
 sattahi dhammehi saṅgahitaṃ dhovanena vicāraṇena chedanena bandhanena
 sibbanena rajanena kappakaraṇena, pubbakaraṇaṃ imehi sattahi dhammehi
 saṅgahitaṃ.

Paccuddhāro katihi dhammehi saṅgahito. Paccuddhāro tīhi dhammehi
 saṅgahito saṅghāṭiyā uttarāsaṅgena antaravāsakena.

Adhiṭṭhānaṃ katihi dhammehi saṅgahitaṃ. Adhiṭṭhānaṃ tīhi dhammehi
 saṅgahitaṃ saṅghāṭiyā uttarāsaṅgena antaravāsakena.

Atthāro katihi dhammehi saṅgahito. Atthāro ekena dhammena
 saṅgahito vacībhedenā.

Kathinassa kati mūlāni, kati vatthūni, kati bhūmiyo. Kathinassa ekaṃ
 mūlaṃ saṅgho. Tīṇi vatthūni saṅghāṭi uttarāsaṅgo antaravāsako. Cha
 bhūmiyo khomaṃ kappāsikaṃ koseyyaṃ kambalaṃ sāṇaṃ bhaṅgaṃ.

Kathinassa ko ādi, kiṃ majjhe, kiṃ pariyosānaṃ. Kathinassa pubbakaraṇaṃ ādi, kriyā majjhe, atthāro pariyosānaṃ.

409. Kathihaṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kathinaṃ attharituṃ. Katihaṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kathinaṃ attharituṃ. Aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kathinaṃ attharituṃ. Aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kathinaṃ attharituṃ. Katamehi aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kathinaṃ attharituṃ. Pubbakaraṇaṃ na jānāti, paccuddhāraṃ na jānāti, adhiṭṭhānaṃ na jānāti, atthāraṃ na jānāti, mātikaṃ na jānāti, palibodhaṃ na jānāti, uddhāraṃ na jānāti, ānisaṃsaṃ na jānāti. Imehi aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo abhabbo kathinaṃ attharituṃ. Katamehi aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kathinaṃ attharituṃ. Pubbakaraṇaṃ jānāti, paccuddhāraṃ jānāti, adhiṭṭhānaṃ jānāti, atthāraṃ jānāti, mātikaṃ jānāti, palibodhaṃ jānāti, uddhāraṃ jānāti, ānisaṃsaṃ jānāti. Imehi aṭṭhahaṅgehi samannāgato puggalo bhabbo kathinaṃ attharituṃ.

410. Katināṃ puggalānaṃ kathinatthārā na ruhanti, katināṃ puggalānaṃ kathinatthārā ruhanti. Tiṇṇaṃ puggalānaṃ kathinatthārā na ruhanti, tiṇṇaṃ puggalānaṃ kathinatthārā ruhanti. Katamesaṃ tiṇṇaṃ puggalānaṃ kathinatthārā na ruhanti. Nissīmaṭṭho anumodati, anumodento na vācaṃ bhindati, vācaṃ bhindanto na paraṃ viññāpeti, imesaṃ tiṇṇaṃ puggalānaṃ kathinatthārā na ruhanti. Katamesaṃ tiṇṇaṃ puggalānaṃ kathinatthārā ruhanti. Sīmaṭṭho anumodati, anumodento vācaṃ bhindati, vācaṃ bhindanto paraṃ viññāpeti, imesaṃ tiṇṇaṃ puggalānaṃ kathinatthārā ruhanti.

411. Kati kathinatthārā na ruhanti, kati kathinatthārā ruhanti. Tayo kathinatthārā na ruhanti, tayo kathinatthārā ruhanti. Katame tayo kathinatthārā na ruhanti, vatthuvipannañceva hoti kālavipannañca karaṇavipannañca, ime tayo kathinatthārā na ruhanti. Katame tayo kathinatthārā ruhanti, vatthusampannañceva hoti kālasampannañca karaṇasampannañca, ime tayo kathinatthārā ruhanti.

4. Kathinādi jānitabbavibhāga

412. Kathinaṃ jānitabbaṃ, kathinatthāro jānitabbo, kathinassa atthāramāso jānitabbo, kathinassa atthāravipatti jānitabbā, kathinassa atthārasampatti jānitabbā, nimittakammaṃ jānitabbaṃ, parikathā jānitabbā, kukkukataṃ jānitabbaṃ, sannidhi jānitabbā, nissaggiyaṃ jānitabbaṃ.

Kathinaṃ jānitabbanti tesaṅṅeva dhammānaṃ saṅgaho samavāyo nāmaṃ nāmakammaṃ nāmadheyyaṃ nirutti byañjanaṃ abhilāpo yadidaṃ kathinanti.

Kathinassa atthāramāso jānitabboti vassānassa pacchimo māso jānitabbo.

Kathinassa atthāravipatti jānitabbāti catuvīsatiyā ākārehi kathinassa atthāravipatti jānitabbā.

Kathinassa atthārasampatti jānitabbāti sattarasahi ākārehi kathinassa atthārasampatti jānitabbā.

Nimittakammaṃ jānitabbanti nimittaṃ karoti “iminā dussena kathinaṃ attharissāmi”ti.

Parikathā jānitabbāti parikathaṃ karoti “imāya parikathāya kathinadussaṃ nibbattessāmi”ti.

Kukkukataṃ jānitabbanti anādiyadānaṃ jānitabbaṃ.

Sannidhi jānitabbāti dve sannidhiyo jānitabbā, karaṇasannidhi vā nicayasannidhi vā.

Nissaggiyaṃ jānitabbanti kariyamāne aruṇaṃ uṭṭhahati.

Kathinatthāro jānitabboti sace saṅghassa kathinadussaṃ uppannaṃ hoti, saṅghena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, atthārakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ, anumodakena kathaṃ paṭipajjitabbaṃ.

413. Saṅghena ñattidutiyena kammaena kathinatthārakassa bhikkhuno dātabbaṃ, tena kathinatthārakena bhikkhunā tadaheva dhovitvā vimajjitvā vicāretvā chinditvā sibbetvā rajitvā kappaṃ katvā kathinaṃ attharitabbaṃ.

Sace saṃghāṭiyā kathinaṃ attharitikāmo hoti, porāṇikā saṃghāṭi paccuddharitabbā, na vā saṃghāṭi adhiṭṭhātabbā. “Imāya saṃghāṭiyā kathinaṃ attharāmī”ti vācā bhinditabbā. Sace uttarāsaṅgena kathinaṃ attharitikāmo hoti, porāṇako uttarāsaṅgo paccuddharitabbo, navo uttarāsaṅgo adhiṭṭhātabbo. “Iminā uttarāsaṅgena kathinaṃ attharāmī”ti vācā bhinditabbā. Sace antaravāsakena kathinaṃ attharitikāmo hoti, porāṇako antaravāsako paccuddharitabbo, navo antaravāsako adhiṭṭhātabbo. “Iminā antaravāsakena kathinaṃ attharāmī”ti vācā bhinditabbā. Tena kathinatthāraṅkena bhikkhunā saṃghaṃ upasaṅkamitvā ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjalim paggahetvā evamassa vacanīyo “atthataṃ bhante saṃghassa kathinaṃ, dhammiko kathinatthāro, anumodathā”ti. Tehi anumodakehi bhikkhūhi ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjalim paggahetvā evamassa vacanīyo “atthataṃ āvuso saṃghassa kathinaṃ, dhammiko kathinatthāro, anumodāmā”ti. Tena kathinatthāraṅkena bhikkhunā sambahule bhikkhū upasaṅkamitvā ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjalim paggahetvā evamassu vacanīyā “atthataṃ bhante saṃghassa kathinaṃ, dhammiko kathinatthāro, anumodathā”ti. Tehi anumodakehi bhikkhūhi ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjalim paggahetvā evamassa vacanīyo “atthataṃ āvuso saṃghassa kathinaṃ, dhammiko kathinatthāro, anumodāmā”ti. Tena kathinatthāraṅkena bhikkhunā ekam bhikkhum upasaṅkamitvā ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjalim paggahetvā evamassa vacanīyo “atthataṃ āvuso saṃghassa kathinaṃ, dhammiko kathinatthāro, anumodāhī”ti. Tena anumodakena bhikkhunā ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā añjalim paggahetvā evamassa vacanīyo “atthataṃ āvuso saṃghassa kathinaṃ, dhammiko kathinatthāro, anumodāmī”ti.

5. Puggalassevakathinatthāra

414. Saṃgho kathinaṃ attharati, gaṇo kathinaṃ attharati, puggalo kathinaṃ attharatīti? Na saṃgho kathinaṃ attharati, na gaṇo kathinaṃ attharati, puggalo kathinaṃ attharatīti. Hañci na saṃgho kathinaṃ attharati, na gaṇo kathinaṃ attharati, puggalo kathinaṃ attharati. Saṃghassa

anattataṃ hoti kathinaṃ, gaṇassa anattataṃ hoti kathinaṃ, puggalassa atthataṃ hoti kathinaṃ. Saṃgho pātimokkhaṃ uddisati, gaṇo pātimokkhaṃ uddisati, puggalo pātimokkhaṃ uddisatīti? Na saṃgho pātimokkhaṃ uddisati, na gaṇo pātimokkhaṃ uddisati, puggalo pātimokkhaṃ uddisatīti. Hañci na saṃgho pātimokkhaṃ uddisati, na gaṇo pātimokkhaṃ uddisati, puggalo pātimokkhaṃ uddisati. Saṃghassa anuddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ, gaṇassa anuddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ, puggalassa uddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ. Saṃghassa sāmaggīyā gaṇassa sāmaggīyā puggalassa uddesā saṃghassa uddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ, gaṇassa uddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ, puggalassa uddiṭṭhaṃ hoti pātimokkhaṃ. Evameva na saṃgho kathinaṃ attharati, na gaṇo kathinaṃ attharati, puggalo kathinaṃ attharati. Saṃghassa anumodanāya gaṇassa anumodanāya puggalassa atthārā saṃghassa atthataṃ hoti kathinaṃ, gaṇassa atthataṃ hoti kathinaṃ, puggalassa atthataṃ hoti kathinanti.

6. Palibodhapañhābyākaraṇa

415. Pakkamanantiko katinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
 Etañca tāhaṃ pucchāmi, katamo palibodho paṭhamāṃ chijjati.
 Pakkamanantiko katinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
 Etañca tāhaṃ vissajjissāṃ, cīvarapalibodho paṭhamāṃ chijjati.
 Tassa saha bahisīmagamanā, āvāsapalibodho chijjati. (1)
- Niṭṭhānantiko katinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
 Etañca tāhaṃ pucchāmi, katamo palibodho paṭhamāṃ chijjati.
 Niṭṭhānantiko katinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
 Etañca tāhaṃ vissajjissāṃ, āvāsapalibodho paṭhamāṃ chijjati.
 Cīvare niṭṭhite cīvarapalibodho chijjati. (2)
- Sanniṭṭhānantiko katinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
 Etañca tāhaṃ pucchāmi, katamo palibodho paṭhamāṃ chijjati.
 Sanniṭṭhānantiko katinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
 Etañca tāhaṃ vissajjissāṃ,
 Dve palibodhā apubbaṃ acarimaṃ chijjanti. (3)

Nāsanantiko kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ pucchāmi, katamo palibodho paṭhamāṃ chijjati.

Nāsanantiko kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ vissajjissāṃ, āvāsapalibodho paṭhamāṃ chijjati.
Cīvare naṭṭhe cīvarapalibodho chijjati. (4)

Savanantiko kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ pucchāmi, katamo palibodho paṭhamāṃ chijjati.

Savanantiko kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ vissajjissāṃ, cīvarapalibodho paṭhamāṃ chijjati.
Tassa saha savanena āvāsapalibodho chijjati. (5)

Āsāvachediko kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ pucchāmi, katamo palibodho paṭhamāṃ chijjati.

Āsāvachediko kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ vissajjissāṃ, āvāsapalibodho paṭhamāṃ chijjati.
Cīvarāsāya upacchinnāya cīvarapalibodho chijjati. (6)

Sīmātikkamanantiko kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ pucchāmi, katamo palibodho paṭhamāṃ chijjati.

Sīmātikkamanantiko kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ vissajjissāṃ, cīvarapalibodho paṭhamāṃ chijjati.
Tassa bahisīme¹ āvāsapalibodho chijjati. (7)

Sahubbhāro² kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ pucchāmi, katamo palibodho paṭhamāṃ chijjati.

Sahubbhāro kathinuddhāro, vutto Ādiccabandhunā.
Etañca tāhaṃ vissajjissāṃ,
Dve palibodhā apubbaṃ acarimāṃ chijjantīti. (8)

416. Kati kathinuddhārā saṃghādhīnā. Kati kathinuddhārā
puggalādhīnā. Kati kathinuddhārā neva saṃghādhīnā na puggalādhīnā. Eko
kathinuddhāro

1. Bahisīmagatassa (Sī, Syā)

2. Sa-ubbhāro (Ka)

saṅghādhīno, antarubbhāro. Cattāro kathinuddhārā puggalādhīnā pakkamanantiko niṭṭhānantiko sannīṭṭhānantiko sīmātikkamanantiko. Cattāro kathinuddhārā neva saṅghādhīnā na puggalādhīnā, nāsanantiko savanantiko āsāvachediko sahubbhāro. Kati kathinuddhārā antosīmāya uddhariyyanti. Kati kathinuddhārā bahisīmāya uddhariyyanti. Kati kathinuddhārā siyā antosīmāya uddhariyyanti, siyā bahisīmāya uddhariyyanti. Dve kathinuddhārā antosīmāya uddhariyyanti antarubbhāro sahubbhāro. Tayo kathinuddhārā bahisīmāya uddhariyyanti pakkamanantiko savanantiko sīmātikkamanantiko. Cattāro kathinuddhārā siyā antosīmāya uddhariyyanti siyā bahisīmāya uddhariyyanti, niṭṭhānantiko sannīṭṭhānantiko nāsanantiko āsāvachediko.

Kati kathinuddhārā ekuppādā ekanirodhā. Kati kathinuddhārā ekuppādā nānānirodhā. Dve kathinuddhārā ekuppādā ekanirodhā antarubbhāro sahubbhāro. Avasesā kathinuddhārā ekuppādā nānānirodhāti.

Kathinabhedo niṭṭhito.

Tassuddānaṃ.

Kassa kinti pannarasa, dhammā nidānāhetu ca.

Paccayasāṅgahamūlā, ādi ca atthārapuggalā¹.

Tiṇṇaṃ² tayo jānitabbaṃ, atthāraṃ uddesena ca.

Palibodhādhīnā sīmāya, uppādānirodhena cāti³.

1. Aṭṭhapuggalā (Sī)

2. Bhedato tiṇṇaṃ (Ka)

3. Ito param “Parivāraṃ niṭṭhitam” itipāṭho kesuci potthakesu dissati.

Upālīpañcaka

1. Anissitavagga

417. Tena समयेना बुद्धो भगवā सवत्थियं विहारति जेतवने अनāथपिण्डीकस्स ārāme. Atha kho āyasmā Upālī yena भगवā tenupasañkami, upasañkamitvā भगवन्तं अभिवādetvā ekamantaं nisīdi, ekamantaं nisinna kho āyasmā Upālī भगवन्तं etadavoca “katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ”ti.

Pañcahupālī aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. * Katamehi pañcahi, uposathaṃ na jānāti, uposathakammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Imehi kho Upālī pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. Pañcahupālī aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi, uposathaṃ jānāti, uposathakammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. Imehi kho Upālī pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ.

Aparehipi Upālī pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi, pavāraṇaṃ na jānāti, pavāraṇākammaṃ na jānāti, pātimokkhaṃ na jānāti, pātimokkhuddesaṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Imehi kho Upālī pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. Pañcahupālī aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi, pavāraṇaṃ jānāti, pavāraṇākammaṃ jānāti, pātimokkhaṃ jānāti, pātimokkhuddesaṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. Imehi kho Upālī pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ.

Aparehipi Upālī pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi, āpattānāpattimā na jānāti,

lahukagarukaṃ āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ na jānāti, ūnapañcavasso hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ nānissitena vatthabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ. Katamehi pañcahi, āpattānāpattiṃ jānāti, lahukagarukaṃ āpattiṃ jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattiṃ jānāti, pañcavasso vā hoti atirekapañcavasso vā. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā yāvajīvaṃ anissitena vatthabbaṃ.

418. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabboti.

* Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Katamehi pañcahi, na paṭibalo hoti antevāsīṃ vā saddhivihāriṃ vā gilānaṃ upaṭṭhātum vā upaṭṭhāpetum vā, anabhirataṃ vūpakāsetum vā vūpakāsāpetum vā, uppannaṃ kukkuccaṃ dhammato vinodetum¹, abhidhamme vinetum, abhivinaye vinetum. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Katamehi pañcahi, paṭibalo hoti antevāsīṃ vā saddhivihāriṃ vā gilānaṃ upaṭṭhātum vā upaṭṭhāpetum vā, anabhirataṃ vūpakāsetum vā vūpakāsāpetum vā, uppannaṃ kukkuccaṃ dhammato vinodetum, abhidhamme vinetum, abhivinaye vinetum. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Katamehi

* Vi 3. 92 piṭṭhepi.

1. Imasmīṃ ṭhāne sabbattha “vinodetum vā vinodāpetum vā”ti pāṭho dissati, Vimativinodanīṭikāya Mahāvaggavaṇṇanā oloketabbā.

pañcahi, na paṭibalo hoti antevāsīm vā saddhivihāriṃ vā abhisamācārikāya sikkhāya sikkhāpetum, ādibrahmacāriyakāya sikkhāya vinetum, adhisīle vinetum, adhicitte vinetum, adhipaññāya vinetum. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā na upasampādetabbaṃ, na nissayo dātabbo, na sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabbo. Katamehi pañcahi, paṭibalo hoti antevāsīm vā saddhivihāriṃ vā abhisamācārikāya sikkhāya sikkhāpetum, ādibrahmacāriyakāya sikkhāya vinetum, adhisīle vinetum, adhicitte vinetum, adhipaññāya vinetum. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā upasampādetabbaṃ, nissayo dātabbo, sāmaṇero upaṭṭhāpetabboti.

419. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābanti.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi, alajjī ca hoti bālo ca apakatatto ca micchādīṭṭhiko ca hoti ājīvavipanno ca. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi, adhisīle sīlavipanno hoti, ajjhācāre ācāravipanno hoti, atidiṭṭhiyā diṭṭhivipanno hoti, micchādīṭṭhiko ca hoti ājīvavipanno ca. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi, kāyikena davena samannāgato hoti, vācasikena davena samannāgato hoti, kāyikavācasikena davena samannāgato hoti, micchādīṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātābbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi, kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena samannāgato hoti, kāyikavācasikena anācārena samannāgato hoti, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi, kāyikena upaghātikena samannāgato hoti, vācasikena upaghātikena samannāgato hoti, kāyikavācasikena upaghātikena samannāgato hoti, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi, kāyikena micchājīvena samannāgato hoti, vācasikena micchājīvena samannāgato hoti, kāyikavācasikena micchājīvena samannāgato hoti, micchādiṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi, āpattiṃ āpanno kammakato upasampādeti, nissayaṃ deti, sāmaṇeraṃ upaṭṭhāpeti, bhikkhunovādakasammuttiṃ sādīyati, sammatopi bhikkhuniyo ovadati. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi, yāya āpattiyā saṃghena kammaṃ kataṃ hoti taṃ āpattiṃ āpajjati, aññaṃ vā tādisikaṃ, tato vā pāpiṭṭhataraṃ, kammaṃ garahati, kammike garahati. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi, Buddhassa avaṇṇaṃ bhāsati, dhammassa avaṇṇaṃ bhāsati, saṅghassa avaṇṇaṃ bhāsati, micchādīṭṭhiko ca hoti, ājīvavipanno ca. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ kātappanti.

Anissitavaggo niṭṭhito paṭhamo.

Tassuddānaṃ.

Uposathaṃ pavāraṇaṃ, āpatti ca gilānakaṃ.
Abhisamācāralajjī ca, adhisīle davena ca.

Anācāraṃ upaghāti, micchā āpattimeva ca.
Yāyāpattiyā Buddhassa, paṭhamo vaggasaṅgahoti.

2. Nappaṭippassambhanavagga

420. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetabbanti.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetappaṃ. Katamehi pañcahi, āpattiṃ āpanno kammakato upasampādeti, nissayaṃ deti, sāmaṇeraṃ upaṭṭhāpeti, bhikkhunovādakasammutiṃ sādiyati, sammatopi bhikkhuniyo ovadati. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetappaṃ.

* Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetappaṃ. Katamehi pañcahi, yāya āpattiyā saṅghena kammaṃ kataṃ hoti taṃ āpattiṃ āpajjati, aññaṃ vā tādisikaṃ, tato vā pāpīṭṭharaṃ, kammaṃ garahati, kammike garahati. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetappaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetappaṃ. Katamehi pañcahi, Buddhassa avaṇṇaṃ bhāsati, dhammassa avaṇṇaṃ bhāsati, saṅghassa avaṇṇaṃ bhāsati, micchādīṭṭhiko ca hoti,

ājīvavipanno ca. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetabbaṃ. Katamehi pañcahi, alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, omaddakārako ca hoti, vattesu sikkhāya ca na paripūrakārī. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno kammaṃ nappaṭippassambhetabbanti.

421. Saṅgāmāvacarena bhante bhikkhunā Saṅghaṃ upasaṅkamantena kati dhamme ajjhattaṃ upaṭṭhāpetvā saṅgho upasaṅkamitabboti.

* Saṅgāmāvacarena Upāli bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamantena pañca dhamme ajjhattaṃ upaṭṭhāpetvā saṅgho upasaṅkamitabbo. Katame pañca, saṅgāmāvacarena Upāli bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamantena nīcacittena saṅgho upasaṅkamitabbo rajoharaṇasamena cittena, āsanakusalena bhavitabbaṃ nisajjakusalena, there bhikkhū anupakhajjantena nave bhikkū āsanena appaṭibāhantena yathāpatirūpe āsane nisīditabbaṃ, anānākathikena bhavitabbaṃ atiracchānakathikena, sāmaṃ vā dhammo bhāsitaḥ, paro vā ajjhesitaḥ, ariyo vā tuṇhibhāvo nātimaññitaḥ, sace Upāli saṅgho samaggakaraṇīyāni kammāni karoti, tatra ce Upāli bhikkhuno nakkhamati, api diṭṭhāvikkammaṃ katvā nāpetabbā sāmaggī, taṃ kissahetu, māhaṃ saṅghena nānatto assanti. Saṅgāmāvacarenupāli bhikkhunā saṅghaṃ upasaṅkamantena ime pañca dhamme ajjhattaṃ upaṭṭhāpetvā saṅgho upasaṅkamitabboti.

422. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito cāti.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Katamehi pañcahi, ussitamantī ca hoti, nissitajappī ca, na ca

bhāsānusandhikusalo hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathā pattiya codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca. Katamehi pañcahi, na ussitamantī ca hoti, na nissitajappī ca, bhāsānusandhikusalo ca hoti, yathādhamme yathāvinaye yathā pattiya codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Katamehi pañcahi, ussādetā ca hoti, apasādetā ca, adhammaṃ gaṇhāti, dhammaṃ paṭibāhati, samphañca bahuṃ bhāsati. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca. Katamehi pañcahi, na ussādetā ca hoti, na apasādetā ca, dhammaṃ gaṇhāti, adhammaṃ paṭibāhati, samphañca na bahuṃ bhāsati. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanaakanto ca hoti bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Katamehi pañcahi, pasayhapavattā hoti, anokāsakammaṃ kāretvā pavattā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, na yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhusaṅghe voharanto bahujana-akanto ca hoti

bahujana-amanāpo ca bahujana-arucito ca. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito ca. Katamehi pañcahi, na pasayhapavattā hoti, okāsakammaṃ kāretvā pavattā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu saṅghe voharanto bahujanakanto ca hoti bahujanamanāpo ca bahujanarucito cāti.

423. Kati nu kho bhante ānisaṃsā vinayapariyattiyāti.

Pañcime Upāli ānisaṃsā vinayapariyattiyā. Katame pañca, attano sīlakkhandho sugutto hoti surakkhito, kukkucapakatānaṃ paṭisaraṇaṃ hoti, visārado saṅghamajjhe voharati, paccatthike sahadhammena suniggahitaṃ niggaṇhāti, saddhammaṭṭhitiyā paṭipanno hoti. Imehi kho Upāli pañcānisaṃsā vinayapariyattiyā.

Nappaṭippassambhanavaggo niṭṭhito dutiyo.

Tassuddānaṃ.

Āpanno yāyavaṇṇaṃ ca, alajjī saṅgāmena ca.
Ussitā ussādetā ca, pasayha pariyattiyāti.

Paṭhamayamakapaññatti.

3. Vohāravagga

424. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbanti.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, āpattiṃ na jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ na jānāti, āpattiyā payogaṃ na jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ na jānāti, āpattiyā na vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli

pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ.
 Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.
 Katamehi pañcahi, āpattiṃ jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ jānāti, āpattiyā
 payogaṃ jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ jānāti, āpattiyā vinicchayakusalo hoti.
 Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe
 voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na
 voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, adhikaraṇaṃ na jānāti,
 adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ na jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ na jānāti,
 adhikaraṇassa vūpasamaṃ na jānāti, adhikaraṇassa na vinicchayakusalo
 hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na
 voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe
 voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, adhikaraṇaṃ jānāti,
 adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti,
 adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti, adhikaraṇassa
 vūpasamaṃ jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli
 pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na
 voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, pasayhapavattā hoti, anokāsakammaṃ
 kāretvā pavattā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti,
 na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, na yathādiṭṭhiyā
 byākatā hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā
 saṅghe na voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā
 saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, na pasayhapavattā hoti,
 okāsakammaṃ kāretvā pavattā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā
 codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti,
 yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena
 bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na
 voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, āpattānāpattiṃ na jānāti, lahukagarukaṃ
 āpattiṃ na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattiṃ na jānāti,

duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattim na jānāti, sappāṭikammaṃ appaṭikammaṃ āpattim na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, āpattānāpattim jānāti, lahukagarukaṃ āpattim jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattim jānāti, duṭṭhulladuṭṭhullaṃ āpattim jānāti, sappāṭikammaṃ appaṭikammaṃ āpattim jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, kammaṃ na jānāti, kammaṃsā karaṇaṃ na jānāti, kammaṃsā vattuṃ na jānāti, kammaṃsā vattaṃ na jānāti, kammaṃsā vūpasamaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, kammaṃ jānāti, kammaṃsā karaṇaṃ jānāti, kammaṃsā vattuṃ jānāti, kammaṃsā vattaṃ jānāti, kammaṃsā vūpasamaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, vattuṃ na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattim na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, vattuṃ jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattim jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati, alajjī ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, na chandāgatim gacchati, na dosāgatim gacchati, na

mohāgatim gacchati, na bhayāgatim gacchati, lajjī ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati, akusalo ca hoti vinaye. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, na chandāgatim gacchati, na dosāgatim gacchati, na mohāgatim gacchati, na bhayāgatim gacchati, kusalo ca hoti vinaye. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, ñattim na jānāti, ñattiyā karaṇaṃ na jānāti, ñattiyā anussāvanaṃ na jānāti, ñattiyā samathaṃ na jānāti, ñattiyā vūpasamaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. PañcahUpāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, ñattim jānāti, ñattiyā karaṇaṃ jānāti, ñattiyā anussāvanaṃ jānāti, ñattiyā samathaṃ jānāti, ñattiyā vūpasamaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, suttaṃ na jānāti, suttānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca ṭhānāṭhānakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, suttaṃ jānāti, suttānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, ṭhānāṭhānakusalo ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, dhammaṃ na jānāti, dhammānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca pubbāparakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe na voharitabbaṃ. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbaṃ. Katamehi pañcahi, dhammaṃ jānāti, dhammānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, pubbāparakusalo ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saṅghe voharitabbanti.

Vohāravaggo niṭṭhito tatiyo.

Tassuddānaṃ.

Āpatti adhikaraṇaṃ, pasayhāpatti jānaṇā.

Kammaṃ vatthum alajjī ca, akusalo ca ñattiyā.

Suttaṃ na jānāti dhammaṃ, tatiyo vaggasaṅgahoti.

4. Diṭṭhāvikkammavagga

425. Kati nu kho bhante adhammikā diṭṭhāvikkammāti. Pañcime Upāli adhammikā diṭṭhāvikkammā. Katame pañca, anāpattiyā diṭṭhiṃ āvi karoti, adesaṅgāminiyā āpattiyā diṭṭhiṃ āvi karoti, desitāya āpattiyā diṭṭhiṃ āvi karoti, catūhi pañcahi diṭṭhiṃ āvi karoti, mano mānasena diṭṭhiṃ āvi karoti. Ime kho Upāli pañca adhammikā diṭṭhāvikkammā.

Pañcime Upāli dhammikā diṭṭhāvikkammā. Katame pañca, āpattiyā diṭṭhiṃ āvi karoti, desanāgāminiyā āpattiyā diṭṭhiṃ āvi karoti, adesaṅgāminiyā āpattiyā diṭṭhiṃ āvi karoti, na catūhi pañcahi diṭṭhiṃ āvi karoti, na mano mānasena diṭṭhiṃ āvi karoti. Ime kho Upāli pañca dhammikā diṭṭhāvikkammā.

Aparepi Upāli pañca adhammikā diṭṭhāvikkammā. Katame pañca, nānāsamvāsakassa santike diṭṭhim āvi karoti, nānāsīmāya ṭhitassa santike diṭṭhim āvi karoti, apakatattassa santike diṭṭhim āvi karoti, catūhi pañcahi diṭṭhim āvi karoti, mano mānasena diṭṭhim āvi karoti. Ime kho Upāli pañca adhammikā diṭṭhāvikkammā.

Pañcime Upāli dhammikā diṭṭhāvikkammā. Katame pañca, samānasamvāsakassa santike diṭṭhim āvi karoti, samānasīmāya ṭhitassa santike diṭṭhim āvi karoti, pakatattassa santike diṭṭhim āvi karoti, na catūhi pañcahi diṭṭhim āvi karoti, na mano mānasena diṭṭhim āvi karoti. Ime kho Upāli pañca dhammikā diṭṭhāvikkammāti.

426. Kati nu kho bhante adhammikā paṭiggahāti. Pañcime Upāli adhammikā paṭiggahā. Katame pañca, kāyena diyyamānaṃ kāyena appaṭiggahitaṃ, kāyena diyyamānaṃ kāyappaṭibaddhena appaṭiggahitaṃ, kāyappaṭibaddhena diyyamānaṃ kāyena appaṭiggahitaṃ, kāyappaṭibaddhena diyyamānaṃ kāyappaṭibaddhena appaṭiggahitaṃ, nissaggiyena diyyamānaṃ kāyena vā kāyappaṭibaddhena vā appaṭiggahitaṃ. Ime kho Upāli pañca adhammikā paṭiggahā.

Pañcime Upāli dhammikā paṭiggahā. Katame pañca, kāyena diyyamānaṃ kāyena paṭiggahitaṃ, kāyena diyyamānaṃ kāyappaṭibaddhena paṭiggahitaṃ, kāyappaṭibaddhena diyyamānaṃ kāyena paṭiggahitaṃ, kāyappaṭibaddhena diyyamānaṃ kāyappaṭibaddhena paṭiggahitaṃ, nissaggiyena diyyamānaṃ kāyena vā kāyappaṭibaddhena vā paṭiggahitaṃ. Ime kho Upāli pañca dhammikā paṭiggahāti.

427. Kati nu kho bhante anātirittāti. Pañcime Upāli anātirittā. Katame pañca, * akappiyakataṃ hoti, appaṭiggahitakataṃ hoti, anuccāritakataṃ hoti, ahatthapāse kataṃ hoti, “alametaṃ sabban”ti avuttaṃ hoti. Ime kho Upāli pañca anātirittā.

Pañcime Upāli atirittā. Katame pañca, * kappiyakataṃ hoti, paṭiggahitakataṃ hoti, uccāritakataṃ hoti, hatthapāse kataṃ hoti, “alametaṃ sabban”ti vuttaṃ hoti. Ime kho Upāli pañca atirittāti.

428. Katihi nu kho bhante ākārehi pavāraṇā paññāyatīti. Pañcahupāli ākārehi pavāraṇā paññāyati. Katamehi pañcahi, * asanaṃ paññāyati, bhojanaṃ paññāyati, hatthapāse ṭhito abhiharati, paṭikkhepo paññāyati. Imehi kho Upāli pañcahākārehi pavāraṇā paññāyatīti.

429. Kati nu kho bhante adhammikā paṭiññātakaraṇāti. Pañcime Upāli adhammikā paṭiññātakaraṇā. Katame pañca, bhikkhu pārājikaṃ ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāno saṃghādisesaṃ ajjhāpanno paṭijānāti, taṃ saṃgho saṃghādisesena kāreti, adhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Bhikkhu pārājikaṃ ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāno pācittiyaṃ -pa-. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ ajjhāpanno paṭijānāti, taṃ saṃgho dukkaṭena kāreti, adhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Bhikkhu saṃghādisesaṃ -pa-. Pācittiyaṃ. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ ajjhāpanno hoti. Dukkaṭena codiyamāno pārājikaṃ ajjhāpanno paṭijānāti, taṃ saṃgho pārājikena kāreti, adhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Bhikkhu dukkaṭaṃ ajjhāpanno hoti, dukkaṭena codiyamāno saṃghādisesaṃ -pa- pācittiyaṃ, pāṭidesanīyaṃ ajjhāpanno paṭijānāti, taṃ saṃgho pāṭidesanīyena kāreti, adhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Ime kho Upāli pañca adhammikā paṭiññātakaraṇā.

Pañcime Upāli dhammikā paṭiññātakaraṇā. Katame pañca, bhikkhu pārājikaṃ ajjhāpanno hoti, pārājikena codiyamāno pārājikaṃ ajjhāpanno paṭijānāti, taṃ saṃgho pārājikena kāreti, dhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Bhikkhu saṃghādisesaṃ -pa- pācittiyaṃ. Pāṭidesanīyaṃ. Dukkaṭaṃ ajjhāpanno hoti, dukkaṭena codiyamāno dukkaṭaṃ ajjhāpanno paṭijānāti, taṃ saṃgho dukkaṭena kāreti, dhammikaṃ paṭiññātakaraṇaṃ. Ime kho Upāli pañca dhammikā paṭiññātakaraṇāti.

430. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārapentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātuntī. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārapentassa nālaṃ

okāsakammaṃ kātuṃ. Katamehi pañcahi, alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, cāvanādhippāyo vattā hoti, no vuṭṭhānādhippāyo. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātuṃ.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa alaṃ okāsakammaṃ kātuṃ. Katamehi pañcahi, lajjī ca hoti, paṇḍito ca, pakatatto ca, vuṭṭhānādhippāyo vattā hoti, no cāvanādhippāyo. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa ahaṃ okāsakammaṃ kātunti.

431. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchi tabboti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchitabbo. Katamehi pañcahi, vatthuṃ na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattiṃ na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo na sākacchitabbo.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo sākacchitabbo. Katamehi pañcahi, vatthuṃ jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattiṃ jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ vinayo sākacchitabboti.

432. Kati nu kho bhante pañhāpucchāti. Pañcimā Upāli pañhāpucchā. Katamā pañca, mandattā momūhattā pañhaṃ pucchati, pāpiccho icchāpakato pañhaṃ pucchati, paribhavā pañhaṃ pucchati, aññātukāmo pañhaṃ pucchati, “sace me pañhaṃ puṭṭho sammadeva byākarissati, iccetaṃ kusalaṃ, no ce pañhaṃ puṭṭho sammadeva byākarissati, ahamassa sammadeva byākarissāmī”ti pañhaṃ pucchati. Imā kho Upāli pañca pañhāpucchāti.

433. Kati nu kho bhante aññabyākaraṇāti. Pañcime Upāli aññabyākaraṇā. Katame pañca, mandattā momūhattā aññaṃ byākaroti, pāpiccho icchāpakato aññaṃ byākaroti, ummādā cittakkhepā aññaṃ

byākaroti, adhimānena aññaṃ byākaroti, bhūtaṃ aññaṃ byākaroti. Ime kho Upāli pañca aññabyākaraṇāti.

434. Kati nu kho bhante visuddhiyoti. Pañcimā Upāli visuddhiyo. Katamā pañca, nidānaṃ uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ, ayaṃ paṭhamā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ, ayaṃ dutiyā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā terasa saṃghādisese uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ, ayaṃ tatiyā visuddhi, nidānaṃ uddisitvā cattāri pārājikāni uddisitvā terasa saṃghādisese uddisitvā dve aniyate uddisitvā avasesaṃ sutena sāvetabbaṃ, ayaṃ catutthā visuddhi, vitthārenea pañcamī. Imā kho Upāli pañca visuddhiyoti.

435. Kati nukho bhante bhojanāti. Pañcime Upāli bhojanā. Katame pañca, odano kummāso sattu maccho maṃsaṃ. Ime kho Upāli pañca bhojanāti.

Diṭṭhāvikkammavaggo niṭṭhito catuttho.

Tassuddānaṃ.

Diṭṭhāvikkammā apare, paṭiggahānatirittā.

Pavāraṇā paṭiññātaṃ, okāsaṃ sākacchena ca.

Pañhaṃ aññabyākaraṇā, visuddhi cāpi bhojanāti.

5. Attādānavagga

436. * Codakena bhante bhikkhunā paraṃ codetukāmena kati dhamme ajjhataṃ paccavekkhitvā paro codetabboti. Codakenupāli bhikkhunā paraṃ codetukāmena pañca dhamme ajjhataṃ paccavekkhitvā paro codetabbo. Katame pañca, codakenupāli bhikkhunā paraṃ codetukāmena evaṃ paccavekkhitabbaṃ “parisuddhakāyasamācāro nu khomhi, parisuddhenamhi kāyasamācārena samannāgato acchiddena appaṭimaṃsena, saṃvijjati nu kho

* Vi 4. 436; Aṃ 3. 318 piṭṭhesupi.

me eso dhammo, udāhu no”ti. No ce Upāli bhikkhu parisuddhakāyasamācāro hoti parisuddhena kāyasamācārena samannāgato acchiddena appaṭimaṁsena, tassa bhavanti vattāro “iṅgha tāva āyasmā kāyikaṁ sikkhassū”ti, itissa bhavanti vattāro.

Puna caparaṁ Upāli codakena bhikkhunā paraṁ codetukāmena evaṁ paccavekkhitabbaṁ “parisuddhavacīsamācāro nu khomhi, parisuddhenamhi vacīsamācārena samannāgato acchiddena appaṭimaṁsena, saṁvijjati nu kho me eso dhammo, udāhu no”ti. No ce Upāli bhikkhu parisuddhavacīsamācāro hoti parisuddhena vacīsamācārena samannāgato acchiddena appaṭimaṁsena, tassa bhavanti vattāro “iṅgha tāva āyasmā vācasikaṁ sikkhassū”ti, itissa bhavanti vattāro.

Puna caparaṁ Upāli codakena bhikkhunā paraṁ codetukāmena evaṁ paccavekkhitabbaṁ “mettaṁ nu kho me cittaṁ paccupaṭṭhitaṁ sabrahmacārīsu anāghātaṁ, saṁvijjati nu kho me eso dhammo, udāhu no”ti. No ce Upāli bhikkhuno mettaṁ cittaṁ paccupaṭṭhitaṁ hoti sabrahmacārīsu anāghātaṁ. Tassa bhavanti vattāro “iṅgha tāva āyasmā sabrahmacārīsu mettaṁ cittaṁ upaṭṭhāpehi”ti, itissa bhavanti vattāro.

Puna caparaṁ Upāli codakena bhikkhunā paraṁ codetukāmena evaṁ paccavekkhitabbaṁ “bahussuto nu khomhi sutadharo sutasannicayo, ye te dhammā ādikalyāṇā majjhekalyāṇā pariyosānakalyāṇā sātthaṁ sabyañjanaṁ kevalaparipuṇṇaṁ parisuddhaṁ brahmacariyaṁ abhivadanti, tathārūpā me dhammā bahussutā honti dhātā vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, saṁvijjati nu kho me eso dhammo, udāhu no”ti. No ce Upāli bhikkhu bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo, ye te dhammā ādikalyāṇā majjhekalyāṇā pariyosānakalyāṇā sātthaṁ sabyañjanaṁ kevalaparipuṇṇaṁ parisuddhaṁ brahmacariyaṁ abhivadanti, tathārūpassa dhammā na bahussutā honti dhātā vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, tassa bhavanti vattāro “iṅgha tāva āyasmā āgamaṁ pariyāpuṇassū”ti, itissa bhavanti vattāro.

Puna caparaṃ Upāli codakena bhikkhunā paraṃ codetukāmena evaṃ paccavekkhitabbaṃ “ubhayāni kho me pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattāni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, saṃvijjati nu kho me eso dhammo, udāhu no”ti. No ce Upāli bhikkhuno ubhayāni pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattāni suvinicchitāni suttaso anubyañjanaso, idaṃ panāvuso kattha vuttaṃ Bhagavatāti iti puṭṭho na sampāyati¹, tassa bhavanti vattāro “iṅgha tāva āyasmā vinayaṃ pariyāpuṇassū”ti, itissa bhavanti vattāro. Codakenupāli bhikkhunā paraṃ codetukāmena ime pañca dhamme ajjhattaṃ paccavekkhitvā paro codetabboti.

437. Codakena bhante bhikkhunā paraṃ codetukāmena kati dhamme ajjhattaṃ upaṭṭhāpetvā paro codetabboti. Codakenupāli bhikkhunā paraṃ codetukāmena pañca dhamme ajjhattaṃ upaṭṭhāpetvā paro codetabbo. Katame pañca, kālena vakkhāmi no akālena, bhūtena vakkhāmi no abhūtena, saṇhena vakkhāmi no pharusena, atthasaṃhitena vakkhāmi no anatthasaṃhitena, mettācitto vakkhāmi no dosantaroti. Codakenupāli bhikkhunā paraṃ codetukāmena ime pañca dhamme ajjhattaṃ upaṭṭhāpetvā paro codetabboti.

438. * Codakena bhante bhikkhunā paraṃ codetukāmena kati dhamme ajjhattaṃ manasi karitvā paro codetabboti. Codakenupāli bhikkhunā paraṃ codetukāmena pañca dhamme ajjhattaṃ manasi karitvā paro codetabbo. Katame pañca, kāruṇṇatā, hitesitā, anukampatā, āpattivuṭṭhānatā, vinayapurekkhāratā. Codakenupāli bhikkhunā paraṃ codetukāmena ime pañca dhamme ajjhattaṃ manasi karitvā paro codetabboti.

439. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātunti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātuṃ. Katamehi pañcahi, aparisuddhakāyasamācāro

1. Na sampādayati (Ka), na sampādeti (Syā)

* Vi 4. 437 piṭṭhepi.

hoti, aparisuddhavadāsamācāro hoti, aparisuddhājīvo hoti, bālo hoti abyatto, na paṭibalo anuyuññijyamāno anuyogaṃ dātuṃ. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa nālaṃ okāsakammaṃ kātuṃ.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa alaṃ okāsakammaṃ kātuṃ. Katamehi pañcahi, parisuddhakāyasamācāro hoti, parisuddhavadāsamācāro hoti, parisuddhājīvo hoti, paṇḍito hoti byatto, paṭibalo anuyuññijyamāno anuyogaṃ dātuṃ. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno okāsakammaṃ kārāpentassa alaṃ okāsakammaṃ kātunti.

440. * Attādānaṃ ādātukāmena bhante bhikkhunā katihanṅgehi samannāgataṃ attādānaṃ ādātābanti. Attādānaṃ ādātukāmenupāli bhikkhunā pañcaṅgasamannāgataṃ¹ attādānaṃ ādātābbaṃ. Katame pañca², atthādānaṃ ādātukāmena Upāli bhikkhunā evaṃ paccavekkhitabbaṃ “yaṃ kho ahaṃ imaṃ attādānaṃ ādātukāmo, kālo nu kho imaṃ attādānaṃ ādātuṃ, udāhu no”ti. Sace Upāli bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti “akālo imaṃ attādānaṃ ādātuṃ, no kālo”ti. Na taṃ Upāli attādānaṃ ādātābbaṃ.

Sace panupāli bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti “kālo imaṃ attādānaṃ ādātuṃ, no akālo”ti. Tenupāli bhikkhunā uttari paccavekkhitabbaṃ “yaṃ kho ahaṃ imaṃ attādānaṃ ādātukāmo, bhūtaṃ nu kho idaṃ attādānaṃ, udāhu no”ti. Sace Upāli bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti “abhūtaṃ idaṃ attādānaṃ, no bhūtaṃ”ti. Na taṃ Upāli attādānaṃ ādātābbaṃ.

Sace panupāli bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ jānāti “bhūtaṃ idaṃ attādānaṃ, no abhūtaṃ”ti. Tenupāli bhikkhunā uttari paccavekkhitabbaṃ “yaṃ kho ahaṃ imaṃ attādānaṃ ādātukāmo, atthasamhitāṃ nu kho idaṃ attādānaṃ, udāhu no”ti. Sace Upāli bhikkhu paccavekkhamāno evaṃ

* Vi 4. 434 piṭṭhepi.

1. Pañcahaṅgehi samannāgataṃ (Sī, Syā)

2. Katamehi pañcahi (Syā)

jānāti “anattasamhitam idam attadānam, no attasamhitam”ti. Na tam Upāli attadānam ādātabbam.

Sace panupāli bhikkhu paccavekkhamāno evam jānāti “attasamhitam idam attadānam, no anattasamhitam”ti. Tenupāli bhikkhunā uttari paccavekkhitabbam “imam kho aham attadānam ādiyamāno labhissāmi sandiṭṭhe sambhatte bhikkhū dhammato vinayato pakkhe, udāhu no”ti. Sace Upāli bhikkhu paccavekkhamāno evam jānāti “imam kho aham attadānam ādiyamāno na labhissāmi sandiṭṭhe sambhatte bhikkhū dhammato vinayato pakkhe”ti. Na tam Upāli attadānam ādātabbam.

Sace panupāli bhikkhu paccavekkhamāno evam jānāti “idam kho aham attadānam ādiyamāno labhissāmi sandiṭṭhe sambhatte bhikkhū dhammato vinayato pakkhe”ti. Tenupāli bhikkhunā uttari paccavekkhitabbam “imam kho me attadānam ādiyato bhavissati saṅghassa tatonidānam bhaṇḍanam kalaho viggaho vivādo saṅghabhedo saṅgharāji saṅghavavattānam saṅghanānākaraṇam, udāhu no”ti. Sace Upāli bhikkhu paccavekkhamāno evam jānāti “imam kho me attadānam ādiyato bhavissati saṅghassa tatonidānam bhaṇḍanam kalaho viggaho vivādo saṅghabhedo saṅgharāji saṅghavavattānam saṅghanānākaraṇam”ti. Na tam Upāli attadānam ādātabbam.

Sace panupāli bhikkhu paccavekkhamāno evam jānāti “imam kho me attadānam ādiyato na bhavissati saṅghassa tatonidānam bhaṇḍanam kalaho viggaho vivādo saṅghabhedo saṅgharāji saṅghavavattānam saṅghanānākaraṇam”ti. Tam ādātabbam Upāli attadānam. Evam pañcaṅgasamannāgataṃ kho Upāli attadānam ādinnam pacchāpi avipparakaram bhavissatīti.

441. Katihī nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānam bhikkhunam bahūpakāro hotīti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānam bhikkhūnam bahūpakāro hoti. Katamehi pañcahi, sīlavā hoti pātimokkhasamvarasāvuto viharati ācāragocarasampanno aṇumattesu vajjesu bhayadassāvī samādāya

sikkhati sikkhāpadesu, bahussuto hoti sutadharo sutasannicayo, ye te dhammā ādikalyāṇā majjhekalyāṇā pariyosānakalyāṇā sātthaṃ sabyañjanaṃ kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ abhivadanti, tathārūpassa dhammā bahussutā honti dhātā vacasā paricitā manasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, ubhayāni kho panassa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti suvibhattāni suppvattāni suvinicchitāni suttaso anubyañjanso, vinaye kho pana ṭhito hoti asambhīro. Paṭibalo hoti ubho atthapaccatthike assāsetum saññāpetum nijjhāpetum pekkhetum pasādetum. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti. Katamehi pañcahi, parisuddhakāyasamācāro hoti, parisuddhvacīsamācāro hoti, parisuddhajīvo hoti, paṇḍito hoti byatto, paṭibalo anuyuñjyamāno anuyogaṃ dātuṃ. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hoti. Katamehi pañcahi, vatthum jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattim jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu adhikaraṇajātānaṃ bhikkhūnaṃ bahūpakāro hotīti.

442. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbanti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi, suttaṃ na jānāti, suttānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca ṭhānāṭhānakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitabbaṃ.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitabbaṃ. Katamehi pañcahi, suttaṃ jānāti, suttānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti,

vinayānulomaṃ jānāti, ṭhānāṭhānakusalo ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitaḅbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitaḅbaṃ. Katamehi pañcahi, dhammaṃ na jānāti, dhammānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti. Na ca pubbāparakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitaḅbaṃ.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitaḅbaṃ. Katamehi pañcahi, dhammaṃ jānāti, dhammānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, pubbāparakusalo ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitaḅbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitaḅbaṃ. Katamehi pañcahi, vatthum na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattim na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitaḅbaṃ.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitaḅbaṃ. Katamehi pañcahi, vatthum jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattim jānāti. Padapaccabhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitaḅbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitaḅbaṃ. Katamehi pañcahi, āpattim na jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ na jānāti, āpattiyā payogaṃ na jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ na jānāti, āpattiyā na vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjitaḅbaṃ.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitaḅbaṃ. Katamehi pañcahi, āpattim jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ jānāti, āpattiyā payogaṃ jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ jānāti, āpattiyā vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjitaḅbaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjītabbāṃ. Katamehi pañcahi, adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ na jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ na jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ na jānāti, adhikaraṇassa na vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā nānuyuñjītabbāṃ.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjītabbāṃ. Katamehi pañcahi, adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā anuyuñjītabbanti.

Attādānavaggo niṭṭhito pañcāmo.

Tassuddānaṃ.

Parisuddhañca kālena, kāruññaṃ okāseṇa ca.
Attādānaṃ adhikaraṇaṃ, aparehipi vatthuñca.
Suttaṃ dhammaṃ puna vatthuñca, āpatti adhikaraṇeṇa cāti.

6. Dhutaṅgavagga

443. Kati nu kho bhante āraññikāti. Pañcime Upāli āraññikā. * Katame pañca, mandattā momūhattā āraññiko hoti, pāpiccho icchāpakato āraññiko hoti, ummādā cittakkhepā āraññiko hoti, “vaṇṇitaṃ Buddhehi Buddhasāvakehī”ti āraññiko hoti, api ca appicchaññeva nissāya santuṭṭhiññeva nissāya sallekhaññeva nissāya pavivekaññeva nissāya idamatthitaññeva nissāya āraññiko hoti. Ime kho Upāli pañca āraññikāti.

Kati nu kho bhante piṇḍapātikāti -pa-. Kati nu kho bhante paṃsukūlikāti -pa-. Kati nu kho bhante rukkhāmūlikāti -pa-. Kati nu kho bhante sosānikāti -pa-. Kati nu kho bhante abbhokāsikāti -pa-.

* Am 2. 193; Vi 5. 233 piṭṭhesupi.

kati nu kho bhanti tecīvarikāti -pa-. Kati nu kho bhante sapadānacārikāti -pa-. Kati nu kho bhante nesajjikāti -pa-. Kati nu kho bhante yathāsanthatikāti -pa-. Kati nu kho bhante ekāsanikāti -pa-. Kati nu kho bhante khalupacchābhattikāti -pa-. Kati nu kho bhante pattapiṇḍikāti. Pañcime Upāli pattapiṇḍikā. Katame pañca, mandattā momūhattā pattapiṇḍiko hoti, pāpiccho icchāpakato pattapiṇḍiko hoti, ummādā cittakkhepā pattapiṇḍiko hoti, “vaṇṇitam Buddhehi Buddhasāvakehi”ti pattapiṇḍiko hoti, api ca appicchaññeva nissāya santuṭṭhiññeva nissāya sallekhaññeva nissāya pavivekaññeva nissāya idamatthitaññeva nissāya pattapiṇḍiko hoti. Ime kho Upāli pañca pattapiṇḍikāti.

Dhutaṅgevaggo niṭṭhito chaṭṭho.

Tassuddānam.

Ārañṇiko piṇḍipaṃsu, rukkhasusānapañcamam.

Abbho tecīvarañceva, sapadānanesajjikā.

Santhatekāsañceva, khalupacchā pattapiṇḍikāti.

7. Musāvādavagga

444. Kati nu kho bhante musāvādāti. Pañcime Upāli musāvādā. Katame pañca, atthi musāvādo pārājikagāmī, atthi musāvādo saṃghādisesagāmī, atthi musāvādo thullaccayagāmī, atthi musāvādo pācittiyagāmī, atthi musāvādo dukkaṭagāmī. Ime kho Upāli pañca musāvādāti.

445. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṃghamajjhe uposatham vā pavāraṇam vā ṭhapentassa “alam bhikkhu, mā bhaṇḍanam mā kalaham mā viggaham mā vivādan”ti omadditvā saṃghena uposatho vā pavāraṇā vā kātabbāti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno

saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇaṃ vā ṭhapentassa “alaṃ bhikkhu, mā bhaṇḍanaṃ mā kalahaṃ mā viggahaṃ mā vivādan”ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātabbā. Katamehi pañcahi, alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, cāvanādhippāyo vattā hoti, no vuṭṭhānādhippāyo. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇaṃ vā ṭhapentassa “alaṃ bhikkhu, mā bhaṇḍanaṃ mā kalahaṃ mā viggahaṃ mā vivādan”ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātabbā.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇaṃ vā ṭhapentassa “alaṃ bhikkhu, mā bhaṇḍanaṃ mā kalahaṃ mā viggahaṃ mā vivādan”ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātabbā. Katamehi pañcahi, aparisuddhakāyasamācāro hoti, aparisuddhavacīsamācāro hoti, aparisuddhājīvo hoti, bālo hoti abyatto, bhaṇḍanakārako hoti kalahakārako. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno saṅghamajjhe uposathaṃ vā pavāraṇaṃ vā ṭhapentassa “alaṃ bhikkhu, mā bhaṇḍanaṃ mā kalahaṃ mā viggahaṃ mā vivādan”ti omadditvā saṅghena uposatho vā pavāraṇā vā kātabbāti.

446. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabboti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo. Katamehi pañcahi, āpattānāpattim na jānāti, lahukagarukaṃ āpattim na jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattim na jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattim na jānāti, sappāṭikammāpaṭikammaṃ āpattim na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo na dātabbo.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo dātabbo. Katamehi pañcahi, āpattānāpattim jānāti, lahukagarukaṃ āpattim jānāti, sāvasesānavasesaṃ āpattim jānāti, duṭṭhullāduṭṭhullaṃ āpattim jānāti, sappāṭikammāpaṭikammaṃ āpattim jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno anuyogo dātabboti.

447. Katihi nu kho bhante ākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjātī.
Pañcahupāli ākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjati. Katamehi pañcahi, alajjitā,
aññāṇatā, kukkucapakatatā, akappiye kappiyasaññitā, kappiye
akappiyasaññitā. Imehi kho Upāli pañcahākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjati.

Aparehipi Upāli pañcahākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjati. Katamehi
pañcahi, adassanena, assavanena, pasuttakatā, tathāsaññī, satisammosā.
Imehi kho Upāli pañcahākārehi bhikkhu āpattiṃ āpajjātī.

448. Kati nu kho bhante verāti. Pañcime Upāli verā. Katame pañca,
pāṇātipāto, adinnādānaṃ, kāmesumicchācāro, musāvādo,
surāmerayamajjappamādaṭṭhānaṃ. Ime kho Upāli pañca verāti.

Kati nu kho bhante veramaṇiyoti. Pañcimā Upāli veramaṇiyo. Katamā
pañca, pāṇātipātā veramaṇī¹, adinnādānā veramaṇī, kāmesumicchācārā
veramaṇī, musāvādā veramaṇī, surāmerayamajjappamādaṭṭhānā veramaṇī.
Imā kho Upāli pañca veramaṇiyoti.

449. Kati nu kho bhante byasanānīti. Pañcimāni Upāli byasanāni. *
Katamāni pañca, ñāti byāsaṇaṃ, bhogabyasaṇaṃ, rogabyasaṇaṃ,
sīlabyaṇaṃ, diṭṭhibyaṇaṃ. Imāni kho Upāli pañca byasanānīti.

Kati nu kho bhante sampadāti. Pañcimā Upāli sampadā. * Katamā
pañca, ñāti sampadā, bhogasampadā, ārogyasampadā, sīlasampadā,
diṭṭhisampadā. Imā kho Upāli pañca sampadāti.

Musāvādavaggo niṭṭhito sattamo.

Tassuddānaṃ.

Musāvādo ca omaddi, aparehi anuyogo.

Āpattiñca aparehi, verā veramaṇīpi ca.

Byasaṇaṃ sampadā ceva, sattamo vaggasaṅgahoti.

1. Veramaṇi(Ka)

* Vi 5. 230; Am 2. 129 piṭṭhādīsūpi.

8. Bhikkhunovādavagga

450. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunisaṅgheneva kammaṃ kātābanti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunisaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandiyo so bhikkhu bhikkhunisaṅghena. Katamehi pañcahi, vivaritvā kāyaṃ bhikkhunīnaṃ dasseti, ūruṃ dasseti, aṅgajātaṃ dasseti, ubho aṃsakūṭe dasseti, obhāsati gihī sampayojetī. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunisaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandiyo so bhikkhu bhikkhunisaṅghena.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunisaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandiyo so bhikkhu bhikkhunisaṅghena. Katamehi pañcahi, bhikkhunīnaṃ alābhāya parisakkati, bhikkhunīnaṃ anattthāya parisakkati, bhikkhunīnaṃ avāsāya parisakkati, bhikkhuniyo akkosati paribhāsati, bhikkhū bhikkhunīhi bhedeti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunisaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandiyo so bhikkhu bhikkhunisaṅghena.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunisaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandiyo so bhikkhu bhikkhunisaṅghena. Katamehi pañcahi, bhikkhunīnaṃ alābhāya parisakkati, bhikkhunīnaṃ anattthāya parisakkati, bhikkhunīnaṃ avāsāya parisakkati, bhikkhuniyo akkosati paribhāsati, bhikkhū bhikkhunīhi sampayojetī. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatassa bhikkhuno bhikkhunisaṅgheneva kammaṃ kātābbaṃ, avandiyo so bhikkhu bhikkhunisaṅghenāti.

451. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābanti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ. Katamehi pañcahi, vivaritvā kāyaṃ bhikkhūnaṃ dasseti, ūruṃ dasseti, aṅgajātaṃ dasseti, ubho aṃsakūṭe dasseti, obhāsati gihī sampayojetī. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātābbaṃ.

Aparehipi upāli pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi, bhikkhūnaṃ alābhāya parisakkati, bhikkhūnaṃ anattāya parisakkati, bhikkhūnaṃ avāsāya parisakkati, bhikkhū akkosati paribhāsati, bhikkhuniyo bhikkhūhi bhedeti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātappaṃ.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātappaṃ. Katamehi pañcahi, bhikkhūnaṃ alābhāya parisakkati, bhikkhūnaṃ anattāya parisakkati, bhikkhūnaṃ avāsāya parisakkati, bhikkhū akkosati paribhāsati, bhikkhuniyo bhikkhūhi sampayojeti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatāya bhikkhuniyā kammaṃ kātappanti.

452. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabboti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo. Katamehi pañcahi, alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, cāvanādhippāyo vattā hoti, no vuṭṭhānādhippāyo. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo. Katamehi pañcahi, aparissuddhakāyasamācāro hoti, aparissuddhavācīsamācāro hoti, aparissuddhājīvo hoti, bālo hoti abyatto, na paṭibalo anuyuñjyamāno anuyogaṃ dātuṃ. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo. Katamehi pañcahi, kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena samannāgato hoti, kāyikavācasikena anācārena samannāgato hoti, bhikkhunīnaṃ akkosakaparibhāsako hoti, bhikkhunīhi saddhiṃ saṃsaṭṭho viharati ananulomikena saṃsaggena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabbo. Katamehi pañcahi, alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, bhaṇḍanakārako ca hoti kalahakārako, sikkhāya ca na paripūrikārī. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na ṭhapetabboti.

453. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gatetabboti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabbo. Katamehi pañcahi, kāyikena anācārena samannāgato hoti, vācasikena anācārena samannāgato hoti, kāyikavācasikena anācārena samannāgato hoti, bhikkhunīnaṃ akkosakaparibhāsako hoti, bhikkhunīhi saddhiṃ saṃsaṭṭho viharati ananulomikena saṃsaggena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabbo. Katamehi pañcahi, alajjī ca hoti, bālo ca, apakatatto ca, gamiko vā hoti, gilāno vā. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā bhikkhunīnaṃ ovādo na gahetabboti.

454. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ na sākacchitabboti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ na sākacchitabbo. Katamehi pañcahi, na asekkhena sīlakkhandhena samannāgato hoti, na asekkhena samādhikkhandhena samannāgato hoti, na asekkhena paññākkhandhena samannāgato hoti, na asekkhena vimuttikkhandhena samannāgato hoti, na asekkhena vimuttiñāṇadassanakkhandhena samannāgato hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ na sākacchitabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhiṃ sākacchātabbo. Katamehi pañcahi, asekkhena sīlakkhandhena samannāgato hoti, asekkhena samādhikkhandhena samannāgato hoti, asekkhena paññākkhandhena samannāgato

hoti, asekkhena vimuttikkhandhena samannāgato hoti, asekkhena vimuttiñāṇadassanakkhandhena samannāgato hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhim sākacchitabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhim na sākacchitabbo. Katamehi pañcahi, na atthapaṭisambhidāpatto hoti, na dhammapaṭisambhidāpatto hoti, na niruttipaṭisambhidāpatto hoti, na paṭibhānapaṭisambhidāpatto hoti, yathāvimuttaṃ cittaṃ na paccavekkhitā. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhim na sākacchitabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhim sākacchitabbo. Katamehi pañcahi, atthapaṭisambhidāpatto hoti, dhammapaṭisambhi dāpatto hoti, niruttipaṭisambhidāpatto hoti, paṭibhānapaṭisambhidāpatto hoti, yathāvimuttaṃ cittaṃ paccavekkhitā. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgatena bhikkhunā saddhim sākacchitabboti.

Bhikkhunovādavaggo niṭṭhito aṭṭhamo.

Tassuddānaṃ.

Bhikkhunīheva kātabbaṃ, aparehi tathā duve.
 Bhikkhunīnaṃ tayo kammā, na ṭhapetabbā dve dukā.
 Na gahetabbā dve vuttā, sākacchāsu ca dve dukāti.

9. Ubbāhikavagga

455. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabboti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi, na atthakusalo hoti, na dhammakusalo hoti, na niruttikusalo hoti, na byañjanakusalo hoti, na pubbāparakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi, atthakusalo hoti, dhammakusalo hoti,

niruttikusalo hoti, byañjanakusalo hoti, pubbāparakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi, kodhano hoti kodhābhibhūto, makkhī hoti makkhābhibhūto, paḷāsī hoti paḷāsābhibhūto, issukī hoti issābhibhūto, sandiṭṭhiparāmāsī hoti ādhānaggāhī duppaṭinissaggī. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi, na kodhano hoti na kodhābhibhūto, na makkhī hoti na makkhābhibhūto, na paḷāsī hoti na paḷāsābhibhūto, na issukī hoti na issābhibhūto, asandiṭṭhiparāmāsī hoti anādhānaggāhī suppaṭinissaggī. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi, kuppatti, byāpajjati, patiṭṭhiyati, kopam janeti, akhamo hoti apadakkhiṇaggāhī anusāsanim. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi, na kuppatti, na byāpajjati, na patiṭṭhiyati, na kopam janeti, khamo hoti padakkhiṇaggāhī anusāsanim. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi, pasāretā hoti, no sāretā, anokāsakammaṃ kāretvā pavattā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, na yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, na yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi, sāretā hoti, no pasāretā,

okāsakammaṃ kāretvā pavattā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā codetā hoti, yathādhamme yathāvinaye yathāpattiyā kāretā hoti, yathādiṭṭhiyā byākatā hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati, alajjī ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi, na chandāgatim gacchati, na dosāgatim gacchati, na mohāgatim gacchati, na bhayāgatim gacchati, lajjī ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Katamehi pañcahi, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati, akusalo ca hoti vinaye. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya na sammannitabbo. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabbo. Katamehi pañcahi, na chandāgatim gacchati, na dosāgatim gacchati, na mohāgatim gacchati, na bhayāgatim gacchati, kusalo ca hoti vinaye. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu ubbāhikāya sammannitabboti.

456. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchatīti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu bālotveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, suttaṃ na jānāti, suttānulomaṃ na jānāti, vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca ṭhānāṭhānakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, suttaṃ jānāti, suttānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti,

vinayānulomaṃ jānāti, ṭhānāṭṭhānakusalo ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, dhammaṃ na jānāti, dhammānulomaṃ na jānāti. Vinayaṃ na jānāti, vinayānulomaṃ na jānāti, na ca pubbāparakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, dhammaṃ jānāti, dhammānulomaṃ jānāti, vinayaṃ jānāti, vinayānulomaṃ jānāti, pubbāparakusalo ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, vatthum na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattim na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, vatthum jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattim jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, āpattim na jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ na jānāti, āpattiyā payogaṃ na jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ na jānāti, āpattiyā na vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, āpattim jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ jānāti, āpattiyā payogaṃ jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ jānāti, āpattiyā vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ na jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ na jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ na jānāti, adhikaraṇassa na vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “bālo”tveva saṅkhaṃ gacchati. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchati. Katamehi pañcahi, adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu “paṇḍito”tveva saṅkhaṃ gacchatīti.

Ubbāhikavaggo niṭṭhito navamo.

Tassuddānaṃ.

Na atthakusalo ceva, kodhano kuppatī ca yo.

Pasāretā chandāgatim, akusalo tatheva ca.

Suttaṃ dhammañca vatthuñca, āpattim adhikaraṇaṃ.

Dve dve pakāsītā sabbe, kaṇhasukkaṃ vijānathāti.

10. Adhikaraṇavūpasamavagga

457. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametunti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, āpattim na jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ na jānāti, āpattiyā payogaṃ na jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ na jānāti. Āpattiyā na vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, āpattim jānāti, āpattisamuṭṭhānaṃ jānāti, āpattiyā payogaṃ jānāti, āpattiyā vūpasamaṃ jānāti,

āpattiyā vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, adhikaraṇaṃ na jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ na jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ na jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ na jānāti, adhikaraṇassa na vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, adhikaraṇaṃ jānāti, adhikaraṇasamuṭṭhānaṃ jānāti, adhikaraṇassa payogaṃ jānāti, adhikaraṇassa vūpasamaṃ jānāti, adhikaraṇassa vinicchayakusalo hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, alajjī ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, lajjī ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, appassuto ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañca, na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, bahussuto ca hoti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, vatthum na jānāti, nidānaṃ na jānāti, paññattim na jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ na jānāti, anusandhivacanapathaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, vatthum jānāti, nidānaṃ jānāti, paññattim jānāti, padapaccābhaṭṭhaṃ jānāti, anusandhivacanapathaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, akusalo ca hoti vinaye. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, kusalo ca hoti vinaye. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, puggalagaru hoti, no saṅghagaru. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, saṅghagaru hoti, no puggalagaru. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, āmisagaru hoti, no saddhammagaru. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu nālaṃ

adhikaraṇaṃ vūpasametum. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametum. Katamehi pañcahi, na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, saddhammagaru hoti, no āmisagaru. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhikkhu alaṃ adhikaraṇaṃ vūpasametunti.

458. Katihi nu kho bhante ākārehi saṅgho bhijjatīti. Pañcahupāli ākārehi saṅgho bhijjati. Katamehi pañcahi, kamma, uddesena, voharanto, anussāvanena, salākaggāhena, Imehi kho Upāli pañcahākārehi saṅgho bhijjatīti.

“Saṅgharāji saṅgharāji”ti bhante vuccati, kittāvatā nu kho bhante saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo, kittāvatā ca pana saṅgharāji ceva hoti saṅghabhedo cāti. Paññattetaṃ Upāli mayā āgantukānaṃ bhikkhūnaṃ āgantukavattaṃ, evaṃ supaññatte kho Upāli mayā sikkhāpade āgantukā bhikkhū āgantukavatte na vattanti, evampi kho Upāli saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo. Paññattetaṃ Upāli mayā āvāsikānaṃ bhikkhūnaṃ āvāsikavattaṃ, evaṃ supaññatte kho Upāli mayā sikkhāpade āvāsikā bhikkhū āvāsikavatte na vattanti, evampi kho Upāli saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo. Paññattetaṃ Upāli mayā bhikkhūnaṃ bhattagge bhattaggavattaṃ yathāvuḍḍhaṃ yathārattaṃ yathāpatirūpaṃ aggāsaṇaṃ aggodakaṃ aggapiṇḍaṃ, evaṃ supaññatte kho Upāli mayā sikkhāpade navā bhikkhū bhattagge therānaṃ bhikkhūnaṃ āsaṇaṃ paṭibāhanti, evampi kho Upāli saṅgharāji hoti no ca saṅghabhedo. Paññattetaṃ Upāli mayā bhikkhūnaṃ senāsane senāsanavattaṃ yathāvuḍḍhaṃ yathārattaṃ yathāpatirūpaṃ, evaṃ supaññatte kho Upāli mayā sikkhāpade navā bhikkhū therānaṃ bhikkhūnaṃ senāsaṇaṃ paṭibāhanti, evampi kho Upāli saṅgharāji hoti no ca saṅghebhedo. Paññattetaṃ Upāli mayā bhikkhūnaṃ antosīmāya ekaṃ uposathaṃ ekaṃ pavāraṇaṃ ekaṃ saṅghakammaṃ ekaṃ kammākammaṃ, evaṃ supaññatte kho Upāli mayā sikkhāpade tattheva antosīmāya āvenibhāvaṃ¹ karitvā gaṇaṃ

1. Āvenibhāvaṃ (Sī, Syā)

bandhitvā āvenim¹ uposathaṃ karonti, āvenim pavāraṇaṃ karonti, āvenim saṅghakammaṃ karonti, āvenim kammākammāni karonti, evaṃ kho Upāli saṅgharāji ceva hoti saṅghabhedo cāti.

Adhikaraṇavūpasamavaggo niṭṭhito dasamo.

Tassuddānaṃ.

Āpattim adhikaraṇaṃ, chandā appassutena ca.

Vatthum ca akusalo ca, puggalo āmisena ca.

Bhijjati saṅgharāji ca, saṅghabhedo tatheva cāti.

11. Saṅghabhedakavagga

459. * Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekicchoti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, vinidhāya diṭṭhim kamma. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, vinidhāya diṭṭhim uddesena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti,

1. Āveṇi (Sī, Syā)

* Vi 4. 369, 370; Aṃ 3. 315 piṭṭhādīsupi.

avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, vinidhāya diṭṭhiṃ voharanto. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, vinidhāya diṭṭhiṃ anussāvanena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, vinidhāya diṭṭhiṃ salākaggāhena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, vinidhāya khantiṃ kammaṇa -pa- vinidhāya khantiṃ uddesena -pa- vinidhāya khantiṃ voharanto -pa- vinidhāya khantiṃ anussāvanena -pa- vinidhāya khantiṃ salākaggāhena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, vinidhāya ruciṃ kammaṇa -pa- vinidhāya ruciṃ uddesena -pa- vinidhāya ruciṃ voharanto -pa- vinidhāya ruciṃ anussāvanena -pa- vinidhāya ruciṃ salākaggāhena. Imehi kho Upāli

pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, vinidhāya saññaṃ kamma -pa- vinidhāya saññaṃ uddesena -pa- vinidhāya saññaṃ voharanto -pa- vinidhāya saññaṃ anussāvanena -pa- vinidhāya saññaṃ salākaggāhena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako āpāyiko nerayiko kappatṭho atekicchoti.

Saṅghabhedakavaggo niṭṭhito ekādasamo.

Tassuddānaṃ.

Vinidhāya diṭṭhiṃ kamma, uddese voharena ca.

Anussāvane salākena, pañcete diṭṭhinissitā.

Khantiṃ ruciṃ ca saññañca, tayo te pañcadhā nayāti.

12. Dutiyasaṅghabhedakavagga

460. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekicchoti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ kamma. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti,

avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ uddesena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ voharanto. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ anussāvanena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, avinidhāya diṭṭhiṃ salākaggāhena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, avinidhāya khantiṃ kammaṇa -pa- avinidhāya khantiṃ uddesena -pa- avinidhāya khantiṃ voharanto -pa- avinidhāya khantiṃ anussāvanena -pa- avinidhāya khantiṃ salākaggāhena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, avinidhāya ruciṃ kamma -pa- avinidhāya ruciṃ uddesena -pa- avinidhāya ruciṃ voharanto -pa- avinidhāya ruciṃ anussāvanena -pa- avinidhāya ruciṃ salākaggāhena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho.

Aparehipi Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekiccho. Katamehi pañcahi, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti dīpeti, dhammaṃ “adhammo”ti dīpeti, avinayaṃ “vinayo”ti dīpeti, vinayaṃ “avinayo”ti dīpeti, avinidhāya saññaṃ kamma -pa- avinidhāya saññaṃ uddesena -pa- avinidhāya saññaṃ voharanto -pa- avinidhāya saññaṃ anussāvanena -pa- avinidhāya saññaṃ salākaggāhena. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato saṅghabhedako na āpāyiko na nerayiko na kappatṭho na atekicchoti.

Dutiyasaṅghabhedakavaggo niṭṭhito dvādasamo.

Tassuddānaṃ.

Avinidhāya diṭṭhiṃ kamma, uddese voharena ca.
Anussāvane salākena, pañcete diṭṭhinissitā.

Khantiṃ ruciṃ ca saññañca, tayo te pañcadhā nayā.

Heṭṭhime kaṇhapakkhamhi, samavāsati vidhī yathā.
Tatheva sukkapakkhamhi, samavāsati jānathāti.

13. Āvāsikavagga

461. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhattaṃ nikkhitto, evaṃ nirayeti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhattaṃ nikkhitto, evaṃ

niraye. Katamehi pañcahi, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati, saṅghikaṃ puggalikaparibhogena paribhuñjati. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ niraye.

Pañcahupāli aṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ sagge. Katamehi pañcahi, na chandāgatim gacchati, na dosāgatim gacchati, na mohāgatim gacchati, na bhayāgatim gacchati, saṅghikaṃ na puggalikaparibhogena paribhuñjati, imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato āvāsiko bhikkhu yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ saggeti.

462. Kati nu kho bhante adhammikā vinayabyākaraṇāti, pañcime Upāli adhammikā vinayabyākaraṇā. Katame pañca, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “dhammo”ti pariṇāmeti, dhammaṃ “adhammo”ti pariṇāmeti, avinayaṃ “vinayo”ti pariṇāmeti, vinayaṃ “avinayo”ti pariṇāmeti, apaññattaṃ paññapeti, paññattaṃ samucchindati. Ime kho Upāli pañca adhammikā vinayabyākaraṇā. Pañcime Upāli dhammikā vinayabyākaraṇā. Katame pañca, idhupāli bhikkhu adhammaṃ “adhammo”ti pariṇāmeti, dhammaṃ “dhammo”ti pariṇāmeti, avinayaṃ “avinayo”ti pariṇāmeti, vinayaṃ “vinayo”ti pariṇāmeti, apaññattaṃ na paññapeti, paññattaṃ na samucchindati. Ime kho Upāli pañca dhammikā vinayabyākaraṇāti.

463. * Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ nirayeti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ niraye. Katamehi pañcahi, chandāgatim gacchati, dosāgatim gacchati, mohāgatim gacchati, bhayāgatim gacchati, uddiṭṭhānuddiṭṭhaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ niraye.

* Pañcahupāli aṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ sagge. Katamehi pañcahi, na chandāgatim gacchati, na dosāgatim gacchati, na mohāgatim gacchati, na bhayāgatim gacchati,

uddiṭṭhānuddiṭṭhaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato bhattuddesako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ saggeti.

464. Katihi nu kho bhante aṅgehi samannāgato senāsanapaññāpako -pa-. Bhaṇḍāgāriko -pa-. Cīvarapaṭiggāhako -pa-. Cīvarabhājako -pa-. Yāgubhājako -pa-. Phalabhājako -pa-. Khajjabhājako -pa-. Appamattakavissajjako -pa-. Sāṭiyaggāhāpako -pa-. Pattaggāhāpako -pa-. Ārāmikapesako -pa-. Sāmaṇeresako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ nirayeti. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato sāmaṇeresako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ niraye. Katamehi pañcahi, chandāgatiṃ gacchati, dosāgatiṃ gacchati, mohāgatiṃ gacchati, bhayāgatiṃ gacchati, pesitāpesitaṃ na jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato sāmaṇeresako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ niraye. Pañcahupāli aṅgehi samannāgato sāmaṇeresako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ sagge. Katamehi pañcahi, na chandāgatiṃ gacchati, na dosāgatiṃ gacchati, na mohāgatiṃ gacchati, na bhayāgatiṃ gacchati, pesitāpesitaṃ jānāti. Imehi kho Upāli pañcahaṅgehi samannāgato sāmaṇeresako yathābhataṃ nikkhitto, evaṃ saggeti.

Āvāsikavaggo niṭṭhito terasamo.

Tassuddānaṃ.

Āvāsikabyākaraṇā, bhattusenāsanāni ca.

Bhaṇḍacīvaraggāho ca, cīvarassa ca bhājako.

Yāgu phalaṃ khajjakañca, appasāṭiyagāhako.

Patto ārāmiko ceva, sāmaṇerena pesakoti.

14. Kathinatthāravagga

465. Kati nu kho bhante ānisaṃsā kathinatthāreti. Pañcime Upāli ānisaṃsā kathinatthāre. Katame pañca, anāmantacāro, asamādānacāro, gaṇabhojanaṃ, yāvadatthacīvaraṃ, yo tattha

cīvaruppādo so nesam bhavissati. Ime kho Upāli pañca ānisaṃsā kathinatthāreti.

466. Kati nu kho bhante ādīnavā muṭṭhassatissa asampajānassa niddam okkamatotī. Pañcime Upāli ādīnavā muṭṭhassatissa asampajānassa niddam okkamato. Katame pañca, dukkham supati, dukkham paṭibujjhati, pāpakam supinam passati, devatā na rakkhanti, asuci muccati. Ime kho Upāli pañca ādīnavā muṭṭhassatissa asampajānassa niddam okkamato. Pañcime Upāli ānisaṃsā upaṭṭhitassatissa sampajānassa niddam okkamato. Katame pañca, sukham supati, sukham paṭibujjhati, na pāpakam supinam passati, devatā rakkhanti, asuci namuccati. Ime kho Upāli pañca ānisaṃsā upaṭṭhitassatissa sampajānassa niddam okkamatotī.

467. Kati nu kho bhante avandiyāti. Pañcime Upāli avandiyā. Katame pañca, antaragharam pavīṭṭho avandiyō, racchagato avandiyō, otamasiko avandiyō, asamannāharanto avandiyō, sutto avandiyō. Ime kho Upāli pañca avandiyā.

Aparepi Upāli pañca avandiyā. Katame pañca, yāgupāne avandiyō, bhattagge avandiyō, ekāvatto avandiyō, aññavīhito avandiyō, naggo avandiyō. Ime kho Upāli pañca avandiyā.

Aparepi Upāli pañca avandiyā. Katame pañca, khādanto avandiyō, bhuñjanto avandiyō, uccāram karonto avandiyō, passāvam karonto avandiyō, ukkhittako avandiyō. Ime kho Upāli pañca avandiyā.

Aparepi Upāli pañca avandiyā. Katame pañca, pure upasampanna pacchā upasampanno avandiyō, anupasampanno avandiyō, nānāsaṃvāsako vuḍḍhataro adhammavādī avandiyō, mātugāmo avandiyō, paṇḍako avandiyō. Ime kho Upāli pañca avandiyā.

Aparepi Upāli pañca avandiyā. Katame pañca, pārivāsiko avandiyō, mūlāyapaṭikassanāraho avandiyō, mānattāraho avandiyō, mānattacāriko avandiyō, abbhānāraho avandiyō. Ime kho Upāli pañca avandiyāti.

468. Kati nu kho bhante vandiyāti. Pañcime Upāli vandiyā. Katame pañca, pacchā upasampanna pure upasampanno vandiyo, nānāsamvāsako vuḍḍhataro dhammavādī vandiyo, ācariyo vandiyo, upajjhāyo vandiyo, sadevake loke samārake sabrahmake sassamaṇabrahmaṇiyā pajāya sadevamanussāya Tathāgato Arahaṃ Sammāsambuddho vandiyo. Ime kho Upāli pañca vandiyāti.

469. Navakatarena bhante bhikkhunā vuḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena kati dhamme ajjhattam upaṭṭhāpetvā pādā vanditabbāti. Navakatarenupāli bhikkhunā vuḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena pañca dhamme ajjhattam upaṭṭhāpetvā pādā vanditabbā. Katame pañca, navakatarenupāli bhikkhunā vuḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena ekamsam uttarāsaṅgam karitvā añjalim paggahetvā ubhoḥi pāṇitalehi pādāni parisambāhantena pemañca gāravañca upaṭṭhāpetvā pādā vanditabbā. Navakatarenupāli bhikkhunā vuḍḍhatarassa bhikkhuno pāde vandantena ime pañca dhamme ajjhattam upaṭṭhāpetvā pādā vanditabbāti.

Kathinatthāravaggo niṭṭhito cuddasamo.

Tassuddānam.

Kathinatthāraniddā ca, antarā yāgukhādane.
Pure ca pārivāsī ca, vandiyo vanditabbakanti.

Upālipañcakaṃ niṭṭhitam.

Tesaṃ vaggānam uddānam.

Anissitena kammañca, vohārāvikammena ca.
Codanā ca dhutaṅgā ca, musā bhikkhunimeva ca.

Ubbāhikādhikaraṇam, bhedakā pañcamā pure.
Āvāsikā kathinañca, cuddasā suppakāsītāti.

Atthāpattisamuṭṭhāna

1. Pārājika

470. Atthāpatti acittako āpajjati, sacittako vuṭṭhāti, atthāpatti sacittako āpajjati, acittako vuṭṭhāti, atthāpatti acittako āpajjati, acittako vuṭṭhāti, atthāpatti sacittako āpajjati, sacittako vuṭṭhāti, atthāpatti kusalacitto āpajjati, kusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti kusalacitto āpajjati, akusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti kusalacitto āpajjati, abyākatacitto vuṭṭhāti, atthāpatti akusalacitto āpajjati, kusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti akusalacitto āpajjati, akusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti akusalacitto āpajjati, abyākatacitto vuṭṭhāti, atthāpatti abyākatacitto āpajjati, kusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti abyākatacitto āpajjati, akusalacitto vuṭṭhāti, atthāpatti abyākatacitto āpajjati, abyākatacitto vuṭṭhāti.

Paṭhamam pārājikam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Paṭhamam pārājikam ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato.

Dutiyam pārājikam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Dutiyam pārājikam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Tatiyam pārājikam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Tatiyam pārājikam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Catuttham pārājikam katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Catuttham pārājikam tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca

samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Cattāro pārājikā niṭṭhitā.

2. Saṅghādisesa

471. Upakkamivā asuciṃ mocentassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Upakkamivā asuciṃ mocentassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato.

Mātugāmena saddhiṃ kāyasamsaggaṃ samāpajjantassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Mātugāmena saddhiṃ kāyasamsaggaṃ samāpajjantassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato.

Mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsantassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Mātugāmaṃ duṭṭhullāhi vācāhi obhāsantassa saṅghādiseso tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsantassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Mātugāmassa santike attakāmapāricariyāya vaṇṇaṃ bhāsantassa saṅghādiseso tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Sañcarittaṃ samāpajjantassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Sañcarittaṃ samāpajjantassa saṅghādiseso chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti, siyā kāyato samuṭṭhāti, na vācato, na cittato, siyā vācato samuṭṭhāti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhāti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca

samuṭṭhāti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Saññācikāya kuṭim kārāpentassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Saññācikāya kuṭim kārāpentassa saṅghādiseso chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpentassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpentassa saṅghādiseso chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattaṃ upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsentassa saṅghādiseso tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti -pa-.

Saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Saṅghabhedakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Bhedakānuvattakānaṃ bhikkhūnaṃ yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantānaṃ saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Bhedakānuvattakānaṃ bhikkhūnaṃ yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantānaṃ saṅghādeseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa saṅghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya paṭinissajjantassa saṅghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa saṃghādiseso katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjantassa saṃghādiseso ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhāti.

Terasa saṃghādisesā niṭṭhitā.

472. -pa- anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karontassa dukkaṭaṃ katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhāti. Anādariyaṃ paṭicca uduke uccaraṃ vā passāvaṃ kheḷaṃ vā karontassa dukkaṭaṃ ekena samuṭṭhānena samuṭṭhāti, kāyato ca cittato ca samuṭṭhāti, na vācato.

Sekhiyā niṭṭhitā.

3. Pārājikādi

473. Cattāro pārājikā katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Cattāro pārājikā tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Terasa saṃghādisesā katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Terasa saṃghādisesā chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato, siyā vācato samuṭṭhanti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Dve aniyatā katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Dve aniyatā tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na

vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Tiṃsa nissaggiyā pācittiyā katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Tiṃsa nissaggiyā pācittiyā chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato, siyā vācato samuṭṭhanti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Dvenavuti pācittiyā katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Dvenavuti pācittiyā chahi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato, siyā vācato samuṭṭhanti, na kāyato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Cattāro pāṭidesanīyā katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Cattāro pāṭidesanīyā catūhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato samuṭṭhanti, na vācato, na cittato, siyā kāyato ca vācato ca samuṭṭhanti, na cittato, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Pañcasattati sekhiyā katihi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti. Pañcasattati sekhiyā tīhi samuṭṭhānehi samuṭṭhanti, siyā kāyato ca cittato ca samuṭṭhanti, na vācato, siyā vācato ca cittato ca samuṭṭhanti, na kāyato, siyā kāyato ca vācato ca cittato ca samuṭṭhanti.

Samuṭṭhānaṃ niṭṭhitaṃ.

Tassuddānaṃ.

Acittakusalā ceva, samuṭṭhānañca sabbathā.

Yathādhammena ñāyena, samuṭṭhānaṃ vijānathāti.

Dutiyagāthāsaṅgaṇika

1. Kāyikādi-āpatti

474. Kati āpattiyo kāyikā, kati vācasikā katā.
Chādentassa kati āpattiyo, kati saṃsaggapaccayā.
Chāpattiyo kāyikā, cha vācasikā katā.
Chādentassa tisso āpattiyo, pañca saṃsaggapaccayā.
Aruṇugge kati āpattiyo, kati yāvatatīyakā.
Katettha aṭṭha vatthukā, katihi sabbasaṅgaho.
Aruṇugge tisso āpattiyo, dve yāvatatīyakā.
Ekettha aṭṭha vatthukā, ekena sabbasaṅgaho.
Vinayassa kati mūlāni, yāni Buddhena paññattā.
Vinayagarukā kati vuttā, duṭṭhullacchādanā kati.
Vinayassa dve mūlāni, yāni Buddhena paññattā.
Vinayagarukā dve vuttā, dve duṭṭhullacchādanā.
Gāmantare kati āpattiyo, kati nadipārapaccayā.
Katimaṃsesu thullaccayaṃ, katimaṃsesu dukkaṭaṃ.
Gāmantare catasso āpattiyo, catasso nadipārapaccayā.
Ekamaṃse thullaccayaṃ, navamaṃsesu dukkaṭaṃ.
Kati vācasikā rattim, kati vācasikā divā.
Dadamānassa kati āpattiyo, paṭiggaṇhantassa kittakā.
Dve vācasikā rattim, dve vācasikā divā.
Dadamānassa tisso āpattiyo, cattāro ca paṭiggahe.

2. Desanāgāminiyādi-āpatti

475. Kati desanāgāminiyo, kati sappatikammā katā.
Katettha appatikammā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Pañca desanāgāminiyo, cha sappatikammā katā.
Ekettha appatikammā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayagarukā kati vuttā, kāyavācasikāni ca.
Kati vikāle dhaññaraso, kati ñatticatutthena sammuti.

Vinayagarukā dve vuttā, kāyavācasikāni ca.
Eko vikāle dhaññaraso, ekā ñatticatutthena sammuti.

Pārājikā kāyikā kati, kati saṁvāsakabhūmiyo.
Katinam ratticchedo, paññattā dvaṅgulā kati.

Pārājikā kāyikā dve, dve saṁvāsakabhūmiyo.
Dvinnam ratticchedo, paññattā dvaṅgulā duve.

Katattānam vadhitvāna, katihi saṅgho bhijjati.
Katettha paṭhamāpattikā, ñattiyā karaṇā kati.

Dve attānam vadhitvāna, dvīhi saṅgho bhijjati.
Dvettha paṭamāpattikā, ñattiyā karaṇā duve.

Pāṇātipāte kati āpattiyo, vācā pārājikā kati.
Obhāsanā kati vuttā, sañcarittena vā kati.

Pāṇātipāte tisso āpattiyo,
Vācā pārājikā tayo.
Obhāsanā tayo vuttā,
Sañcarittena vā tayo.

Kati puggalā na upasampādetabbā, kati kammānam saṅghā.
Nāsitaḥ kati vuttā, katinam ekavācikaḥ.

Tayo puggalā na upasampādetabbā, tayo kammānam saṅghā.
Nāsitaḥ tayo vuttā, tiṇṇannaḥ ekavācikaḥ.

Adinnādāne kati āpattiyo, kati methunapaccayā.
Chindantassa kati āpattiyo, kati chaḍḍitapaccayā.

Adinnādāne tisso āpattiyo, catasso methunapaccayā.
Chindantassa tisso āpattiyo, pañca chaḍḍitapaccayā.

Bhikkhunovādakavaggasmim, pācittiyena dukkaṭā.

Katettha navakā vuttā, katinam cīvarena ca.

Bhikkhunovādakavaggasmim, pācittiyena dukkaṭā katā.

Caturettha navakā vuttā, dvinnam cīvarena ca.

Bhikkhunīnañca akkhātā, pāṭidesaniyā kati.

Bhuñjantāmakadhañña, pācittiyena dukkaṭā kati.

Bhikkhunīnañca akkhātā, aṭṭha pāṭidesaniyā katā.

Bhuñjantāmakadhañña, pācittiyena dukkaṭā katā.

Gacchantassa kati āpattiyo, ṭhitassa cāpi kittakā.

Nisinnassa kati āpattiyo, nipannassāpi kittakā.

Gacchantassa catasso āpattiyo, ṭhitassa cāpi tattakā.

Nisinnassa catasso āpattiyo, nipannassāpi tattakā.

3. Pācittiya

476. Kati pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Apubbam acarimam, āpajjeyya ekato.

Pañca pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Apubbam acarimam, āpajjeyya ekato.

Kati pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Apubbam acarimam, āpajjeyya ekato.

Nava pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Apubbam acarimam, āpajjeyya ekato.

Kati pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Kati vācāya deseyya, vuttā Ādiccabandhunā.

Pañca pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Ekavācāya deseyya, vuttā Ādiccabandhunā.

Kati pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Kati vācāya deseyya, vuttā Ādiccabandhunā.

Nava pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Ekavācāya deseyya, vuttā Ādiccabandhunā.

Kati pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Kiñca kittetvā deseyya, vuttā Ādiccabandhunā.

Pañca pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Vatthum kittetvā deseyya, vuttā Ādiccabandhunā.

Kati pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Kiñca kittetvā deseyya, vuttā Ādiccabandhunā.

Nava pācittiyāni, sabbāni nānāvattukāni.

Vatthum kittetvā deseyya, vuttā Ādiccabandhunā.

Yāvatatiyake kati āpattiyo, kati vohārapaccayā.

Khādantassa kati āpattiyo, kati bhojanapaccayā.

Yāvatatiyake tisso āpattiyo, cha vohārapaccayā.

Khādantassa tisso āpattiyo, pañca bhojanapaccayā.

Sabbā yāvatatiyakā, kati ṭhānāni gacchanti.

Katinañceva āpatti, katinam adhikaraṇena ca.

Sabbā yāvatatiyakā, pañca ṭhānāni gacchanti.

Pañcannañceva āpatti, pañcannam adhikaraṇena ca.

Katinam vinicchayo hoti, katinam vūpasamena ca.

Katinañceva anāpatti, katihi ṭhānehi sobhati.

Pañcannam vinicchayo hoti, pañcannam vūpasamena ca.

Pañcannañceva anāpatti, tihi ṭhānehi sobhati.

Kati kāyikā rattim, kati kāyikā divā.

Nijjhāyantassa kati āpatti, kati piṇḍapātapaccayā.

Dve kāyikā rattim, dve kāyikā divā.

Nijjhāyantassa ekā āpatti, ekā piṇḍapātapaccayā.

Katānisaṃse sampassaṃ, paresaṃ saddhāya desaye.

Ukkhittakā kati vuttā, kati sammāvattanā.

Aṭṭhānisaṃse sampassaṃ, paresaṃ saddhāya desaye.

Ukkhittakā tayo vuttā, tecattālīsa sammāvattanā.

Kati ṭhāne musāvādo, kati “paraman”ti vuccati.

Kati pāṭidesanīyā, katinam desanāya ca.

Pañca ṭhāne musāvādo, cuddasa “paraman”ti vuccati.

Dvādasa pāṭidesanīyā, catunnam desanāya ca.

Kataṅgiko musāvādo, kati uposathaṅgāni.

Kati dūteyyaṅgāni, kati titthiyavattanā.

Aṭṭhaṅgiko musāvādo, aṭṭha uposathaṅgāni.

Aṭṭha dūteyyaṅgāni, aṭṭha titthiyavattanā.

Kativācikā upasampadā, katinam paccuṭṭhātabbam.

Katinam āsanam dātabbam, bhikkhunovādako katihi.

Aṭṭhavācikā upasampadā, aṭṭhannam paccuṭṭhātabbam.

Aṭṭhannam āsanam dātabbam, bhikkhunovādako aṭṭhahi.

Katinam chejjaṃ hoti, katinam thullaccayaṃ.

Katanañceva anāpatti, sabbesaṃ ekavattukā.

Ekassa chejjaṃ hoti, catunnam thullaccayaṃ.

Catunnañceva anāpatti, sabbesaṃ ekavattukā.

Kati āghātavattūni, katihi saṃgho bhijjati.

Katettha paṭhamāpattikā, ñattiyā karaṇā kati.

Nava āghātavattūni, navahi saṃgho bhijjati.

Navettha paṭhamāpattikā, ñattiyā karaṇā nava.

4. Avandanīyapuggalādi

477. Kati puggalā nābhivādetabbā, añjalisāmicena ca.

Katinam dukkaṭam hoti, kati cīvaradhāraṇā.

Dasa puggalā nābhivādetabbā, añjalisāmicena ca.
 Dasannaṃ dukkaṭaṃ hoti, dasa cīvaradhāraṇā.
 Katiṇaṃ vassaṃvuṭṭhānaṃ, dātabbaṃ idha cīvaraṃ.
 Katiṇaṃ sante dātabbaṃ, katinañceva na dātabbaṃ.
 Pañcannaṃ vassaṃvuṭṭhānaṃ, dātabbaṃ idha cīvaraṃ.
 Sattannaṃ sante dātabbaṃ, soḷasannaṃ na dātabbaṃ.
 Katisataṃ rattisataṃ, āpattiyo chādayitvāna.
 Kati rattiyō vasitvāna, mucceyya pārivāsiko.
 Dasasataṃ rattisataṃ, āpattiyo chādayitvāna.
 Dasa rattiyō vasitvāna, mucceyya pārivāsiko.
 Kati kammadosā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ, sabbeva adhammikā¹ kati.
 Dvādasa kammadosā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ, sabbeva adhammikā² katā.
 Kati kammasampattiyo vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ, sabbeva dhammikā kati.
 Catasso kammasampattiyo vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ, sabbeva dhammikā katā.
 Kati kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.
 Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ, sabbeva adhammikā kati.
 Cha kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.
 Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ, ekettha dhammikā katā.
 Pañca adhammikā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Kati kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.
 Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ, dhammikā adhammikā kati.

1. Sabbe adhammikā (Sī, Syā)

2. Sabbevādhammikā (Sī), sabbe adhammikā (Syā)

Cattāri kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.
 Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ, ekettha dhammikā katā.
 Tayo adhammikā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Yaṃ desitaṃnantajinena tādinaṃ,
 Āpattikkhandhāni vivekadassinā.
 Katettha sammanti vinā samathehi,
 Pucchāmi taṃ brūhi vibhaṅgakovida.

Yaṃ desitaṃnantajinena tādinaṃ,
 Āpattikkhandhāni vivekadassinā.
 Ekettha sammati vinā samathehi,
 Etaṃ te akkhāmi vibhaṅgakovida.

Kati āpāyikā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni ¹ suṇoma te.

Cha-ūnadiyaḍḍhasatā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Āpāyikā nerayikā, kappatṭhā saṃghabhedakā.
 Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati nāpāyikā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Aṭṭhārasa nāpāyikā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati aṭṭhakā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Aṭṭhārasa aṭṭhakā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.
 Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

5. Soḷasakammādi

478. Kati kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.
 Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

1. Vinayāni (Sī, Syā, evamuparipi)

Soḷasa kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati kammadosā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Dvādasa kammadosā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Catasso kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Cha kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Cattāri kammāni vuttāni, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati pārājikā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Aṭṭha pārājikā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati saṃghādisesā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Tevīsa saṃghādisesā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati aniyatā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Dve aniyatā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati nissaggiyā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Dvecattālīsa nissaggiyā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati pācittiyā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Aṭṭhāsītisatam pācittiyā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati pāṭidesanīyā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Dvādasa pāṭidesanīyā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Kati sekhiyā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇoma te.

Pañcasattati sekhiyā vuttā, Buddhenādiccabandhunā.

Vinayaṃ paṭijānantassa, vinayāni suṇohi me.

Yāva supucchitam tayā, yāva suvissajjitam mayā.

Pucchāvissajjanāya vā, natthi kiñci asuttakanti.

Dutiyagāthāsāṅgaṇikam niṭṭhitam.

Sedamocanagāthā

1. Avippavāsapañhā

479. Asaṃvāso bhikkhūhi ca bhikkhunīhi ca,
Sambhogo ekacco tahiṃ na labbhati.
Avippavāsenā anāpatti,
Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Avissajjiyaṃ avebhaṅgiyaṃ,
Pañca vuttā Mahesinā.
Vissajjantassa paribhuñjantassa anāpatti,
Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Dasa puggale na vadāmi, ekādasa vivajjiya.
Vuḍḍhaṃ vandantassa āpatti, pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Na ukkhittako, na ca pana pārivāsiko,
Na saṅghabhinno, na ca pana pakkhasaṅkanto.
Samānasamvāsakabhūmiyā ṭhito,
Kathaṃ nu sikkhāya asādhāraṇo siyā.
Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Upeti dhammaṃ paripucchamāno, kusalaṃ atthūpasañhitam.
Na jīvati, na mato, na nibbuto,
Taṃ puggalaṃ katamaṃ vadanti Buddhā.
Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Ubbhakkhake na vadāmi, adho nābhiṃ vivajjiya.
Methunadhammapaccayā, kathaṃ pārājiko siyā.
Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Bhikkhu saññācikāya kuṭiṃ karoti,
Adesitavatthukaṃ pamāṇātikkantaṃ.
Sārambhaṃ aparikkamaṇaṃ anāpatti,
Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Bhikkhu saññācīkāya kuṭim karoti,
 Desitavattthukam pamāṇikam.
 Anārambham sapaṛikkamanam āpatti,
 Pañhā mesā kusalehi cinti tā.

Na kāyikam kiñci payogamācare,
 Na cāpi vācāya pare bhaṇeyya.
 Āpajjeyya garukam chejjavatthum,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Na kāyikam vācasikañca kiñci,
 Manasāpi santo na kareyya pāpam.
 So nāsito kinti sunāsito bhava,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Anālapanto manujena kenaci,
 Vācāgiram no ca pare bhaṇeyya.
 Āpajjeyya vācasikam na kāyikam,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Sikkhāpadā Buddhavarena vaṇṇitā,
 Saṃghādisesā caturo bhavēyyum.
 Āpajjeyya ekapayogena sabbe,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Ubho ekato upasampannā,
 Ubhinnaṃ hatthato cīvaram paṭigganṇheyya.
 Siyā āpattiyo nānā,
 Pañhā mesā kusalihi cintitā.

Caturo jānā saṃvidhāya,
 Garubhaṇḍam avāharum.
 Tayo pārājikā, eko na pārājiko,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

2. Pārājikādipaṅhā

480. Itthī ca abbhantaresiyā,
 Bhikkhu ca bahiddhā siyā.
 Chiddam̄ tasmim̄ ghare natthi,
 Methunadhammapaccayā.
 Katham̄ pārājiko siyā,
 Paṅhā mesā kusalehi cintitā.
- Telaṃ madhum̄ phāṇitaṅcāpi sappim̄,
 Sāmam̄ gahetvāna nikkhipeyya.
 Avītivatte sattāhe,
 Sati paccaye paribhuṅjantassa āpatti.
 Paṅhā mesā kusalehi cintitā.
- Nissaggiyena āpatti,
 Suddhakena pācittiyam̄.
 Āpajantassa ekato,
 Paṅhā mesā kusalehi cintitā.
- Bhikkhū siyā vīsatiyā samāgatā,
 Kammaṃ kareyyum̄ samaggasaṅgino.
 Bhikkhu siyā dvādasayojane ṭhito,
 Kammaṅca tam̄ kuppeyya vaggapaccayā.
 Paṅhā mesā kusalehi cintitā.
- Padavītiḥāramattena vācāya bhaṇitena ca,
 Sabbāni garukāni sappatikammāni.
 Catusaṭṭhi āpattiyo āpajjeyya ekato,
 Paṅhā mesā kusalehi cintitā.
- Nivattho antaravāsakena,
 Diḡuṇam̄ saṅghāṭim̄ pāruto.
 Sabbāni tāni nissaggiyāni honti,
 Paṅhā mesā kusalehi cintitā.

Na cāpi ñatti, na ca pana kammavācā,
 Na “cehi bhikkhū”ti Jino avoca.
 Saraṇagamanampi na tassa atthi,
 Upasampadā cassa akuppā.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Itthim hane, na mātaram, purisañca, na pitaram hane.
 Haneyya anariyam mando, tena cānantaram phuse.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Itthim hane ca mātaram, purisañca pitaram hane.
 Mātaram pitaram hantvā, na tenānantaram phuse.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Acodayitvā assārayitvā,
 Asammukhībhūtassa kareyya kammaṃ.
 Katañca kammaṃ sukataṃ bhavye,yya,
 Kārako ca saṅgho anāpattiko siyā.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Codayitvā sārāyitvā,
 Sammukhībhūtassa kareyya kammaṃ.
 Katañca kammaṃ akataṃ bhavye,yya,
 Kārako ca saṅgho sāpattiko siyā.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Chindantassa āpatti, chindantassa anāpatti.
 Chādentassa āpatti, chādentassa anāpatti.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Saccaṃ bhaṇanto garukaṃ, musā ca lahu bhāsato.
 Musā bhaṇanto garukaṃ, saccañca lahu bhāsato.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

3. Pācittiyādīpaṇhā

481. Adhiṭṭhitaṃ rajanāya rattaṃ,
 Kappakatampi santaṃ.
 Paribhuñjantassa āpatti,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Atthaṅgate sūriye bhikkhu maṃsāni khādati,
 Na ummattako, na ca pana khittacitto.
 Na cāpi so vedanāṭṭo bhaveyya,
 Na ca ssa hoti āpatti.
 So ca dhammo Sugatena desito,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Na rattacitto, na ca pana theyyacitto,
 Na cāpi so paraṃ maraṇāya cetayī.
 Salākaṃ dentassa hoti chejjaṃ,
 Paṭiggaṇhantassa thullaccayaṃ.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Na cāpi āraññaṃ sāsāṅkasammataṃ,
 Na cāpi saṃghena sammuti dinnā.
 Na cassa kathinaṃ atthataṃ tattheva,
 Cīvaraṃ nikkhipitvā gaccheyya aḍḍhayaḷjanaṃ.
 Tattheva aruṇaṃ uggacchantassa anāpatti,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Kāyikāni na vācasikāni,
 Sabbāni nānāvattthukāni.
 Apubbaṃ acarimaṃ āpajjeyya ekato,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.
- Vācasikāni na kāyikāni,
 Sabbāni nānāvattthukāni.
 Apubbaṃ acarimaṃ āpajjeyya ekato,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Tissitthiyo methunaṃ taṃ na seve,
 Tayo purise tayo anariyapaṇḍake.
 Na cācare methunaṃ byañjanasmiṃ,
 Chejjaṃ siyā methunadhammapaccayā.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Mātaraṃ cīvaram yāce, no ca saṅghe¹ pariṇatam.
 Kenassa hoti āpatti, anāpatti ca ñātake.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Kuddho ārādhako hoti, kuddho hoti garahiyo.
 Atha ko nāma so dhammo, yena kuddho pasaṃsiyo.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Tuṭṭho ārādhako hoti, tuṭṭho hoti garahiyo.
 Atha ko nāma so dhammo, yena tuṭṭho garahiyo.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Saṅghādisesaṃ thullaccayaṃ,
 Pācittiyaṃ pāṭidesanīyaṃ.
 Dukkaṭaṃ āpajjeyya ekato,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Ubho paripuṇṇavāsativassā,
 Ubhinnaṃ ekupajjhāyo.
 Ekācariyo ekā kammavācā,
 Eko upasampanno eko anupasampanno.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Akappakataṃ nāpi rajanāya rattaṃ,
 Tena nivattho yena kāmaṃ vajeyya.
 Na cassa hoti āpatti,
 So ca dhammo Sugatena desito.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Na deti, na paṭiggaṇhāti, paṭiggaho tena na vijjati.
 Āpajjati garukaṃ na lahukaṃ, tañca paribhogapaccayā.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Na deti, na paṭiggaṇhāti, paṭiggaho tena na vijjati.
 Āpajjati lahukaṃ na garukaṃ, tañca paribhogapaccayā.
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Āpajjati garukaṃ sāvasesaṃ,
 Chādeti anādariyaṃ paṭicca.
 Na bhikkhunī, no ca phuseyya vajjaṃ,
 Pañhā mesā kusalehi cintitā.

Sedamocanagāthā niṭṭhitā.

Tassuddānaṃ.

Asaṃvāso avissajji, dasa ca anukkhittako.
 Upeti dhammaṃ ubbhakkhakaṃ, tato saññācikā ca dve.
 Na kāyikañca garukaṃ, na kāyikaṃ na vācasikaṃ¹.
 Anālapanto sikkhā ca, ubho ca caturo janā.
 Itthī telañca nissaggi, bhikkhu ca padavītiyo.
 Nivattho ca na ca ñatti, na mātaraṃ pītaraṃ hane.
 Acodayitvā codayitvā, chindantaṃ saccameva ca.
 Adhiṭṭhitañcatthaṅgate, na rattaṃ na cāraññaṃ.
 Kāyikā vācasikā ca, tissitthī cāpi mātaraṃ.
 Kuddho ārādhako tuṭṭho, saṃghādisesā ca ubho.
 Akappakataṃ na deti, na detāpajjatī garuṃ.
 Sedamocanikā gāthā, pañhā viññūhi vibhāvitāti².

1. Na kāyikaṃ sunāsitaṃ (Syā)

2. Viññūvibhāvitā (Sī, Syā)

Pañcavagga

1. Kammavagga

482. Cattāri kammāni apalokanakammaṃ ñattikammaṃ ñattidutiyakammaṃ ñatticatutthakammaṃ. Imāni cattāri kammāni katihākārehi vipajjanti. Imāni cattāri kammāni pañcahākārehi vipajjanti vatthuto vā ñattito vā anussāvanato vā sīmato vā parisato vā.

483. Kathaṃ **vatthuto kammāni vipajjanti**. Sammukhākaraṇīyaṃ kammaṃ asammukhā karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ, paṭipucchākaraṇīyaṃ kammaṃ apaṭipucchā karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Paṭiññāya karaṇīyaṃ kammaṃ apaṭiññāya karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Sati vinayārahassa amūḷhavinayaṃ deti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Amūḷhavinayārahassa tassapāpiyasikākammaṃ karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Tassapāpiyasikākammārahassa tajjanīyakammaṃ karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Tajjanīyakammārahassa niyassakammaṃ karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Niyassakammārahassa pabbājanīyakammaṃ karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Pabbājanīyakammārahassa paṭisāraṇīyakammaṃ karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Paṭisāraṇīyakammārahassa ukkhepanīyakammaṃ karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Ukkhepanīyakammārahassa parivāsaṃ deti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Parivāsārahaṃ mūlāya paṭikassati, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Mūlāyapaṭikassanārahassa mānattaṃ deti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Mānattārahaṃ abbheti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Abbhānārahaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Anuposathe uposathaṃ karoti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Apavāraṇāya pavāreti, vatthuvipannaṃ adhammakammaṃ. Evaṃ vatthuto kammāni vipajjanti.

484. Kathaṃ **ñattito kammāni vipajjanti**. Pañcahākārehi ñattito kammāni vipajjanti. Vatthuṃ na parāmasati, Saṃghaṃ na parāmasati, puggalaṃ na parāmasati, ñattiṃ na parāmasati, pacchā vā ñattiṃ ṭhapeti. Imehi pañcahākārehi ñattito kammāni vipajjanti.

485. Kathaṃ **anussāvanato kammāni vipajjanti**. Pañcahākārehi anussāvanato kammāni vipajjanti. Vatthuṃ na parāmasati, saṃghaṃ na parāmasati, puggalaṃ na parāmasati, sāvanam hāpeti, akāle vā sāveti. Imehi pañcahākārehi anussāvanato kammāni vipajjanti.

486. Kathaṃ **sīmato kammāni vipajjanti**. Ekādasahi ākārehi sīmato kammāni vipajjanti. Atikhuddakaṃ sīmaṃ sammannati, atimahatiṃ sīmaṃ sammannati, khaṇḍanimittaṃ sīmaṃ sammannati, chāyānimittaṃ sīmaṃ sammannati, animittaṃ sīmaṃ sammannati, bahisīme ṭhito sīmaṃ sammannati, nadiyā sīmaṃ sammannati, samudde sīmaṃ sammannati, jātassare sīmaṃ sammannati, sīmāya sīmaṃ sambhindati, sīmāya sīmaṃ ajjhottharati. Imehi ekādasahi ākārehi sīmato kammāni vipajjanti.

487. Kathaṃ **parisato kammāni vipajjanti**. Dvādasahi ākārehi parisato kammāni vipajjanti. Catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṭṭā, te anāgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṭṭā te āgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṭṭā, te āgatā honti, chandārahānaṃ chando āhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Pañcavaggakaraṇe kamme -pa-. Dasavaggakaraṇe kamme -pa-. Vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṭṭā, te anāgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṭṭā, te āgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṭṭā, te āgatā honti, chandārahānaṃ chando āhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Imehi dvādasahi ākārehi parisato kammāni vipajjanti.

488. Catuvaggakaraṇe kamme cattāro bhikkhū pakatattā kammaṭṭā, avasesā pakatattā chandārahā. Yassa saṃgho kammaṃ karoti, so neva kammaṭṭo, nāpi chandāraho, api ca kammāraho.

Pañcavaggakaraṇe kamme pañca bhikkhū pakatattā kammaṇṇaṃ, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṅgho kammaṇṇaṃ karoti, so neva kammaṇṇaṃ, nāpi chandāraho, api ca kammāraho. Dasavaggakaraṇe kamme dasa bhikkhū pakatattā kammaṇṇaṃ, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṅgho kammaṇṇaṃ karoti, so neva kammaṇṇaṃ, nāpi chandāraho, api ca kammāraho. Vīsativaggakaraṇe kamme vīsati bhikkhū pakatattā kammaṇṇaṃ, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṅgho kammaṇṇaṃ karoti, so neva kammaṇṇaṃ, nāpi chandāraho, api ca kammāraho.

489. Cattāri kammāni, apalokanakammaṇṇaṃ ñattikammaṇṇaṃ ñattidutiyaṃ kammaṇṇaṃ ñatticatutthakammaṇṇaṃ. Imāni cattāri kammāni katihākārehi vipajjanti. Imāni cattāri kammāni pañcahākārehi vipajjanti, vatthuto vā ñattito vā anussāvanato vā sīmato vā parisato vā.

490. Kathaṃ **vatthuto kammāni vipajjanti**. Paṇḍakaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Theyyasamvāsakaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Titthiyapakkantaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Tiracchānagataṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Mātughātaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Pitughātaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Arahantaghātaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Bhikkhunidūsaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Saṅghabhedakaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Lohituppādaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Ubhatobyañjanaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Ūnavīsativassaṇṇaṃ puggalaṇṇaṃ upasampādeti, vatthuvipannaṇṇaṃ adhammakammaṇṇaṃ. Evaṃ vatthuto kammāni vipajjanti.

491. Kathaṃ **ñattito kammāni vipajjanti**. Pañcahākārehi ñattito kammāni vipajjanti. Vatthuṃ na parāmasati, saṅghaṃ na parāmasati, puggalaṃ na parāmasati, ñattiṃ na parāmasati, pacchā vā ñattiṃ ṭhapeti. Imehi pañcahākārehi ñattito kammāni vipajjanti.

492. Kathaṃ **anussāvanato kammāni vipajjanti**. Pañcahākārehi anussāvanato kammāni vipajjanti. Vatthuṃ na parāmasati, saṅghaṃ na parāmasati,

puggalaṃ na parāmasati, sāvanaṃ hāpeti, akāle vā sāveti. Imehi pañcahākārehi anussāvanato kammāni vipajjanti.

493. Kathaṃ **sīmato kammāni vipajjanti**. Ekādasahi ākārehi sīmato kammāni vipajjanti. Atikhuddakaṃ sīmaṃ sammannati, atimahatiṃ sīmaṃ sammannati, khaṇḍanimittaṃ sīmaṃ sammannati, chāyānimittaṃ sīmaṃ sammannati, animittaṃ sīmaṃ sammannati, bahisīme ṭhito sīmaṃ sammannati, nadiyā sīmaṃ sammannati, samudde sīmaṃ sammannati, jātassare sīmaṃ sammannati, sīmāya sīmaṃ sambhindati, sīmāya sīmaṃ ajjhottharati. Imehi ekādasahi ākārehi sīmato kammāni vipajjanti.

494. Kathaṃ **parisato kammāni vipajjanti**. Dvādasahi ākārehi parisato kammāni vipajjanti. Catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṇṇā, te anāgatā honti, chandārahānaṃ chandā anāhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṇṇā, te āgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Catuvaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṇṇā, te āgatā honti, chandārahānaṃ chando āhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Pañcavaggakaraṇe kamme -pa-. Dasavaggakaraṇe kamme -pa-. Vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṇṇā, te anāgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṇṇā, te āgatā honti, chandārahānaṃ chando anāhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Vīsativaggakaraṇe kamme yāvatikā bhikkhū kammaṇṇā, te āgatā honti, chandārahānaṃ chando āhaṭṭo hoti, sammukhībhūtā paṭikkosanti. Imehi dvādasahi ākārehi parisato kammāni vipajjanti.

495. Apalokanakammaṃ kati ṭhānāni gacchati. Ñattikammaṃ kati ṭhānāni gacchati. Ñattidutiyakammaṃ kati ṭhānāni gacchati. Ñatticatutthakammaṃ kati ṭhānāni gacchati. Apalokanakammaṃ pañca ṭhānāni gacchati. Ñattikammaṃ nava ṭhānāni gacchati. Ñattidutiyakammaṃ satta ṭhānāni gacchati. Ñatticatutthakammaṃ satta ṭhānāni gacchati.

496. Apalokanakammaṃ katamāni pañca ṭhānāni gacchati. Osāraṇaṃ nissāraṇaṃ bhaṇḍukammaṃ brahmadāṇḍaṃ kammalakkhaṇaññeva pañcamaṃ. Apalokanakammaṃ imāni pañca ṭhānāni gacchati. Ñattikammaṃ katamāni nava ṭhānāni gacchati. Osāraṇaṃ nissāraṇaṃ uposathaṃ pavāraṇaṃ sammutiṃ dānaṃ paṭiggahaṃ paccukkaḍḍhanaṃ kammalakkhaṇaññeva navamaṃ. Ñattikammaṃ imāni nava ṭhānāni gacchati. Ñattidutiyaṃ katamāni satta ṭhānāni gacchati. Osāraṇaṃ nissāraṇaṃ sammutiṃ dānaṃ uddharaṇaṃ desanaṃ kammalakkhaṇaññeva sattamaṃ. Ñattidutiyaṃ katamāni satta ṭhānāni gacchati. Ñatticatutthakammaṃ katamāni satta ṭhānāni gacchati. Osāraṇaṃ nissāraṇaṃ sammutiṃ dānaṃ niggahaṃ samanubhāsaṇaṃ kammalakkhaṇaññeva sattamaṃ. Ñatticatutthakammaṃ imāni satta ṭhānāni gacchati.

497. Catuvaggakaraṇe kamme cattāro bhikkhū pakatattā kammaṃ pattā, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṃgho kammaṃ karoti, so neva kammaṃ pattā, nāpi chandāraho, api ca kammāraho. Pañcavaggakaraṇe kamme pañca bhikkhū pakatattā kammaṃ pattā, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṃgho kammaṃ karoti, so neva kammaṃ pattā, nāpi chandāraho, api ca kammāraho. Dasavaggakaraṇe kamme dasa bhikkhū pakatattā kammaṃ pattā, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṃgho kammaṃ karoti, so neva kammaṃ pattā, nāpi chandāraho, api ca kammāraho. Vīsativaggakaraṇe kamme vīsati bhikkhū pakatattā kammaṃ pattā, avasesā pakatattā chandārahā, yassa saṃgho kammaṃ karoti, so neva kammaṃ pattā, nāpi chandāraho, api ca kammāraho.

Kammavaggo niṭṭhito paṭhamao.

2. Atthavasavagga

498. * Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ saṃghasutṭhūṭāya saṃghaphāsutāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya, ime dve atthavase paṭicca

* Am 1. 97 piṭṭhepi.

Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ diṭṭhadhammikānaṃ āsavānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ diṭṭhadhammikānaṃ verānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ verānaṃ paṭighātāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ diṭṭhadhammikānaṃ vajjānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ vajjānaṃ paṭighātāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ diṭṭhadhammikānaṃ bhayānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ bhayānaṃ paṭighātāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ diṭṭhadhammikānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ paṭighātāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ gihīnaṃ anukampāya pāpicchānaṃ pakkhupacchedāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ appasannānaṃ pasādāya pasannānaṃ bhīyyobhāvāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ saddhammaṭṭhitiyā vinayānuggahāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ.

Atthavasavaggo niṭṭhito dutiyo.

3. Paññattavagga

499. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ pātimokkham paññattaṃ -pa-. Pātimokkhuddeso paññatto. Pātimokkhaṭṭhapanānaṃ paññattaṃ. Pavāraṇā paññattā. Pavāraṇāṭṭhapanānaṃ paññattaṃ. Tajjanīyakammaṃ paññattaṃ.

niyassakammaṃ paññattaṃ. Pabbājanīyakammaṃ paññattaṃ.
 Paṭisāraṇīyakammaṃ paññattaṃ. Ukkhepanīyakammaṃ paññattaṃ.
 Parivāsadānaṃ paññattaṃ. Mūlāyapaṭikassanā paññattā. Mānattadānaṃ
 paññattaṃ. Abbhānaṃ paññattaṃ. Osāraṇīyaṃ paññattaṃ. Nissāraṇīyaṃ
 paññattaṃ. Upasampadaṃ paññattaṃ. Apalokanakammaṃ paññattaṃ.
 Ñattikammaṃ paññattaṃ. Ñattidutiyakammaṃ paññattaṃ.
 Ñatticatutthakammaṃ paññattaṃ -pa-.

Paññattavaggo niṭṭhito tatiyo.

4. Apaññatte paññattavagga

500 -pa-. Apaññatte paññattaṃ paññatte anupaññattaṃ -pa-.
 Sammukhāvinayo paññatto -pa-. Sativinayo paññatto -pa-. Amūḷhavinayo
 paññatto -pa-. Paṭiññātakaraṇaṃ paññattaṃ -pa-. Yebhuyyasikā paññattā
 -pa-. Tassapāpiyasikā paññattā -pa-. Tiṇavatthārako paññatto
 saṃghasuṭṭhūṭāya saṃghaphāsūtāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena
 sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena
 sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto dummaṅkūnaṃ puggalānaṃ niggahāya
 pesalānaṃ bhikkhūnaṃ phāsuvihārāya, ime dve atthavase paṭicca
 Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto. Dve atthavase paṭicca
 Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto diṭṭhadhammikānaṃ
 āsavānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya, ime dve
 atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto. Dve
 atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto
 diṭṭhadhammikānaṃ verānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ verānaṃ
 paṭighātāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ
 tiṇavatthārako paññatto. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ
 tiṇavatthārako paññatto diṭṭhadhammikānaṃ vajjānaṃ saṃvarāya
 samparāyikānaṃ vajjānaṃ paṭighātāya, ime dve atthavase paṭicca
 Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto. Dve atthavase paṭicca
 Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto diṭṭhadhammikānaṃ
 bhayānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ bhayānaṃ paṭighātāya, ime dve
 atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto diṭṭhadhammikānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ akusalānaṃ dhammānaṃ paṭighātāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto gihīnaṃ anukampāya pāpicchānaṃ pakkhupacchedāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto appasannānaṃ pasādāya pasannānaṃ bhīyyobhāvāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto. Dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto saddhammaṭṭhitiyā vinayānuggahāya, ime dve atthavase paṭicca Tathāgatena sāvakānaṃ tiṇavatthārako paññatto.

Apaññatte paññattavaggo niṭṭhito catuttho.

5. Navasaṅgahavagga

501. Navasaṅgahā vatthusaṅgaho vipattisaṅgaho āpattisaṅgaho nidānasaṅgaho puggalasaṅgaho khandhasaṅgaho samuṭṭhānasaṅgaho adhikaraṇasaṅgaho samathasaṅgahoti.

Adhikaraṇe samuppanne sace ubho atthapaccatthikā āgacchanti, ubhinnampi vatthu ārocāpetabbaṃ, ubhinnampi vatthum ārocāpetvā ubhinnampi paṭiññā sotabbā, ubhinnampi paṭiññānaṃ sutvā ubhopi vattabbā “amhākaṃ imasmim̐ adhikaraṇe vūpasamite¹ ubhopi tuṭṭhā bhavissathā”ti. Sace āhaṃsu “ubhopi tuṭṭhā bhavissāmā”ti, saṅghena taṃ adhikaraṇaṃ sampācchitabbaṃ. Sace alajjussannā hoti parisā, ubbāhikāya vūpasametabbaṃ. Sace bālussannā hoti parisā, vinayadharo pariyesitabbo. Yena dhammena yena vinayena yena Satthusāsanena taṃ adhikaraṇaṃ vūpasammati, tathā taṃ adhikaraṇaṃ vūpasametabbaṃ.

Vatthu jānitabbaṃ, gottam̐ jānitabbaṃ, nāmaṃ jānitabbaṃ, āpatti jānitabbā.

1. Vūpasamepi (Ka)

Methunadhammoti vatthu ceva gottaṇca. Pārājikanti nāmañceva āpatti ca.

Adinnādānanti vatthu ceva gottaṇca. Pārājikanti nāmañceva āpatti ca.

Manussaviggahoti vatthu ceva gottaṇca. Pārājikanti nāmañceva āpatti ca.

Uttarimanussadhammoti vatthu ceva gottaṇca. Pārājikanti nāmañceva āpatti ca.

Sukkavissaṭṭhīti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Kāyasamsaggoti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Duṭṭhullavācāti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Attakāmaṇṭṭanti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Sañcarittanti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Saññācīkāya kuṭim kārāpananti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Mahallakaṃ vihāraṃ kārāpananti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Bhikkhuṃ amūlakena pārājikena dhammena anuddhaṃsananti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Bhikkhuṃ aññabhāgiyassa adhikaraṇassa kiñci desaṃ lesamattam upādāya pārājikena dhammena anuddhaṃsananti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Saṃghabhedakassa bhikkhuno yāvatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjananti vatthu ceva gottaṇca. Saṃghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Bhedakānuvattakānaṃ bhikkhūnaṃ yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjananti vatthu ceva gottañca. Saṅghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Dubbacassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjananti vatthu ceva gottañca. Saṅghādisesoti nāmañceva āpatti ca.

Kuladūsakassa bhikkhuno yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya na paṭinissajjananti vatthu ceva gottañca. Saṅghādisesoti nāmañceva āpatti ca -pa-.

Anādariyaṃ paṭicca uduke uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karaṇanti vatthu ceva gottañca. Dukkaṭanti nāmañceva āpatti cāti.

Navasaṅgahavaggo niṭṭhito pañcama.

Tassuddānaṃ.

Apalokanaṃ ñatti ca, dutiyaṃ catutthena ca.

Vatthu ñatti anussāvanaṃ, sīmā parisameva ca.

Sammukhā paṭipucchā ca, paṭiññā vinayāraho.

Vatthu saṅghapuggalañca, ñattiṃ na pacchā ñatti ca.

Vatthum saṅghapuggalañca, sāvanaṃ akālena ca.

Atikhuddakā mahantā ca, khaṇḍacchāyā nimittakā.

Bahinadī samudde ca, jātassare ca bhindati.

Ajjhottharati sīmāya, catu pañca ca vaggikā.

Dasa vīsativaggā ca, anāhaṭā ca āhaṭā.

Kammaṭṭā chandārahā, kammārahā ca puggalā.

Apalokanaṃ pañcaṭṭhānaṃ, ñatti ca navaṭṭhānikā.

Ñatti dutiyaṃ sattaṭṭhānaṃ, catutthā sattaṭṭhānikā.

Suṭṭhu phāsu ca dummaṅku, pesalā cāpi āsavā.

Veravajjabhayañceva, akusalaṃ gihīnañca.

Pāpicchā appasannānaṃ, pasannā dhammaṭṭhapanā.
 Vinayānuggahā ceva, pātimokkhuddesena ca.
 Pātimokkhañca ṭhapanā, pavāraṇaṇca ṭhapanā.
 Tajjanīya niyassaṇca, pabbājanīya paṭisāraṇī.
 Ukkhepana parivāsaṃ, mūlamānatta-abbhānaṃ.
 Osāraṇaṃ nissāraṇaṃ, tatheva upasampadā.
 Apalokanañatti ca, dutiyañca catutthakaṃ.
 Apaññattenupaññattaṃ, sammukhāvinayo sati.
 Amūḷhapaṭiyebhuyya, pāpiya tiṇavatthārakaṃ.
 Vatthu vipatti āpatti, nidānaṃ puggalena ca.
 Khandhā ceva samuṭṭhānā, adhikaraṇameva ca.
 Samathā saṅgahā ceva, nāma-āpattikā tathāti.

Parivāro niṭṭhito.

Parivārapāli niṭṭhitā.

Parivārapāḷiyā

Lakkhitabbānaṃ anukkamanikā

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko	Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[A]		[A]	
Akappiyamaṃsesu		Adhammikāni pāti-	
āpattiyo dve	364	mokkhaṭṭhapanāni tīṇi	219
Akappiyāni pañca na		Adhikaraṇaṃ jānitabbaṃ	292
paribhuñjitabbāni	231	Adhikaraṇaṃ no anuvādo	276
Akusalamūlāni tīṇi	222	Adhikaraṇaṃ no āpatti	277
Akkosā dve	215	Adhikaraṇaṃ no kiccaṃ	277
Agati-agamanāni	295-6	Adhikaraṇaṃ no vivādo	276
Agatigamanāni	228, 292-4	Adhikaraṇaṃ vūpasametum	
Agāravā cha	165	asakkuṇantassa aṅgāni	
Ajjaṅho	31	pañca	346-7, 348-9
Ajjācāraṃ karontassa		Adhikaraṇaṃ vūpasametum	
āpattiyo	55-79, 88-92	sakkuṇantassa aṅgāni	
Ajjācāraṃ karontiyā		pañca	346-7, 348-9
āpattiyo	126-141, 150-2	Adhikaraṇajātānaṃ bahū-	
Aññabyākaraṇā pañca	327-8	pakārassa aṅgāni pañca	332-3
Aṭṭhavatthukāpatti ekā	364	Adhikaraṇaṅceva anuvādo ca	277
Atirittā pañca	325	Adhikaraṇaṅceva āpatti ca	277
Attādānaṅgāni pañca	331	Adhikaraṇaṅceva kicciṅca	278
Atthatakathinā puggalā dve	302	Adhikaraṇaṅceva vivādo ca	276
Adinnādāne āpattiyo		Adhikaraṇapaccayā	
tisso	365	adhikaraṇānaṃ jāyanaṃ	202-4
Addhānasamuṭṭhānāni	162	Adhikaraṇapaccayā	
Adhammacodakalakkhaṇaṃ	280	āpajjitabbāpattiyo	179-182
Adhammacodako	280	Adhikaraṇānaṃ	
Adhammikāni		adhikaraṇabhajanādi	204-5
amūḷhavinayadānāni tīṇi	219	Adhikaraṇānaṃ adhippāyā	270-2

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[A]	
Adhikaraṇānaṃ	
āpattiyo	267-270
Adhikaraṇānaṃ ukkoṭā dasa	264
Adhikaraṇānaṃ taṃtaṃsamathehi	
sammanatā	195-7
Adhikaraṇānaṃ nidānādi	265
Adhikaraṇānaṃ	
pubbaṅgamādīni	183-5
Adhikaraṇānaṃ mūlāni	266
Adhikaraṇānaṃ samatha-	
bhajanādi	205-6
Adhikaraṇānaṃ samathehi	
sammanāsammanatā	197-9
Adhikaraṇānaṃ samuṭṭhānā	266
Adhikaraṇāni cattāri	269, 226, 264
Adhipātimokkhaṃ	2
Anatirittā pañca	325
Anatthatakathinā puggalā dve	302
Ananuññātasamuṭṭhānāni	163
Anariyavohārā cattāro,	
cattāro	224
Anādariyāni dve	215
Aniyato	261
Anissitena vatthum ananuññātassa	
aṅgāni pañca	313-4
Anissitena vatthum anuññātassa	
aṅgāni pañca	313-4
Aniyatā katihi samuṭṭhānehi	
samuṭṭhahanti?	362-3
Anuppannapaññatti	1

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[A]	
Anuyuññanakammaṃ kātum	
anuññātassa aṅgāni	
pañca	333-4, 335
Anuvādamūlāni cha	166-7
Anuvādādhikaraṇaṃ	191, 205, 265, 266, 267, 271
Anuvādādhikaraṇaṃ	
āpattānāpatti	267
Anuvādādhikaraṇaṃ catūhi	
samathehi sammati	195
Anuvādādhikaraṇa paccayā	
āpattiyo	180
Anuvādādhikaraṇapaccayā	
tisso āpattiyo	267
Anuvādādhikaraṇassa	
aññabhāgiyā tayo	186
Anuvādādhikaraṇassa	
asādhāraṇasamathā tayo	185
Anuvādādhikaraṇassa	
tabbāgiya cattāro	186
Anuvādādhikaraṇassa	
pubbaṅgamaṃ	183
Anuvādādhikaraṇassa	
sādhāraṇasamathā cattāro	185
Anuvādo anuvādādhikaraṇaṃ	276
Anuvādo no adhikaraṇaṃ	276
Anuvijjakapaṭipatti	283, 287-8
Anuvijjakavatta	279
Anuvijjakena kathaṃ	
paṭipajjitabbaṃ?	283
Anuvijjananayo	281-2, 300

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[A]	
Apāsādike ādīnavā pañca	235
Appaṭṭikammāpatti ekā	365
Abbhānaṃ visuddhattham	283
Abhivinayo	2
Amūḷhavinayadānāni	
dhammikāni	219
Ariyavohārā cattāro, cattāro	224
Aruṇugge āpattiyo tisso	364
Alajjī	279
Alajjīlakkaṇaṃ	279
Aladdhokāsakamma	
aṅgāni pañca	326-7
Avajānanā	297-8
Avandiyassa aṅgāni pañca	339
Avandiyā pañca	357
Avahārā pañca	230
Asaddhammā satta	243
Asaddhammehi tīhi abhibhūto	223
Asādhāraṇapaññatti	2
Asādhāraṇasikkhāpadāni	259
[Ā]	
Ākāro jānitabbo	291
Ācariyaparamparā	2-4, 6-7, 12-3, 84, 85, 97-8, 100, 146, 147
Ācāravipattipaccayā āpatti	177

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[A]	
Ācāravipattisikkhāpadāni	258
Ājīvavipatti	258
Ājīvavipattipaccayā	
āpattiyo	178
Ājīvahetu paññattāni	
sikkhāpadāni cha	258
Āpattādhikaraṇaṃ	191, 205, 206, 265, 266, 268, 271
Āpattādhikaraṇaṃ	
āpattānāpatti	268
Āpattādhikaraṇaṃ tīhi	
sammati	195
Āpattādhikaraṇapaccayā	
āpattiyo	180, 203
Āpattādhikaraṇapaccayā	
āpattiyo catasso	268
Āpattādhikaraṇassa	
aññabhāgiyā cattāro	186
Āpattādhikaraṇassa	
asādhāraṇasamathā	
cattāro	186
Āpattādhikaraṇassa	
tabbhāgiyā tayo	186
Āpattādhikaraṇassa	
pubbaṅgamaṃ	183, 184
Āpattādhikaraṇassa	
sādhāraṇasamathā	
tayo	186

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ā]	
Āpattim āpajjitum	
abhabbā dve	214
Āpattim āpajjitum bhabbā dve	214
Āpatti āpattādhikaraṇam	277
Āpattikkhandhā pañca	164
Āpattikkhandhā satta	164
Āpatti jānitabbā	290
Āpatti no adhikaraṇam	277
Āpattiyā adassane	
ukkhepanīyakammasa	
aṅgāni tīṇi	220
Āpattiyā appaṭikamme	
ukkhepanīyakammasa	
aṅgāni tīṇi	220
Āpattiyā āpajjanākārā	
cattāro	225
Āpattiyā āpajjanākārā cha	184
Āpattiyā āpajjanākārā dve	215
Āpattiyā āpajjanākārā pañca	338
Āpattiyā vuṭṭhānākārā	
cattāro	225
Āpattiyā vuṭṭhānākārā dve	215
Āpattiyo catasso	171,
	177, 180
Āpattiyo cha	172-3, 178
Āpattiyo tisso	180

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ā]	
Āpattiyo dve	179
Āpattiyo pañca	164, 170,
	172, 181
Āpattiyo satta	164
Āpattisamuccayo	82-3, 94-5,
	143-5, 155, 6
Āpattisamuṭṭhānā cha	165
Āpattisamuṭṭhānehi	
āpajjitabbāpattiyo	170-5
Āpattīnam adhikaraṇa-	
vibhajanam	81, 93, 143, 154
Āpattīnam āpattikkhandha-	
saṅgaho	80, 92, 142, 153
Āpattīnam taṁtaṁsamathehi	
sammanatā	81, 93-4, 143, 154
Āpattīnam taṁtaṁsamuṭṭhānehi	
samuṭṭhānam	80-1, 93,
	142, 153-4
Āpattīnam vipattibhajanam	79-80,
	92, 141, 153
Āpāyikā tayo	222
Āraññikā pañca	233, 335
Āvāsikabhikkhuno	
aṅgāni pañca	354-5
Āsavā na vaḍḍhanti dvinnam	
puggalānam	216
Āḷaviyam paññattā sikkhāpadā	256
[U]	
Ukkoṭā dvādasa	264
Upaghātikā dve	214

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[U]	
Upasampadākammassa	
ādimajjha pariyosānāni	252
Uposathassa ādimajjha-	
pariyosānāni	251
Uposathā tayo	222
Uposathā dve	213
Uposatho sāmaggattho	283
Ubbāhikāya na sammanni-	
tabbassa aṅgāni pañca	342-4
Ubbāhikāya sammanni-	
tabbassa aṅgāni dasa	247-8
Ubbāhikāya sammannitabbassa	
aṅgāni pañca	342-4
Ussaṅkitapariśaṅkita-	
bhikkhuno aṅgāni pañca	230
[E]	
Eḷakalomasamuṭṭhānāni	161
[O]	
Obhāsane āpattiyo tisso	365
Osāraṇā dve	214
[Ka]	
Katākataṃ jānitabbam	291-2
Kati kathinatthārā ruhanti,	
na ruhanti?	307
Katinam puggalānaṃ	
kathinatthārā	
ruhanti, na ruhanti?	307
Kattabbakammassa bhikkhuno	
aṅgāni tīṇi	220-1

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ka]	
Kattabbakammassa bhikkhuno	
aṅgāni pañca	315, 316, 318
Kathaṃ adhikaraṇā	
adhikaraṇehi sammanti,	
na sammanti?	202
Kathaṃ adhikaraṇā samathehi	
sammanti, na sammanti?	201
Kathaṃ samathā adhikaraṇehi	
sammanti, na sammanti?	201
Kathaṃ samathā samathehi	
sammanti, na sammanti?	200
Kathinatthārakena	
paṭipajjitabbā	308-9
Kathinatthārārahapuggalassa	
aṅgāni aṭṭha	307
Kathinatthāramāso	308
Kathinatthāro	308-9
Kathinatthāro ekena	
saṅgahito	306
Kathinasamuṭṭhānāni	106
Kathinassa apalibodhā dve	214
Kathinassa ādimajjha-	
pariyosānāni	307
Kathinassa paccuddhāro tīhi	
saṅgahito	306
Kathinassa palibodhā dve	214
Kathinassa pubbakaraṇam sattahi	
saṅgahitaṃ	306
Kathinassa bhūmiyo cha	306
Kathinassa mūlaṃ ekaṃ	306

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ka]	
Kathinassa vatthūni tīṇi	306
Kathinānisamsā pañca	356-7
Kathinānumodakena paṭipajjitabbaṃ	309
Kathinuddhārā neva saṃghādhīnā na puggalādhīnā cattāro	312
Kathinuddhārā puggalādhīnā cattāro	312
Kathinuddhāro saṃghādhīno eko	311-2
Kathine anantarapaccayā dayo	303
Kathine kukkukataṃ	303
Kathine nimittakammaṃ	303
Kathine nissaggiyaṃ	303
Kathine parikathā	303
Kathine sannidhi	303
Kappiyāni pañca paribhuñjitabbāni	231
Kammaṃ jānitabbaṃ	292
Kammadosā dvādasā	369
Kammadosā dve, dve	213
Kammavatthūni dve, dve	213
Kammasampattiyo catasso	369
Kammasampattiyo dve, dve	213
Kammānaṃ saṅghā tayo	365
Kammāni anussāvanato vipajjanti	381, 382-3
Kammāni cattāri	226, 380, 382
Kammāni ñattito vipajjanti	380-1, 382

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ka]	
Kammāni dve, dve	213
Kammāni pañcahākāreni vipajjanti	380, 382
Kammāni parisato vipajjanti	381, 383
Kammāni vatthuto vipajjanti	380, 382
Kammāni sīmato vipajjanti	381, 383
Kammāni soḷasa	292
Kāyikāpattiyo cha	364
Kiccaṃ kiccādhikaraṇaṃ	277
Kiccaṃ no adhikaraṇaṃ	277
Kiccādhikaraṇaṃ	191, 205, 206, 265, 266, 271
Kiccādhikaraṇaṃ āpattā- nāpatti	269
Kiccādhikaraṇaṃ ekena sammati	195
Kiccādhikaraṇapaccayā āpattiyo	181 204, 269
Kiccādhikaraṇassa aññabhāgiyā cha	187
Kiccādhikaraṇassa asādhāraṇasamathā cha	186
Kiccādhikaraṇassa tabbhā- giyo eko	187
Kiccādhikaraṇassa pubbaṅgamaṃ	183, 184
Kiccādhikaraṇassa sādharma- samatho eko	186

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ka]	
Kinti kathinaṃ atthataṃ?	303
Kinti kathinaṃ anatthataṃ?	302-3
Kulūpake ādinavā pañca	235
Kusalamūlāni tīṇi	222
Kena saddhiṃ na sākacchā- tabbo?	341-2
Kena saddhiṃ vinayo na sākacchātabbo?	327
Kena saddhiṃ vinayo sākacchātabbo?	327
Kena saddhiṃ sākacchātabbo?	342
Kosambhiyaṃ paññattā sikkhāpadā	256
[Kha]	
Khandhakapucchā- vissajjanā	207-10
[Ga]	
Gacchantassa āpattiyo catasso	366
Gaṇabhojanapasavanākārā dve	215
Gāmantare āpattiyo catasso	364
Gāravā cha	165
[Ca]	
Cīvarassa adhiṭṭhānā dve	214
Cīvarāni dve	214
Cuditakapaṭipatti	283

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ca]	
Cuditakena paṭipajjitabbā dve	283
Cūḷasaṅgāmāvacarabhikkhu	287
Codaka-attajhāpanaṃ	284-285, 286
Codakapaṭipatti	283
Codakena upaṭṭhāpetabbā dhammā pañca	330
Codakena paccavekkhitabbā dhammā pañca	328-9, 330
Codakena paṭipajjitabbā pañca	283
Codakena manasikātabbā dhammā pañca	330
Codanā	280
Codanākārā dve	283
Codanā catasso	225, 228
Codanā dve	214
Codanāya ādimajjha- pariyosānāni	282
Codanāya bhūmiyo pañca	283
Codanāya mūlāni dve	282
Codanāya vatthūni tīṇi	282-3
Codanā sāraṇatthā	279
Corivuṭṭhāpanasamuṭṭhānāni	163
[Cha]	
Chādanā tisso	218
[Ña]	
Ñattikammaṃ nava ṭhānāni gacchati	384
Ñatticatutthakammaṃ sattaṭhānāni gacchati	384

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ña-Ṭha]	
Ñattidutiyakammaṃ satta ṭhānāni gacchati	384
Ñattiyā karaṇā duve	365
Ṭhitassa āpattiyo catasso	366
[Ta]	
Tajjanīyakammaṃ aṅgāni tīṇi	219
Tajjanīyakammaṃ ādimajjha- pariyosānāni	252
Tajjanīyakammaṃ paṭippassaddhiyā ādimajjhapariyosānāni	252
Tikabhojanaṃ	222
Tikabhojanassa atthavasā tayo	222
Tiṇṇaṃ janānaṃ ekavācika	365
Telāni pañca	230
[Tha]	
Thullaccayaṃ	261
Theyyasattasamuṭṭhānāni	162
[Da]	
Dadamānassa āpattiyo tisso	364
Dānāni apuññāni puññasammatāni pañca	231
Diṭṭhāvīkammā adhammikā pañca	324-5
Diṭṭhāvīkammā dhammikā pañca	324-5
Diṭṭhivipatti	258

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Da]	
Diṭṭhivipattipaccayā	178
Divā vācasikāpattiyo dve	364
Dukkaṭaṃ	262
Duccaritāni tīṇi	222
Dutiyapārājikasamuṭṭhānāni	158-9
Duppaṭivinodayā pañca	231
Dubbhāsitaṃ	262
Desanāgāminiyo pañca	365
[Dha]	
Dhammacodakalakkhaṇaṃ	280
Dhammacodako	280
Dhammadesanāsamuṭṭhānāni	162
Dhutaṅgāni terasa	335-6
[Na]	
Na upasampādetabbā puggalā tayo	365
Na upasampādetabbā puggalā dve, dve, dve	214
Na upasampādetabbā puggalā pañca	230
Na chandāgati gantabbā	292
Nadipārapaccayā āpattiyo catasso	364
Na dosāgati gantabbā	293
Nappatippassambhetabba- kammaṃ aṅgāni pañca	317-8

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Na]	
Na bhayāgati gantabbā	294
Na mohāgati gantabbā	293
Nāgati gamanāni cattāri	228
Nānāsaṃvāsakabhūmiyo dve	213
Nābhivādetabbā puggalā dasa	369
Nijjhāpanīye ṭhāne nijjhāpeti	297
Nidānaṃ jānitabbaṃ	291
Niddaṃ okkamato	
upaṭṭhitassatissa	
ānisaṃsā pañca	357
Niddaṃ okkamato muṭṭhassatissa	
ādīnavā pañca	357
Nipannassa āpattiyo	
catasso	366
Nimittakammaṃ	303, 308
Niyassakammaṃ aṅgāni tīṇi	219
Nisinnassa āpattiyo	
catasso	366
Nissaggiyaṃ	261
Nissaggiyā pācittiyā katihi	
samuṭṭhānehi samuṭṭhahanti?	363
Nissayaṃ dātuṃ	
anuññātabhikkhuno	
aṅgāni cha	237-8, 239
Nissaya-amuccaka-aṅgāni	234-5
	313-4
Nissayadātabbapuggalā dve	214
Nissayanadātabbapuggalā dve	214
Nissayappaṭippassaddhiyo	
pañca	230
Nissayamuccaka-aṅgāni	234
Nissāya navatthabbā dve	214
Nissāraṇā dve	214

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Pa]	
Paṃsukūlāni pañca, pañca	230
Pañcannaṃ puggalānaṃ	
vinicchayo	
hoti	367
Paññattiyo tisso	218
Pañhāpucchā pañca	327
Paṭikkosā dve	214
Paṭikkhepā tayo	218
Paṭikkhepā dve	214
Paṭiggahā adhammikā pañca	325
Paṭiggahā dve	214
Paṭiggahā dhammikā pañca	325
Paṭiggahe āpattiyo	
catasso	364
Paṭicchannāni tīṇi	218
Paṭicchādiyo tisso	218
Paṭiññātakaraṇassa	
mūlāni dve	275
Paṭiññātakaraṇā adhammikā	
pañca	326
Paṭiññātakaraṇā dhammikā	
pañca	326
Paṭiññā dve	214
Paṭisāraṇīyakammaṃ	
aṅgāni tīṇi	220
Paṭhamapārājikasamuṭṭhānāni	158
Paṇḍitacodakalakkhaṇaṃ	280
Paṇḍitacodako	280
Paṇḍitapuggalā dve	215-6
Paṇḍitabhikkhuno aṅgāni	
pañca	344-5, 346

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Pa]	
Pattapiṇḍikā pañca	233, 336
Pattassa adhiṭṭhānā dve	214
Pattā dve	214
Padasodhammasamuṭṭhānāni	161
Padesapaññatti	2
Pabbājanīyakammasa aṅgāni	
tīṇi	219
Parapakkhādi-avajānanam	297-8
Parikathā	303, 308
Parikkhārā cattāro	225
Paribhogā dve	215
Parivāsā cattāro	225
Parivāsā tayo	219
Parivāsā dve, dve	215
Parivāso mānattattho	283
Parisadūsanā cattāro	226
Parisasobhanā cattāro	226
Palibodhacchedo	310, 311
Pavāraṇākammasa	
ādimajjhapariyosānāni	252
Pavāraṇā tayo	222
Pavāraṇā dve	213
Pavāraṇāya aṅgāni pañca	326
Pavāraṇā visuddhatthā	283
Pasādanīye ṭhāne	
pasādeti	297
Pācittiyam	262
Pācittiyādīni katihi samuṭṭhā-	
nehi samuṭṭhahanti?	362-3

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Pa]	
Pāṭidesanīyam	262
Pāṇātipāte āpattiyo	
tisso	365
Pātimokkhaṭṭhapanāni	
adhammikāni dve tīṇi	215, 219
Pātimokkhaṭṭhapanāni	
dhammikāni dve	215
Pādaghamsaniyo tisso	223
Pādukā tisso	223
Pāpikāya diṭṭhiyā appaṭi-	
nissagge ukkhepanīya-	
kammassa aṅgāni tīṇi	220
Pārājikam	261
Pārājikāni katihi samu-	
ṭṭhānehi samuṭṭhahanti	359,
	362-3
Pāsādike ānisaṃsā pañca	235
Piṇḍapātikassa kappiyā pañca	230
Pucchā nānāvīdhā	300-1
Pubbāparam jānitabbam	291
Pekkhanīye ṭhāne pekkhati	297
Pesuññākārā dve	215
[Ba]	
Bahujana-akantassa voha-	
rantassa aṅgāni pañca	318-9
Bahujanakantassa voha-	
rantassa aṅgāni pañca	319-20

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ba]	
Bālacodakalakkhaṇaṃ	280
Bālacodako	280
Bālapuggalā dve	215
Bālabhikkhuno aṅgāni	
pañca	344, 345, 346
Bījajātāni pañca	235
Byasanāni pañca	230, 338
[Bha]	
Bhaggesu paññattā sikkhāpadā	257
Bhattuddesakassa	
aṅgāni pañca	355-6
Bhikkhunisaṃghena	
kattabbakamma	
bhikkhuno aṅgāni pañca	339, 340
Bhikkhunīnaṃ ovadituṃ	
ananuññātassa aṅgāni	
pañca	340-1
Bhikkhunīnaṃ ovadituṃ anuññā-	
tassa aṅgāni pañca	341
Bhūtārocanasamuṭṭhānāni	163
Bhedakaravattḥūni	
aṭṭhārasa	168-9, 292-4
Bhojanā pañca	328
[Ma]	
Maṇḍalāni dve	214
Mahāvikaṭāni cattāri	226
Mahāsaṅgāmāvacarabhikkhu	290
Mānattaṃ abbhānatthaṃ	283
Mānattā cattāro	225
Mānattā tayo	219
Mānattā dve, dve	215

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Ma]	
Missakādhikaraṇāni katihi	
sammanti?	196-7
Musāvādā pañca	336
Mūlāyapaṭikassanā niggaḥatthā	283
Mettāya ānisaṃsā	
ekādasa	249
[Ya]	
Yāvattiyakā ekādasa	258
Yāvattiyakāpattiyo dve	364
[Ra]	
Rattim vācasikāpattiyo dve	364
Ratticchedā tayo	219
Ratticchedā dvinnam	
puggalānaṃ	215
Rajagahe paññattā sikkhāpadā	256
[La]	
Lajjilakkhaṇaṃ	279
Laddhokāsakamma	
aṅgāni pañca	327, 331
Loṇāni dve, dve, dve, dve	215
[Va]	
Vacīduccarītāni cattāri	227
Vacīsucarītāni cattāri	227
Vatthu jānitabbaṃ	290
Vandiyā pañca	358
Vasāni pañca	230
Vassacchedassa anāpatti-	
paccayā cattāro	227
Vassūpanāyikā dve	215

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Va]	
Vācasikāpattiyo cha	364
Vikappanā dve	214
Vinayagarukā dve	364-5
Vinayadharassa aṅgāni satta	240-2
Vinayadharassa paṇḍitassa aṅgāni dasa	246-7
Vinayadharassa paṇḍitassa aṅgāni pañca	231-3
Vinayadharassa bālassa aṅgāni dasa	245-7
Vinayadharassa bālassa aṅgāni pañca	231-3
Vinayapariyattiyā ānisamsā pañca	320
Vinayabyākaraṇā adhammikā pañca	355
Vinayabyākaraṇā dhammikā pañca	355
Vinayassa mulāni dve	364
Vinayassa sammukhāvinaya- tādi	190
Vinayassa sallekhā dve	215
Vinayādīnaṃ atthā	288-9
Vinayā dve	214
Vinītavatthūni cha	165
Vinītavatthūni pañca	164
Vinītavatthūni satta	165
Vipatti jānitabbā	290
Vipattipaccayā āpajjitabbā- pattiyo	177-9
Vipattiyo catasso	165
Vivaṭāni tīṇi	218

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Va]	
Vivādamulāni cha	165-6
Vivādādhikaraṇaṃ	191, 204, 265, 266, 267, 270
Vivādādhikaraṇaṃ āpattānāpatti	267
Vivādādhikaraṇaṃ dvīhi sammati	195
Vivādādhikaraṇapaccayā cattāro adhikaraṇā	202
Vivādādhikaraṇapaccayā dve āpattiyo	179, 267
Vivādādhikaraṇassa aññabhāgiyā pañca	186
Vivādādhikaraṇassa asādhāraṇasamathā pañca	185
Vivādādhikaraṇassa tabbhāgiyā dve	186
Vivādādhikaraṇassa pubbaṅgamaṃ	183
Vivādādhikaraṇassa sādhāraṇasamathā dve	185
Vivādo no adhikaraṇaṃ	276
Vivādo vivādādhikaraṇaṃ	276
Visuddhiyo pañca	235-6, 328
Venayikā dve	215
Veramaṇiyo pañca	338
Verā pañca	336
Vesāliyaṃ paññattā sikkhāpadā	256
Voharantena jānitabbā	290
Vohārapaccayā cha	367

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Sa]	
Samṅhapaṭipatti	283
Samṅhabhiḥjanākārā dve	213
Samṅhabhedakassa aṅgāni pañca	349
Samṅhabhedakassa āpāyi- kassa aṅgāni pañca	350-2
Samṅhabhedakassa na āpāyi- kassa aṅgāni pañca	352-3-4
Samṅharājisamṅhabhedānaṃ visesatā	349-50
Samṅhādiseso	261
Samṅhādisesā katihi samuṭṭhānehi	
samuṭṭhahanti?	360-2
Samṅhena paṭipajjitabbaṃ ekaṃ	283
Samṅhe voharituṃ ananuññā- tassa aṅgāni pañca	321-3, 324
Samṅhe voharituṃ anuññā- tassa aṅgāni pañca	321-3, 324
Saṃsaggapaccayā āpattiyo pañca	364
Saṃsatṭhā udāhu visaṃsatṭhā	195, 272-3
Sakkesu paññattā sikkhāpadā	257
Saṅgahā nava	387
Sañcarittasamuṭṭhānāni	159
Sañcicca āpattiṃ āpajjitum abhabbā dve	214
Sañcicca āpattiṃ āpajjitum bhabbā dve	214
Saññāpanīyādiṭṭhānāni	296
Saddhammā satta	234

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Sa]	
Sannidhiyo dve	303, 308
Sappaṭikammāpattiyo cha	365
Sabbatthapaññatti	2
Samaṇakappā pañca	235
Samathassa aññabhāgiyā	188
Samathassa asādhāraṇā	187-8
Samathassa tabbhāgiyā	188
Samathassa sammukhāvinayatādi	189
Samathassa sādharmaṇā	187
Samathānaṃ nānatthātādi	275-8
Samathānaṃ nidānādi	273-5
Samathānaṃ adhikaraṇa- tabbhāgiyāññabhāgiyatā	186-7
Samathānaṃ adhikaraṇehi sādharmaṇāsādharmaṇatā	185-6
Samathānaṃ kusalādi- vibhāgo	190-1
Samathānaṃ mūlāni chabbīsa	275
Samathānaṃ samathatabbhā- giyāññabhāgiyatā	188
Samathānaṃ samathehi sādha- raṇāsādharmaṇatā	187
Samathānaṃ samuṭṭhānā chattimsa	275
Samathā satta	169, 185
Samatho jānitabbo	292
Samanubhāsanasamuṭṭhānāni	160
Samānasamvāsaka- bhūmiyo dve	213
Samuṭṭhānā terasa	157

Padānukkamo	Piṭṭhaṅko	Padānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Sa]		[Sa]	
Sampadā pañca	230, 338	Sikkhāpadapaññattinagarā	255
Sammajjaniyā ānisaṃsā pañca	231	Sikkhāpadapaññattiyā	
Sammukhāvinayassa mūlāni		atthavasā dasa	2, 253, 384-5
cattāri	275	Sikkhāpadānaṃ paññattiṭṭhānā-	
Sammutiyo tisso	223	divivecanaṃ	1, 55, 83-8 96-125, 145-9
Sādhāraṇapaññatti	2	Sīlavipattipaccayā	177
Sāmaṇerapesakassa		Sīlavipattisikkhāpadā	257
aṅgāni pañca	356	Sucaritāni tīṇi	222
Sāmukkamsā cattāro	225-6	Suttādīnaṃ atthā	288
Sāraṇā niggahatthā	279	Sekhiyaṃ	262
Sāraṇīyā dhammā cha	167-8	Senāsanaggāhā tayo	218-9
Sāvatthiyaṃ paññattā			
sikkhāpadā	256		

Parivārapāḷiyā

Nānāpāṭhā

Pathamo mūlapāṭho, Sī = Sīhaḷapottthakaṃ, Syā = Syāmapottthakaṃ, Kaṃ = Kambojapottthakaṃ, I = Inḡalisapottthakaṃ, Ka = kesuci Marammapottthakesu dissamānapāṭho. Ka-Sī = kesuci Sīhaḷapottthakesu dissamānapāṭho.

Parivārapāḷiyā

Nānāpāṭhā

Piṭṭhāṅkā

[A]

Acelakaṃ uyyokhajja = Acelakānupakhajja (Ka)	41
Aññatra viññunā bhūtā = Desanārocana ceva (Sī, Syā)	41
Aññātaṃ tañca = Aññātakañca (Ka)	21
Aṭṭhapārājikānaṃ = Aṭṭhannaṃ pārājikānaṃ (Sī, Ka)	290
Aṭṭhete = Cha ete (sabbattha)	257
Atikkantamānusakena = Atikkantamānussakena (Ka)	241
(Atthāpatti desento -pa- āpajjati) = ()	
(Natthi katthaci)	213
Atthārapuggalā = Aṭṭhapuggalā (Sī)	312
Anabhirataṃ = Anabhiratiṃ (Ka)	238
Anāḷiyāṃ = Anāḷhiyāṃ (Sī, Syā)	262
Anokāso = Anokāse (Sī, Syā)	161
Antarapeyyālaṃ = Anantarapeyyālaṃ (Sī, Syā)	182
Anvaddhaṃ = Anvaddhamāsaṃ (Sī, Syā)	160
Arahantiyo = Arahantā (Ka)	97
Avadesaṃ = Ariṭṭhakaṃ (Vibhaṅge)	42
Asaṃkaccikāya = Asaṃkaccikāya (Syā)	123
Asantuṭṭhitā = Asantuṭṭhatā (Syā)	218

[Ā]

Āvenim = Āveṇi (Sī, Syā)	350
Āvenibhāvaṃ = Āveṇibhāvaṃ (Sī, Syā)	349

Nānāpāṭhā

Piṭṭhaṅkā

[Ā - I]

Āsīsamānarūpova = Āsīmsamānarūpova (Sī, Syā)	255
Īṅha me tvaṃ byākara naṃ = Īṅha me taṃ byākara (Ka)	255
Īṭṭiyo = Īṭṭhiyo (Sī)	2
“Īṭṭhannāmaṃ okāsaṃ = Īṭṭhannāmaṃ gahaṇaṃ (Sī),	
Īṭṭhannāmaṃ gabbhaṃ (Syā)	127
Idamaṭṭhitaññeva = Idamaṭṭhitaññeva (Sī, Syā)	233

[U]

Uccāraṃ = Uccārampi passāvampi saṅkāraṃpi vighāsaṃpi (Ka)	106
Uṭṭhahati = Udriyati (Sī, Syā)	303
Uṭṭiyo Sambalo = Uṭṭiyo Sampalo (Itipi)	2
Upajjhāyakkiccam = Upajjhāyakkiccam sakiccam (Ka)	277
Upadahantassa = Uppādentassa (Syā)	38
Upassutiṃ = Upassuti (?)	38
Uppādanīrodhena cāti = Ito paraṃ “parivāraṃ niṭṭhitaṃ”	
itipāṭho kesuci potthakesu dissati	312
Ubbhidaṃ = Ubbhiraṃ (Itipi)	215
Uyyuttaṃ senaṃ = Uyyuttaṃ vase (Syā)	161

[E - O]

Ekaṃ piṇḍaṃ = Ekapiṇḍe (Syā)	90
Ekuddeso = Ekuddesaṃ (Sī, Syā)	289
Etañca = Evañca (Ka)	279
Evameva = Tatheva (Sī, Syā)	162
Odātaṃ ante = Odātānaṃ ante ante (Sī), Odātānaṃ ante (Syā)	17

[Ka]

Katame pañca = Katamehi pañcahi (Syā)	331
Kati hetūti cha hetū = Kati hetūti nava hetū, tayo kusalahetū (Sī, Syā)	184

Nānāpāṭhā

Piṭṭhaṅkā

[Ka]

Kathinaṃ = Kaṭhinaṃ (Sī, Syā)	302
Kāyacittato = Kāyacittakā (Ka)	161
Kukkuccaṃ dhammikaṃ cīvaraṃ datvā = Kukkuccaṃ dhammikaṃ cīvaraṃ (Sī) Kukkuccaṃ dhammikaṃ datvā (Syā)	158

[Kha-Ga]

Khīyanadhammaṃ = Khiyyadhammaṃ (Ka)	38
Gatapaṭiyāgataṃ = Bhatapaṭiyābhataṃ (Ka)	230

[Ca-Ja-Ña]

Cīvaradhāraṇā = Cīvaradhāraṇāni (Syā)	247
Cūḷadevo = Phussadevo (Sī)	3
Jambusirivhaye = Jambusarivhaye (Sārattha)	2
Jātimañca kārimañca = Jātimayañca khārimayañca (Syā)	215
Ñattiyā dukkaṭaṃ = Ñattiyā dukkaṭaṃ, dvīhi kammavācāhi dukkaṭā (Syā, Ka)	178

[Ta]

Taṃ vacanapathaṃ = Tava vacanapathaṃ (Syā)	255
Tasseva = Tatheva (Ka)	10
Tiṇṇaṃ = Bhedato tiṇṇaṃ (Ka)	312
Tirokuṭṭe = Tirokuḍḍe (Sī, Syā)	106
Tīhi dvārehi = Tīhi ṭhānehi (Syā)	159

[Da-Dha]

Daṭṭhabbā = Paṭikātabbā (sabbattha)	240
Dantaponena = Dantapoṇena (Ka)	256
Duppaṭivinodayā = Vinodiyā (Syā)	231
Devatthero = Revatthero (Itipi)	3
Dvāradānasibbāni = Dvāradānasibbinī (Sī, Syā)	159
Dhammaṃ = Dhammaṃ ajjhāpannaṃ (Syā)	150
Dhātā = Dhatā (Sī, Syā)	240

Nānāpāṭhā

Piṭṭhaṅkā

[Na]

Na ovaddheyyakaraṇamattena = Na ovaṭṭeyyakaraṇamattena (Sī, Syā)	
Na ovadeyyakaraṇamattena (Ka)	302
Na kaṇṭhusakaraṇamattena = Na gaṇḍusakaraṇamattena (Ka)	302
Na kāyikaṃ na vācasikaṃ = Na kāyikaṃ sunāsitaṃ (Syā)	379
Na ca cittaṃ = Na cittato (Sī, Syā)	159, 160
Natthi tattha āpatti = Na katamā āpattiyo (Ka)	208
Na bāhāvikkhepaṃ = Na vācāvikkhepaṃ (Syā)	288
Na vācikaṃ = Na vācato (Sī, Syā)	159
Na sampāyati = Na sampādayati (Ka) Na sampādeti (Syā)	330
Nidānaṃ = Uddānaṃ (Ka)	246
Nibbattaḅijaṅṅeva = Nibbaṭṭaḅijaṅṅeva (Sī) Nibbattaḅijaṅṅeva (Syā)	
Nippaṭṭaḅijaṅṅeva (Ka)	235
No ca saṃghe = No saṃghassa (Ka) No ca saṃghassa (Syā)	
No ce saṃghassa (Sī)	378

[Pa]

Pañcaṅgasamannāgataṃ = Pañcahaṅgehi samannāgataṃ (Sī, Syā)	331
Paññatti anānuppanna, sādharmaṇā ca ekato = Paññattānuppannā sabbā, sādharmaṇā ca ekato (Syā)	212
Parisasobhanā = Parisasobhaṇā (Syā, Ka)	226
Pallatthikāya = Pallattikāya (Ka)	47
Pārājikaṃ dhammaṃ = Pārājikaṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ (Syā)	268
Punadeva = Punareva (Syā)	3

[Ba-Bha]

Bahisīme = Bahisīmagatassa (Sī, Syā)	311
Bījabaḅijaṅṅeva = Bījabījameva (Ka)	235
Bhaṇḍantā = Bhaṇḍentā (Ka)	22
Bhāraṃ = Bhāsaṃ (Syā)	298
Bhāsitaṃ = Ṭhapitaṃ (Syā)	163

Nānāpāṭhā

Piṭṭhaṅkā

[Bha-Ma]

Bhikkhunā = Ariṭṭhena bhikkhunā (Ka)	36
Bhikkhusaṅghaṃ = Bhikkhusaṅghe (Ka)	116
Bhūtaṃ aññāya ujjhāyi = Bhūtaññavāda-ujjhāyi (Sī)	41
Mando hāsetabbo = Vepo pahāsetabbo (Syā)	288
Medhakaṃ = Medhagaṃ (Ka)	203
Moggaliputtana = Moggalīputtana (Syā)	2

[Ya-Ra-La]

Yaṃ taṃ = Yaṃ yaṃ (Ka)	257
Yathātathaṃ = Yathākathaṃ (Sī, Syā, evamuparipi)	256
Rathikāya vā = Rathiyāya vā (Ka)	108
Rudhitaṃ = Ruhitaṃ (Sī, Syā)	116
Rohaṇe = Rohaṇo (Sī)	3
Lokasmiṃ = Lokassa (Syā)	231

[Va]

Vacanamanuppādānaṃ = Dhanamanuppādānaṃ (Ka)	292
Vaṭṭakate = Vivaṭakate (Syā)	55
Vaṇṇāvaṇṇo = Vaṇṇo avaṇṇo (Syā)	292
Vattānusandhitena = Vuttānusandhitena (Sī, Syā, Ka)	279
Vassaṃvutṭhāya = Vassaṃvutthāya (Sī, Syā)	112
Vasse vā = Vassāne vā (Sī)	301
Viññūhi vibhāvitāti = Viññūvibhāvitā (Sī, Syā)	379
Vidhā = Vīthā (Syā)	249
Vinayāni = Visayāni (Sī, Syā, evamuparipi)	370
Vinibbhujitvā vinibbhujitvā = Vinibbhujjivā vinibbhujjivā (Ka)	
Ṭīkāyaṃ ekapadameva dissati.	195
Vinodetuṃ = Imasmiṃ ṭhāne -pa- oloketabbā.	314
Vinodetuṃ = Vinodetuṃ vā vinodetuṃ vā (Syā)	238
Vibhattiyo ca = Vipattiyo ca (Sī, Syā)	257

Nānāpāṭhā

Piṭṭhāṅkā

[Va]

Vivaṭako = Vivaṭṭako (Ka)	218
Vūpasamite = Vūpasamepi (Ka)	387
Veramaṇī = Veramaṇi (Ka)	338

[Sa-Ha]

Samghe na voharitabbaṃ = Saṃgho na voharitabbo (Syā)	221
Samṣaṭṭhā nidānena ca = Saṃsaṭṭhā nidānapabhavā (Sī)	278
Saññattiyo = Paññattiyo (sabbattha) Aṭṭhakathā ca samathakkhandhake kaṇhapakkhanavakaṇca oloketabbaṃ.	245
Sabbeva adhammikā = Sabbe adhammikā (Sī, Syā)	369
Sabbeva adhammikā = Sabbevādhammikā (Sī) Sabbe adhammikā (Syā)	369
Samatittikaṃ = Samatitthikaṃ (Ka)	54
Samanubhāsanāya = Samanubhāsiyamānā (Syā)	57
Samanubhāsanāya = Samanubhāsiyamāno (Syā)	58
Samā = Samānaya (Syā)	162
Samuccayavāro niṭṭhito aṭṭhamo = Imassānantaraṃ -pa- aṭṭhavārāti” iti.	156
Samuṭṭhanti = Samuṭṭhahanti (Sī, Syā)	80
Sammannitabbo = Sammanitabbo (Ka)	244
Sākacchitabbo = Sākacchātabbo (Ka)	222
Sodassa = Soḷassa (Sī, Syā) Aṭṭhakathā oloketabbo.	258
Sa ve = Sace (Ka)	289
Sahubbhārā = Sa-ubbhāro (Ka)	311
Hasadhamme = Hassadhamme (Sī, Syā)	33

Parivārapāliya

Nāmānaṃ anukkamaṇikā

Nāmānukkamo	Piṭṭhaṅko	Nāmānukkamo	Piṭṭhaṅko
[A-Ā]		[U]	
Anāthapiṇḍika	313		333, 334, 335,
Anuruddha	23		336, 337, 338,
Abhaya	3, 7, 13, 98		339, 340, 341,
Ariṭṭha	3, 6, 12, 36, 97, 99		342, 343, 344,
Assajipunabbasukā	10, 88		345, 346, 347,
Ānanda	30, 39		348, 349, 350,
Āḷavakā (bhikkhū)	9, 24, 86		351, 352, 353,
Āḷavī	9, 86		354, 355, 356,
[I-U]			357, 358
Itṭiya	2, 6, 12, 97	[Ka-Kha]	
Uttiya	2, 6, 12, 97	Kāḷasumana	3, 7, 12, 13, 97, 98
Udāyī	7, 8, 11, 13, 15	Kosambī	9, 24, 32, 33,
	27, 28, 34, 85, 86		50, 87, 88
Upatissa	3, 7, 13, 98	Khemā	3, 7, 13, 98
Upananda	16, 18, 19, 20		
	30, 31, 34, 40	[Ca]	
Upāli	2, 3, 6, 12, 84, 85,	Caṇḍakālī	101, 109, 112,
	97, 98, 100, 146,		119, 140, 149
	147, 313, 314,	Cūḷadeva	3, 7, 13, 98,
	315, 316, 317,	Cūḷanāga	3, 7, 13, 98
	318, 319, 320,	Cūḷābhaya	3, 7, 13, 98
	321, 322, 323,		
	324, 325, 326,	[Cha]	
	327, 328, 329,	Channa	10, 24, 25, 33,
	330, 331, 332,		37, 87, 88

Nāmānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Cha]	
Chabbaggiyā (bhikkhuniyo)	103 105, 107, 109, 113, 114, 115, 116, 121, 122, 125, 126, 146, 149
Chabbaggiyā (bhikkhū)	14, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 47, 51, 88, 99
[Ja]	
Jambudīpa	3, 6, 12, 97
Jetavana	313
[Ta]	
Tambapaṇṇi	3, 4, 6, 7, 12, 13, 84, 85, 97, 98, 100, 146, 147
Tissatthera	3, 7, 13, 98
Tissadatta	3, 6, 12, 97
[Tha]	
Thullanandā	98, 99, 100, 101 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 112, 114, 118, 120, 121, 146, 147

Nāmānukkamo	Piṭṭhaṅko
[Da-Dha]	
Dabba	9, 87
Dāsaka	2, 6, 12, 84, 85, 97, 100, 146, 147
Dīghasumana	3, 7, 12, 97
Devatthera	3, 7, 13, 98
Devadatta	3, 7, 9, 10, 13, 28, 87, 98
Dhaniya	4, 84
Dhammapālita	3, 7, 13, 98
[Na-Pa-Pha-Ba]	
Nanda	41
Nāgatthera	3, 7, 13, 98
Puppha	3, 7, 13, 98
Phussadeva	3, 7, 13, 98
Buddharakkhita	3, 7, 13, 98
Belatṭhasīsa	29
[Bha-Ma]	
Bhagga	51
Bhaddanāma	2, 6, 12, 97
Mahāsiva	3, 7, 13, 98
Mahinda	2, 6, 12, 97
Mettiyabhūmajakā	9, 24, 87
Moggaliputta	2, 6, 12, 84, 85, 97, 100, 146, 147
[Ra]	
Rājagaha	4, 9, 24, 28, 29, 31, 33, 35, 84, 87, 107, 112, 121
Rohaṇa	3, 7, 13, 98

Nāmānukkamo	Piṭṭhaṅko	Nāmānukkamo	Piṭṭhaṅko
	[Va]		[Sa]
Vaggumudā	4, 84		105, 106, 107, 108,
Vesālī	1, 4, 28, 30, 83, 84, 115		109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 145, 146, 147, 148, 149, 313
	[Sa]		
Sakka (raṭṭha)	31, 40, 43	Siggava	2, 6, 12, 37, 84, 85, 100, 146, 147
Sattarasavaggiyā	25	Sivatthera	3, 7, 13, 98
Sambala	2, 6, 12, 97	Sundarīnandā	101, 145, 148
Sāgata	32	Sudinna	1, 83
Sāvatti	5, 8, 13, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 51, 54, 85, 86, 88, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104,	Sumana	3, 7, 13, 98
		Seyyasaka	5, 85
		Soṇa	2, 6, 12, 84, 85, 97, 100, 146, 147

Parivārapāḷiyā

Gāthāsūci

Paṭhamapādā	Piṭṭhāṅkā	Paṭhamapādā	Piṭṭhāṅkā
[A]		[A]	
Akataṃ dvisamuṭṭhānaṃ	163	Aṭṭhaṅgate sūriye bhikkhu	
Akappakataṃ na deti	379	maṃsāni khādati	377
Akappakataṃ nāpi		Atthasataṃ dhammasataṃ	254
rajanāya rattaṃ	378	Adinnaṃ viggahuttari	158
Akappiyaṃ kappiyañca	236	Adinnādāne kati	
Akālena codeti		āpattiyo	365
abhūtena	280, 284	Adinnādāne tisso	
Agati nāgati ceva	229	āpattiyo	365
Agāravā gāravā ca	239	Adhakkhagāmāvassutā	158
Acittakusalā ceva	363	Adhammadhammasaññatti	245
Acelakaṃ uyyokhajja	41	Adhammikā dhammikā ca	244
Acodayitvā		Adhikaraṇaṃ pariyāyaṃ	206
assārayitvā	376	Adhikaraṇaṃ vatthu ñatti	236
Acodayitvā codayitvā	379	Adhikaraṇāni cattāri	261
Accayo tena samo natthi	261	Adhiṭṭhitaṃ rajanāya rattaṃ	377
Acchinde pariṇāmane	158	Addhānanāvaṃ paṇītaṃ	162
Aññātikāya vosāsaṃ	43	Ananuññātaṃ vācāya	163
Aṭṭhaṅgiko musāvādo	368	Anavasesaṃ duṭṭhullañca	
Aṭṭha pāṭidesanīyā	259	aduṭṭhullaṃ	257
Aṭṭha pārājikā vuttā	371	Anācāraṃ upaghāti	317
Aṭṭhavācikā upasampadā	368	Anādariyaṃ sahadhammo	256
Aṭṭhānisaṃse sampassaṃ	368	Anālapanto manujena	
Aṭṭhārasa aṭṭhakā vuttā	370	kenaci	374
Aṭṭhārasa nāpāyikā vuttā	370	Aniccā sabbe saṅkhārā	157
Aṭṭhāsītisataṃ pācittiya		Aniyatā ca dve honti	256
vuttā	372	Aniyatoti yaṃ vuttaṃ	261

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[A]	
Anissitena kammaṅca	358
Anupaññatti ādāya	239
Anuyogavattaṃ nisāmaya	279, 289
Anuyogo ca sākacchā	229
Anusandhivacanapathaṃ na jānāti	286
Antaravāsakaṃ rūpiyaṃ suttaṃ	256
Anto anto ca sīmāya	223, 229
Andhakāre paṭicchane	124
Anvaddhaṃ saha jīvinim dve	160
Apalokanaṃ ñatti ca	389
Apalokanaṃ pañcaṭṭhānaṃ	389
Apalokanañatti ca	390
Abbhutā anatirittaṃ	244
Amūḷhapaṭiyebhuyya	390
Araññaṃ piṇḍapātaṅca	236
Araññiko piṇḍipaṃsu	336
Ariṭṭho Caṇḍakālī ca	258
Aruṇā gaṇṭhikā vidhā	249
Aruṇugge kati āpattiyo	364
Aruṇugge tisso āpattiyo	364
Alaṃkammaniyañceva	14
Alaṃ tāva sokāvāsaṃ	159
Alajjī kīdiso hoti	279
Avinidhāya diṭṭhiṃ kammaṇa	354
Avissajjiyaṃ avebhaṅgiyaṃ	373
Asaṃvāso avissajji	379

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[A-Ā]	
Asaṃvāso bhikkhūhi ca bhikkhunīhi ca	373
Asampattaṅca sampattaṃ	301
Asammaṭā atthaṅgate	41
Āgāḷhakammādhisīle	223
Āghātaṃ vinayaṃ vatthu	248
Āghātavatthuvinayā	245
Āciṇṇānāciṇṇaṃ na jānāti	285
Ādi cetāṃ caraṇaṅca	262
Ādiyanto puggalo ca	229
Ānisaṃsā paramāni	243
Āpajjati garukaṃ sāvasesaṃ	379
Āpattānāpattiṃ na jānāti	285
Āpattiṃ adhikaraṇaṃ	350
Āpatti adhikaraṇaṃ	324
Āpatti āpattikkhandhā	169, 236, 243
Āpanno yāyavaṇṇaṃ ca	320
Āpāyikā akusalā	224
Āraññiko piṇḍipaṃsu	336
Ārāmakkosacaṇḍī ca	124
Āvāsikabyākaraṇā	356
Āsāvachediko kathinuddhāro	311
[I]	
Itthiṃ hane ca mātaraṃ	376
Itthiṃ hane, na mātaraṃ	376
Itthī ca abbhantare siyā	375
Itthī telaṅca nissaggi	379

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[U-Ū]	
Ukkhepana parivāsam	390
Uddānam Cūlasaṅgāme	289
Upakaṇṇakam jappati jimham pekkhati	284
Upaghāti codanā ca	217
Upasampadam pucchissam sanidānam saniddesam	207
Upasampadūposatho	210
Upassayam paramparā	160
Upāli Dāsako ceva	2, 6, 12, 84, 85, 97, 100, 146, 147
Upeti dhammam paripucchamāno	373
Uposatham pavāraṇam	317
Uposatham pucchissam sanidānam saniddesam	207
Uposatho kimatthāya	283
Uposatho sāmaggatthāya	283
Ubbāhikādhikaraṇam	358
Ubbhakkhake na vadāmi	373
Ubbhatam kathinam tīṇi	160
Ubho anukkipanto	279
Ubho ekato upasampanno	374
Ubho paripuṇṇavāsativassā	378
Uyyuttam senam uyyodhi	161
Ussayacori gāmantam	102
Ussayāsannicayaṅca	160
Ūnabandhanavassikā	159
[E]	
Ekamsam cīvaram katvā	255
Ekakā ca dukā ceva	250

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[E]	
Ekatimsā ye garukā	257
Ekamañcattharaṇena	124
Ekassa chejjam hoti	368
Ekādasa yāvatatīyakā	258
Ete nāgā mahāpaññā	3, 4, 6, 7, 12, 13, 84, 85, 97, 98, 100, 146, 147
Evam nīyati saddhammo	157
Eḷakalomā dve seyyā	161
[Ka]	
Kaṇhasukkapadā ete	237
Kataṅgiko musāvādā	368
Katattānam vadhitvāna	365
Katamesu sattasu nāgaresu paññattā	255
Katānisaṃse sampassam	368
Kati aṭṭhakā vuttā	370
Kati aniyatā vuttā	372
Kati āghātavatthūni	368
Kati āpattiyo kāyikā	364
Kati āpāyikā vuttā	370
Kati kammadosā vuttā	369, 371
Kati kammampattiyo vuttā	369, 371
Kati kammāni vuttāni	369, 370
Kati kāyikā rattim	367
Kati Kosambiyam paññattā	255
Kati jānanti paññattā	258

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Ka]	
Kati ṭhāne musāvādo	368
Kati desanāgāminiyo	364
Katinam chejjaṃ hoti	368
Katinam vassamvuṭṭhānam	369
Katinam vinicchayo hoti	367
Kati nāpāyikā vuttā	370
Kati nissaggiyā vuttā	372
Kati pācittiyāni	366-7
Kati pācittiyā vuttā	372
Kati pāṭidesanīyā vuttā	372
Kati pārājikā vuttā	371
Kati puggalā na upasampā- detabbā	365
Kati puggalā nābhivādetabbā	368
Katipucchā samuṭṭhānā	182
Kati vācasikā rattim	364
Kati vācīkā upasampadā	368
Kati Vesāliyam paññattā	255
Kati saṃghādisesā vuttā	371
Katisatam rattisatam	369
Kati sekhiyā vuttā	372
Katthapaññatti kati ca	83
Kathinakaṃ pucchissam sanidānam saniddesam	208
Kathinatthāraniddā ca	358
Kammakkhandhakaṃ pucchi- ssam sanidānam saniddesam	208
Kammañca adhikaraṇaṇca	289
Karā āpatti lahukā	212

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Ka]	
Karonto dento	
gaṇhanto	216
Kassa kinti pannarasa	312
Kāyacittena jāyanti	162
Kāyacittena na vācā	159
Kāyavācācittato ca	239
Kāyavācā na ca cittā	159
Kāyavācāya jāyati	163
Kāyikāni na vācasikāni	377
Kayika vacasikā ca	379
Kāyena na vācācittena	161
Kalena codeti bhūtena	280
Kiñcidesaṇca bhedo ca	10
Kiriyākiriyaṃ pubbā	212
Kisimim saṃsaṭṭhā dve vadhi	160
Kukkuccaṃ dhammikaṃ cīvaraṃ datvā	158
Kuddho ārādhako hoti	378
Kumārī dve ca saṃghena	124
Kulūpake ativeḷam	237
Kodhano upanāhī ca	284
Kosambakaṃ pucchissam sanidānam saniddesam	208
Kosambakkhandhakaṃ kammaṃ	210
Kosiyā suddha dvebhāgā	21, 159
[Kha]	
Khandhā ceva samuṭṭhānā	390
Khandhim rucim ca saññaṇca	352, 354
Khambham oguṭṭhito cevu	54

Paṭhamapādā Piṭṭhaṅkā

[Kha-Ga]

Khuddhakavatthukaṃ	
pucchissaṃ sanidānaṃ	
saniddesaṃ	209
Gacchantassa kati āpattiyo	366
Gacchantassa catasso	
āpattiyo	366
Gaṇaṃ vibhaṅgaṃ dubbalaṃ	158
Gati migānaṃ pavanaṃ	263
Gabbhī pāyantī cha dhamme	124
Gamiko vatthunānattā	229
Gāmantare kati āpattiyo	364
Gāmantare catasso	
āpattiyo	364
Gilānābhisamācārī	239

[Ca]

Catasso kammaṣampattiyo	
vuttā	369, 371
Caturo janā saṃvidhāya	374
Caturo vinayadharā	243
Cattāri kammāni vuttāni	370-1
Campāyaṃ vinayavatthusmiṃ	369
Campeyyakaṃ pucchissaṃ	
sanidānaṃ saniddesaṃ	208
Cammasaññuttaṃ pucchissaṃ	
sanidānaṃ saniddesaṃ	207
Cittasaṃmohanaṭṭhānaṃ	262
Cīvaraṃ datvā vosāsanti	256
Cīvarasaññuttaṃ pucchissaṃ	
sanidānaṃ saniddesaṃ	208
Cuditassa ca codakassa ca	279
Cūḷacevo ca medhāvī	3, 7, 13, 98

Paṭhamapādā Piṭṭhaṅkā

[Ca]

Cūḷābhayo ca medhāvī	3, 7, 13, 98
Codanā anuvijjā ca	286
Codanā kimatthāya	279
Codanā sāraṇatthāya	279
Codayitvā sārāyitvā	376
Corī vācāya citta	163

[Cha]

Cha Āḷaviyaṃ paññattā	256
Cha-ūna tiṇisatāni	257
Cha-ūnadiyaḍḍhasatā vuttā	370
Cha kammāni vuttāni	369
Cha cattārīsā bhikkhūnaṃ	259
Chattapāṇissa saddhammaṃ	55, 162
Chandā dosā bhaya	
mohā	284, 296
Channamativassati	263
Chamā nīcāsane ṭhānaṃ	160
Chamā nīcāsane ṭhāne	55
Cha saṃghādisesā	260
Chasattati ime sikkhā	158
Chasamuṭṭhānikā ete	159
Chāpattiyo kāyikā	364
Chindantassa āpatti	376

[Ja-Tha]

Jānaṃ sappānakaṃ kammaṃ	158
Jāyati vācācitta	163
Jivhānicchārakañceva	54
Ṭhapanāṃ pucchissaṃ	
sanidānaṃ saniddesaṃ	209
Ṭhapanāṃ	
bhikkhunikkhandhaṃ	210

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Ta]	
Tajjanīyā niyassā ca	223
Taṇhā mānā adhiṭṭhānā	245
Tato Mahindo	
Itṭiyo	2, 6, 12, 97
Tayo puggalā na	
upasampādetabbā	365
Tassa sisso	
mahāpañño	3, 7, 13, 98
Tiṭṭhante kāle rattim ca	223
Tiṇṇaṃ tayo jānitaḅbaṃ	312
Tiṇṇamaññataram ṭhānaṃ	261
Tissitthiyo methunaṃ taṃ	
na seve	378
Tiṇi satāni cattāri	259
Tuṭṭho ārādhako hoti	378
Te desayanti saddhammaṃ	157
Terasete samuṭṭhāna	157
Telaṃ madhuṃ phāṇitañcāpi	
sappim	375
Tevīsati saṃghādisesā	261
Tevīsa saṃghādisesā	
vuttā	371
[Tha-Da]	
Thullagihiniyatā ca	212
Thullaccayaṃ pācittiyā	258
Thullaccayanti yaṃ vuttaṃ	261
Theyyasattham upassuti	162
Theyyasatthasamuṭṭhānā	162
Dadhim sayam viññāpeyya	
bhikkhunī	262

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Da]	
Dasa puggalā nābhivādetabbā	369
Dasa puggale na vadāmi	373
Dasayeva ca gārayhā	256
Dasa vīsativaggā ca	389
Dasa Vesāliyaṃ paññattā	256
Dasasataṃ rattisataṃ	369
Dasekarattimāso ca	21
Diṭṭhaṃ diṭṭhena sameti	282, 300
Diṭṭhāvikkammā apare	328
Dīpe tārakarājāva	3, 7, 13, 98
Dukkaṭanti yaṃ vuttaṃ	262
Dukkaraṃ vividhaṃ katvā	157
Duṭṭhullāduṭṭhullaṃ na jānāti	285
Dubbhāsanti yaṃ vuttaṃ	262
Desanā saṃghaṃ uddesaṃ	236
Dosā mohā bhayā ceva	301
Dvādasa kammadosā	
vuttā	369, 371
Dvādasa pāṭidesanīyā vuttā	372
Dvisamuṭṭhānikā sabbe	160, 161
Dvīsu vinayesu ye paññattā	255
Dve attānaṃ vadhitvāna	365
Dve aniyatā vuttā	372
Dve uposathā dve pavāraṇā	261
Dve kāyikā rattim	367
Dve gārayhā tayo sekkhā	257
Dvecattālīsa nissaggiyā	
vuttā	372
Dve ca pattāni bhesajjaṃ	21
Dve mānattā apare ca	217

Paṭhamapādā Piṭṭhaṅkā

[Da]

Dvevassam sikkhā saṅghena	159
Dve vācasikā rattim	364
Dvevīsati khuddakā	260
Dve saṅghikā mahājanikā dve	159

[Dha]

Dhammapālitanāmo ca 3, 7, 13, 98	
Dhammādhammaṃ na jānāti	284
Dhammikā ca tathā vuttā	237
Dhammikā yāgumaṃsā ca	248
Dhārayanto imaṃ viññū	163

[Na]

Na atthakusalo ceva	346
Na ukkhittako, na ca pana pārivāsiko	373
Na upeti upeti ca	236
Na kare savacaṇīyaṃ	223
Na kāyikaṃ kiñci payogamācare	374
Na kāyikaṃ vācasikaṇca kiñci	374
Na kāyikaṇca garukaṃ	379
Naggodakā visibbetvā	124
Na ca āmisam nissāya	284
Na ca saññattikusalo	289
Na cāpi āraññakaṃ sāsaṅkasammataṃ	377
Na cāpi ñatti na ca pana kammavācā	376
Na deti na paṭiggaṇhāti	379
Na mahantaṃ maṇḍalaṃ dvāraṃ	54

Paṭhamapādā Piṭṭhaṅkā

[Na]

Na rattacitte na ca pana theyyacitto	377
Nava āghātavatthūni	368
Nava pācittiyāni	366-7
Na so bhikkhu paresampi	244
Nāsanantiko kathinuddhāro	311
Nāsetabbo pādukā ca	249
Nikāye pañca vācesuṃ 3, 6, 12, 97	
Nikkaḍḍhanaṃ siñcanaṇca	158
Niṭṭhānantiko kathinuddhāro	310
Nimantaṇasu bhuñjantā chandāya	262
Nivattho antaravāsakena	375
Nissaggiyāni timseva	259
Nissaggiyanti yaṃ vuttaṃ	261
Nissaggiyena āpatti	375
Nissajjitvāna deseti	261
Nīcacittena puccheyya	289
Nhānamattharaṇaṃ seyyā	161

[Pa]

Pakkamanantiko kathinuddhāro	310
Paccuṭṭhānāsanaṇceva	244
Pañca ṭhāne musāvādo	368
Pañca desanāgāminiyo	365
Pañcannaṃ vassaṃvuṭṭhānaṃ	369
Pañcannaṃ vinicchayo hoti	367
Pañca pācittiyāni	366
Pañcasattati sekhiyā vuttā	372
Pañcasatikaṃ pucchissaṃ sanidānaṃ saniddesaṃ	210
Pañcasattati sekhiyā	261

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Pa]	
Paññattāpaññattam na jānāti	285
Paññattā Buddhañāṇena	162
Paññatti apare dve ca	223
Paññāpesi mahāvīro	99
Paṭicchannā vivaṭā ca	223
Paṭilābhena codanā	229
Paṭhamam aṭṭhapucchāyam	254
Paṇḍupalāso puthusilā	260
Pattam akālam kālañca	105
Padaññatra asammatā	161
Padavītiḥāramattena	
vācāya bhaṇitena ca	375
Paramāni ca chārattam	239
Parimaṇḍalam paṭicchannam	54
Parimaṇḍala-ujjagghi	55
Parisuddhañca kālena	335
Pavāraṇam pucchissam	
sanidānam saniddesam	207
Pavāraṇā kammāparā	216
Pavāraṇā sammuti ca	223
Pasākhe āsane ceva	160
Pācittiyanti yam vuttam	262
Pāṭidesanīyanti yam vuttam	262
Pāṭidesanīyā aṭṭha	126
Pāṇātipāte kati	
āpattiyo	365
Pāṇātipāte tisso	
āpattiyo	365
Pātimokkhañca ṭhapanā	390
Pādaghamsanikā ceva	224

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Pa]	
Pādukā upāhanā ceva	55
Pādukupāhanā yānam	162
Pāpicchā appasannānam	390
Pārājikam yam paṭhamam	157
Pārājikam samghādiseso	257
Pārājikā kāyikā kati	365
Pārājikā kāyikā dve	365
Pārājikāni aṭṭha	259
Pārājikāni cattāri	257, 259,
	260
Pārājikanti yam vuttam	261
Pārājisamghathullaccaya	216
Pārivāsikam pucchissam	
sanidānam saniddesam	208
Pārivāsikānuvassam	124
Piññākabhikkhunī ceva	124
Piṇḍam gaṇam param pūvam	41
Punadeva Abhayo medhāvī	3, 7,
	13, 98
Punadeva Upāli medhāvī	3, 7, 13,
	98
Punadeva Kāḷasumano	3, 7, 13,
	98
Punadeva Sumano medhāvī	3, 7,
	13, 98
Puna vinītā vipatti	169
Pubbāparam na jānāti	280, 286
Pubbāparampi jānāti	280
Peyyāla-antarā bheda	254
Pesuñño ca gaṇāvassa	217

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Ba]	
Bahinadī samudde ca	389
Bahumpi alajjī bhāseyya	279
Buddhacande anuppanne	157
[Bha]	
Bhaddako te ummaṅgo	255
Bhariyā dasa vatthūni	248
Bhāsītābhāsitam	
na jānāti	285
Bhikkhunikkhandhakam	
pucchissam	
sanidānam saniddesam	209
Bhikkhunī aññātikā santā	262
Bhikkhunīnañca akkhātā	366
Bhikkhunī sikkhamānā ca	161
Bhikkhuniheva kātabbam	342
Bhikkhunovādakavaggasmim	366
Bhikkhu saññācīkāya kuṭim	
karoti	373-4
Bhikkhūnam bhikkhunīnañca	229
Bhikkhū siyā vīsatiyā	
samāgatā	375
Bhijjati upasampadā	217
Bhijjati saṅgharāji ca	350
Bhūtam aññāya ujjhāyi	41
Bhūtam kāyena jāyati	163
Bhūtam paramparabhattam	256
Bhedānuvattadubbaca	160
Bhesajjam pucchissam	
sanidānam saniddesam	207

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Ma]	
Mahāvikaṭakammāni	229
Mā kho turito abhaṇi	279
Mā kho sahasā abhaṇi	279
Mātaram cīvaram yāce	378
Mānattam deti abbhethi	261
Mālā suttaguṇeneva	157
Mutam mutena sameti	282, 300
Musā omasapesuññam	41
Musā bhūtā ca ovādo	42
Musāvādo ca omaddi	338
Methunam sukkaṣamsaggo	158
Methunādinnādānañca	5, 99
[Ya]	
Yam tam pucchimha akittayi	
no	257
Yam desitamnantajinena	
tādinā	370
Yam manusso kare pāpam	262
Yañca viññū garahanti	262
Yāgu phalam khajjakañca	356
Yāvattiyake kati	
āpattiyo	367
Yāva supucchitam tayā	372
Ye Āḷaviyam paññattā	256
Ye Kosambiyam paññattā	256
Ye Bhaggesu paññattā	257
Ye Rājagahe paññattā	257
Ye Vesāliyam paññattā	256
Ye Sakkesu paññattā	257
Ye Sāvattiyam paññattā	256
Yo ce araṇṇe viharanto	262

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Ra]	
Ratanam dasavaggo ca	248
Ratanam sūcimañco ca	159
Rājā āsandi suttañca	124
[La]	
Lahukagarukam na jānāti	285
Lahukā garukā ete	248
Lasuṇam saṃhare lomam	124
Lasuṇandhakārā nhānā	124
Lokadhammā garudhammā	244
Lomāni padasodhammo	157
[Va]	
Vatthum vipattim āpattim	289
Vatthum saṃghapuggalañca	389
Vatthu nidānam ākāro	301
Vassūpanāyikam pucchissam sanidānam saniddesam	207
Vācasikāni na kāyikāni	377
Vācācittena jāyanti	162
Vikappanā ca vinayā	217
Vinayagarukā kati vuttā	365
Vinayagarukā dve vuttā	365
Vinayassa kati mūlāni	364
Vinayassa dve mūlāni	364
Vinayāvinayam na jānāti	284
Vinidhāya diṭṭhim kamma	352
Viparītadiṭṭhim gaṇhanti	258
Vibhaṅge dvīsu paññattam	157
Visārado Kāḷa- sumano	3, 7, 12, 97

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Va]	
Vissaṭṭhi kāyasaṃsaggam	10
Vīsam dve satāni cime honti bhikkhūnam sikkhāpadāni	259
Vīsam dve satāni bhikkhūnam sikkhāpadāni	259
Veyyāvaccam sahatthā ca	161
Vesāliyam Rājagahe	255
[Sa]	
Samghabhedam pucchissam sanidānam saniddesam	209
Samghādisesam thullaccayam	378
Samghādisesoti yam vuttam	261
Samghena cīvara datvā	42
Samvāsopi tahiṃ natthi	261
Sakavācāya kāyena	229
Sakkaccam pattasaññi ca	54
Saccam ahampi jānāmi	279, 280
Saccam bhaṇanto garukam	376
Sañcarī kuṭi vihāro	159
Sañcicca āpattim āpajjati	279
Sañcicca āpattim nāpajjati	279
Sañcicca sātisarā ca	217
Sañciccudakakammā ca	42
Saññattiyā ca kusalo	289
Saññācikā puggalikā	105
Saññā laddhā ca saddhammo	216
Satam aṭṭhārasā ceva	260
Satam timsā ca bhikkhunīnam	260
Satam timsā cime honti	260

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Sa]	
Sataṃ sattati cattāri cime honti	260
Sataṃ sattati chacceva	259
Sataṃ sattati chaccevime honti	260
Sattanagaresu paññattā	263
Sattasatikāṃ pucchissāṃ sanidānaṃ saniddesaṃ	210
Satta sikkhāpadā ete	161
Sattāhāparamaṃ ādāya	243
Satteva samathā vuttā	169
Saddhācittaṃ kulaṃ gantvā	262
Santhāti khalu pacchāpi	237
Sanniṭṭhānantiko kathinuddhāro	310
Sappiṃ telāṃ madhuñceva	126
Sabbasattuttamo sīho	157
Sabbā yāvatatīyakā	367
Sabbe ekasamuṭṭhānā	160
Sabhojane raho dve ca	158
Samathaṃ pucchissāṃ sanidānaṃ saniddesaṃ	209
Samathādhikaraṇaṅgeva	206
Samathā sammukhā ceva	206
Samapaññāsime dhammā	159
Samācāraṃ pucchissāṃ sanidānaṃ saniddesaṃ	209
Samānaṃ ṭhapanāṃ ceva	212
Samuccayaṃ pucchissāṃ sanidānaṃ saniddesaṃ	208

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Sa]	
Samuṭṭhānaṃ hi saṅkhepaṃ	163
Samuṭṭhānā kāyikā anantadassinā	175
Samuṭṭhānā kāyikā mānasikā anantadassinā	176
Samuṭṭhānā kāyikā vācasikā ananta- dassinā	175, 176
Samuṭṭhānā kāyikā vācasikā mānasikā anantadassinā	176
Samuṭṭhānā vācasikā anantadassinā	175
Samuṭṭhānā vācasikā mānasikā anantadassinā	176
Sambhedaṃ nidānañcaññaṃ	157
Sammukhā paṭipucchā ca	389
Salākā adhammā dhammā	248
Savanantiko kathinuddhāro	311
Sahadhammikavilekhā	42
Sahubbhāro kathinuddhāro	311
Sākacchā upasampadā	224
Sādhāraṇaṃ asādhāraṇaṃ	257
Sāmaṃ gahetvā bhuñjeyya	262
Sāvasesānavasesaṃ na jānāti	285
Sāsaṇaṃ anuggahāya	263
Sikkhā pannarasa ete	162
Sikkhāpadā Buddhavarena vaṇṇitā	374

Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā	Paṭhamapādā	Piṭṭhaṅkā
[Sa]		[Sa]	
Sīmātikkamanantiko		Senāsanam pucchissam	
kathinuddhāro	311	sanidānam saniddesam	209
Sīmādosā ca akkosā	249	Sodasa jananti paññattā	258
Sīlavipattiyā codeti	280	Sosānikam khāyitañca	236
Suṭṭhu phāsu ca dummaṅku	389	Soḷasa kammāni vuttāni	371
Sutam sutena sameti	282, 300	[Ha]	
Suttam dhammañca vatthuñca	346	Hitāya sabbasattānam	250
Surā aṅguli hāso ca	41	Hitesī anuyuñjassu	279
Sūci āraññiko ceva	257	Heṭṭhime kaṇhapakkhamhi	354
Sekhiyanti yaṃ vuttam	262		